

แนวทางการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

นางสาว สุปัญญา สาลี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ภาควิชาสถาปัตยกรรม

คณะสถาปัตยกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2551

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

GUIDELINES FOR DESIGN COMPETITION MANAGEMENT IN GOVERNMENT'S
BUILDING CONSTRUCTION

Miss Supanya Salee

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Architecture Program in Architecture

Department of Architecture

Faculty of [Architecture]

Chulalongkorn University

Academic Year 2008

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

แนวทางการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

โดย

นางสาว สุปัญญา สาลี

สาขาวิชา

สถาปัตยกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ อวยชัย วุฒิโมสิต

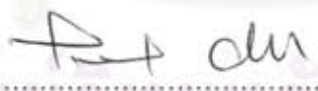
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารศิลป์

..... คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต จุลาสัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.วิระ สัจกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ อวยชัย วุฒิโมสิต)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นาวาโท ไตรวัฒน์ วิรัชศิริ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรจน์ เศรษฐบุตร)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ดร.ชเล คุณาวงศ์)

สุบัญญัติ สาลิ : แนวทางการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ. (GUIDELINES FOR DESIGN COMPETITION MANAGEMENT IN GOVERNMENT'S BUILDING CONSTRUCTION)
 อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รองศาสตราจารย์ อวยชัย วุฒิโมสิต, 224 หน้า.

ในปัจจุบันข้อกำหนดการจ้างออกแบบ โดยการประกวดแบบในโครงการก่อสร้างของภาครัฐ ยังไม่มีการกำหนดรายละเอียดและมาตรฐานจากหน่วยงานของภาครัฐหรือองค์วิชาชีพ ทำให้การดำเนินการประกวดแบบในปัจจุบันเกิดปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นการกำหนดเงื่อนไขการประกวดแบบ ซึ่งส่งผลกระทบต่อองค์วิชาชีพและผลงานการประกวดแบบที่ได้รับ จากการศึกษาเบื้องต้น พบว่ามีปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการประกวด อันได้แก่ มาตรฐาน การดำเนินการ และการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โครงการประกวดแบบเกิดความน่าเชื่อถือ ได้รับความไว้วางใจจากสถาปนิก ซึ่งนอกจากจะทำให้เจ้าของงานได้ผลงานการออกแบบที่ตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการแล้ว ยังก่อให้เกิดการพัฒนาทางวิชาชีพ เกิดการแข่งขันที่เป็นระบบ และมีความยุติธรรมทั้งกับฝ่ายผู้จัดประกวดแบบและสถาปนิกผู้เข้าร่วมประกวดแบบ

การศึกษาในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาและสรุปปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับ แนวทางในการประกวดแบบ หลักเกณฑ์ในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ ตลอดจนการจัดทำมาตรฐานและการรับรองการประกวดแบบ เพื่อสรุปเป็นแนวทางในการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐต่อไป โดยใช้การศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องและมาตรฐานการประกวดแบบจากเอกสาร ศึกษาการดำเนินการประกวดแบบจากกรณีศึกษา รวบรวมความคิดเห็นและปัญหาจากแบบสอบถามสำนักงานสถาปนิกและรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินการ การกำหนดเงื่อนไข การกำหนดมาตรฐานและการรับรองการประกวด จากการศึกษาผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้เข้าร่วมประกวดแบบ คณะกรรมการจัดการประกวด คณะกรรมการตัดสิน และ คณะกรรมการร่างมาตรฐานการประกวดแบบ

ผลการศึกษาปัญหาและการเข้าร่วมประกวดแบบในปัจจุบัน พบว่ามีประเด็นปัญหาที่สำคัญได้แก่ การพิจารณาจัดโครงการประกวดแบบ เงื่อนไขการประกวดแบบ ความต้องการของผู้จัดการประกวดแบบ ขอบเขตของการทำงาน คณะกรรมการและเกณฑ์การตัดสิน โดยมีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินการประกวดแบบและการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ คือ ระดับความสำคัญของโครงการ ประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร วัตถุประสงค์ของโครงการและการจัดการประกวดแบบ แนวทางการตัดสินการประกวดแบบ และ งบประมาณ ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการจัดทำมาตรฐานและการรับรองการประกวดแบบ คือ การประยุกต์และบังคับใช้มาตรฐาน ความพร้อมของบุคลากร และผลกระทบของการจัดทำมาตรฐานต่อบทบาทขององค์กรที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาสรุปได้ว่า การประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐควรมีแนวทางการจัดการดังนี้ 1) มีการดำเนินการโดยเจ้าของโครงการที่มีความตั้งใจจริงในการจัดการประกวดแบบ 2) กำหนดเงื่อนไขในการประกวดแบบที่เป็นธรรมกับผู้เข้าร่วมประกวดแบบภายใต้กรอบมาตรฐานการประกอบวิชาชีพและสอดคล้องกับระเบียบการจัดจ้างภาครัฐ 3) องค์วิชาชีพควรมีส่วนในการสนับสนุนการจัดทำมาตรฐานและเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ และ 4) การจัดตั้งองค์กรที่มีผู้เชี่ยวชาญในการให้คำปรึกษาแก่เจ้าของโครงการเกี่ยวกับการจัดการประกวดแบบ การกำหนดความต้องการของโครงการ และการกำหนดแนวทางในการตัดสิน เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการเข้าร่วมประกวดแบบและที่สำคัญคือภาครัฐได้ผลงานที่ตรงกับวัตถุประสงค์และความต้องการของโครงการอย่างแท้จริง

ภาควิชา.....สถานัติยกรรม.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

สาขาวิชา.....สถานัติยกรรม.....

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....

ปีการศึกษา.....2551

5074163225 : MAJOR ARCHITECTURE

KEYWORDS : DESIGN COMPETITION MANAGEMENT / COMPETITION GUIDELINE

SUPANYA SALEE : GUIDELINES FOR DESIGN COMPETITION MANAGEMENT IN
GOVERNMENT'S BUILDING CONSTRUCTION. ADVISOR : ASSOC PROF. AUICHAI
VUDDHIKOSIT , 224 pp.

Presently, the details and standards of the Terms of Reference (TOR) on the Design Competition in Government's Building Construction have not been established by government agencies or professional organizations. Problems occur in design competitions, especially TOR preparation, affecting professional organizations and designs participating in the competition. From the preliminary study, it was found that the factors relevant to the competition, namely the standards, management, and TOR preparation, were important factors enhancing the reliability of the design competition and the trustworthiness from architects. Design owners will obtain design works in line with the project's objectives, and it creates professional development, fair competition and is also fair for both competition organizers and architects participating in the competition as well.

This study aims to study the problems and summarize the factors relating to the guidelines for the design competition management, rules for TOR preparation, including standard and support preparation. Findings are summarized as guidelines for design competition management later. Documents on relevant laws and competition standards, including case studies on design competitions, were studied. Opinions and problems from a questionnaire returned from architecture offices were gathered. In addition, the researcher gathered opinions on management, TOR preparation, standard and support preparation by interviewing resource persons i.e. competition participants, competition committee, steering committee and standard setting committee.

From the study results on competition problems and participation, it was found that the main issues were competition consideration, TOR, the requirements of competition organizers, the scope of works, the steering committee and judgment criteria. The factors affecting the competition management and TOR preparation were the project's important level, type, use of building, objectives of project and competition, judgment guidelines and budget. The factors affecting standard and support preparation were standard enforcement, personnel preparedness and the effect of standard preparation towards the roles of the relevant organizations.

From the study, design competitions for government building construction should incorporate the following management guidelines: 1) Should be managed by project owners who had strong intention to hold the competition; 2) Should set fair TOR for participants under scopes of professional standards and in accordance with procurement regulations; 3) Professional organizations should participate and support the preparation of standards and criteria relevant to the design competition; and 4) Should establish a specific organization with professionals to advise project owners regarding the design competition management, identification of project requirements and judgment criteria. This is to create confidence to participate in the competition. Most importantly, the government sector definitely needs to obtain design works in line with objectives and project requirements.

Department : Architecture

Student's Signature

Field of Study : Architecture

Advisor's Signature

Academic Year : 2008

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์อวยชัย วุฒิโสมสิต อาจารย์พรพรม มั่นนนทรัตน์ และ อาจารย์ กุลธิดา แสงนิล ซึ่งได้ชี้แนะแนวทาง ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็นต่างๆ ในการศึกษา และยังช่วยปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องและข้อผิดพลาดต่างๆ รวมทั้งติดตามความคืบหน้าในการทำวิทยานิพนธ์มาโดยตลอด จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ รศ.นาวาโท ไตรวัฒน์ วิริยะศิริ ในการให้ข้อมูล คำปรึกษาและข้อเสนอแนะที่ดีเยี่ยม รวมทั้งบุคคลผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านที่สละเวลาให้ข้อมูล แนวคิดที่เป็นประโยชน์แก่การศึกษาครั้งนี้

อีกทั้งขอขอบคุณคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ได้แก่

รองศาสตราจารย์ ดร.วีระ สัจกุล

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรจน์ เศรษฐบุตร

ดร.ชเล คุณาวงศ์

ที่กรุณาให้คำแนะนำตลอดทั้งข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ น้อง กลุ่มวิชาการจัดการสถาปัตยกรรม สำหรับคำแนะนำและกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณบิดา-มารดาและ ครอบครัวที่ให้การสนับสนุนในทุกๆ ด้านเสมอมา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญภาพ.....	ฏ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	2
1.4 ข้อจำกัดของการวิจัย.....	3
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	3
1.6 ระเบียบวิธีวิจัย.....	4
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 พัฒนาการของการประกวดแบบ.....	5
2.2 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการดำเนินการประกวดแบบ.....	6
2.2.1 การศึกษาวัตถุประสงค์การคัดเลือกผู้ออกแบบโดยวิธีการประกวดแบบการศึกษา.....	6
2.2.2 ประเภทของการประกวดแบบ.....	10
2.2.3 การศึกษาโครงสร้างองค์การของการประกวดแบบ.....	12
2.2.4 การศึกษาขั้นตอนในการประกวดแบบ.....	14
2.3 การศึกษามาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ.....	16
2.3.1 การศึกษาหลักการของมาตรฐานการประกวดแบบ.....	16
2.3.2 การศึกษาการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบของประเทศไทย.....	17
2.3.3 การศึกษามาตรฐานการประกวดแบบในต่างประเทศ.....	19
2.4 การศึกษาแนวทางการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ.....	24
2.4.1 ความหมายและความสำคัญของเงื่อนไขการประกวดแบบ.....	24
2.4.2 กระบวนการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ.....	24
2.4.3 โครงสร้างและรายละเอียดของเงื่อนไขการประกวดแบบ.....	25
2.5 กรณีศึกษาการศึกษาดำเนินการประกวดแบบของประเทศไทยโครงการประกวดแบบ.....	26

2.5.1	อาคารหอศิลป์ร่วมสมัย แห่งกรุงเทพมหานคร.....	28
2.5.2	โครงการประกวดแบบอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่ธนาคารแห่งประเทศไทย.....	30
2.5.3	โครงการประกวดแบบการพัฒนาศิริราชสู่สถาบันการแพทย์ชั้นนำเอเชียอาคเนย์	36
2.5.4	โครงการประกวดแบบศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย	38
2.5.5	สรุปประเด็นที่ได้จากการวิเคราะห์แนวทางการจัดประกวดแบบจากกรณีศึกษา.....	43
บทที่ 3	ข้อพิจารณาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ.	
3.1	การพิจารณาประเด็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการประกวดแบบ.....	45
3.2	การวิเคราะห์รายละเอียดประเด็นการศึกษาและประเด็นพิจารณาที่เกี่ยวข้อง กับการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ.....	47
3.2	สรุปข้อพิจารณาและแนวทางที่เป็นไปได้ในการจัดการประกวดแบบ โครงการก่อสร้างของภาครัฐ.....	54
บทที่ 4	วิธีดำเนินการวิจัย	
4.1	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	58
4.2	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	59
4.3	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	60
4.4	วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
บทที่ 5	ผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล	
5.1	จำนวนตัวอย่างที่เก็บข้อมูล.....	63
5.2	สรุปผลการศึกษาและอภิปรายผล.....	63
5.2.1	ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง.....	64
5.2.2	ประสบการณ์ในการเข้าร่วมประกวดแบบ.....	67
5.2.3	การพิจารณาตัดสินใจเข้าร่วมประกวดแบบ.....	70
5.2.4	องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ.....	75
5.2.5	ความคิดเห็นและปัญหาการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐในปัจจุบัน....	80
5.2.6	ความคิดเห็นและแนวทางในการดำเนินการประกวดแบบในปัจจุบัน.....	99
5.2.7	ความคิดเห็นและแนวทางในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ.....	110
5.2.8	ความคิดเห็นและแนวทางการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ และการรับรองการประกวดแบบ.....	114
5.2.9	บทบาทบทบาทขององค์กรวิชาชีพต่อแนวทางการประกวดแบบ.....	119

บทที่ 6	สรุปผลการวิจัย	
6.1	สรุปปัญหาและการดำเนินการประกวดแบบในปัจจุบัน.....	120
6.2	สรุปการกำหนดแนวทางในการดำเนินการจัดการประกวดแบบ.....	129
6.3	สรุปการกำหนดแนวทางในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ.....	143
6.4	สรุปการกำหนดแนวทางในการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ.....	148
6.5	สรุปแนวทางในการจัดการประกวดแบบในโครงการก่อสร้างของภาครัฐ.....	153
บทที่ 7	สรุปข้อเสนอแนะในการจัดการประกวดแบบ	
7.1	สรุปข้อเสนอแนะในการจัดการประกวดแบบในโครงการก่อสร้างของภาครัฐ.....	159
7.2	สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ.....	167
7.3	สรุปข้อเสนอแนะสำหรับเจ้าของโครงการในการพิจารณาจัดการประกวดแบบ.....	167
7.4	ข้อเสนอแนะสำหรับองค์กรวิชาชีพต่อการมีส่วนร่วมในการประกวดแบบ.....	167
7.5	สรุปข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงาน / สถาบันในการพิจารณาเข้าร่วมประกวดแบบ.....	168
7.6	ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป.....	170
	รายการอ้างอิง.....	171
	บรรณานุกรม.....	172
	ภาคผนวก	
	ภาคผนวก ก ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535.....	174
	ภาคผนวก ข มาตรฐานการประกวดแบบสถาปัตยกรรม(ร่าง) พ.ศ.2551	179
	ภาคผนวก ค รายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบในกรณีศึกษา.....	186
	ภาคผนวก ง ข้อมูลการทักท้วงเกี่ยวกับ TOR การจ้างออกแบบโดยสถาปนิก.....	206
	ภาคผนวก จ แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์.....	208
	ภาคผนวก ฉ รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง.....	223
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	224

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1	23
ตารางที่ 2.2	27
ตารางที่ 2.3	44
ตารางที่ 3.1	47
ตารางที่ 3.2	48
ตารางที่ 3.3	41
ตารางที่ 3.4	53
ตารางที่ 3.5	54
ตารางที่ 5.1	64
ตารางที่ 5.2	64
ตารางที่ 5.3	64
ตารางที่ 5.4	65
ตารางที่ 5.5	65
ตารางที่ 5.6	66
ตารางที่ 5.7	67
ตารางที่ 5.8	67
ตารางที่ 5.9	68
ตารางที่ 5.10	68
ตารางที่ 5.11	69
ตารางที่ 5.12	70
ตารางที่ 5.13	70
ตารางที่ 5.14	71
ตารางที่ 5.15	71
ตารางที่ 5.16	72

ตารางที่ 5.17	ตารางแสดงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมประกวดแบบ.....	73
ตารางที่ 5.18	ตารางแสดงปัจจัยในการพิจารณาเข้าร่วมประกวดแบบ.....	74
ตารางที่ 5.19	ตารางแสดงระดับปัญหาของการประกวดแบบ.....	81
ตารางที่ 5.20	ตารางแสดงประเด็นปัญหาที่พบเจอในการประกวดแบบ.....	81
ตารางที่ 5.21	ตารางแสดงประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดการประกวดแบบ.....	82
ตารางที่ 5.22	ตารางแสดงประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดการประกวดแบบแบ่งตามขนาดสำนักงาน...	83
ตารางที่ 5.23	ตารางแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการประกวดแบบ.....	87
ตารางที่ 5.24	ตารางแสดงประเด็นปัญหาเกี่ยวกับเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR).....	89
ตารางที่ 5.25	ตารางแสดงประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ แบ่งตามขนาดสำนักงาน.....	91
ตารางที่ 5.26	ตารางแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียด การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR).....	92
ตารางที่ 5.27	ตารางแสดงประเด็นปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานและการรับรองการประกวด.....	96
ตารางที่ 5.28	ตารางแสดงประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบแบ่งตาม ขนาดสำนักงาน.....	97
ตารางที่ 5.29	ตารางแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหัวข้อมาตรฐานการประกวดแบบ	98
ตารางที่ 6.1	ตารางสรุปขั้นตอนดำเนินการประกวดแบบในปัจจุบัน.....	120
ตารางที่ 6.2	แสดงประเด็นปัญหาการประกวดแบบและแนวทางแก้ไขในการจัดการประกวดแบบ.....	125
ตารางที่ 6.3	ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการตัดสินใจประกวดแบบ.....	130
ตารางที่ 6.4	ตารางสรุปบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการประกวดแบบ.....	132
ตารางที่ 6.5	ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการตัดสินใจประกวดแบบ.....	133
ตารางที่ 6.6	ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการพิจารณาเลือกเกณฑ์และวิธีการประกวดแบบ.....	134
ตารางที่ 6.7	ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการตัดสินใจประกวดแบบ.....	138
ตารางที่ 6.8	ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางในการจัดการหลังการประกวดแบบ.....	141
ตารางที่ 6.9	ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำหนดหน่วยงานที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ.....	143
ตารางที่ 6.10	ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางในการกำหนด เกณฑ์การจัดเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR).....	145
ตารางที่ 6.11	ตารางสรุปปัจจัยที่ปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางในการกำหนด รายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ.....	147
ตารางที่ 6.12	ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อองค์กรที่มีหน้าที่จัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ.....	148
ตารางที่ 6.13	ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการประกวดแบบ.....	149
ตารางที่ 6.14	ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางในการรับรองการประกวดแบบ.....	150

ตารางที่ 6.15	ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อแนวทางในการรับรองการประกวดแบบ.....	152
ตารางที่ 7.1	ตารางสรุปข้อเสนอแนะในการดำเนินการประกวดแบบ.....	159
ตารางที่ 7.2	ตารางสรุปข้อเสนอแนะในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ.....	162
ตารางที่ 7.3	ตารางสรุปแนวทางในการจัดทำมาตรฐานและการรับรองการประกวดแบบ.....	136
ตารางที่ 7.4	ตารางแสดงสรุปแนวทางการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ	166
ตารางที่ 7.5	ตารางสรุปบทบาทขององค์กรและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ.....	169

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 2.1	แผนผังแสดงกระบวนการจ้างโดยวิธีจำกัดข้อกำหนด..... 8
ภาพที่ 2.2	แผนผังแสดงโครงสร้างองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ..... 13
ภาพที่ 2.3	แผนผังแสดงขั้นตอนการประกวดแบบ..... 15
ภาพที่ 2.4	แผนผังแสดงพัฒนาการศึกษาและจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ..... 17
ภาพที่ 7.1	แผนผังสรุปแนวทางการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ..... 165

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันข้อกำหนดการจ้างออกแบบและควบคุมงาน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพัสดุ พ.ศ. 2535 นั้น ได้กำหนดรายละเอียดการคัดเลือกผู้ออกแบบโครงการก่อสร้างอาคารของภาครัฐโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในโครงการที่มีความสำคัญในระดับประเทศหลายโครงการ ใช้วิธีการประกวดแบบเป็นวิธีในการคัดเลือกผู้ออกแบบไว้เพียง วิธีการจ้าง การจัดทำรายงานขอจ้างออกแบบ การประกาศเชิญชวน การเสนองาน การตรวจและรับมอบงาน และค่าออกแบบเท่านั้น ยังไม่มีการกำหนดมาตรฐานและการรับรองการประกวดแบบจากหน่วยงานของภาครัฐหรือองค์กรวิชาชีพ

จากการที่การประกวดแบบโครงการของภาครัฐ ไม่มีมาตรฐานการประกวดแบบ ทำให้การดำเนินการประกวดแบบในปัจจุบันเกิดปัญหา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นเรื่องของการกำหนดเงื่อนไขการประกวดแบบ ซึ่งมีการร้องเรียนจากสถาปนิกในหลายโครงการ¹ โดยมีสาเหตุมาจาก ผลงานที่ดีที่สุดมักไม่ได้เป็นผลงานที่ถูกคัดเลือกหรืองานที่ได้ก่อสร้างจริง การประกวดแบบในบางโครงการก่อให้เกิดการขัดแย้งภายในองค์กรวิชาชีพ มีการเปลี่ยนแปลงแบบหรือผู้ออกแบบที่ได้รับคัดเลือกในภายหลัง สุดท้ายคือรางวัลที่ได้จากการประกวดแบบมักเป็นค่าออกแบบในอัตราที่ต่ำ² และจากการศึกษาข้อมูลเบื้องต้น พบว่าผลกระทบจากการที่สถาปนิกไม่เข้าร่วมประกวดแบบ ในระดับประเทศและในระดับองค์กรวิชาชีพ เนื่องจากสถาปัตยกรรมขาดการส่งเสริมให้เกิดแนวคิดใหม่ๆจากสถาปนิกและองค์กรขนาดเล็กเพราะไม่สามารถมีส่วนร่วมในโครงการก่อสร้างขนาดใหญ่ของภาครัฐ อันเนื่องมาจากข้อจำกัดทางด้านคุณสมบัติของสถาปนิก

จากปัญหาและผลกระทบดังกล่าวข้างต้น หน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ทั้งทางภาครัฐและองค์กรวิชาชีพ ต่างก็ได้พยายามแก้ไขปัญหามาตรฐานการประกวดแบบให้มีความน่าเชื่อถือ เกิดการยอมรับทั้งจากประชาชนทั่วไปและจากองค์กรวิชาชีพ โดยการจัดทำแนวปฏิบัติว่าด้วยการประกวดแบบงานสถาปัตยกรรมจากสมาคมสถาปนิกสยามในปี พ.ศ. 2530. ซึ่งได้มีการเผยแพร่ในระดับองค์กรวิชาชีพหลายครั้ง นอกจากนี้ยังมีการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบโดยสภาสถาปนิกในปี พ.ศ. 2550. ซึ่งในปัจจุบันยังอยู่ในขั้นตอนการร่างมิได้ประกาศและบังคับใช้จริง

การดำเนินการในการจัดทำมาตรฐานหรือแนวปฏิบัติในการประกวดแบบโดยองค์กรวิชาชีพ เพื่อให้การประกวดแบบมีมาตรฐานเทียบเท่าและได้รับการยอมรับในระดับสากลมากขึ้น ซึ่งในปัจจุบันในต่างประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ หรือในแถบเอเชียอย่างประเทศสิงคโปร์ ได้มีการกำหนดมาตรฐานหรือแนวทางในการ

¹ สภาสถาปนิก. "ปัญหาของรายละเอียดในข้อกำหนดการจ้างออกแบบของภาครัฐ". 2552.

² นิธิ สถาปิตานนท์. "บทบัญญัติที่มีมากกว่า 10 ประการสำหรับการบุกเบิกสำนักงานสถาปนิก,"

ดำเนินการประกวดแบบและมีการรับรองการประกวดแบบ นอกจากนี้ยังมีการดำเนินการในรูปแบบของบริษัทที่
 บริการการประกวดแบบที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะในการดำเนินการประกวดแบบขึ้นอีกด้วย

จากปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการประกวด อันได้แก่ มาตรฐาน การดำเนินการและการจัดทำเงื่อนไข
 การประกวดแบบ ทำให้โครงการประกวดแบบเกิดความน่าเชื่อถือ ได้รับความไว้วางใจจากสถาปนิก ซึ่งนอกจาก
 จะทำให้เจ้าของงานได้ผลงานการออกแบบที่ดีและตรงกับวัตถุประสงค์ของโครงการแล้ว ยังก่อให้เกิดการพัฒนา
 ทางวิชาชีพ เกิดการแข่งขันที่เป็นระบบ มีความเท่าเทียม และมีความยุติธรรมทั้งกับฝ่ายผู้จัดประกวดแบบและ
 สถาปนิกผู้เข้าร่วมประกวดแบบ

ดังนั้นการกำหนดแนวทางการประกวดแบบที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของโครงการ จึงเป็นส่วนสำคัญ
 ที่ทำให้การประกวดแบบนี้บรรลุผลและเกิดความยุติธรรมแก่ทุกฝ่าย การศึกษา “ **แนวทางการจัดการประกวด
 แบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ** ” เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ การกำหนด
 เงื่อนไข เงื่อนไขการประกวดแบบ ตลอดจน ปัญหาและปัจจัยที่มีผลต่อการประกวดแบบของภาครัฐในปัจจุบัน
 เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษาและพัฒนา รูปแบบการคัดเลือกและว่าจ้างผู้ออกแบบในโครงการก่อสร้างของ
 ภาครัฐต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาและการดำเนินการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ
3. เพื่อศึกษาแนวคิดในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบของโครงการก่อสร้างของภาครัฐ
4. เพื่อสรุปปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ
5. เพื่อสรุปเป็นแนวทางในการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐต่อไป

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1. การศึกษาภาพรวมของการดำเนินการคัดเลือกผู้ออกแบบสถาปัตยกรรมโดย**วิธีการประกวด
 แบบในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในประเทศไทย** ซึ่งอยู่ภายใต้ระเบียบสำนัก
 นายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 ว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้าง โดยวิธีคัดเลือกแบบจำกัด
 ข้อกำหนดและจ้างโดยวิธีพิเศษ
2. การเฉพาะโครงการประกวดแบบที่เกิดขึ้นจริง **ช่วงปีพ.ศ.2541จนถึงปัจจุบัน**(หลังจากที่มีการ
 ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมฉบับล่าสุดปี
 พ.ศ.2541)
3. กรณีศึกษาโครงการประกวดแบบ เลือกลงศึกษาเฉพาะโครงการประกวดแบบที่เป็นอาคารขนาด
 ใหญ่พิเศษ(พื้นที่มากกว่า 10,000 ตารางเมตร) มีความเป็นสาธารณะหรือมีความสำคัญใน
 ระดับประเทศ และมีการประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่การประกวดแบบโดยองค์วิชาชีพ

³ นิธิ สถาปิตานนท์, **อาษา**, หน้า1.

1.4 ข้อจำกัดของการศึกษา

1. การศึกษาและเปรียบเทียบหลักการและมาตรฐานของการประกวดแบบของประเทศไทยกับมาตรฐานการประกวดแบบของต่างประเทศกรณีศึกษาจะทำการศึกษาจากเอกสารเป็นหลัก
2. การศึกษานี้เป็นการศึกษาที่มีข้อมูลและสรุปผลการวิเคราะห์บนพื้นฐานข้อมูลที่รวบรวมได้ภายในขอบเขตของกรวิจัยที่ได้กำหนดไว้เท่านั้น ไม่ใช่ผลสรุปจากโครงการทั้งหมดที่เกิดขึ้นจริงในโครงการประกวดแบบอาคารขนาดอื่นๆ ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงเป็นเพียงแนวทางการศึกษาเบื้องต้นเพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางที่จะนำไปพัฒนาเป็นรูปแบบการคัดเลือกผู้ออกแบบโดยการประกวดแบบในอาคารประเภทอื่นๆที่เหมาะสมต่อไปในอนาคต

1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา

1. **การประกวดแบบ** หมายถึง การจัดการคัดเลือก เชิญ หรือ เปิดรับสมัครให้สถาปนิกทั้งบุคคลหรือนิติบุคคลส่งผลงานออกแบบทางสถาปัตยกรรมเข้าประกวดแข่งขันกันภายใต้เงื่อนไขและรายละเอียดของการประกวดแบบ ตามที่ผู้จัดการประกวดแบบกำหนดโดยในการศึกษานี้มีขอบเขตเฉพาะการประกวดแบบสถาปัตยกรรมโครงการก่อสร้างเท่านั้นไม่รวมถึงการประกวดแนวความคิด หรือการประกวดราคาค่าออกแบบ
2. **ผู้จัดการประกวดแบบ** หมายถึง หน่วยงานของภาครัฐที่มีความประสงค์จะคัดเลือกสถาปนิกโดยเปิดเผย เพื่อดำเนินการเสนอความคิดหรือออกแบบในโครงการก่อสร้างสถาปัตยกรรม
3. **ผู้ร่วมประกวดแบบ** หมายถึง สถาปนิกบุคคลและ/หรือนิติบุคคล ที่เป็นสมาชิกสภาสถาปนิก และมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ที่ได้รับการคัดเลือกหรือเชิญหรือสมัครเข้าร่วมประกวดแบบ
4. **คณะกรรมการการจัดการประกวดแบบ** หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากผู้จัดการประกวดแบบให้ดำเนินการจัดการประกวดแบบโดยได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการจากหน่วยงานต้นสังกัด คณะกรรมการการจัดการประกวดแบบมีหน้าที่ดำเนินการจัดการประกวดแบบนั้นในฐานะตัวแทนของผู้จัดการประกวดแบบโดยเปิดเผย
5. **คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ** หมายถึง คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้จัดการประกวดแบบ เพื่อให้ตัดสินการประกวดแบบ
6. **มาตรฐานการประกวดแบบ** หมายถึง บรรทัดฐานสำหรับการจัดประกวดแบบงานสถาปัตยกรรม เพื่อให้เกิดความชัดเจนในวิธีปฏิบัติ โดยในการศึกษานี้อ้างอิงจากมาตรฐานการประกวดแบบสถาปัตยกรรมควบคุมพ.ศ.2551 (ฉบับร่าง) เป็นเกณฑ์
7. **เงื่อนไขการประกวดแบบ** หมายถึง ข้อกำหนดต่างๆที่คณะกรรมการการจัดการประกวดแบบจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกติกาในการประกวดนั้นๆ โดยผู้เข้าร่วมประกวดแบบทุกรายต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการประกวดดังกล่าวอย่างเคร่งครัด

1.6 ระเบียบวิธีการศึกษา

1. ศึกษาข้อมูลด้านกฎหมายและข้อมูลเกี่ยวกับการประกวดแบบจากองค์วิชาชีพ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และศึกษาแนวทางการจัดการประกวดแบบตลอดจนปัญหาที่เกิดขึ้นจากการประกวดแบบจากหนังสือ บทความ วารสาร วิทยานิพนธ์ และงานวิจัยจากแหล่งต่างๆ
2. ศึกษาเปรียบเทียบหลักการประกวดแบบของประเทศไทยกับในต่างประเทศ
3. ศึกษาหลักการและการดำเนินการ จากกรณีศึกษาตัวอย่างงานประกวดแบบ โดยใช้วิธีเจาะจงเลือกกรณีศึกษาที่มีการจัดการประกวดแบบในช่วงปี พ.ศ 2551-2541. โดยการเก็บข้อมูลจากเอกสาร การสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนร่วมในการประกวดแบบโครงการนั้นๆ
4. ศึกษาและรวบรวมความคิดเห็น เกี่ยวกับหลักการ ปัญหาตลอดจนปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบในปัจจุบัน โดยทำการเก็บข้อมูลจากสำนักงานสถาปนิกด้วยการใช้แบบสอบถาม
5. ศึกษาและรวบรวมความคิดเห็น เกี่ยวกับหลักการ ปัญหา การดำเนินการ แนวทางการกำหนดมาตรฐานแนวทางการกำหนดเงื่อนไข ตลอดจนปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบของภาครัฐในปัจจุบัน โดยทำการเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิด้วยการสัมภาษณ์
6. สรุปผลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์เพื่อเสนอแนะแนวทางและปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความเข้าใจและพัฒนารูปแบบการคัดเลือกผู้ออกแบบโดยการใช้วิธีการประกวดแบบและวิธีอื่นๆที่เหมาะสมต่อไป
2. เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาและจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบทั้งของภาครัฐและเอกชนให้ได้รับการยอมรับในระดับสากล
3. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำเงื่อนไขหรือข้อกำหนดการคัดเลือกผู้ออกแบบที่เหมาะสมกับโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาแนวทางการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ นั้นจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจตั้งแต่กระบวนการจัดจ้าง การคัดเลือกผู้ออกแบบของภาครัฐ ตลอดจนกระบวนการดำเนินการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐในปัจจุบัน ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้จำเป็นต้องศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

- พัฒนาการของการประกวดแบบ
- การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการดำเนินการประกวดแบบ
- การศึกษามาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ
- การศึกษาแนวทางการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ
- กรณีศึกษาการศึกษาดำเนินการประกวดแบบของประเทศไทย

2.1 พัฒนาการของการประกวดแบบ¹

ช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 (พ.ศ. 2475 – 2500)

ในช่วงที่ 1 และช่วงที่ 2 มีการประกวดแบบสถาปัตยกรรมอยู่บ้าง และเกือบทั้งหมดเป็นการประกวดแบบของภาครัฐบาล ซึ่งมีหลายหน่วยงานจัดให้มีการประกวดแบบขึ้น และในช่วงปลายก็ได้มีการจัดการประกวดแบบที่อิงกับหน่วยงานของราชการ ในช่วงต้นยังไม่มีหลักเกณฑ์และกติกาที่ชัดเจนทั้งด้านรายละเอียดโครงการ แนวทางการตัดสิน และไม่มีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของผู้เข้าประกวด รวมทั้งไม่มีการระบุคุณสมบัติของผู้เข้าประกวด และรายชื่อคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบที่ชัดเจน และในบางครั้งมีการเปลี่ยนแปลงแบบและสถาปนิกผู้ออกแบบภายหลังการตัดสิน

ช่วงที่ 3 (พ.ศ. 2501 – 2516)

ในช่วงที่ 3 นี้เริ่มมีเจ้าของอาคารหรือเจ้าของโครงการต้องการให้มีการประกวดแบบขึ้น เพื่อเป็นการคัดเลือกผลงานจากสำนักงานสถาปนิกต่างๆให้มี **ทางเลือก** ที่หลากหลายขึ้น ซึ่งมีทั้งการประกวดแบบทั่วไปที่เปิดเสรีให้สำนักงานสถาปนิกทั่วไปส่งผลงานเข้าประกวด และมีการเชิญบริษัทที่มีคุณสมบัติตามที่เจ้าของโครงการต้องการให้ส่งแบบเข้าประกวด 4-5 บริษัทเท่านั้น แต่ก็มีสถาปนิกบางกลุ่มไม่นิยมเข้าร่วมประกวดแบบ เนื่องจากเห็นว่าการประกวดแบบไม่มีความยุติธรรมเพียงพอ แต่โดยภาพรวมแล้วสถาปนิกส่วนใหญ่เห็นว่าการประกวดแบบเป็นสิ่งที่น่าส่งเสริม เป็นการใช้ความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ นำเสนอที่แตกต่างจากที่เคยทำกันมา ในส่วนของการประกวดแบบอาคารราชการมักมีข้อกำหนดเรื่องเอกลักษณ์ประจำชาติและเริ่มมีการประกวดแบบอาคารขนาดเล็กขึ้น เช่น การประกวดแบบบ้านประหยัดพลังงาน

¹ ผุสดี ทิพทัส, สถาปนิกสยาม : พื้นฐาน บทบาท ผลงาน และแนวคิด พ.ศ.2475-2537) เล่ม 2, (กรุงเทพฯ: สมาคมสถาปนิกสยาม, 2539), หน้า 432.

ช่วงที่ 4 (พ.ศ. 2516 – 2525)

ในช่วงที่ 4 นี้มีการประกวดแบบทั้งภาครัฐและภาคเอกชนรวมทั้งมีการให้รางวัลผลงานสถาปัตยกรรมจากสมาคมสถาปนิกสยามเป็นครั้งแรกใน พ.ศ.2525 และมีต่อเนื่องไปทุกๆ 2 ปี สำนักงานสถาปนิกขนาดใหญ่ส่วนใหญ่มักส่งผลงานเข้าประกวดแบบ ส่วนในสำนักงานสถาปนิกขนาดเล็กมักไม่นิยมส่งผลงานเข้าประกวดแบบ เพราะเสียเวลาในการทำงาน เสียค่าใช้จ่าย และขาดโอกาสในการทำงานอื่นๆ นอกจากนี้ยังมีเหตุผลที่สถาปนิกส่วนใหญ่ที่ไม่เข้าร่วมประกวดแบบเพราะเห็นว่าการประกวดแบบไม่มีความยุติธรรม

เหตุผลที่สถาปนิกที่ส่งผลงานเข้าร่วมประกวดแบบ เนื่องจากการประกวดแบบเป็นส่วนหนึ่งในการเพิ่มทักษะหรือประสบการณ์การทำงานของสถาปนิกรวมทั้งเป็นการสร้างชื่อให้เป็นที่รู้จักโดยงานประกวดแบบที่ได้รับเลือกส่วนใหญ่เป็นงานที่สร้างจุดเด่นในผลงาน หรือมีการนำเสนอที่น่าสนใจ

และในหลายครั้งการประกวดแบบเกิดจากการไม่สามารถระบุผู้ออกแบบ จึงจัดการประกวดแบบเพียงเพื่อให้เกิดความยุติธรรมในการคัดเลือกผู้ออกแบบ ทำให้การตัดสินใจประกวดแบบมักเกิดการวิพากษ์วิจารณ์กันมากขึ้น

ช่วงที่ 5 (พ.ศ. 2526 – 2537)

การประกวดแบบในบางครั้งมีการฝากฝัง การขอร้องให้ช่วยเหลือ การป้อนข้อมูลต่างๆเพิ่มเติมให้กรรมการตัดสิน การชี้แนะข้อดีข้อเสียตลอดจนการโจมตีคู่ต่อสู้ ผู้เข้าร่วมประกวดแบบบางรายประพฤติตนนอกเหนือกฎเกณฑ์และระเบียบปฏิบัติวิชาชีพ ไม่ยอมรับคำตัดสินของกรรมการ

ในส่วนแบบที่ได้รับการคัดเลือกต้องเป็นอาคารที่ประหยัดค่าก่อสร้างและประหยัดพลังงาน การเสนอสิ่งแปลกใหม่ โดยเฉพาะเทคโนโลยีใหม่ๆ มักถูกโจมตีเรื่องราคาค่าก่อสร้างที่สูงกว่าแบบอื่นๆและสุดท้ายในส่วนของรางวัลที่ได้รับจากการออกแบบ โดยเฉพาะงานประกวดแบบของทางราชการส่วนใหญ่จะได้เป็นค่าออกแบบตามระเบียบการจัดจ้างของภาครัฐซึ่งต่ำกว่ามาตรฐานค่าบริการวิชาชีพของสมาคมอยู่มาก

2.2 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับการดำเนินการประกวดแบบ

2.2.1 การศึกษาวัตถุประสงค์การคัดเลือกผู้ออกแบบโดยวิธีการประกวดแบบ

1) การจ้างออกแบบ

การจ้างออกแบบในโครงการก่อสร้างอาคารของภาครัฐการมีลักษณะพิเศษคือจะมีกฎระเบียบทางราชการเข้ามาเป็นกรอบควบคุมการดำเนินการให้ตรงกัน และสามารถตรวจสอบได้ในทุกส่วนราชการ ซึ่งทำให้มีกระบวนการดำเนินการหลายขั้นตอน และมีกลุ่มบุคคลเข้ามาเกี่ยวข้องในกระบวนการอยู่หลายส่วนด้วยกัน ในการศึกษาทฤษฎีที่เกี่ยวข้องนี้ จะทำการสรุปกระบวนการที่เป็นส่วนหลักในการดำเนินการของส่วนราชการ ซึ่งประกอบด้วย การปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535 และการได้มาซึ่งงบประมาณในการก่อสร้าง

1.1) วิธีจ้างออกแบบและควบคุมงาน

ในการดำเนินการจัดจ้างผู้ที่เข้ามาดำเนินการในกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการก่อสร้างของโครงการก่อสร้างอาคารของภาครัฐ จำเป็นจะต้องปฏิบัติตามระเบียบมาตรฐานหลักที่ปฏิบัติกันในส่วนราชการทุกๆส่วน ซึ่งการจ้างออกแบบและควบคุมงาน สามารถกระทำได้ 4 วิธี คือ วิธีตก

ลง วิธีคัดเลือก วิธีคัดเลือก แบบจำกัดข้อกำหนด และ วิธีพิเศษ ซึ่งในขอบเขตของการศึกษานี้ พบว่าการคัดเลือกผู้ออกแบบโดยวิธีประกวดแบบนั้นอยู่ภายใต้ข้อกำหนดการคัดเลือกแบบ วิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด และ วิธีพิเศษ

1.2) รายงานขอจ้างออกแบบและควบคุม

ก่อนดำเนินการ จ้างออกแบบ และควบคุมงาน ทุกวิธี เจ้าหน้าที่พัสดุ จะต้องจัดทำรายงานขอจ้างออกแบบและควบคุมเสนอหัวหน้าส่วนราชการ ตามรายการ ดังต่อไปนี้

- ขอบเขตวงงาน รวมทั้งรายละเอียด เท่าที่จำเป็น
- วงเงินงบประมาณ ค่าก่อสร้าง
- ประมาณการก่อสร้าง
- กำหนดเวลา แล้วเสร็จ
- วิธีจัดจ้าง และเหตุผลที่ต้องจ้าง โดยวิธีนั้น
- ข้อเสนออื่นๆ (ถ้ามี)

เมื่อหัวหน้าส่วนราชการ ให้ความเห็นชอบ ตามรายการที่เสนอแล้ว ให้เจ้าหน้าที่พัสดุ ดำเนินการจ้าง ตามวิธีจ้างนั้น

2) การคัดเลือกผู้ออกแบบ

ในปัจจุบันการจัดจ้างออกแบบโดยการใช้วิธีการคัดเลือกผู้ออกแบบ สามารถดำเนินการได้โดย 2 วิธีคือ วิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด และ วิธีพิเศษ โดยการคัดเลือกทั้ง 2 แบบ จะมีขั้นตอนการคัดเลือกแบบเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย โดยในแต่ละวิธีมีรายละเอียดของกระบวนการคัดเลือกดังต่อไปนี้

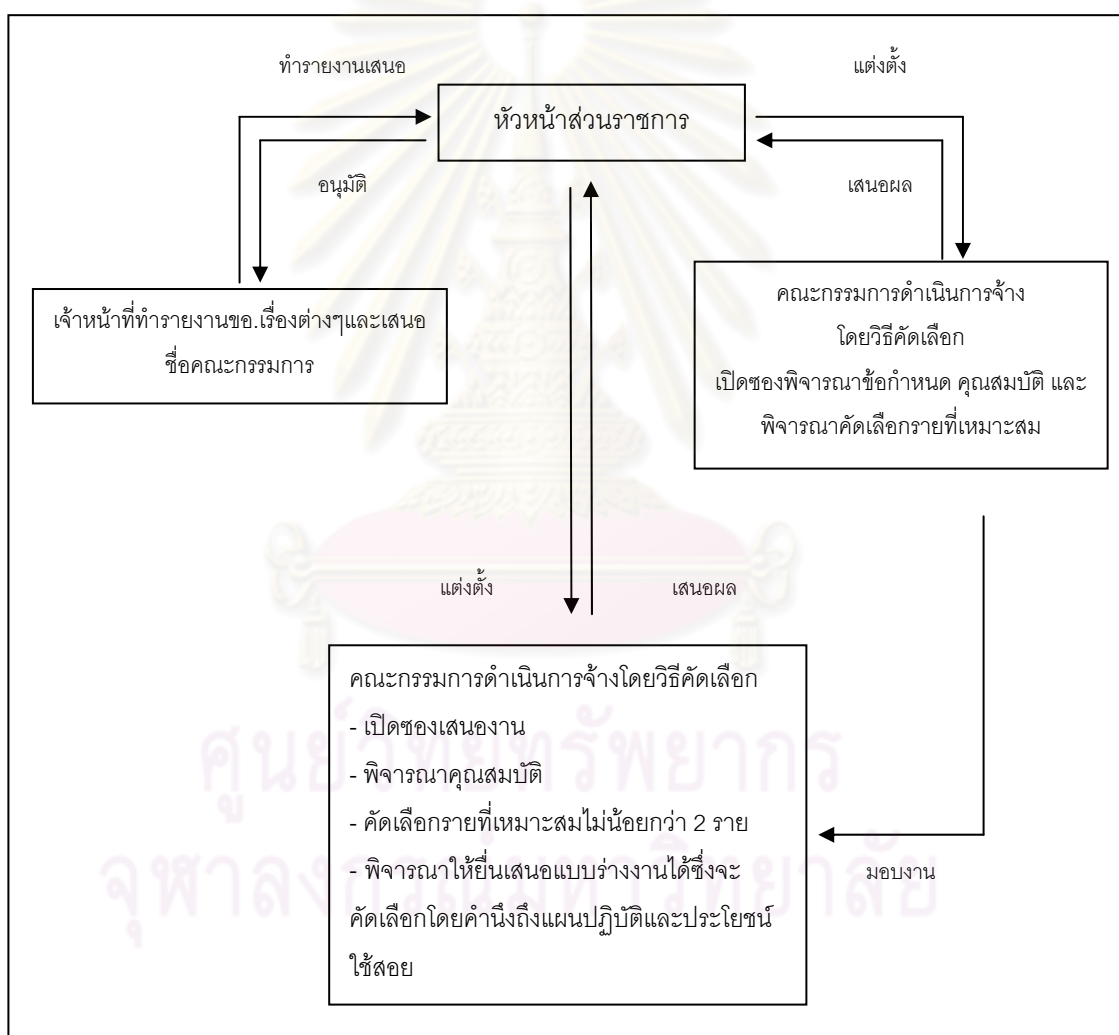
2.1) จ้างโดยวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด

การจ้างโดยวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนดได้แก่ การว่าจ้างออกแบบและควบคุมงานที่ผู้ว่าจ้าง ประกาศเชิญชวน การว่าจ้างและคณะกรรมการ ดำเนินการจ้างโดยวิธีคัดเลือก แบบจำกัดข้อกำหนด พิจารณาคัดเลือก ผู้ให้บริการที่เป็นนิติบุคคล โดยคำนึงถึงฐานะทางนิติบุคคล คุณวุฒิ และประวัติการทำงาน จำนวนสถาปนิกและหรือวิศวกร ที่ประจำและไม่ประจำ หลักฐานแสดงผลงาน ที่ได้เคยปฏิบัติมาแล้ว ตลอดจน แนวความคิดในการออกแบบ เพื่อดำเนินการจ้างต่อไป ทั้งนี้ ให้ใช้กับ การก่อสร้างอาคาร ที่มีวงเงินงบประมาณ ค่าก่อสร้าง ตามโครงการหนึ่งๆ เกิน 5,000,000 บาท โดยในการจ้างแต่ละครั้งหัวหน้าส่วนราชการจะแต่งตั้งคณะกรรมการรับซองและคณะกรรมการดำเนินการจ้าง โดยวิธีคัดเลือก แบบจำกัดข้อกำหนดซึ่งทำหน้าที่ดังนี้

1. เมื่อคณะกรรมการ ดำเนินการจ้าง โดยวิธีคัดเลือก แบบจำกัดข้อกำหนด มาครบองค์ประชุมแล้ว จึงเปิดซองเสนองาน ตามที่คณะกรรมการ รับซองเสนองาน มอบให้
2. พิจารณา ข้อกำหนดต่างๆ ดังนี้
 - ข้อกำหนด ของผู้ให้บริการ ตามที่กำหนดไว้ ในส่วนนี้
 - คุณวุฒิ และประวัติการทำงาน จำนวนสถาปนิก และหรือ วิศวกร ที่ประจำและไม่ประจำ
 - หลักฐานแสดงผลงาน ที่ได้เคยปฏิบัติมาแล้ว
 - แนวความคิดในการออกแบบ

3. พิจารณาคัดเลือกผู้ให้บริการที่มีข้อกำหนดเหมาะสมไว้เป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 2 ราย และแจ้งวิธีการดำเนินการเสนองานตามความประสงค์ของผู้ว่าจ้างแก่ผู้เสนองานและอาจพิจารณากำหนดให้ผู้ให้บริการดังกล่าวยื่นเสนอแบบร่างของงานก็ได้ อนึ่งการพิจารณาคัดเลือกข้อเสนอของงานให้คำนึงถึงแผนปฏิบัติงานความเหมาะสมทางด้านประโยชน์ใช้สอยตลอดจนสายงานและความเหมาะสมทางด้านสถาปัตยกรรม และลงลายมือชื่อกำกับไว้ในใบเสนองาน เพื่อเป็นหลักฐาน
4. เมื่อพิจารณาเสร็จแล้วเห็นสมควรดำเนินการต่อไปประการใดและสมควรเลือกผู้ให้บริการรายหนึ่งรายใด ให้รายงาน ต่อหัวหน้าส่วนราชการ

ภาพที่ 2.1 แผนผังแสดงกระบวนการจ้างโดยวิธีจำกัดข้อกำหนด

2.2) การจ้างโดยวิธีพิเศษ มี 2 ลักษณะ ดังนี้

1. วิธีเลือกจ้าง ได้แก่ การจ้างออกแบบและควบคุมงานในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และความมั่นคงของชาติหากจะดำเนินการจ้างตามวิธีอื่นดังกล่าวมาแล้วจะทำให้เกิดการล่าช้าเกิดความเสียหายแก่ทางราชการและความมั่นคงของประเทศชาติให้

ปลัดกระทรวงมีอำนาจตกลงจ้างผู้ให้บริการรายหนึ่งรายใด ตามที่พิจารณาเห็นสมควร

2. การว่าจ้างโดยการประกวดแบบ ได้แก่ การว่าจ้างออกแบบอาคารที่มีลักษณะพิเศษเป็นที่เชิดชูคุณค่าทางด้านศิลปกรรมหรือสถาปัตยกรรมของชาติ เช่น อนุสาวรีย์ รัฐสภา พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ โรงละครแห่งชาติ หรืองานออกแบบอาคาร ที่มีโครงการสร้างขนาดใหญ่ เช่น สนามกีฬาแห่งชาติ สนามบิน ให้ผู้ว่าจ้าง เสนอรายละเอียดเรื่องการจัดออกแบบโดยวิธีประกวดแบบ ต่อ กวพ.

นอกจากนี้ยังมีข้อกำหนดเกี่ยวกับรายละเอียดของการจ้างคือ

1.1 ผู้ว่าจ้าง มีสิทธิ์บอกเลิก การคัดเลือกผู้ให้บริการได้ ในกรณีต่อไปนี้

- มีผู้ยื่นเสนองาน น้อยกว่า 2 ราย
- ผู้ให้บริการ ยื่นเสนองานไม่ถูกต้อง ตามวัตถุประสงค์ ของผู้ว่าจ้าง

1.2 ให้ผู้ว่าจ้าง ส่งหนังสือแจ้งผล การตัดสินคัดเลือก และนัดหมาย การทำสัญญา ไปยังผู้ให้บริการ รายที่ได้รับการคัดเลือก โดยเร็ว

3) การประกาศเชิญชวน

การประกาศเชิญชวนสามารถได้ 3 วิธี คือ ปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ประกาศทางสื่อสารมวลชน เช่น ลงประกาศในหนังสือพิมพ์หรือประกาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียง หรือลงประกาศไปยังสมาคมวิชาชีพสถาปัตยกรรมและวิศวกรรม หรือสำนักงาน ที่ประกอบธุรกิจดังกล่าว ซึ่งในประกาศเชิญชวนอย่างน้อย จะต้องแสดงรายการดังนี้

1. ความต้องการ ด้านประโยชน์ใช้สอยของอาคาร และขอบเขต ของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง
2. กำหนดวัน เวลา สถานที่เปิดและปิด รับซองเสนองาน
3. เงื่อนไข และระยะเวลา การออกแบบ
4. กำหนดให้ผู้เสนองาน วางหลักประกันซอง ตามชนิดและจำนวน และให้มีเงื่อนไขว่า ถ้าผู้เข้าประกวดราคาถอนการเสนองานหรือไม่ไปทำสัญญากับทางราชการภายในกำหนดทางราชการจะริบหลักประกันซอง หรือเรียกธำนาครผู้ค้ำประกันและสงวนสิทธิ์ที่จะถือว่าผู้ที่ไม่ไปทำสัญญากับทางราชการเป็นผู้ทิ้งงานด้วย
5. การวินิจฉัย ของคณะกรรมการ ให้ถือเป็นสิทธิ์ขาด

4) การเสนองาน

ผู้ให้บริการที่เสนองานการจ้าง โดยวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด นอกจากจะต้องส่งข้อเสนองาน ให้กับผู้ว่าจ้างแล้ว ยังต้องยื่นหลักฐาน ประกอบการเสนอ ดังนี้

1. ข้อกำหนด ของผู้ให้บริการ ตามที่กำหนดไว้ในส่วนนี้ เช่น หลักฐานทางด้านนิติบุคคล ฯลฯ
2. คุณวุฒิ และประวัติการทำงาน จำนวนสถาปนิกและหรือวิศวกร ที่ประจำและไม่ประจำ
3. หลักฐานแสดงผลงาน ที่เคยปฏิบัติมาแล้ว
4. หลักประกัน การเสนองาน
5. เมื่อการคัดเลือกการจ้าง เสร็จสิ้นแล้ว ให้ส่งข้อเสนอ และหลักฐานต่างๆ ดังกล่าว คืนแก่ผู้ให้บริการ ที่ไม่ได้รับการคัดเลือก

ผู้ให้บริการที่เป็นบุคคลธรรมดาจะต้องมีสัญชาติไทยและเป็นผู้ที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมและหรือวิศวกรรมสำหรับงานว่าจ้างตามที่กำหนดโดยกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพสถาปัตยกรรม และหรือวิศวกรรมแล้วแต่กรณีและไม่เป็นข้าราชการประจำหรือลูกจ้างของส่วนราชการหรือพนักงานเทศบาล รัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

ผู้ให้บริการที่เป็นนิติบุคคลกรรมการผู้จัดการหรือหุ้นส่วนผู้จัดการของนิติบุคคลนั้นจะต้องเป็นคนไทยและเป็นนิติบุคคล ที่มีผู้ถือหุ้นเป็นคนไทย เกินร้อยละห้าสิบ ของทุนการจัดตั้ง นิติบุคคลนั้น

5) การตรวจและรับมอบงาน

ในการจ้าง ออกแบบและควบคุมงานแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้ง คณะกรรมการตรวจและรับมอบงาน เพื่อปฏิบัติการ ตามที่กำหนดไว้ในส่วนนี้

1. คณะกรรมการ ตรวจและรับมอบงาน ประกอบด้วย ประธาน 1 คน และกรรมการอื่น อีกอย่างน้อย 2 คนปกติ ให้เป็นข้าราชการตั้งแต่ระดับ 4 หรือเทียบเท่าขึ้นไป อย่างน้อย 2 คน และควรมีผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้ชำนาญ ในกิจการนั้น เข้าร่วมเป็นกรรมการด้วย
2. คณะกรรมการดังกล่าวต้องจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนทั้งหมด จึงจะดำเนินการ ตามที่กำหนดไว้ได้
3. คณะกรรมการตรวจและรับมอบงานมีหน้าที่ตรวจและควบคุมงานออกแบบและก่อสร้างอาคารว่าถูกต้องตามเกณฑ์ ที่ระบุไว้ในสัญญา

6) ค่าออกแบบและควบคุมงาน

การจ่ายเงิน ค่าออกแบบและควบคุมงาน ให้เป็นไปตามอัตรา ดังนี้

1. อาคารที่มี งบประมาณค่าก่อสร้าง ไม่เกิน 10,000,000 บาท ให้จ่าย ค่าออกแบบ หรือค่า คุมงาน อย่างใดอย่างหนึ่ง ในอัตราร้อยละ 2 ของวงเงินงบประมาณค่าก่อสร้าง
2. อาคารที่มี งบประมาณค่าก่อสร้าง เกิน 10,000,000 บาท สำหรับในส่วนที่เกิน 10,000,000 บาท ให้จ่าย ค่าออกแบบหรือค่าคุมงาน อย่างใดอย่างหนึ่ง ในอัตราร้อยละ 1.75 ของวงเงิน งบประมาณค่าก่อสร้าง

นอกจากนี้ในโครงการที่มีการออกแบบที่มีลักษณะพิเศษที่ต้องใช้การออกแบบเฉพาะทางหรือในโครงการที่มีงบประมาณที่มีได้มาจากส่วนกลาง เช่นเงินบริจาค สามารถจ่ายค่าออกแบบและควบคุมงาน ในอัตราที่มากกว่าอัตราข้างต้นได้

2.2.2 การศึกษาประเภทของการประกวดแบบ

1) ประเภทของการประกวดแบบ แบ่งตามวัตถุประสงค์ของการจัดประกวด

1.1) การประกวดแบบแนวความคิด

การประกวดแบบแนวความคิด เป็นการประกวดแบบที่มุ่งแข่งขันที่แนวคิดเบื้องต้นในการออกแบบ โดยอาจมีการกำหนดคุณสมบัติขั้นต่ำของผู้เข้าแข่งขัน เพื่อให้เหมาะสมกับงาน แต่เมื่อบริษัทไหนผ่านเกณฑ์แล้ว จะไม่นำคุณสมบัตินั้นมาเปรียบเทียบกันอีก เพื่อให้เป็นการแข่งขันที่แนวความคิดเพียงอย่างเดียว

1.2) การประกวดแบบที่มีการพิจารณาคุณสมบัติผู้ร่วมประกวดแบบ

การประกวดแบบลักษณะนี้ มุ่งเน้นที่คุณสมบัติของผู้ร่วมประกวด โดยให้มีการเสนอแนวความคิดในการออกแบบเป็นส่วนหนึ่งของการพิจารณาควบคู่กันไปด้วย

2) ประเภทของการประกวดแบบ แบ่งตามข้อกำหนดเกี่ยวกับผู้สมัคร

2.1) การประกวดแบบประเภทเปิดทั่วไป

การประกวดแบบประเภทเชื้อเชิญ คือการที่ผู้จัดประกวดแบบหรือคณะกรรมการ จะมีการคัดเลือกและศึกษาคุณสมบัติเบื้องต้นของบริษัทต่างๆที่จะมีสิทธิเข้าร่วมประกวดแบบเป็นการภายใน เพื่อเป็นการคัดเลือกขั้นต้น โดยพิจารณาจากผลงานและคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ จากนั้นจึงออกจดหมายเชิญผู้เข้าร่วมประกวดแบบ 6-10 ราย ซึ่งบริษัทที่ไม่ได้รับเชิญจะไม่มีสิทธิเข้าร่วมการประกวดแบบประเภทนี้

2.2) การประกวดแบบประเภทจำกัดจำนวน

การประกวดแบบจำกัดจำนวนเป็นการประกวดแบบที่กำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมประกวดแบบมีเงื่อนไข ซึ่งมีลักษณะคล้ายกับการประกวดแบบประเภทเปิดแต่มีเงื่อนไขคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้มีสิทธิเข้าร่วมประกวดแบบ โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนพิจารณาคัดเลือกขั้นต้น (Pre- Qualification) และขั้นตอนการประกวดแบบจริง

2.3) การประกวดแบบประเภทเชื้อเชิญ

การประกวดแบบประเภทเชื้อเชิญ คือการที่ผู้จัดประกวดแบบหรือคณะกรรมการ จะมีการคัดเลือกและศึกษาคุณสมบัติเบื้องต้นของบริษัทต่างๆที่จะมีสิทธิเข้าร่วมประกวดแบบเป็นการภายใน เพื่อเป็นการคัดเลือกขั้นต้น โดยพิจารณาจากผลงานและคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ จากนั้นจึงออกจดหมายเชิญผู้เข้าร่วมประกวดแบบ 6-10 ราย ซึ่งบริษัทที่ไม่ได้รับเชิญจะไม่มีสิทธิเข้าร่วมการประกวดแบบประเภทนี้

3) ประเภทของการประกวดแบบ แบ่งตามลักษณะของงานประกวดแบบ

การประกวดแบบอาจมีการแบ่งได้ตามลักษณะของงาน โดยส่วนใหญ่ผู้เข้าร่วมประกวดจะมีการพิจารณาประเภทที่ตนเองและทีมงานถนัด โดยสามารถแบ่งได้ดังนี้คือ

3.1) การประกวดแบบประเภทประเภทงานวางผัง

ประเภทงานวางผัง ได้แก่ งานวางผัง Master plan งาน Urban design เป็นต้น

3.2) การประกวดแบบประเภทประเภทงานออกแบบอาคาร

เฉพาะงานสถาปัตยกรรม หรือรวมงานวิศวกรรมโครงสร้าง งานวิศวกรรมระบบ งานออกแบบตกแต่งภายใน งานศึกษาจราจร สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม และอื่นๆ

3.3) การประกวดแบบประเภทประเภทงานบริหารโครงการ และควบคุมงานก่อสร้าง

3.4) การประกวดแบบประเภทงาน Turn Key

งานประกวดแบบประเภทงาน Turn Key อาจรวมงานหลายขั้นตอนเข้าด้วยกัน โดยเริ่มตั้งแต่งานออกแบบ บริหารโครงการ ควบคุมงานก่อสร้างหรือก่อสร้างเองรวมอยู่ด้วย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทของงานและความต้องการของเจ้าของโครงการ

4) ประเภทของการประกวดแบบ แบ่งตามวิธีการประกวดแบบ

การประกวดแบบอาจมีวิธีการประกวดแบบเป็นขั้นตอนเดียวหรือ 2 ขั้นตอน ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของการประกวดแบบนั้นๆ โดยมีรายละเอียดดังนี้คือ

4.1) การประกวดแบบขั้นตอนเดียว

เหมาะสำหรับโครงการขนาดเล็กหรือโครงการที่ไม่ซับซ้อนหรือเป็นการจัดการประกวดแบบเพื่อคัดเลือกแนวความคิดหลักของโครงการ สามารถทำการตัดสินใจได้จากการส่งผลงานเพียงครั้งเดียว

4.2) การประกวดแบบสองขั้นตอน

เหมาะสำหรับโครงการที่มีความซับซ้อนที่ใช้รายละเอียดในการออกแบบเพื่อช่วยในการตัดสินใจ หรืออาจเป็นแบบที่ต้องสามารถนำไปพัฒนาเป็นแบบสร้างจริงได้ ซึ่งจำเป็นต้องได้รับข้อมูลเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ระบุไว้ในแบบด้วย

2.2.3 การศึกษาโครงสร้างองค์กรของการประกวดแบบ

1) องค์กรของการประกวดแบบ มีบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประกอบไปด้วย

1.1) ผู้จัดประกวดแบบ

หมายถึง บุคคล นิติบุคคล หรือกลุ่มบุคคล ที่มีความประสงค์จะคัดเลือกสถาปนิกโดยเปิดเผย เพื่อดำเนินการเสนอความคิดหรือออกแบบสถาปัตยกรรม ผู้จัดประกวดแบบอาจเป็นหน่วยงานของรัฐหรือภาคเอกชนก็ได้ ซึ่งในศึกษารั้งนี้ มุ่งเน้นไปที่กลุ่มผู้จัดการประกวดแบบที่เป็นหน่วยงานของภาครัฐ เนื่องจากมีระบบในการจัดจ้างและคัดเลือกผู้ออกแบบที่อยู่ภายใต้ข้อกำหนดเดียวกัน (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535)

1.2) ผู้ร่วมประกวดแบบ

หมายถึง สถาปนิกบุคคลและ/หรือหรือนิติบุคคล ที่เป็นสมาชิกสภาสถาปนิก และมีใบอนุญาตการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ที่ได้รับการคัดเลือกหรือเชิญหรือสมัครเข้าร่วมประกวดแบบ ในขั้นตอนแรกของการประกวด มักจะไม่จำกัดในเรื่องของ ประสบการณ์ คุณวุฒิ ของผู้ร่วมประกวดแบบ ยกเว้นในรอบสุดท้ายของการประกวดที่จะต้องมียกสนับสนุนในการทำงานตามเงื่อนไขการประกวดแบบด้วย หรือในการประกวดอาคารขนาดใหญ่ที่ต้องการความเชี่ยวชาญเฉพาะ มักจะระบุคุณสมบัติของผู้ร่วมประกวดแบบไว้ใน เงื่อนไขการประกวดตั้งแต่รอบแรก

1.3) คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ

หมายถึงกลุ่มบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากผู้จัดการประกวดแบบให้ดำเนินการจัดการประกวดแบบโดยได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการจากหน่วยงานต้นสังกัด คณะกรรมการจัดการประกวดแบบมีหน้าที่ดำเนินการจัดการประกวดแบบนี้ในฐานะตัวแทนของผู้จัดประกวดแบบโดยเปิดเผย และให้ความยุติธรรมต่อผู้ร่วมประกวดแบบทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ อาจเป็นเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่จัดประกวด หรือ บุคคลจากภายนอกซึ่งอาจเลือกแบบเจาะจงหรือใช้วิธีการคัดเลือกเข้ามาเช่นเดียวกัน ซึ่งการว่าจ้างที่ปรึกษามีความจำเป็นในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) หน่วยงานไม่มีเจ้าหน้าที่ที่มีความสามารถในสาขาวิชาชีพที่ต้องการเพียงพอ หรือจำเป็นต้องใช้บุคคลที่มีความรู้หลายด้าน หรือเจ้าหน้าที่มีจำนวนไม่เพียงพอที่จะดำเนินงานได้เอง
- (2) หน่วยงานต้องการขอความเห็นจากที่ปรึกษาซึ่งเป็นบุคคลภายนอก (Second Opinion) ซึ่งเสนอความเห็นได้อย่างอิสระและปราศจากอคติ เพื่อพิจารณาประกอบกับข้อคิดเห็นของ

บุคคล ภายใน สำหรับเรื่องที่มีความสำคัญในระดับสูง หรือเพื่อให้การวิเคราะห์ปัญหาที่มีแนวคิด ที่ต่างจากแนวคิดในกรอบราชการ

- (3) หน่วยงานไม่ต้องการเพิ่มกำลังคน ทั้งนี้ เนื่องจากงานนั้นมีเป็นครั้งคราว หรือหน่วยงานไม่สามารถเพิ่มกำลังคนได้ เนื่องจากข้อจำกัดในด้านอัตรากำลัง

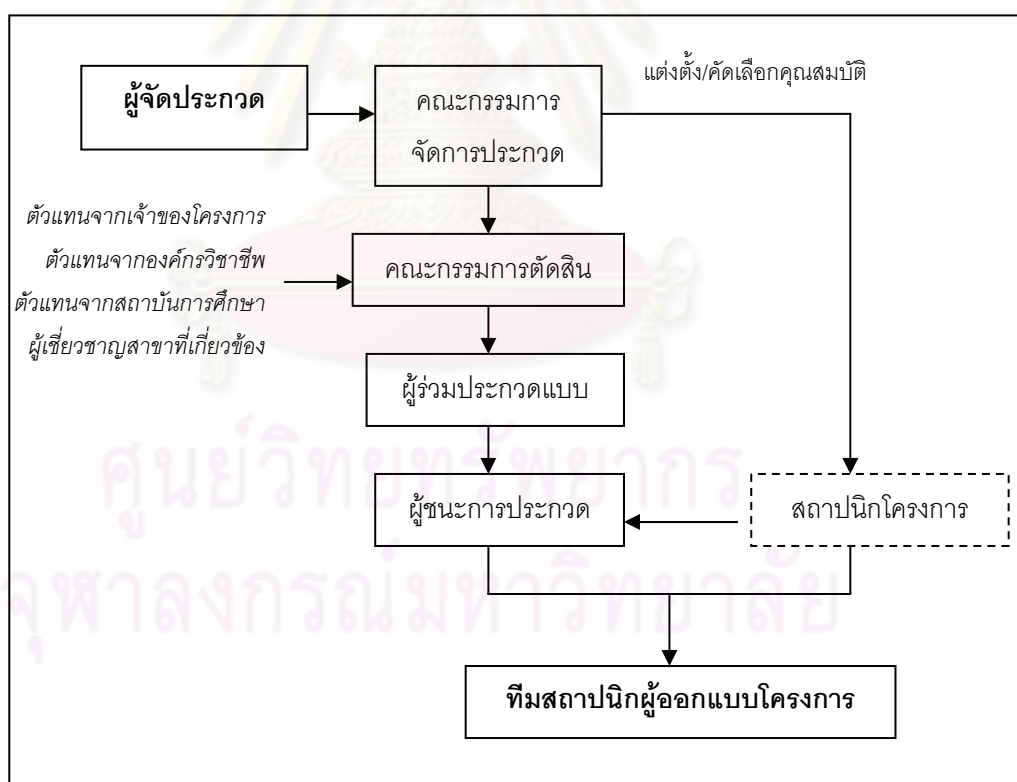
1.4) คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ

หมายถึง คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้จัดการประกวดแบบ เพื่อให้ตัดสินการประกวดแบบซึ่งโดยทั่วไปคณะกรรมการตัดสินจะประกอบด้วยบุคคลหรือผู้ทรงคุณวุฒิจากหลายหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- (1) ตัวแทนจากเจ้าของโครงการ
- (2) ตัวแทนจากองค์การวิชาชีพ
- (3) ตัวแทนจากสถาบันการศึกษา
- (4) ผู้เชี่ยวชาญสาขาที่เกี่ยวข้อง

2) สรุปโครงสร้างองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ

ภาพที่ 2.2 แผนผังแสดงโครงสร้างองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ

2.2.4 การศึกษาขั้นตอนในการประกวดแบบ

ขั้นตอนการประกวดแบบโดยทั่วไปแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ ก่อนการประกวดแบบ ระหว่างการประกวดแบบ และหลังการประกวดแบบ ซึ่งในการประกวดแบบแต่ละโครงการอาจมีรายละเอียดของขั้นตอนที่ซับซ้อนกว่านี้ขึ้นอยู่กับประเภทของการประกวดแบบ ซึ่งโดยทั่วไปมีรายละเอียดขั้นตอนดังต่อไปนี้

1) ก่อนการประกวดแบบ

ในช่วงก่อนการประกวดแบบ เป็นช่วงที่เจ้าของโครงการ คณะกรรมการจัดการประกวดตลอดจนที่ปรึกษาการประกวด จะร่วมกันจัดตั้งโครงการและวางแผนการประกวดแบบ โดยมีกิจกรรมที่เกิดขึ้นในขั้นตอนนี้คือ

- (1) การศึกษาข้อกำหนดของระเบียบการจัดจ้างและแนวทางในการจัดโครงการประกวดแบบ
- (2) การกำหนดความต้องการเบื้องต้นของการประกวดแบบ
- (3) การกำหนดคณะทำงานในการจัดการประกวดแบบ
- (4) การกำหนดประเภทของงานประกวดแบบ
- (5) การพิจารณารูปแบบและความเหมาะสมของการคัดเลือกผู้ออกแบบ
- (6) การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ
- (7) ประกาศเชิญชวนให้ร่วมเข้าประกวดแบบ

2) ระหว่างการประกวดแบบ

ในระหว่างการดำเนินการประกวดแบบ เป็นช่วงที่คณะกรรมการจัดการประกวดและที่ปรึกษาการประกวด จะร่วมกันดำเนินการประกวดแบบให้เป็นไปตามแผนการและเงื่อนไขการประกวดแบบตามที่ได้กำหนดไว้ในช่วงก่อนการประกวดแบบ โดยมีกิจกรรมที่เกิดขึ้นในขั้นตอนนี้คือ

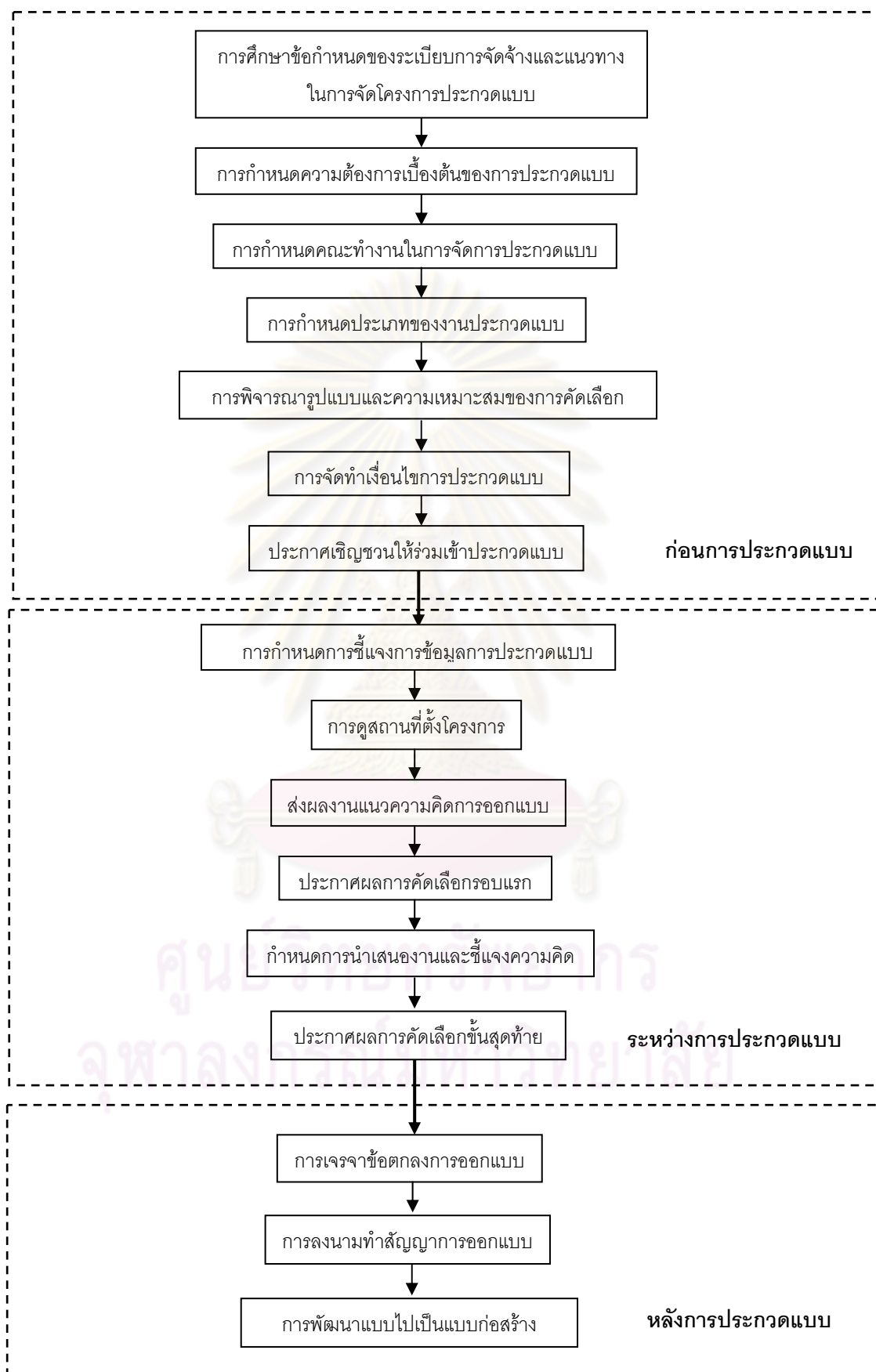
- (1) การกำหนดการชี้แจงการข้อมูลการประกวดแบบ
- (2) การดูสถานที่ตั้งโครงการ
- (3) ส่งผลงานแนวความคิดในการออกแบบ
- (4) ประกาศผลการคัดเลือกรอบแรก
- (5) กำหนดการนำเสนอและชี้แจงความคิด
- (6) ประกาศผลการคัดเลือกขั้นสุดท้าย

3) หลังการประกวดแบบ

ในหลังการประกวดแบบ เป็นช่วงที่เจ้าของโครงการและทีมงานบริหารโครงการ ซึ่งอาจจะเป็นทีมงานที่ดำเนินการประกวดแบบ จะทำการเจรจาตกลงการออกแบบ และทำสัญญาออกแบบกับผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ โดยมีกิจกรรมที่เกิดขึ้นในขั้นตอนนี้คือ

- (1) การเจรจาข้อตกลงการออกแบบ
- (2) การลงนามทำสัญญาการออกแบบ

ภาพที่ 2.3 แผนผังแสดงขั้นตอนการประกวดแบบ

2.3 การศึกษามาตรฐานที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ

2.3.1 การศึกษาหลักการของมาตรฐานการประกวดแบบ

1) การศึกษาแนวปฏิบัติในการประกวดแบบ

การประกวดแบบเป็นกิจกรรมในงานวิชาชีพสถาปัตยกรรมที่ยังขาดความชัดเจนในปัญหาที่เกิดขึ้นและในแนวทางที่เหมาะสมในการจัดการประกวดแบบทั้งที่ได้มีการจัดการประกวดแบบมานานแล้ว ซึ่งใน **อาชีพะสัมพันธ์ในการประกอบอาชีพสถาปัตยกรรม²** ในเรื่อง “การประกวดแบบการออกแบบสถาปัตยกรรม” (หัวข้อที่ 9) ได้กล่าวถึงความจำเป็นที่ควรจัดให้มีการประกวดแบบ โดยเฉพาะสำหรับงานสถาปัตยกรรมที่เป็นของชาติหรือของส่วนรวม และได้เสนอให้มีการจัดประกวดแบบอย่างเป็นทางการ โดยความร่วมมือระหว่างทางราชการหรือเจ้าของอาคารกับสมาคมสถาปนิกสยาม ซึ่งเท่าที่ผ่านมาทางสมาคมยังไม่มีโอกาสเข้าร่วมดำเนินการด้วย เพียงแต่กำลังวางระเบียบในการประกวดแบบเพื่อเป็นมาตรฐานการปฏิบัติเพื่อให้มีโอกาสเท่ากันในการแสดงความสามารถของสถาปนิกทุกท่าน และยังเป็นการก่อให้เกิดขวัญแก่สถาปนิกรุ่นใหม่ นอกเหนือจากการที่เจ้าของจะได้งานออกแบบที่ดี

นอกจากนี้ใน “การประกวดแบบการออกแบบในสหรัฐอเมริกา”³ ยังได้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในการประกวดแบบในประเทศอเมริกาโดยเฉพาะปัญหาที่ผู้เข้าประกวดไม่ได้รับเงินค่าตอบแทน ยกเว้นผู้ชนะการประกวดแต่ผู้เดียว ทั้งที่ได้ลงทุนสูงในการทำแบบอย่างดี ปัญหาการตัดสินโดยผู้ขาดความรู้และความชำนาญ และปัญหาที่ผู้ชนะการประกวดมักเป็นผู้ไม่มีความรู้ แต่เก่งในการเขียนแบบที่สะดุดตา ในประเทศอเมริกาซึ่งมีแนวโน้มที่จะหันมาเลือกตัวสถาปนิกมากกว่าเลือกแบบ จากเหตุผลที่ว่า ทำให้มีโอกาสพิจารณาด้วยมาตรฐานที่กว้างกว่าที่จะพิจารณาจำกัดคุณสมบัติของผู้แข่งขันตามมาตรฐานวิชาชีพ แทนการพิจารณาแต่เพียงความสามารถในการออกแบบ พร้อมกันนี้ ได้เสนอให้มีการจัดแข่งขันกันในสองระยะเพื่อลดจำนวนผู้เข้าแข่งขันกันได้ และไม่จำเป็นต้องส่งแบบที่แสดงรายละเอียดได้มีนโยบายที่จำกัดความประณีตของแบบที่ส่งเข้าประกวดเพื่อเป็นการลดค่าใช้จ่ายและเพื่อป้องกันการที่คณะกรรมการตัดสินจะถูกงูใจไปเลือกแบบที่เขียนดี แต่มีคุณภาพต่ำในงานออกแบบ

สำหรับแนวการจัดการประกวดแบบในสหรัฐอเมริกาได้นำเสนอต่อท้ายใน “**แนะแนวการประกวดแบบ**” ของประชา ประจักษ์สุนิติ โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วยหลักการทั่วไป ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้น กระบวนการที่เจ้าของอาคารต้องดำเนินการ การแบ่งประเภทของการประกวดแบบ หน้าที่ของที่ปรึกษาทางวิชาการและคณะกรรมการตัดสิน กล่าวได้ว่า สาระสำคัญทั้งหมดที่เสนอไว้โดย สมภพ ภิรมย์ เป็นการจุดประกายความคิดเกี่ยวกับการประกวดแบบที่ได้สะท้อนสู่แนวความคิดและแนวปฏิบัติการประกวดแบบในช่วงเวลาต่อมา

² สมภพ ภิรมย์, อาชีพะสัมพันธ์ในการประกอบอาชีพสถาปัตยกรรม, ครั้งที่3(กรุงเทพฯ: คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2512), หน้า26.

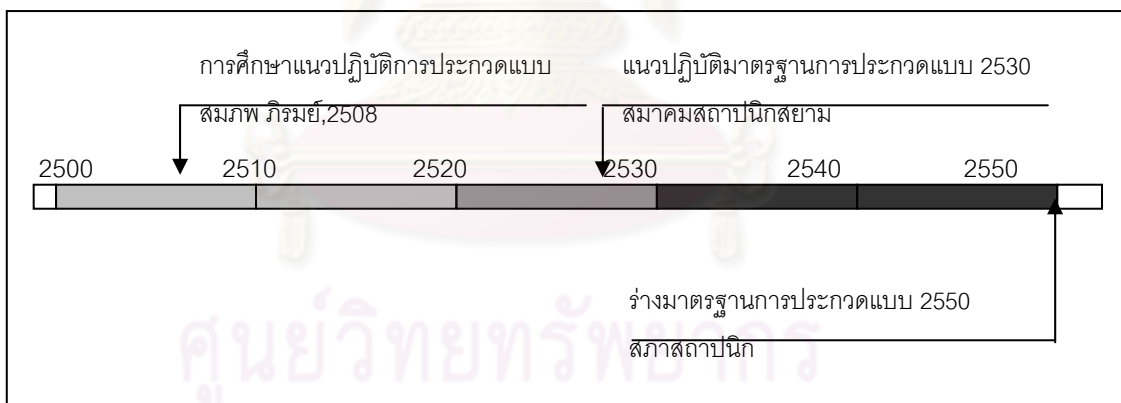
³ สมภพ ภิรมย์, อาชีพะสัมพันธ์ในการประกอบอาชีพสถาปัตยกรรม, ครั้งที่3(กรุงเทพฯ: คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2508), หน้า28-29.

2) การศึกษาแนวคิดในการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ

จากความสำคัญของการประกวดแบบที่มาพร้อมกับปัญหามากมายในการจัดการประกวดแบบ ในที่สุดสมาคมสถาปนิกสยาม ได้จัดทำเอกสาร **แนวปฏิบัติว่าด้วยมาตรฐานการประกวดแบบงานสถาปัตยกรรม พ.ศ.2530** (คณะกรรมการระเบียบปฏิบัติวิชาชีพ พ.ศ.2530-2531 สมาคมสถาปนิกสยาม,2530) เพื่อมุ่งกำหนดข้อตกลงที่ยุติธรรมทั้งแก่ฝ่ายเจ้าของงานและฝ่ายผู้เข้าร่วมประกวดแบบ โดยมีหลักการที่ว่า สมาคมสถาปนิกสยามจะให้การรับรองหรือให้ความร่วมมือช่วยเหลือแก่เจ้าของงานที่ประสงค์จะจัดให้มีการประกวดแบบเพื่อให้คงไว้ซึ่งความยุติธรรม โดยให้ใช้ระเบียบดังกล่าวเป็นหลักปฏิบัติในการประกวดแบบ พร้อมกันนี้ได้มีการเสนอข้อเสนอนี้ในรายละเอียดที่ควรปฏิบัติตามโดยทางสมาคมได้นำเผยแพร่ต่อมาในคู่มือสถาปนิก 2532 ,2533 และ 2537

หลังจากที่ได้มีการเผยแพร่แนวปฏิบัติว่าด้วยมาตรฐานการประกวดแบบงานสถาปัตยกรรม พ.ศ. 2530 ของทางสมาคมออกมาแล้วในการประกวดแบบในช่วงหลังจากรัฐบาลได้พยายามยึดเอาแนวปฏิบัตินี้เป็นมาตรฐานของการประกวดแบบ โดยเฉพาะงานของภาครัฐ และได้มีการพัฒนาต่ออีกจนกระทั่งปี พ.ศ. 2550 สมาคมสถาปนิก ได้มีมติในการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2550 โดยอยู่ภายใต้ มาตรฐานการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2550 ซึ่งกำลังอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาการประกาศใช้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามาตรฐานต่างๆที่เคยยึดถือเป็นแนวปฏิบัตินี้ หากมีการประกาศใช้โดยสภาวิชาชีพ ก็จะมีผลบังคับต่อการประกวดแบบทางสถาปัตยกรรมที่อยู่ในขอบเขตการควบคุม ทั้งที่เป็นของภาครัฐและภาคเอกชน

ภาพประกอบที่ 2.4 แผนผังแสดงพัฒนาการศึกษาและจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ

2.3.2 การศึกษาการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบของประเทศไทย

1) แนวปฏิบัติว่าด้วยมาตรฐานการประกวดแบบงานสถาปัตยกรรม พ.ศ.2530

แนวปฏิบัติว่าด้วยมาตรฐานการประกวดแบบงานสถาปัตยกรรม พ.ศ.2530 ซึ่งจัดโดยสมาคมสถาปนิก โดยมีวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับการประกวดแบบคือ ช่วยให้เจ้าของงานสามารถเลือกแบบต่างๆจากผู้ออกแบบหลายกลุ่ม โดยวิธีให้สถาปนิกเสนองานออกแบบ และเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เข้าประกวดได้เสนอผลงานที่ดีที่สุด จึงต้องมีการกำหนดข้อตกลงที่ยุติธรรมแก่ทั้งฝ่ายเจ้าของงานและผู้เข้าร่วมประกวด โดยมีประเด็นหลักดังต่อไปนี้

หมวดที่ 1 หลักการทั่วไป

หมวดที่ 2 การรับรองการประกวดแบบ

หมวดที่ 3 หลักการในการประกวดแบบ

ในปัจจุบันเพื่อไม่ให้เกิดความสับสนในการใช้งานมาตรฐานการประกวดแบบ ทางสมาคมสถาปนิกจึงมีแนวคิดในการยกเลิกแนวปฏิบัติว่าด้วยมาตรฐานการประกวดแบบงานสถาปัตยกรรมที่ทางสมาคมจัดทำขึ้นหลังจากมีการประกาศใช้มาตรฐานการประกวดแบบของสภาสถาปนิก

2) มาตรฐานการประกวดแบบสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2551

มาตรฐานการประกวดแบบสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2551 ซึ่งจัดโดยสภาสถาปนิก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นไปตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม สภาสถาปนิกจึงออกมาตรฐานการประกวดแบบงานสถาปัตยกรรม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความชัดเจนในวิธีปฏิบัติและให้ได้การประกวดที่มีคุณภาพและมาตรฐาน เพื่อให้เกิดความยุติธรรมและประโยชน์ทั้งผู้จัดการประกวดแบบและผู้เข้าร่วมประกวดแบบ

3) สรุปการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบของประเทศไทยในปัจจุบัน

(1) วัตถุประสงค์ของมาตรฐานการประกวดแบบ

ในปัจจุบันองค์กรวิชาชีพ คือสภาสถาปนิกได้จัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบเพื่อเป็นมาตรฐานในการประกวดแบบทั้งของภาครัฐและเอกชน

(2) ลักษณะการนำไปใช้และการบังคับใช้มาตรฐาน

ยังไม่มีการบังคับใช้ในปัจจุบัน แต่โดยทั่วไปแล้วในการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ มักจะมีการว่าจ้างหรือแต่งตั้งที่ปรึกษาซึ่งส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการขององค์กรวิชาชีพ ซึ่งได้มีการพยายามดำเนินการประกวดแบบตาม(ร่าง)มาตรฐานการประกวดแบบดังกล่าว

(3) องค์กรที่รับผิดชอบ / บทบาท (การรับรอง/ที่ปรึกษา)

องค์กรทางวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบในปัจจุบันได้แก่

- สภาสถาปนิก นอกจากจะเป็นตัวแทนหรือที่ปรึกษาเจ้าของโครงการในการดำเนินการจัดการประกวดแบบแล้วยังเป็นองค์กรที่มีส่วนรับผิดชอบในการรับรองรองการประกวดแบบหากมีการประกาศบังคับใช้มาตรฐานการประกวดแบบขึ้น
- สมาคมสถาปนิก เป็นตัวแทนหรือที่ปรึกษาเจ้าของโครงการในการดำเนินการจัดการประกวดแบบตลอดจนการร่วมเป็นคณะกรรมการตัดสินการประกวด

(4) ลักษณะการรับรองการประกวดแบบ

ยังไม่มีการรับรองการประกวดแบบในปัจจุบัน แต่เพื่อ ความโปร่งใสในการจัดการประกวดแบบ เจ้าของโครงการมักให้สมาคมสถาปนิกหรือสภาสถาปนิก เป็นหนึ่งในคณะกรรมการจัดการประกวดแบบ

(5) หัวข้อของมาตรฐานการประกวดแบบ

หมวดที่ 1 หลักการทั่วไป

หมวดที่ 2 คำนิยาม

หมวดที่ 3 ประเภท ลักษณะ และวิธีการจัดประกวดแบบ

หมวดที่ 4 ข้อกำหนดทั่วไป

- หมวดที่ 5 การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ (Term of Reference)
- หมวดที่ 6 การดำเนินการจัดการประกวดแบบ การเชิญเข้าร่วมประกวดแบบ
- หมวดที่ 7 การเข้าร่วมประกวดแบบและคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ
- หมวดที่ 8 การรับรองการประกวดแบบและการขึ้นทะเบียนประกวดแบบ
- หมวดที่ 9 รางวัลและการจ่ายค่าตอบแทนในการประกวดแบบ สิทธิของผู้ชนะประกวดแบบ
- หมวดที่ 10 ลิขสิทธิ์ของแบบที่ส่งเข้าประกวด
- หมวดที่ 11 คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบและเกณฑ์การตัดสิน
- หมวดที่ 12 การเผยแพร่ผลงานที่ส่งเข้าร่วมประกวดแบบ
- หมวดที่ 13 การคัดค้านและการร้องอุทธรณ์

2.3.3 การศึกษามาตรฐานการประกวดแบบในต่างประเทศ

ในการศึกษามาตรฐานหรือแนวทางการประกวดแบบในต่างประเทศจะทำการวิเคราะห์ในประเด็นต่างๆดังต่อไปนี้

- วัตถุประสงค์ของมาตรฐานการประกวดแบบ
- ลักษณะการนำไปใช้และการบังคับใช้มาตรฐาน
- องค์กรที่รับผิดชอบ / บทบาท (การรับรอง/ที่ปรึกษา)
- ลักษณะการรับรองการประกวดแบบ
- หัวข้อของมาตรฐานการประกวดแบบ

1) ประเทศสหรัฐอเมริกา (AIA)

- วัตถุประสงค์ของมาตรฐานการประกวดแบบ
การประกวดแบบจะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีสถาปนิก 2 คนขึ้นไป ยินยอมตามคำขอร้องขอของเจ้าของโครงการให้สามารถส่งแบบเข้าประกวดให้เจ้าของอาคารพิจารณาในระยะเวลาเดียวกัน ภายใต้เงื่อนไขเดียวกันและด้วยการรับทราบรายละเอียดต่างๆแล้ว
- ลักษณะการนำไปใช้และการบังคับใช้มาตรฐาน
เจ้าของโครงการที่ต้องการคัดเลือกผู้ออกแบบโดยการประกวดแบบก่อนอื่นต้องว่าจ้างที่ปรึกษาทางวิชาการเพื่อให้คำปรึกษาเกี่ยวกับ การจัดทำเอกสาร เงื่อนไข และการกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดและเขียนโครงการตลอดจนอำนวยความสะดวกในการประกวดแบบ ซึ่งในปัจจุบันประเทศอเมริกา มีการใช้มาตรฐานการประกวดแบบและการคัดเลือกผู้ออกแบบจาก AIA เป็นหลัก
- องค์กรที่รับผิดชอบ / บทบาท (การรับรอง/ที่ปรึกษา)
AIA มีหน้าที่ในการออกมาตรฐานการจัดการประกวดแบบภายในประเทศสหรัฐอเมริกา
- ลักษณะการรับรองการประกวดแบบ
มีการรับรองการประกวดแบบที่ดำเนินการโดย AIA
- หัวข้อของมาตรฐานการประกวดแบบ

1. ข้อกำหนดของเจ้าของงานการประกวด
2. วิธีการประกวดแบบสถาปัตยกรรม
3. ที่ปรึกษาทางวิชาการ / ที่ปรึกษาการประกวดแบบ
4. คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ
5. ผู้เข้าร่วมประกวดแบบ
6. การกำหนดโปรแกรมการประกวดแบบ

2) ประเทศอังกฤษ (RIBA Competition Standard)

- วัตถุประสงค์ของมาตรฐานการประกวดแบบ
เพื่อก่อให้เกิด ความน่าเชื่อถือ ความยุติธรรม ความชำนาญ
- ลักษณะการนำไปใช้และการบังคับใช้มาตรฐาน
มีการบังคับใช้ในลักษณะมาตรฐานการประกวดแบบ
- องค์กรที่รับผิดชอบ / บทบาท (การรับรอง/ที่ปรึกษา)
RIBA มีบทบาทในการรับรองการประกวดแบบ และดำเนินการจัดการประกวดแบบ
- ลักษณะการรับรองการประกวดแบบ
มีการรับรองการประกวดแบบ โดย RIBA มีบทบาทในการรับรองการประกวดแบบ โดยการประกวดแบบที่ผ่านทางองค์กรจะได้รับการจัดการตามมาตรฐานวิชาชีพ และการประกวดแบบที่ได้รับการรับรองจะได้รับการขึ้นทะเบียนและมีตราสัญลักษณ์ของ RIBA กำกับ
- หัวข้อของมาตรฐานการประกวดแบบ
 1. บทบาทของ RIBA ต่อการประกวดแบบ
 2. แนวทางในการจัดการประกวดแบบ
 3. ประเภทของการประกวดแบบ
 4. มาตรฐานกระบวนการประกวดแบบ
 5. การจัดการประกวดแบบของ RIBA
 6. การรับรองการประกวด

3) ประเทศออสเตรเลีย (RAIA Competition Guideline)

- วัตถุประสงค์ของมาตรฐานการประกวดแบบ
เป็นแนวทางในการจัดการประกวดแบบ
- ลักษณะการนำไปใช้และการบังคับใช้มาตรฐาน
มีการนำไปใช้โดย RAIA
- องค์กรที่รับผิดชอบ / บทบาท (การรับรอง/ที่ปรึกษา)
บทบาทของ RAIA
 1. อนุมัติ และ/หรือ รับรองการประกวด
 2. ประชาสัมพันธ์การประกวดแบบ

3. รับสมัคร/การลงทะเบียนผู้เข้าร่วมประกวด
4. ค่าสมัคร/ค่าลงทะเบียน
5. การเตรียมคำถามและคำตอบ
6. จัดเตรียมสถานที่พิจารณาหรือตัดสินการประกวด
7. ตรวจสอบเงื่อนไขการประกวด
8. ตารางการดำเนินการประกวดแบบ
9. การเชิญ/คัดเลือกคณะกรรมการ
10. การจัดทำรายงานการตัดสิน
11. การแจ้งหรือประกาศผลการตัดสิน
12. การจัดนิทรรศการแสดงผลงานการประกวด
13. การพัฒนาแบบไปสู่การเขียนแบบ
- หัวข้อของมาตรฐานการประกวดแบบ
 1. ขั้นตอนการประกวดแบบ
 2. การจัดการประกวดแบบมีความเหมาะสมสำหรับโครงการ
 3. การจัดการประกวดแบบไม่เหมาะสมสำหรับในกรณีต่อไปนี้
 4. ประเภทของการประกวดแบบ
 5. ขั้นตอนการประกวดแบบ
 6. ข้อกำหนดของผู้ว่าจ้าง
 7. ข้อกำหนดของผู้เข้าร่วมประกวด
 8. ที่ปรึกษาการประกวด
 9. บทบาทของ RAIA
 10. เงื่อนไขการประกวด
 11. การสรุปข้อกำหนดการออกแบบ
 12. รายละเอียดการนำเสนองาน
 13. การตัดสินการประกวด
 14. รางวัลและผลตอบแทนการประกวด
 15. ตารางแสดงอัตราผลตอบแทน

4) ประเทศสิงคโปร์ (SAIA)

- วัตถุประสงค์ของมาตรฐานการประกวดแบบ

การประกวดแบบเป็นแนวทางหนึ่งในการค้นหาแนวความคิดในการออกแบบที่ต้องการมาตรฐานหรือระดับของงานออกแบบที่สูงกว่างานออกแบบทั่วไป เจ้าของงานจะได้รับผลงานการออกแบบที่สร้างสรรค์จากสถาปนิกจำนวนมาก ซึ่งเข้าร่วมแข่งขันสร้างสรรค์ผลงานเพื่อให้ได้รับคัดเลือกเป็นผู้ออกแบบในงานนั้นๆ การประกวดแบบจะเป็นประโยชน์กับทั้งผู้จัดการประกวดและผู้เข้าร่วมซึ่งต่างก็มีจุดมุ่งหมายร่วมกันในการสร้างผลงานการออกแบบที่ดี

- ลักษณะการนำไปใช้และการบังคับใช้มาตรฐาน
มีลักษณะเป็นมาตรฐานการประกวดแบบ
- องค์กรที่รับผิดชอบ / บทบาท (การรับรอง/ที่ปรึกษา)
SAIA ถูกก่อตั้งในปี 1960 และเข้ามามีส่วนร่วมในการ จัดการประกวดแบบมาจนถึงปัจจุบัน
ซึ่งมีส่วนร่วมในการจัดการประกวดโครงการต่างๆมากมาย
- หัวข้อของมาตรฐานการประกวดแบบ
 1. ความเหมาะสมสำหรับการจัดการประกวดแบบ
 2. เหตุผลในการจัดการประกวดแบบ
 3. บทบาทของ SAIA ต่อการประกวดแบบ

5) **สรุปเปรียบเทียบมาตรฐานการประกวดแบบทั้ง 4 ประเทศกับแนวทางการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบของประเทศไทย**

จากการศึกษามาตรฐานการประกวดแบบในกรณีศึกษาทั้ง 4 ประเทศกับแนวทางการจัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบของประเทศไทยพบว่า มีลักษณะคล้ายกับของประเทศอเมริกา คือ ลักษณะและแนวโน้มในการบังคับใช้ผ่านทางสภา ซึ่งมีลักษณะเป็นข้อบังคับหรือมาตรฐาน โดยที่สภาสถาปนิกเองมีหน้าที่ออกข้อกำหนดและสมาคมทำหน้าที่เป็นตัวแทนองค์กรวิชาชีพในการให้คำปรึกษาในการประกวดแบบโครงการของภาครัฐ

การรับรองการประกวดแบบในร่างมาตรฐานการประกวดแบบได้มีกำหนดไว้เช่นเดียวกันกับของประเทศอเมริกา แต่ในส่วนรายละเอียดของการดำเนินการจัดการประกวดแบบ ทางสภาสถาปนิก และทางสมาคม มีนโยบายในการดำเนินการที่คล้ายกัน ได้แก่ วิธีการประกวดแบบสถาปัตยกรรม ข้อกำหนดที่ปรึกษาทางวิชาการ / ที่ปรึกษาการประกวดแบบ คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ ผู้เข้าร่วมประกวดแบบ และการจัดทำโปรแกรมการประกวดแบบ

แต่จากการศึกษา หัวข้อของมาตรฐาน/แนวทางการประกวดแบบกลับพบว่า มีความใกล้เคียงกับของประเทศ ออสเตรเลีย ได้แก่ ขั้นตอนการประกวด ข้อกำหนดของผู้เข้าร่วมประกวด ที่ปรึกษาการประกวด เงื่อนไขการประกวด การสรุปข้อกำหนดการออกแบบ รายละเอียดการนำเสนองาน การตัดสินการประกวด และข้อกำหนดเกี่ยวกับ รางวัลและผลตอบแทนการประกวด

โดยสรุปแล้ว การจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ ที่แตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ มีปัจจัยสำคัญที่เกี่ยวข้องได้แก่ บทบาทขององค์กรวิชาชีพ นโยบายขององค์กรวิชาชีพของประเทศนั้นๆ ตลอดจนการให้ความสำคัญกับการประกวดแบบของแต่ละประเทศด้วย

ตารางที่ 2.1 แสดงการเปรียบเทียบมาตรฐานการประกวดแบบทั้ง 4 ประเทศและแนวทางของประเทศไทย

ประเด็นการศึกษา	อเมริกา	อังกฤษ	ออสเตรเลีย	สิงคโปร์	ประเทศไทย
การประยุกต์ใช้	ข้อบังคับ/มาตรฐาน	มาตรฐาน	แนวทางการประกวด	มาตรฐาน	มาตรฐาน
องค์กรที่รับผิดชอบ	AIA	RIBA	RAIA	SAIA	สภาสถาปนิก
บทบาทขององค์กร	ออกข้อกำหนด / ที่ปรึกษา	ออกข้อกำหนด / ที่ปรึกษา	ที่ปรึกษาการประกวด	ที่ปรึกษาการประกวด	ออกข้อกำหนด / ที่ปรึกษา
ลักษณะการรับรอง	มีการรับรอง	มีการรับรอง	ไม่พบข้อมูล	ไม่พบข้อมูล	มีแนวทางการรับรองการประกวด
หัวข้อของมาตรฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - เจ้าของงานการประกวด - วิธีการประกวดแบบสถาปัตยกรรม - ที่ปรึกษาทางวิชาการ / ที่ปรึกษาการประกวดแบบ - คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ - ผู้เข้าร่วมประกวดแบบ - โปรแกรมการประกวดแบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - บทบาทของ RIBA - การกำหนด แนวทาง ประเภท - มาตรฐาน กระบวนการประกวดแบบ - การจัดการประกวดแบบของ RIBA - การรับรองการประกวด 	<ul style="list-style-type: none"> - ความเหมาะสมของประเภทการประกวดแบบ - ขั้นตอนการประกวด - ข้อกำหนดของผู้ว่าจ้าง - ข้อกำหนดของผู้เข้าร่วมประกวด - ที่ปรึกษาการประกวด - บทบาทของ RAIA - เงื่อนไขการประกวด - รายละเอียดการนำเสนองาน - การตัดสินการประกวด - รางวัลและผลตอบแทนการประกวด - ตาราง แสดง อัตราผลตอบแทน 	<ul style="list-style-type: none"> - ความเหมาะสมสำหรับการจัดการประกวดแบบ - เหตุผลในการจัดการประกวดแบบ - บทบาทของ SAIA 	<ul style="list-style-type: none"> - หลักการทั่วไป และ คำนิยาม - ประเภท ลักษณะ และวิธีการ - เงื่อนไขการประกวดแบบ - การจัดการประกวดแบบ การเชิญเข้าร่วมประกวดแบบ - การเข้าร่วมและคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ - การรับรองและการขึ้นทะเบียนการประกวดแบบ - รางวัลและการจ่ายค่าตอบแทน - ลิขสิทธิ์ของแบบที่ส่งเข้าประกวด - คณะกรรมการและเกณฑ์การตัดสิน - การเผยแพร่ผลงาน - การคัดค้านและการร้องอุทธรณ์

2.4 การศึกษาแนวทางการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ

2.4.1 ความหมายและความสำคัญของเงื่อนไขการประกวดแบบ

1) ความหมายของเงื่อนไขการประกวดแบบ

ของเงื่อนไขการประกวดแบบ (Term of Reference) หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า TOR เป็นเอกสารที่กำหนดขอบเขตรายละเอียดของภารกิจที่ผู้จัดทำTOR ต้องการให้ผู้รับจ้างดำเนินการ รวมทั้งความรับผิดชอบ อื่นๆของผู้รับจ้างที่เกี่ยวข้องกับภารกิจนั้น TOR จึงเทียบได้กับข้อกำหนด (Specifications) ของที่ผู้ซื้อจัดทำขึ้นสำหรับการจัดซื้อ แต่ต่างกันตรงที่ไม่สามารถจัดทำข้อกำหนดอย่างละเอียดสำหรับผลงานการออกแบบได้เหมือนกับข้อกำหนดของสินค้า ดังนั้น TOR จึงให้ข้อกำหนดได้เพียงคร่าวๆเท่านั้น

2) ความสำคัญของเงื่อนไขการประกวดแบบ

2.1) ความสำคัญต่อคุณภาพของผลงานที่จะได้จากผู้ออกแบบ

TOR จะต้องมีความชัดเจน และกำหนดวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจน ยิ่งTORมีความชัดเจนมากเพียงใด ยิ่งทำให้การคัดเลือกผู้ออกแบบมีความโปร่งใสมากขึ้น นอกจากนี้ TOR ที่ดีจะต้องไม่เป็น TOR ที่กว้างจนเกินไปจนสามารถนำไปใช้ได้ในทุกกรณี แต่ทั้งนี้ข้อกำหนดต่างๆ ต้องไม่เป็นการกำหนดที่เป็นการเจาะจงเลือกจนเกินไป เช่น การคุณสมบัติของผู้ออกแบบที่เปิดโอกาสที่เอื้อให้เฉพาะ ผู้ออกแบบเพียงรายใดรายหนึ่ง หรือการกำหนดขอบเขตของผลงานที่มากเกินไปจนเป็นการปิดกั้นโอกาสของผู้ออกแบบรายอื่นๆ เป็นต้น

2.2) เป็นเอกสารอ้างอิงที่ใช้เป็นส่วนหนึ่งของสัญญาว่าจ้าง

TOR จึงต้องมีความชัดเจนเพียงพอต่อการคัดเลือกผู้ออกแบบหรือแนวความคิดในการออกแบบโครงการนั้นๆ โดยในอีกมุมมองหนึ่งเพื่อเป็นข้อมูลในการตัดสินใจเข้าร่วมประกวดแบบของผู้ออกแบบแต่ละราย เนื่องจาก TOR จะส่งผลต่อการดำเนินการต่างๆที่ตามมาหลังจากที่เสร็จสิ้นกระบวนการคัดเลือกผู้ออกแบบเสร็จสิ้นไปแล้วด้วย

2.4.2 กระบวนการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ

1) องค์กรหรือหน่วยงานที่จัดทำ

ในปัจจุบันยังไม่มีหน่วยงานใดที่มีหน้าที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบสำหรับโครงการก่อสร้างโดยตรง การจัดทำเงื่อนไขจึงถูกกำหนดโดยคณะกรรมการจัดการประกวดแบบหรือที่ปรึกษาการประกวดแบบ โดยอาศัยประสบการณ์ในการเป็นที่ปรึกษาการจัดทำโครงการ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับโครงการประกวดแบบ นอกจากนี้ในบางโครงการที่ไม่มีที่ปรึกษาการประกวดจากภายนอกก็มักจะมีการกำหนดเงื่อนไขการประกวดแบบโดยคณะกรรมการในหน่วยงานนั้นๆ

2) เกณฑ์การจัดทำ

เนื่องจากโครงการก่อสร้างเป็นโครงการที่ลักษณะเฉพาะของแต่ละโครงการ ในปัจจุบันจึงยังไม่มีเกณฑ์การจัดทำเงื่อนไข โดยส่วนใหญ่แล้วในการร่างเงื่อนไขแต่ละครั้งมักจะอ้างอิงจากข้อกำหนดจากโครงการอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงบวกกับความต้องการเฉพาะของเจ้าของโครงการ ซึ่งทั้งหมดจะอยู่ภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ

2.4.3 โครงสร้างและรายละเอียดของเงื่อนไขการประกวดแบบ

1) โครงสร้างของเงื่อนไขการประกวดแบบ

ในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบเพื่อการประกวดแบบทุกประเภท ลักษณะและวิธีการจะต้องครอบคลุมข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการประกวดแบบ
2. ประเด็นของปัญหา ที่ต้องการให้ผู้ร่วมประกวดแบบนำเสนอวิธีการแก้ไข
3. ข้อกำหนดความต้องการต่างๆของผู้จัดประกวดแบบอย่างครบถ้วน

และในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดควรระบุรายละเอียดนอกเหนือจากนี้ที่จำเป็นเพิ่มเติม เช่น

1. ชื่อของการประกวดแบบ
2. ชื่อของผู้จัดประกวดแบบ
3. ข้อความที่แสดงการรับรองจากสภาสถาปนิก
4. กำหนดการต่างๆที่ชัดเจน
5. รายชื่อคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ
6. ประเภทลักษณะและวิธีการประกวดแบบ
7. กำหนดเงื่อนไขในการพิจารณาตัดสินโดยสังเขป
8. รางวัลและ/หรือผลตอบแทนทั้งจำนวนและมูลค่า
9. รายละเอียดของโครงการ (เช่นประเภทอาคาร สถานที่ก่อสร้าง สภาพแวดล้อม และความ ต้องการในแง่องค์ประกอบและพื้นที่ใช้สอย)
10. กำหนดจำนวนและขนาดที่แน่นอนของแบบและเอกสารที่ต้องนำเสนอ
11. กำหนดวิธีการและขั้นตอนในการอธิบายแบบ

การประกวดแบบโครงการจริงควรแนบตัวอย่างสัญญาการจ้างออกแบบ ซึ่งระบุค่าบริการทางวิชาชีพไว้ในเงื่อนไขการประกวดแบบอย่างชัดเจน หากผู้จัดการประกวดแบบกำหนดให้มีเงินค้ำประกันต่างๆจำเป็นต้องระบุให้ครบถ้วนในเงื่อนไขของการประกวดแบบ และสภาสถาปนิกไม่สนับสนุนให้ผู้จัดการประกวดแบบกำหนดให้มีเงินค้ำประกันต่างๆ ในทุกขั้นตอนของการประกวดแบบ การค้ำประกันจึงควรกระทำต่อเมื่อมีการทำสัญญาจ้างออกแบบกับผู้ชนะการตัดสินแล้วเท่านั้น

2) รายละเอียดของเงื่อนไขการประกวดแบบ

(1) วัตถุประสงค์ของการประกวดแบบ

วัตถุประสงค์ของการประกวดแบบจะให้ข้อมูลความเป็นมาของโครงการและภารกิจที่ต้องการว่าจ้างหรือคัดเลือกผู้ออกแบบ เพื่อให้เข้าใจถึงความจำเป็นหรือความสำคัญของภารกิจนี้ และความเชื่อมโยงของ ภารกิจนี้กับเรื่องอื่นๆหรือสิ่งๆที่ผู้ว่าจ้างต้องการจะบรรลุหลังจากที่ภารกิจเสร็จสิ้นลง TORส่วนใหญ่มักกำหนดวัตถุประสงค์เป็นวิธีการ วัตถุประสงค์จะใกล้เคียงกับสิ่งที่ต้องการจะได้จากที่ปรึกษา

(2) ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการต่างๆของผู้จัดประกวดแบบ

ประมวลเสนอสาระของปัญหาหรือเรื่องที่ต้องการให้ผู้เข้าร่วมประกวดแบบ บ่งชี้ประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหา ทั้งนี้ เพื่อสร้างพื้นฐานสำหรับการทำความเข้าใจในขอบเขตการ

ดำเนินงานภายใต้ภารกิจของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ส่วนนี้ของ TOR ควรเสนอสรุปย่อผลการศึกษาวิเคราะห์เบื้องต้นเพื่อป้องกันปัญหารายละเอียดควรให้ไว้ในภาคผนวกหรือเอกสารแนบ

(3) ขอบเขตของการดำเนินงาน

ควรกำหนดชัดเจนว่าการดำเนินงานต้องครอบคลุมประเด็นใดบ้าง และละเอียดเพียงใด ทั้งในด้านลึกและด้านกว้าง ทั้งนี้ ต้องแน่ใจว่าประเด็นที่จะให้เนื้องานมีความจำเป็นจริงๆ กับปัญหาหลักที่เป็นพื้นฐานในการคัดเลือกผู้ออกแบบ ขอบเขตของการดำเนินงานจะบอกว่าต้องทำอะไรบ้าง มิใช่บอกว่า ทำอย่างไร แต่งานบางอย่างอาจจำเป็นต้องบอกว่าควรทำอะไรทั้งนี้เพื่อรักษามาตรฐานของข้อมูลควรแบ่งการดำเนินงานเป็นงานต่างๆ ตามขั้นตอนของการดำเนินงาน

(4) ระยะเวลาการดำเนินงาน

กำหนดระยะเวลาการดำเนินงาน โดยแบ่งเป็นระยะตามผลงานในช่วงการดำเนินงาน ระยะเวลาการดำเนินงานที่กำหนดให้ที่ปรึกษาต้องมีความเป็นไปได้ (Realistic) สอดคล้องกับปริมาณงาน และข้อจำกัดอื่นๆ โดยทั่วไป ถ้าระยะเวลา การทำงานสั้นจะใช้คนมาก ถ้าระยะเวลาทำงานยาวใช้คนน้อย

(5) บุคลากรที่ต้องการ

จะต้องกำหนดชัดเจนว่าบุคลากรที่ต้องการสำหรับภารกิจนี้ จะประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญหรือนักวิชาการด้านใดบ้าง แต่ละด้านจะใช้แรงงานเท่าใด จะกำหนดสาขาวิชาหรือความเชี่ยวชาญที่ต้องการได้จากโครงร่างของปัญหาที่ต้องการให้มีการศึกษาวิเคราะห์ ส่วนข้อกำหนดในเรื่องประสบการณ์ของบุคลากรจะขึ้นกับระดับความยากง่ายของประเด็นปัญหาที่จะศึกษา ควรใช้คนให้เหมาะสมกับงาน

(6) ระยะเวลา

ผลงานของผู้ออกแบบ ได้แก่ เพลทแสดงผลงาน โมเดล รายงาน เป็นต้น TOR จะต้องกำหนดอย่างชัดเจนว่าต้องการผลงานอะไรบ้าง ข้อกำหนดของผลงานเป็นอย่างไร รูปร่างหน้าตาของผลงานควรเป็นอย่างไร กำหนดส่งมอบเมื่อไร จำนวนเท่าใด

2.5 กรณีศึกษาการศึกษาดำเนินการประกวดแบบของประเทศไทย

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัย มีแนวทางการคัดเลือกโครงการประกวดแบบเพื่อใช้เป็นกรณีศึกษา โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ดังนี้

- 1) เป็นโครงการประกวดแบบสถาปัตยกรรมโครงการก่อสร้างของภาครัฐ
- 2) โครงการประกวดที่อยู่ในช่วงปีพ.ศ.2541-2551 และดำเนินการก่อสร้างจริง
- 3) โครงการที่มีขนาดใหญ่พิเศษ พื้นที่ตั้งแต่ 10,000 ตารางเมตรขึ้นไป

การคัดเลือกกรณีศึกษาตามแนวทางข้างต้น เนื่องจากโครงการขนาดใหญ่พิเศษในโครงการของภาครัฐมักเป็นโครงการที่ได้รับความสนใจเป็นพิเศษ มีแนวทางการประกวดแบบที่ชัดเจน มีการจัดการประกวดแบบหรือการตัดสินใจโดยผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ซึ่งจากข้อมูลรายชื่อโครงการประกวดแบบที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัยพบว่ามี 8 โครงการตามตารางที่ 2.2 ดังนี้

ตารางที่ 2.2 แสดงโครงการประกวดแบบที่อยู่ในขอบเขตของการวิจัย จำนวน 8 โครงการ

ปี	โครงการ	หน่วยงาน/องค์กรที่เกี่ยวข้อง	พื้นที่
2541	โครงการประกวดแบบอาคารหอศิลป์ร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานคร	กรุงเทพมหานคร	17,433
2542	โครงการประกวดแบบคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	15,000
2544	โครงการประกวดแบบอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่ ธนาคารแห่งประเทศไทย	ธนาคารแห่งประเทศไทย	35,000
2546	โครงการประกวดแบบศูนย์ประชุมและแสดงสินค้านานาชาติ จ.เชียงใหม่	การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	68,000
2546	โครงการประกวดแบบ โครงการพัฒนา ศิริราชสู่สถาบันการแพทย์ชั้นเลิศในเอเชียอาคเนย์	คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลศิริราช	200,000
2549	โครงการประกวดแบบศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ศูนย์บริการทางวัฒนธรรมระดับนานาชาติ	กระทรวงวัฒนธรรม	173,831
2549	โครงการประกวดแบบ ศูนย์เทคโนโลยีนวัตกรรมและปฏิบัติการอเนกประสงค์	มหาวิทยาลัยมหิดล	15,000
2550	โครงการประกวดแบบ อาคารคณะศิลปกรรมศาสตร์	มหาวิทยาลัยมหิดล	15,209

จากการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการเข้าถึงข้อมูลและความน่าสนใจของโครงการและเป็นโครงการที่สถาปนิกหรือสมาคมสถาปนิกมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์หรือเผยแพร่การประกวด จากนั้นจึงได้พิจารณาเลือกแบบเจาะจง 4 โครงการ จาก 8 โครงการ ได้แก่

- 1) โครงการประกวดแบบอาคารหอศิลป์ร่วมสมัย แห่งกรุงเทพมหานคร
- 2) โครงการประกวดแบบอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่ ธนาคารแห่งประเทศไทย
- 3) โครงการประกวดแบบ โครงการพัฒนาศิริราชสู่สถาบันการแพทย์ชั้นเลิศในเอเชียอาคเนย์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลศิริราช
- 4) โครงการประกวดแบบศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ศูนย์บริการทางวัฒนธรรมระดับนานาชาติ กระทรวงวัฒนธรรม

ในการวิเคราะห์กรณีศึกษาโครงการประกวดแบบทั้ง 4 โครงการ มีประเด็นในการศึกษาและวิเคราะห์ ดังนี้

- ข้อมูลเบื้องต้นของโครงการประกวดแบบ
- หลักการในการจ้างผู้ออกแบบในโครงการประกวดแบบ
- ข้อพิจารณาและวัตถุประสงค์ในการจัดจ้างออกแบบโดยวิธีประกวดแบบ
- โครงสร้างองค์กรของการประกวดแบบ
- การเลือกวิธีการประกวดแบบและขั้นตอนการดำเนินการประกวดแบบ

- แนวทางการตัดสินใจการประกวดแบบ
- ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการจัดการประกวดแบบ
- ข้อดีของการประกวดแบบ
- ข้อจำกัดของการประกวดแบบ

2.5.1 โครงการประกวดแบบอาคารหอศิลป์ร่วมสมัย แห่งกรุงเทพมหานคร

1) ข้อมูลเบื้องต้นของโครงการประกวดแบบ

ชื่อโครงการ : โครงการประกวดแบบอาคารหอศิลป์ร่วมสมัย แห่งกรุงเทพมหานคร

เจ้าของโครงการ : กรุงเทพมหานคร

ปีที่จัดการประกวดแบบ : พ.ศ. 2541

พื้นที่ใช้สอยของโครงการ : ประมาณ 17,433 ตร.ม.

ผลการประกวดแบบ

รางวัลชนะเลิศ - บริษัทโรเบิร์ต จีบูย แอนด์ แอสโซซิเอต จำกัด

รองชนะเลิศอันดับ 1 - บริษัท สถาปนิก 49 จำกัด

รองชนะเลิศอันดับ 2 - บริษัท เอสเจเอทีดี จำกัด

2) หลักการในการจ้างผู้ออกแบบในโครงการประกวดแบบ

เป็นการว่าจ้างออกแบบวิธีพิเศษ โดยการประกวดแบบ ผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศจะเป็นผู้ทำสัญญาการว่าจ้างออกแบบในโครงการ

3) ข้อพิจารณาและวัตถุประสงค์ในการจัดจ้างออกแบบโดยวิธีประกวดแบบ

- เพื่อให้ผู้ประกอบการด้านสถาปัตยกรรมได้เสนอรูปแบบเพื่อการก่อสร้างหอศิลป์ร่วมสมัย แห่งกรุงเทพมหานคร
- เพื่อคัดเลือกผู้เสนอรูปแบบก่อสร้างหอศิลป์ร่วมสมัยที่ชนะเลิศ เป็นผู้รับจ้างออกแบบรายละเอียด เพื่อการก่อสร้างหอศิลป์ร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานคร

4) โครงสร้างองค์กรของการประกวดแบบ ประกอบด้วย

- คณะกรรมการจัดจ้างฯ (ที่ปรึกษาการประกวดแบบ)
- คณะกรรมการตรวจการจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535
- คณะทำงานของกทม.
- คณะกรรมการตัดสิน โดยตัวแทนจากกรุงเทพมหานคร สถาบันการศึกษา สมาคมสถาปนิกสยามฯ ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะ และผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่า 5 คน

5) การเลือกวิธีการประกวดแบบ

แบ่งวิธีการประกวดแบบในโครงการนี้เป็น 3 ประเภท

- (1) การประกวดแบบเพื่อการคัดเลือกผู้ออกแบบในโครงการก่อสร้าง
- (2) การประกวดแบบแนวความคิดแบบเปิด
- (3) การประกวดแบบแนวความคิดแบบเปิด (โดยไม่กำหนดเงื่อนไข)

ผู้ที่ชนะการประกวดแบบในข้อที่ 1 จะได้รับเลือกเป็นผู้ออกแบบในโครงการ โดยแนวความคิด ในข้อ 2-3 จะถูกนำมาพิจารณาประกอบในการจัดทำโครงการเท่านั้น

6) ขั้นตอนการดำเนินการประกวดแบบ

ในการคัดเลือกผู้ออกแบบโดยการประกวดแบบ ซึ่งมีขั้นตอนในการคัดเลือก 3 ขั้นตอนคือการกำหนดคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้เข้าร่วมประกวดแบบและทำการคัดเลือกผลงานการประกวดแบบ มีการประกวดเพียง 1 ขั้นตอน โดยผู้เข้าร่วมประกวดแบบมีสิทธิ์ชี้แจงผลงานการประกวดแบบ

7) แนวทางการตัดสินการประกวดแบบ

- (1) แนวความคิดในการออกแบบ และการจัดประโยชน์ในการใช้สอย เนื้อที่ของอาคารและความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ที่สามารถเปิดให้บริการเฉพาะพื้นที่บางส่วนของอาคารได้
- (2) รูปแบบสถาปัตยกรรม และงานวิศวกรรมที่เกี่ยวข้องทุกระบบ
- (3) แนวความคิดของการตกแต่งภายใน ระบบให้แสงสว่างในห้องจัดแสดง โดยเน้นความสว่างจากธรรมชาติเป็นหลัก ตลอดจนทิศทางลม แสงแดด เข้าอาคาร
- (4) งานวิเคราะห์ และประมาณราคาค่าก่อสร้างโดยสังเขป
- (5) แนวความคิดในการประหยัดพลังงาน และค่าบำรุงรักษา ตลอดจนการบริหารจัดการและค่าบำรุงรักษา
- (6) ผลงานและความชำนาญของผู้ออกแบบและความพร้อมของบุคลากร

8) ปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปแบบการจัดการประกวดแบบ

- ประเภทของโครงการ ลักษณะการใช้สอย
- ระดับความสำคัญของโครงการ
- คณะทำงานโครงการประกวดแบบ
- ลักษณะ/นโยบายของเจ้าของโครงการ

9) **ข้อดีของการประกวดแบบ**

- การประกวดแบบแบ่งออกเป็น 3 ประเภท ทำให้ได้ผลงานที่ตรงตามวัตถุประสงค์ของการประกวดแบบในแต่ละประเภท
- แบบที่ชนะการประกวดสามารถนำมาพัฒนาเป็นแบบก่อสร้างได้จริง และมีการแก้ไขเพิ่มเติมค่อนข้างน้อย
- การประกวดแบบเปิดทั่วไป ทำให้ได้ผลงานที่เป็นงานนอกกรอบ
- เงื่อนไขการประกวดแบบมีความชัดเจน
- คณะกรรมการตัดสิน มีความรู้ความเชี่ยวชาญ

10) **ข้อจำกัดของการประกวดแบบ**

- มีการเปลี่ยนผู้บริหารกทม. ในช่วงการประกวดแบบส่งผลต่อรายละเอียดการพัฒนาแบบ
- การประกวดแบบจำกัดเฉพาะบริษัทที่จดทะเบียนในรูปนิติบุคคล

2.5.2 **โครงการประกวดแบบอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่ ธนาคารแห่งประเทศไทย**

1) **ข้อมูลเบื้องต้นของโครงการประกวดแบบ**

ชื่อโครงการ: โครงการประกวดแบบอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่ ธนาคารแห่งประเทศไทย

ที่ตั้งโครงการ : บางขุนพรหม เขตพระนคร

เจ้าของโครงการ : ธนาคารแห่งประเทศไทย

ปีที่จัดการประกวดแบบ : พ.ศ. 2544

พื้นที่ใช้สอยของโครงการ : ประมาณ 35,000 ตร.ม.

งบประมาณค่าก่อสร้าง : ประมาณ 1200 ล้านบาท

ผลการประกวดแบบ

ผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศ - บริษัท แพลน อาร์คิเทค จำกัด

- บริษัท แทนเดม จำกัด

2) **หลักการในการจ้างผู้ออกแบบในโครงการประกวดแบบ**

เป็นการว่าจ้างออกแบบวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด โดยการมีการพิจารณาคณะสมบัติ ร่วมกับการพิจารณาวิสัยทัศน์และการพิจารณาแบบ ผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศจะเป็นผู้ที่ทำสัญญา การว่าจ้างออกแบบในโครงการ

(1) ตั้งเกณฑ์และเป้าหมายของการจ้าง

(2) กำหนดวิธีการในการดำเนินการจัดจ้าง

(3) จัดเตรียมเอกสาร เช่น Pre Qualification ร่างสัญญาเป็นต้น

(4) ติดต่อประสานงานกับฝ่ายต่างๆเช่นฝ่ายกฎหมาย บริษัทที่ปรึกษา ผู้ออกแบบ ฯลฯ

(5) กำหนดวิธีการประเมินผลและเกณฑ์ในการตัดสิน

3) **ข้อพิจารณาและวัตถุประสงค์ในการจัดจ้างออกแบบโดยวิธีประกวดแบบ**

โครงการก่อสร้างอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่พร้อมจัดทำผังแม่บท(Master Plan)ภายใต้ การกำกับดูแลโดยคณะกรรมการโครงการก่อสร้างอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่ และอนุรักษ์ โบราณสถานวังเทเวศร์ (กทส.) และมีสำนักก่อสร้างและเสริมสร้างปรับปรุง สายธุรการเป็น

ผู้รับผิดชอบโครงการ สำนักงานสถาปนิกที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ชนะในขั้นสุดท้ายจะได้รับการว่าจ้างให้เป็นผู้ออกแบบอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่ ภายใต้การกำกับดูแลของรพท. และการประสานงานกับที่ปรึกษาบริหารโครงการ ซึ่งรพท. ได้ว่าจ้างไว้แล้ว ระยะเวลาการทำงานออกแบบได้กำหนดไว้เบื้องต้นนี้ ประมาณ 1 ปี เริ่มต้นเดือนมกราคม พ.ศ.2545 ถึงสิ้นเดือนธันวาคม พ.ศ. 2545

4) โครงสร้างองค์กรของการประกวดแบบ

4.1) องค์กรของการประกวดแบบ ประกอบด้วย

- คณะกรรมการการก่อสร้าง (กทส.)
- คณะกรรมการรับซอง
- คณะกรรมการจัดจ้างฯ
- คณะกรรมการตรวจการจ้างตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ. 2535 ของธนาคารแห่งประเทศไทย
- คณะทำงานของธนาคารแห่งประเทศไทย (ส่วนใหญ่เป็นบุคคลในสำนักงานก่อสร้างและเสริมสร้างปรับปรุง สายนานรุกรการ)

4.2) หน้าที่ของที่ปรึกษา

จัดการให้มีการออกแบบและก่อสร้างตามวัตถุประสงค์การใช้งานภายในงบประมาณและเวลาที่กำหนดให้แล้วเสร็จอย่างมีคุณภาพและเป็นผู้จัดทำผังแม่บทด้านกายภาพสำหรับ รพท. ตามขั้นตอนต่อไปนี้

- จัดทำโปรแกรมการออกแบบ
- คัดเลือกผู้ออกแบบและผู้รับเหมาก่อสร้าง
- กำกับดูแลการออกแบบและการก่อสร้าง
- ควบคุมแผนงาน
- ติดตามงานหลังการก่อสร้าง

5) การเลือกวิธีการประกวดแบบ

การเลือกใช้วิธีการคัดเลือกผู้ออกแบบโดยการประกวดแบบและแบ่งการคัดเลือกออกเป็น 3 ขั้นตอนมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (1) เพื่อให้ รพท. และที่ปรึกษาได้ทำความรู้จักและคุ้นเคยกับสถาปนิกและทีมงานซึ่งต่อไปจะเข้าร่วมทำงานในโครงการ
- (2) เพื่อให้ รพท. และที่ปรึกษา สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการแก่ผู้เข้าร่วมประกวดได้อย่างแจ่มแจ้งชัดเจน ไม่มีการเข้าใจผิด
- (3) เพื่อให้ รพท. และที่ปรึกษาได้เข้าใจความคิดของผู้เข้าร่วมประกวดอย่างชัดเจนและลึกซึ้ง
- (4) เพื่อให้ รพท. และที่ปรึกษามั่นใจว่าสถาปนิกและทีมงานที่ได้รับการคัดเลือก เป็นผู้มีความสามารถสูงและตั้งใจปฏิบัติงานด้วยตนเองอย่างแท้จริง
- (5) ลดระยะเวลาในช่วงการออกแบบจริง โดยคาดหวังว่าแบบร่างขั้นต้นที่ได้รับคัดเลือกจะใกล้เคียงกับแบบที่จะนำไปใช้ก่อสร้างมากที่สุด

6) ขั้นตอนการดำเนินการประกวดแบบ

ในการคัดเลือกผู้ออกแบบจะใช้วิธีการจ้างโดยการประกวดแบบ ซึ่งมีขั้นตอนในการคัดเลือก 3 ขั้นตอนคือ การคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้น (Pre Qualification: PQ) การคัดเลือกเบื้องต้น และการประกวดแบบวิธี workshop

6.1) การคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้น

จะเปิดโอกาส ให้กับสำนักงานทุกขนาด โดยแยกประเภทสำนักงานสถาปนิกออกเป็น

- สำนักงานขนาดเล็ก มีบุคลากรประจำรวมไม่เกิน 15 คน
- สำนักงานขนาดกลาง มีบุคลากรประจำรวมอยู่ระหว่าง 16-30 คน
- สำนักงานขนาดใหญ่ มีบุคลากรรวมตั้งแต่ 31 คน

สำนักงานขนาดเล็กที่ผ่านคุณสมบัติเบื้องต้น ไม่มีสิทธิเสนอตัวตามลำพัง แต่ต้องเข้าร่วมกับสำนักงานขนาดใหญ่กว่าที่ผ่านคุณสมบัติเบื้องต้นเท่านั้น

สำนักงานขนาดกลางที่ผ่านคุณสมบัติเบื้องต้น ไม่มีสิทธิเสนอตัวตามลำพัง แต่สามารถเข้าร่วมกับสำนักงานอื่นที่ผ่านคุณสมบัติเบื้องต้นได้

สำนักงานขนาดใหญ่ที่ผ่านคุณสมบัติเบื้องต้น จะเสนอตัวตามลำพัง หรือให้ผู้อื่นที่ผ่านคุณสมบัติเบื้องต้นเข้าร่วมก็ได้

6.2) การคัดเลือกเบื้องต้น

สำนักงานที่ผ่านคุณสมบัติเบื้องต้นและต้องการเข้าร่วมคัดเลือกเบื้องต้นต้องนำเสนอ

(1) ทีมงานที่ชัดเจนประกอบด้วย

- สำนักงานสถาปนิก – นักวางผัง หรือสำนักงานสถาปนิก+สำนักงานวางผัง
- สำนักงานวิศวกร ซึ่งอาจจะแยกระหว่างโครงสร้างและระบบต่างๆหรือไม่ก็ได้
- สำนักงานภูมิสถาปนิก

- (2) บุคลากรที่จะใช้ทำงาน พร้อมลักษณะโครงสร้างองค์กรสำหรับทำงาน
- (3) แผนงานสำหรับการทำ workshop ในระยะเวลาหนึ่งเดือน
- (4) แผนงานสำหรับการทำงานจริง ในระยะเวลาประมาณเก้าเดือน
- (5) บรรยายแนวความคิดที่จะนำมาใช้หรือประยุกต์ในการออกแบบทั้งในสถานสถาปัตยกรรมและวิศวกรรม

6.3) การคัดเลือกขั้นสุดท้ายโดยวิธีการประกวดแบบวิธี workshop

ทีมงานที่ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้น จะต้องออกแบบเบื้องต้นที่เป็นรูปแบบ Conceptual Design บนฐานของแนวคิดที่นำเสนอไว้ในการคัดเลือกเบื้องต้น และตามรายละเอียดที่จัดเตรียมไว้ให้ภายในระยะเวลาหนึ่งเดือนในสถานที่ซึ่งจัดเตรียมไว้ให้ และในช่วงเวลาดังกล่าวจะมีการประสานงานกับรพท. และที่ปรึกษาในเรื่องข้อมูลการใช้อาคารเป็นระยะๆ และต้องนำเสนอผลงานให้พิจารณาประกอบด้วย

- (1) ข้อเสนอเบื้องต้นแสดงความสอดคล้องและส่วนที่แก้ไขจากแผนแม่บทของโครงการ
- (2) ผังบริเวณ
- (3) รูปแบบทางสถาปัตยกรรมและโครงสร้าง พร้อมหุ่นจำลองอย่างคร่าวๆ
- (4) รูปแบบของงานระบบสำหรับอาคารที่สอดคล้องกับสถาปัตยกรรมและโครงสร้าง
- (5) รายการประกอบแบบเบื้องต้น (Outline specification) ระบุชนิดวัสดุ อุปกรณ์ระบบวิศวกรรม ฯลฯ
- (6) ประมาณราคาค่าก่อสร้างทั้งหมด
- (7) รูปแบบพิเศษที่สะท้อนในงานสถาปัตยกรรมและโครงสร้าง
- (8) แผนการทำงานโดยละเอียดสำหรับการปฏิบัติงานจริงเป็นระยะเวลาเก้าเดือน
- (9) รายงานการออกแบบ (Design report)

7) แนวทางการตัดสินการประกวดแบบ

7.1) หลักการในการตัดสิน

- (1) ที่ปรึกษาจะจัดทีมงานเพื่อพิจารณาการยื่นเสนอตัวทุกขั้นตอนของผู้สนใจ เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนของเอกสารและคัดความถูกต้อง ความพร้อมเบื้องต้น เพื่อนำเสนอคณะกรรมการพิจารณา
- (2) คณะกรรมการพิจารณา คือ คณะกรรมการจัดจ้างของรพท. และมีคณะทำงานของรพท. และตัวแทนของที่ปรึกษาเป็นผู้ประสานงานและให้คำปรึกษา ทั้งนี้คณะกรรมการของรพท. อาจเป็นผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมาร่วมให้คำปรึกษาก็ได้
- (3) คณะกรรมการพิจารณา จะพิจารณาข้อเสนอทุกขั้นตอนบนพื้นฐานของข้อมูลซึ่งกำหนดให้นำเสนอเท่านั้น ไม่มีการนำข้อมูลนอกเหนือจากที่กำหนดมาพิจารณา ไม่ว่าจะโดยการรับรู้โดยประสบการณ์หรือโดยการนำเสนอของผู้สนใจที่ยื่นเสนอตัว ยกเว้นแต่กรณี que ที่พิสูจน์ได้ว่าข้อมูลนำเสนอของผู้ยื่นข้อเสนอ นั้นเป็นเท็จหรือไม่ตรงกับความเป็นจริง

(4) การตัดสินใจจะใช้เกณฑ์เป้าหมาย ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ แทนการใช้เกณฑ์พิจารณาหรือ การตัดสินใจจะเป็นเกณฑ์การให้คะแนน ซึ่งที่ปรึกษาจะนำเสนอวิธีการให้คะแนนก่อนการพิจารณาตัดสินในทุกเรื่อง

7.2) เกณฑ์การพิจารณา สำหรับผู้ออกแบบหลัก มีดังนี้

(1) การคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้น จะแบ่งเกณฑ์ออกเป็น 3 ส่วนคือ

(1.1) การจดทะเบียนและการดำเนินการ

- ประเภท (นิติบุคคล)
- ทุนจดทะเบียน
- ระยะเวลาประกอบการ
- สัญชาติ

(1.2) บุคลากร

- จำนวนรวม และจำนวนบุคลากรวิชาชีพ
- คุณวุฒิ และใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ
- ระยะเวลาการทำงานหรือประสบการณ์

(1.3) ผลงาน

- โครงการที่มูลค่าใกล้เคียงกัน
- โครงการที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน
- ผลงานที่ได้รับรางวัล
- การรับรองผลงานจากเจ้าของโครงการ

(2) การคัดเลือกเบื้องต้น จะแบ่งเกณฑ์ออกเป็น 3 ส่วน คือ

(2.1) ทีมงาน ได้แก่ สำนักงานหลัก สำนักงานเสริมและร่วมดำเนินการ ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน โครงสร้างองค์กรสำหรับโครงการ บุคลากรที่ดำเนินโครงการ

(2.2) แผนการทำงาน ได้แก่ แผนงานสำหรับ workshop และแผนงานเบื้องต้นสำหรับการทำงานจริง

(2.3) แนวความคิดในการออกแบบ ได้แก่ การวางผัง รูปแบบสถาปัตยกรรม โครงสร้าง ฯลฯ

(3) การคัดเลือกขั้นสุดท้าย จะแบ่งเกณฑ์ออกเป็น 7 ส่วนคือ

วิธีการทำงาน รูปแบบของผลงานด้านผังบริเวณ รูปแบบของผลงานด้านสถาปัตยกรรม รูปแบบของผลงานด้านวิศวกรรม รูปแบบของผลงานภูมิสถาปัตยกรรม ระบบวิศวกรรมพิเศษและการก่อสร้าง

7.3) วิธีการกำหนดคะแนน มีการแจ้งให้ผู้เข้าร่วมประกวดแบบทราบใน TOR

โดยมีหลักการต่อไปนี้

- (1) การกำหนดคะแนน
- (2) เกณฑ์การให้คะแนน
- (3) การผ่านเกณฑ์

7.4) ข้อห้ามในการเสนอตัวเพื่อพิจารณาคัดเลือก

ในกระบวนการคัดเลือกผู้ออกแบบไม่ว่าจะด้านใด และไม่ว่าจะอยู่ในขั้นตอนใด มีข้อห้ามซึ่งผู้เสนอตัวให้พิจารณาต้องรับทราบ และยอมรับว่าเป็นกฎเกณฑ์สำหรับการพิจารณาดังนี้

1. ความเท็จ
2. บุคลากรซ้ำกัน
3. การอ้างอิงผลงานซ้ำกัน
4. ข้อเสนอที่เกินขอบเขตข้อกำหนด

7.5) เงื่อนไขในการยื่นเสนอตัวเพื่อพิจารณาคัดเลือก ในการยื่นเสนอตัวและพิจารณาทุกขั้นตอนมีเงื่อนไขดังนี้

- (1) ผู้เสนอตัวต้องยื่นข้อเสนอตามกำหนดเวลาที่กำหนดให้ไว้
- (2) ผู้เสนอตัวต้องยื่นข้อเสนอตามข้อกำหนดที่ระบุในเอกสารเชิญการเสนองาน
- (3) ผู้เสนอตัวเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่างๆที่อาจเกิดขึ้นจากการนำเสนอทั้งหมด จะมีค่าตอบแทนให้เฉพาะในการคัดเลือกขั้นสุดท้ายแก่ผู้ที่ไม่ได้รับการคัดเลือก
- (4) จะมีการเผยแพร่เกณฑ์การพิจารณาสำหรับการคัดเลือกเบื้องต้น และการคัดเลือกขั้นสุดท้ายให้ทราบก่อนเริ่มการคัดเลือก
- (5) จะมีการเผยแพร่ผลการตัดสินพร้อมเหตุผลในการคัดเลือกขั้นสุดท้าย
- (6) ผู้เสนอตัวต้องมีเจตมาแสดงเจตจำนงต่อ ธปท. ว่ายินดีจะเสนอตัวให้บริการตามขอบเขตและเงื่อนไขที่กำหนดไว้
- (7) ผู้เสนอตัวจะต้องมีหนังสือค้ำประกันการเสนอตัวให้บริการ เป็นมูลค่าและระยะเวลาตามที่กำหนด

7.6) การให้ค่าตอบแทนในการประกวดแบบ

- (1) ไม่มีค่าตอบแทนให้ในการคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้น และการคัดเลือกเบื้องต้น
- (2) มีค่าตอบแทนให้แก่ผู้ที่ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้น และร่วมเสนอตัวในการคัดเลือกขั้นสุดท้ายโดยกำหนดค่าตอบแทนสำหรับผู้ออกแบบหลักรายละเอียด 180,000 บาท
- (3) ส่วนผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ดำเนินงาน จะไม่ได้รับค่าตอบแทนในการคัดเลือก
- (4) การชำระค่าตอบแทนจะกระทำเมื่อผู้เข้าร่วมเสนอตัวในการคัดเลือกขั้นสุดท้ายได้นำเสนอผลงานตามหลักเกณฑ์วิธีการคัดเลือก

8) ปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปแบบการจัดการประกวดแบบ

- **งบประมาณ** เนื่องจากงบประมาณในการก่อสร้างโครงการอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่ของธนาคารแห่งประเทศไทย เป็นงบประมาณภายในธนาคาร ไม่ต้องของงบประมาณจากแผ่นดิน แตกต่างจากหน่วยงานของรัฐทั่วไปที่ต้องใช้ไม่เกินงบประมาณที่ตั้งไว้
- **นโยบายและวิสัยทัศน์** นโยบายและวิสัยทัศน์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ที่มุ่งเน้นให้ป็นองค์กรที่สังคมเชื่อมั่นและศรัทธา ดังนั้นในการดำเนินการทุกอย่าง รวมทั้งการจัดจ้างผู้ออกแบบของธนาคารจึงจำเป็นต้องมีความโปร่งใส ยุติธรรม สามารถตรวจสอบได้ในทุกขั้นตอน

- **นโยบายและหลักการดำเนินงาน** นโยบายและหลักการดำเนินงานของธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ต้องการให้ได้คนที่มีความรู้ความสามารถมาทำงานให้ธนาคาร ดังนั้นจึงเป็นการแข่งขันด้วยคุณภาพ มากกว่าการตัดสินที่ราคาหรือความสัมพันธ์ส่วนตัว

9) **ข้อดีของการประกวดแบบ**

- เปิดโอกาสให้กับสำนักงานทุกขนาดที่มีความพร้อมและความสามารถ
- เป็นการสร้างความคุ้นเคยระหว่างทีมงานผู้ออกแบบกับธนาคารแห่งประเทศไทย
- เนื่องจากโครงการมีกิจกรรมและความต้องการที่ซับซ้อน ต้องสอบถามและทำความเข้าใจ
- การประกวดแบบเดิม ไม่ได้ใช้แบบที่ชนะการประกวด ต้องเสียเวลารื้อแบบใหม่เพราะการใช้งานไม่ถูกต้อง แต่การประกวดแบบนี้สามารถนำแบบที่ชนะการประกวดไปพัฒนาต่อได้ เนื่องจากมีการตรวจแบบในระหว่างการประกวดแบบเป็นระยะ เพื่อให้งานถูกต้องตามความต้องการของธนาคารแห่งประเทศไทย

10) **ข้อจำกัดของการประกวดแบบ**

- ใช้บุคลากรและเวลาตลอดจนค่าใช้จ่ายในการจัดการประกวดแบบค่อนข้างมาก
- สถาปนิกส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นเคย และบางรายไม่ยอมรับรูปแบบการประกวดเช่นการทำ workshop
- ผู้เข้าร่วมประกวดแบบ มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการทำงาน เพราะต้องแบ่งทีมงานและอุปกรณ์มาทำงานที่ธนาคารแห่งประเทศไทย

2.5.3 **โครงการประกวดแบบ การพัฒนาศิริราชสู่สถาบันการแพทย์ชั้นนำในเอเชียอาคเนย์**

1) **ข้อมูลเบื้องต้นของโครงการประกวดแบบ**

ชื่อโครงการ : โครงการประกวดแบบ โครงการพัฒนาศิริราชสู่สถาบันการแพทย์ชั้นนำในเอเชียอาคเนย์

เจ้าของโครงการ : คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล

ปีที่จัดการประกวดแบบ : พ.ศ. 2546

พื้นที่ใช้สอยของโครงการ : ประมาณ 170,000 ตร.ม.

ผลการประกวดแบบ

- ผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศ กลุ่มบริษัท
- บริษัท คาซ่า จำกัด
 - บริษัท ต้นศิลป์ จำกัด
 - บริษัทอรุณชัยเสรี จำกัด
 - บริษัท บลูแพลนเนท จำกัด

2) **หลักการในการจ้างผู้ออกแบบในโครงการประกวดแบบ**

เป็นการว่าจ้างออกแบบวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด โดยการมีการพิจารณาคุณสมบัติ ร่วมกับการพิจารณาศักยภาพของทีมงานและการพิจารณาแบบ ผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศจะเป็นผู้ที่ทำสัญญาการว่าจ้างออกแบบในโครงการ

- (1) การกำหนดรายละเอียดโครงการ

- (2) การกำหนดทีมงาน
- (3) การกำหนดกระบวนการคัดเลือก มีการกำหนดคุณสมบัติเบื้องต้นของกลุ่มผู้ออกแบบ และเงื่อนไขการประกวดแบบ
- 3) **ข้อพิจารณาและวัตถุประสงค์ในการจัดจ้างออกแบบโดยวิธีประกวดแบบ**
 เจ้าของโครงการมีความประสงค์จะดำเนินการว่าจ้างออกแบบอาคารหลักพร้อมที่จอดรถใต้ดินและงานโครงสร้างสาธารณูปโภคในโครงการพัฒนาศิริราชสู่สถาบันการแพทย์ชั้นเลิศในเอเชียอาคเนย์ มีพื้นที่ใช้สอยรวมประมาณ 200,000 ตารางเมตรงบประมาณค่าก่อสร้างไม่รวมงานระบบวิศวกรรมประมาณ 2,500 ล้านบาท พื้นที่ 33 ไร่ โดยทำการคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้น (Pre – qualification)
- 4) **โครงสร้างองค์กรของการประกวดแบบ** องค์กรของการประกวดแบบ ประกอบด้วย
- (1) คณะกรรมการหน่วยงานต้นสังกัด (มหาวิทยาลัยมหิดล)
 - (2) เจ้าของโครงการ (โรงพยาบาลศิริราช)
 - (3) ที่ปรึกษาการประกวดแบบ
 - (4) คณะกรรมการตัดสิน / คณะกรรมการตรวจการจ้าง
 - (5) ผู้ออกแบบ
- 5) **การเลือกวิธีการประกวดแบบ**
 ใช้วิธีการประกวดแบบ 2 ขั้นตอนเนื่องจากเป็นโครงการที่ต้องการผู้เชี่ยวชาญเป็นพิเศษจึงได้มีการพิจารณาคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้ออกแบบก่อน
- 6) **ขั้นตอนการดำเนินการประกวดแบบ**
 ในการคัดเลือกผู้ออกแบบจะใช้วิธีการจ้างโดยการประกวดแบบ ซึ่งมีขั้นตอนในการคัดเลือก 3 ขั้นตอนคือ การคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้น (Pre Qualification: PQ) และ กลุ่มผู้ออกแบบเสนอผลงานการออกแบบ

- 7) **แนวทางการตัดสินการประกวดแบบ**

หลักการในการตัดสิน

- แนวคิดหลัก วิสัยทัศน์

- การวิเคราะห์ข้อมูล ถูกต้องตาม Requirement และ Criteria Preference
- อยู่ภายใต้งบประมาณ
- รูปแบบการนำเสนอ

8) **ข้อดีของการประกวดแบบ**

- เปิดโอกาสให้บริษัทขนาดเล็กเข้าร่วมประกวดแบบ
- การเริ่มต้นกำหนดรายละเอียดโครงการของที่ปรึกษามีการศึกษาค้นคว้าอย่างละเอียด
- ได้ทีมงานผู้ออกแบบที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง
- มีการจัดสรรงบประมาณส่วนอื่น เช่น เงินบริจาค เพื่อใช้ในการดำเนินการและค่าตอบแทนให้ผู้เข้าร่วมประกวดแบบ

9) **ข้อจำกัดของการประกวดแบบ**

- ใช้นักสถาปนิกและเวลาตลอดจนค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก

2.5.4 **โครงการประกวดแบบศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย**

1) **ข้อมูลเบื้องต้นของโครงการประกวดแบบ**

ชื่อโครงการ: ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย พื้นที่บริการวัฒนธรรมระดับนานาชาติ

เจ้าของโครงการ : กระทรวงวัฒนธรรม

ปีที่จัดการประกวดแบบ : พ.ศ. 2548

พื้นที่ใช้สอยของโครงการ : ประมาณ 173,800 ตร.ม.

ผลการประกวดแบบ

รางวัลชนะเลิศ : บริษัท สถาปนิก 49 จำกัด

รองชนะเลิศอันดับ 1 : นายอรรถพร วีระสุฒิพล

รางวัลรองชนะเลิศอันดับ 2 : บริษัท คาซ่า จำกัด

2) **หลักการในการจ้างผู้ออกแบบในโครงการประกวดแบบ**

เป็นการว่าจ้างออกแบบวิธีพิเศษ โดยการประกวดแบบ ผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ จะเป็นผู้ที่ได้ทำสัญญาการว่าจ้างออกแบบในโครงการ

3) **ข้อพิจารณาและวัตถุประสงค์ในการจัดจ้างออกแบบโดยวิธีประกวดแบบ**

เพื่อเปิดโอกาสให้สำนักงานที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ ได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนวความคิดเกี่ยวกับ รูปแบบ ลักษณะ ของอาคารและการวางผัง อันจะนำไปสู่การสร้างสรรค์งานออกแบบ ที่เหมาะสมทั้งประโยชน์ใช้สอยที่มีมาตรฐานคุณภาพ และความงดงามที่เด่นเป็นเอกลักษณ์สำคัญของประเทศไทย

3.1) ให้ผู้เข้าร่วมประกวด ศึกษาข้อมูลโครงการพัฒนาศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยให้เป็นพื้นที่บริการทางวัฒนธรรมระดับนานาชาติ และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและจำเป็น เพื่อประกอบการเสนอแนวความคิด

3.2) ให้ผู้เข้าประกวดนำเสนอแนวความคิดในการออกแบบ เช่น ผังบริเวณ แพลน ทักษะภาพ ฯลฯ หรืออื่นใดที่ผู้เข้าประกวดคิดว่าจำเป็นและเหมาะสม

3.3) นำเสนอแนวความคิดในการออกแบบทั้งหมดในบอร์ดขนาด A1 ขนาด 841 X 594 ซม.
จำนวนไม่เกิน 2 แผ่น

4) โครงสร้างองค์กรของการประกวดแบบ

คณะกรรมการโครงการพัฒนาศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยเป็นพื้นที่บริการวัฒนธรรม
ระดับนานาชาติ ประกอบไปด้วย

ที่ปรึกษาโครงการ ได้แก่ตัวแทนจากเจ้าของโครงการ

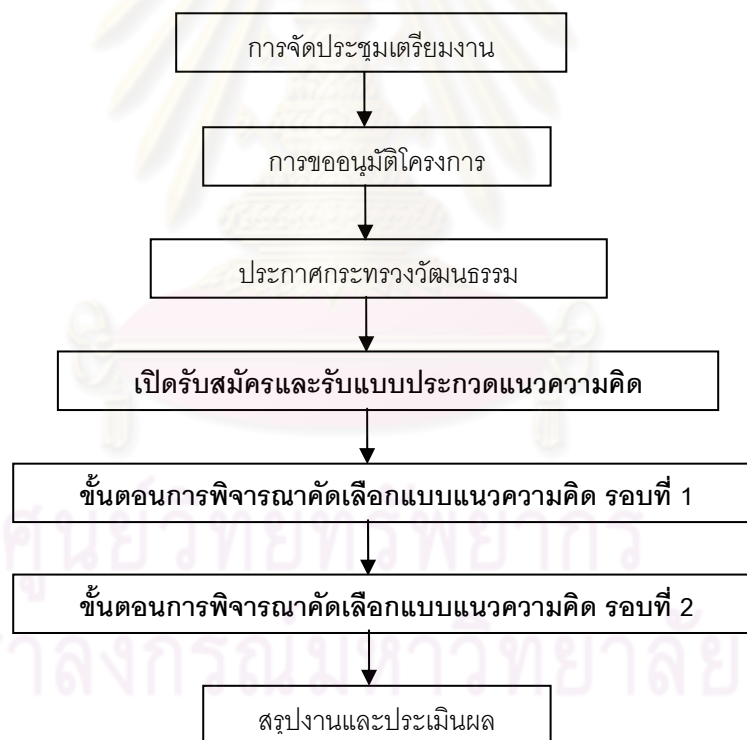
ประธานกรรมการจัดการประกวดแบบ

คณะกรรมการ ประกอบไปด้วย

- (1) ตัวแทนจากเจ้าของโครงการ
- (2) ตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพ
- (3) ตัวแทนจากสถาบันการศึกษา
- (4) ผู้เชี่ยวชาญสาขาที่เกี่ยวข้อง

5) ขั้นตอนการดำเนินการประกวดแบบ

ในการคัดเลือกผู้ออกแบบจะใช้วิธีการจ้างโดยการประกวดแบบ ซึ่งมีขั้นตอนในการคัดเลือก
3 ขั้นตอนคือ

5.1) การจัดประชุมเตรียมงาน

การจัดประชุมเตรียมงานฝ่ายเลขานุการและคณะทำงานยกเว้นคณะกรรมการและจัดทำ
แผนเพื่อให้โครงการบรรลุตามวัตถุประสงค์ตามหัวข้อดังนี้

- (1) จัดเตรียมโครงการ เงื่อนไขการประกวดและประชาสัมพันธ์การดำเนินงาน
- (2) แลกงข่าว
- (3) เปิดรับสมัครและรับแบบประกวดแนวความคิด

- (4) ประกาศรายชื่อผู้ได้รับการคัดเลือก 3 ราย
- (5) ผู้ได้รับการคัดเลือกส่งเอกสารข้อมูลเพิ่มเติม
- (6) คณะกรรมการตัดสิน
- (7) ประกาศผลการตัดสิน
- (8) จัดนิทรรศการ
- (9) จัดพิมพ์หนังสือ
- (10) ส่งเอกสารและแบบคืนผู้ที่ไม่ได้รับการคัดเลือก
- (11) มอบรางวัลแก่ผู้ชนะการประกวด

5.2) การขออนุมัติโครงการ

เพื่อจัดทำรายละเอียดการใช้จ่ายเงินงบประมาณ มีรายละเอียดดังนี้

- (1) การประชุมคณะกรรมการเพื่อตัดสินผลงาน
- (2) การประชาสัมพันธ์
- (3) เงินรางวัล
- (4) งานแถลงข่าวและงานมอบรางวัล
- (5) จัดนิทรรศการ
- (6) จัดทำเอกสาร

5.3) ประกาศกระทรวงวัฒนธรรม

- (1) เรื่องการประกวดแนวความคิดโครงการพัฒนาศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยให้เป็นพื้นที่บริการทางวัฒนธรรมระดับนานาชาติ ประกอบด้วย
 - หลักการและแนวคิด
 - องค์ประกอบหลักของพื้นที่โครงการ
 - วัตถุประสงค์ของการประกวดแนวความคิด
 - ข้อกำหนดของการประกวด
 - คุณสมบัติของผู้เข้าประกวด
 - คณะกรรมการตัดสินการประกวดและเกณฑ์การตัดสิน
 - รางวัลและเงื่อนไขการประกวดแนวความคิด
 - กำหนดระยะเวลา
- (2) ประกาศผลการพิจารณาตัดสินให้รางวัลแบบแนวความคิดโครงการพัฒนาศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ให้เป็นพื้นที่บริการทางวัฒนธรรมระดับนานาชาติรอบที่ 1
- (3) ประกาศผลการพิจารณาตัดสินให้รางวัลแบบแนวความคิดโครงการพัฒนาศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ให้เป็นพื้นที่บริการทางวัฒนธรรมระดับนานาชาติรอบที่ 2

5.4) เปิดรับสมัครและรับแบบประกวดแนวความคิด

การรับสมัครและรับแบบการประกวดแนวความคิดเป็นไปตามคุณสมบัติของผู้เข้าประกวด หลักการและแนวคิด องค์ประกอบหลักของพื้นที่โครงการ วัตถุประสงค์ ข้อกำหนดรางวัลและเงื่อนไขการประกวดแนวความคิดและกำหนดระยะเวลา

5.5) ขั้นตอนการพิจารณาคัดเลือกแบบแนวความคิด รอบที่ 1

- (1) ขั้นตอนที่ 1 ประธานเปิดโอกาสให้กรรมการทุกท่านพิจารณาแบบทั้งหมดพร้อมทั้งติดสติ๊กเกอร์บนแบบที่ตนเองเลือกให้ผ่านคนละ 3 แผ่น แล้วฝ่ายเลขานุการนำผลงานที่มีสติ๊กเกอร์ติดไว้แล้ว มาจัดวางในบริเวณที่เตรียมไว้ตามลำดับ
- (2) ขั้นตอนที่ 2 กรรมการอภิปรายและพิจารณาผลงานที่ผ่านขั้นตอนที่ 1 ที่จัดวางไว้แล้ว ร่วมกันพิจารณาคัดเลือกแบบที่กรรมการทุกคนมีความสนใจตรงกัน จนได้แบบที่ผ่านการพิจารณาในขั้นต้น จำนวน 7 แบบ
- (3) ขั้นตอนที่ 3 ที่ประชุมพิจารณาผลงานโดยละเอียด โดยการอภิปรายและวิเคราะห์ ประกอบการดูภาพจริง และการฉายภาพนิ่ง ประกอบข้อมูลเพิ่มเติมที่ละรายจนครบ 7 แบบ แล้วให้กรรมการทุกท่านพิจารณาแบบและติดสติ๊กเกอร์คนละ 3 แผ่น บนแบบที่ตนเองเลือกให้ผ่าน ผลการพิจารณาคัดเลือกแบบให้ผ่านการคัดเลือกในขั้นตอนที่ 3 ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายนี้ได้แบบจำนวน 3 แบบ

5.6) ขั้นตอนการพิจารณาคัดเลือกแบบแนวความคิด รอบที่ 2

- (1) ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกแบบแนวความคิดตามหลักเกณฑ์ในประกาศของกระทรวงวัฒนธรรมจัดส่งข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติม โดยส่งข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมจำนวน 20 ชุดที่เกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ดังนี้
 - รูปแบบอาคาร ความเด่นเป็นเอกลักษณ์ (CULTURAL LANDMARK) ประโยชน์ใช้สอยเหมาะสม มาตรฐาน การเลือกใช้วัสดุเหมาะสม
 - แนวความคิดด้านเทคนิค การอนุรักษ์พลังงาน งานระบบที่เกี่ยวข้อง การดูแลรักษาอาคาร
 - ข้อมูลประกอบผลงาน ประสบการณ์ ทีมงาน งบประมาณ ค่าแบบ ประสบการณ์ผู้ร่วมงาน ทีมงาน ระยะเวลาการก่อสร้าง
- (2) คณะกรรมการโครงการพัฒนาศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ให้เป็นพื้นที่บริการทางวัฒนธรรมระดับนานาชาติกำหนดจัดประชุมพิจารณาตัดสินในรอบที่ 2 โดยเชิญผู้ผ่านการคัดเลือกในรอบที่ 1 เข้าเสนอแนวความคิดและรายละเอียดต่อคณะกรรมการด้วยสื่อที่เหมาะสม ตามลำดับ
- (3) คณะกรรมการให้คะแนน ตัดสินคัดเลือกแนวความคิดที่เหมาะสมโดยมีผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศ จำนวน 1 รางวัล และรางวัลดีเด่น จำนวน 2 รางวัลตามหลักเกณฑ์ ดังนี้
 - รูปแบบอาคาร ความเด่นเป็นเอกลักษณ์ ประโยชน์ใช้สอยเหมาะสม มาตรฐาน และการเลือกใช้วัสดุเหมาะสม
 - แนวความคิดด้านเทคนิค การอนุรักษ์พลังงาน งานระบบที่เกี่ยวข้อง และการดูแลรักษาอาคาร
 - ข้อมูลประกอบ ผลงาน ประสบการณ์ ผู้ร่วมงาน ทีมงาน งบประมาณ ค่าแบบ และ ระยะเวลาการก่อสร้าง

5.7) สรุปงานและประเมินผล

จัดทำสรุปผลงานทั้งหมดและประเมินผลเพื่อนำเสนอผู้บริหารต่อไป

6) แนวทางการตัดสินใจการประกวดแบบ6.1) หลักการในการตัดสินใจ

คณะกรรมการพิจารณาตัดสิน และประกาศรายชื่อผู้ได้รับการพิจารณาคัดเลือก

- (1) จำนวนกรรมการที่ทำหน้าที่ตัดสินต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 3 ใน 4
- (2) เกณฑ์การให้คะแนน พิจารณาจากรูปแบบอาคารและประโยชน์ใช้สอย ตามแบบการให้คะแนน คะแนนที่ได้เป็นคะแนนเฉลี่ยจากกรรมการทุกท่าน

6.2) เกณฑ์การพิจารณา เกณฑ์การพิจารณาสำหรับผู้ออกแบบหลัก มีดังนี้การพิจารณาตัดสินในรอบที่ 1

- (1) คณะกรรมการพิจารณาตัดสินและประกาศรายชื่อผู้ได้รับการพิจารณาคัดเลือก
- (2) สถานที่ประชุมพิจารณาตัดสิน ณ ห้องประชุมชั้น 19 กระทรวงวัฒนธรรม
- (3) จำนวนกรรมการที่ทำหน้าที่ตัดสิน ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของกรรมการชุดนี้ โดยมีกรรมการสายวิชาชีพจำนวน 1 ใน 3
- (4) เกณฑ์การให้คะแนน
 - พิจารณาจากรูปแบบอาคาร และประโยชน์ใช้สอยตามแบบการให้อาคาร
 - ผลเกณฑ์การตัดสิน ให้ใช้เกณฑ์การตัดสินผ่านหรือไม่ผ่านเท่านั้น โดยคัดเลือกไว้จำนวน 3 ราย
 - ผลการคัดเลือก ตัดสินจากคะแนนรวมของกรรมการแต่ละท่าน

การพิจารณาตัดสินในรอบที่ 2

- (1) คณะกรรมการประชุมพิจารณาตัดสิน ประกาศผลการตัดสิน
- (2) สถานที่ประชุมพิจารณาตัดสิน ณ ห้องประชุมชั้น 19 กระทรวงวัฒนธรรม
- (3) จำนวนกรรมการที่ทำหน้าที่ตัดสิน ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของคณะกรรมการชุดนี้ โดยให้เชิญนายกสมาคมวิศวกรรมสถาน เข้าร่วมเป็นกรรมการตัดสินด้วย
- (4) ผู้เข้าประกวดจะต้องจัดส่งข้อมูลรายละเอียดเพิ่มเติมภายในวันที่กำหนดโดยมีรายละเอียดข้อมูลดังนี้คือ
 - ข้อมูลด้านเทคนิค งานระบบที่เกี่ยวข้อง แนวคิดการใช้วัสดุ
 - ข้อมูลประกอบเกี่ยวกับงบประมาณ ค่าแบบ ผลงาน ประสบการณ์ ผู้ร่วมงาน ทีมงาน ระยะเวลาการก่อสร้าง
- (5) ผู้เข้าประกวดที่ได้รับการคัดเลือกในรอบที่ 1 จำนวน 3 ราย จะต้องนำเสนอแนวคิดและชี้แจงรายละเอียดแก่คณะกรรมการในวันเวลา และสถานที่ที่กำหนด รายละเอียดไม่เกิน 45 นาที และกรรมการซักถามรายละเอียดรายละเอียดไม่เกิน 45 นาที
- (6) เกณฑ์การให้คะแนนพิจารณาจาก
 - รูปแบบอาคารและประโยชน์ใช้สอยการเลือกใช้วัสดุ (60 คะแนน)

- เทคนิค (20 คะแนน)
- ข้อมูลประกอบ (20 คะแนน)

7) **ข้อดีของการประกวดแบบ**

- เปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปได้มีส่วนร่วมในการประกวดแบบ
- มีแนวทางในการตัดสินใจที่ชัดเจน

8) **ข้อจำกัดของการประกวดแบบ**

- ผู้เข้ารอบในชั้นที่ 2 ที่เป็นบุคคล มีข้อเสียเปรียบเรื่องการจัดทีมงานในภายหลัง

2.5.5 **สรุปประเด็นที่ได้จากการวิเคราะห์แนวทางการจัดประกวดแบบจากกรณีศึกษา**

จากการวิเคราะห์กรณีศึกษาทั้ง 4 โครงการตามประเด็นที่กำหนดไว้เบื้องต้น สามารถสรุปลักษณะที่สำคัญของทั้ง 4 โครงการได้ดังนี้คือ

- 1) ลักษณะของโครงการหรือลักษณะของอาคาร เจ้าของโครงการประเภทการใช้งาน ขนาดของโครงการ มีผลโดยตรงต่อรูปแบบการจัดการประกวดแบบ
- 2) หลักการในการจ้างผู้ออกแบบ แบ่งออกเป็น 2 แบบคือ จ้างวิธีพิเศษโดยการประกวดแบบ และจ้างโดยวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด
- 3) วัตถุประสงค์ในการประกวดประกวดแบบเพื่อคัดเลือกแนวความคิดและผู้ออกแบบในโครงการก่อสร้างจริง
- 4) โครงสร้างองค์กร การจัดจ้างที่ปรึกษาโครงการมีผลต่อรูปแบบและกระบวนการประกวดแบบ ส่งผลต่อการคัดเลือกองค์กร และ ความชัดเจนของTOR
- 5) การเลือกวิธีการประกวดแบบ ประเภทอาคาร ความซับซ้อน และลักษณะความเป็นสาธารณะ ส่งผลต่อการเลือกวิธีประกวดแบบ
- 6) ในการคัดเลือกคุณสมบัติผู้ออกแบบจะกำหนดในขั้นตอนการ Pre-Q หรือเป็นส่วนหนึ่งของขั้นตอนการคัดเลือกก็ได้
- 7) แนวทางการตัดสินใจ อาคารที่มีขนาดใหญ่พิเศษ (Mega Project) มีความซับซ้อนของโครงการจะมีขั้นตอนในการเลือกผู้ออกแบบที่เข้มข้น
- 8) โครงการที่ต้องการประกวดแนวความคิดจะไม่เน้นการพิจารณาคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ
- 9) ขั้นตอนการดำเนินการ การเปลี่ยนผู้บริหารหรือนโยบายของหน่วยงานส่งผลต่อการพัฒนาแบบที่ชนะการประกวดไปเป็นแบบก่อสร้าง

นอกจากนี้ยังสามารถสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปแบบการประกวด และเปรียบเทียบข้อดี ข้อจำกัด หรืออุปสรรคของแต่ละโครงการได้ดังตารางที่ 2.3 ดังนี้

ตารางที่ 2.3 ตารางเปรียบเทียบการประกวดแบบกรณีศึกษาทั้ง 4 โครงการ

โครงการ	ปัจจัยที่ส่งผลต่อรูปแบบการประกวด	ข้อดี	ข้อเสีย
อาคารหอศิลป์ร่วมสมัย แห่งกรุงเทพมหานคร	<ul style="list-style-type: none"> - ประเภทของโครงการ - ลักษณะการใช้สอย - ระดับความสำคัญของโครงการ - คณะทำงานโครงการประกวดแบบ - ลักษณะ/นโยบายของเจ้าของโครงการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ผลงานการออกแบบและการตัดสินใจได้รับการยอมรับ - การประกวดแบบแบ่งประเภทการประกวดแบบชัดเจน - แบบที่ชนะการประกวดสามารถนำมาพัฒนาเป็นแบบก่อสร้างได้จริง และมีการแก้ไขเพิ่มเติมค่อนข้างน้อย - การประกวดแบบเปิดทั่วไป ทำให้ได้ผลงานที่เป็นงานนอกกรอบ - คณะกรรมการตัดสิน มีความรู้ความเชี่ยวชาญ 	<ul style="list-style-type: none"> - มีการเปลี่ยนผู้บริหารกทม. ในช่วงการประกวดแบบส่งผลต่อรายละเอียดการพัฒนาแบบ - การประกวดแบบจำกัดเฉพาะบริษัทที่จดทะเบียนในรูปนิติบุคคล - ไม่ให้ผู้ออกแบบเสนอแนวความคิดด้วยตนเอง
อาคารสำนักงานใหญ่ ธนาคารแห่งประเทศไทย	<ul style="list-style-type: none"> - งบประมาณ - นโยบายและวิสัยทัศน์ - นโยบายและหลักการทำงาน 	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดโอกาสให้กับสำนักงานทุกขนาดที่มีความพร้อมและความสามารถ - เป็นการสร้างความคุ้นเคยระหว่างผู้ออกแบบกับเจ้าของโครงการ - เนื่องจากโครงการมีกิจกรรมและความต้องการที่ซับซ้อน ต้องสอบถามและทำความเข้าใจ - การประกวดแบบนี้สามารถนำแบบที่ชนะการประกวดไปพัฒนาต่อได้จริงและตรงความต้องการของผู้จัดการประกวด 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้บุคลากรและเวลาตลอดจนค่าใช้จ่ายในการจัดการประกวดแบบค่อนข้างมาก - สถาปนิกส่วนใหญ่ยังไม่คุ้นเคย และบางรายไม่ยอมรับรูปแบบการประกวดเช่นการทำ workshop - ผู้เข้าร่วมประกวดแบบ มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการทำงาน เพราะต้องแบ่งทีมงานและอุปกรณ์มาทำงานที่ธนาคารแห่งประเทศไทย
การพัฒนาศิริราชสู่สถาบัน การแพทย์ชั้นนำในเอเชีย อาเซียน	<ul style="list-style-type: none"> - ประเภทของโครงการ - ลักษณะการใช้สอย / ความซับซ้อนของโครงการ - ขนาดของโครงการ - นโยบายของเจ้าของโครงการ - ที่มาของงบประมาณ 	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดโอกาสให้บริษัทขนาดเล็กเข้าร่วมประกวดแบบ - การศึกษาและการกำหนดรายละเอียดโครงการโดยที่ปรึกษา - ได้ทีมงานผู้ออกแบบที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทาง - มีการจัดสรรงบประมาณอื่น เช่น เงินบริจาค เพื่อใช้ในการดำเนินการและค่าตอบแทนให้ผู้เข้าร่วมประกวดแบบ - ค่าแบบสอดคล้องกับการทำงานจริง 	<ul style="list-style-type: none"> - ใช้บุคลากรและเวลาตลอดจนค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมาก
ศูนย์วัฒนธรรม แห่งประเทศไทย	<ul style="list-style-type: none"> - ประเภทของโครงการ - ระดับความสำคัญของโครงการ 	<ul style="list-style-type: none"> - เปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปได้มีส่วนร่วมในการประกวดแบบ - มีแนวทางในการตัดสินที่ชัดเจน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เข้ารอบในขั้นที่ 2 ที่เป็นบุคคล มีข้อเสียเปรียบเรื่องทีมงาน

ข้อพิจารณาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการประกวดแบบ โครงการก่อสร้างของภาครัฐ

3.1 การพิจารณาประเด็นการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการประกวดแบบ

จากการศึกษาตัวอย่างโครงการประกวดแบบและมาตรฐานการประกวดแบบ พบว่าปัจจัยและความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ อันได้แก่ เงื่อนไขการประกวดแบบ มาตรฐานการประกวดแบบ และการดำเนินการประกวดแบบ มีความเกี่ยวเนื่องกัน หากมีแนวทางการจัดการองค์ประกอบทั้ง 3 ส่วนที่ดี ก็จะทำให้เกิดผลดีทั้งต่อเจ้าของโครงการ และผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ซึ่งประเด็นในการศึกษาและข้อพิจารณาต่างๆเหล่านี้ ผู้วิจัยได้สรุปรวบรวมจากกรณีศึกษา โดยจากการวิเคราะห์ในเบื้องต้นสามารถสรุปประเด็นในการศึกษาในทั้ง 3 ส่วนได้ดังนี้

การดำเนินการประกวดแบบ

การดำเนินการประกวดแบบที่ดี ส่งผลให้ผู้ออกแบบที่เหมาะสมได้มีโอกาสเข้าร่วมประกวดแบบอย่างเท่าเทียมซึ่งการดำเนินการประกวดแบบนี้ถูกกำหนดจากเงื่อนไขการประกวดแบบ ภายใต้กรอบของมาตรฐานการประกวดแบบ การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกวดแบบจึงจำเป็นต้องศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับการพิจารณาในการจัดโครงการประกวดแบบ การจัดตั้งองค์กรในการประกวดแบบ การพิจารณาวิธีการประกวดแบบ การพิจารณาเลือกแนวทางการตัดสินการประกวด และ การดำเนินการหลังการประกวดแบบ โดยในประเด็นนี้มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับ เจ้าของโครงการ คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ และคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ จะต้องดำเนินการและตัดสินตามเงื่อนไขการประกวดแบบอย่างเคร่งครัดและเป็นธรรมกับผู้เข้าร่วมประกวดแบบ

เงื่อนไขการประกวดแบบ

การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ ส่งผลต่อการกำหนดกลุ่มผู้เข้าร่วมประกวดแบบให้มีความเหมาะสมกับลักษณะของโครงการ ซึ่งการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบนี้ กำหนดจากความต้องการของเจ้าของโครงการเป็นหลักและอยู่ภายใต้กรอบของมาตรฐานการประกวดแบบ การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเงื่อนไขประกวดแบบจึงจำเป็นต้องศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับ หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ เกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ และการกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ โดยในประเด็นนี้มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับ เจ้าของโครงการ และคณะกรรมการจัดการประกวดแบบของศรัทธาวิสาหกิจ ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการกำหนดรูปแบบของผลงานที่จะได้จากการจัดการประกวดแบบ เริ่มตั้งแต่ การกำหนดความต้องการของโครงการ การกำหนดเงื่อนไขในการเข้าร่วมประกวดแบบ ตลอดจนการกำหนดเกณฑ์หรือวิธีการตัดสินการประกวด

มาตรฐานการประกวดแบบ

มาตรฐานการประกวดแบบและการรับรองการประกวดแบบส่งผลให้เกิดการเพิ่มโอกาสการแข่งขันในระดับนานาชาติ ซึ่งการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ จะถูกกำหนดจากแนวทางการจัดทำมาตรฐานการ

ประกวดแบบที่มีอยู่ในปัจจุบันเป็นเกณฑ์ การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานการประกวดแบบแบบจึงจำเป็นต้องศึกษาในเรื่องเกี่ยวกับ องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบการบังคับหรือการประยุกต์ใช้มาตรฐาน รายละเอียดของมาตรฐานและแนวทางการรับรองการประกวด โดยในประเด็นนี้มีความเกี่ยวข้อง โดยตรงกับองค์กรวิชาชีพ อันได้แก่สภาสถาปนิกซึ่งมีหน้าที่ควบคุมและบังคับใช้มาตรฐานการประกวดแบบและสมาคมสถาปนิกสยามซึ่งมีหน้าที่ในการสนับสนุนหลักการดังกล่าว ซึ่งส่งผลต่อเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้แก่ คณะกรรมการจัดการประกวดแบบซึ่งจะต้องกำหนดเงื่อนไขการประกวดแบบภายใต้มาตรฐานการประกวดแบบ และ ผู้เข้าร่วมประกวดแบบนอกจากจะต้องปฏิบัติตามภายใต้กรอบของจรรยาบรรณ คือการไม่เข้าร่วมประกวดแบบที่มีเงื่อนไขการประกวดแบบที่ไม่เหมาะสมด้วย

จากการวิเคราะห์ในเบื้องต้นสามารถสรุปประเด็นในการศึกษาและประเด็นพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกวดแบบได้ตามตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 ตารางสรุปหัวข้อการศึกษาและประเด็นพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกวดแบบ

หัวข้อการศึกษา	ประเด็นการศึกษา
การดำเนินการประกวดแบบ	การพิจารณาในการจัดโครงการประกวดแบบ
	การจัดตั้งองค์กรในการประกวดแบบ
	การพิจารณาเลือกวิธีการประกวดแบบ
	การพิจารณาเลือกแนวทางการตัดสินการประกวด
	การดำเนินการหลังการประกวดแบบ
การกำหนดเงื่อนไขการประกวดแบบ (TOR)	หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ
	เกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ
	การกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ
มาตรฐานการประกวดแบบ และการรับรองการประกวดแบบ	องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ
	การบังคับหรือประยุกต์ใช้มาตรฐาน
	รายละเอียดมาตรฐานการประกวดแบบ
	การรับรองการประกวด

3.2 การวิเคราะห์รายละเอียดประเด็นการศึกษาและประเด็นพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

3.2.1 การวิเคราะห์รายละเอียดประเด็นพิจารณาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกวดแบบ

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ในรายละเอียดของประเด็นพิจารณาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกวดแบบ นั้นสามารถส่งผลให้เกิดแนวทางในการจัดการประกวดแบบได้หลายแนวทาง โดยสามารถอธิบายในรายละเอียดได้ดังนี้

การพิจารณาในการจัดโครงการประกวดแบบ

ในการที่หน่วยงานต่างๆของภาครัฐจะจัดให้มีการประกวดแบบขึ้น ในปัจจุบันอ้างอิงจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ซึ่งในปัจจุบันมีความไม่ชัดเจนระหว่างการคัดเลือกผู้ออกแบบ จำกัดข้อกำหนดและการจัดจ้างด้วยวิธีพิเศษ โดยใช้การประกวดแบบเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกผู้ออกแบบในโครงการก่อสร้างของภาครัฐ โดยอาคารที่จะสามารถจัดการประกวดแบบได้นั้น นอกจากจะต้องอยู่ภายใต้ระเบียบการจัดจ้างออกแบบด้วยวิธีพิเศษแล้ว จะต้องมีส่วนประกอบอื่นๆที่เหมาะสมด้วย เช่น ประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร ความซับซ้อนของโครงการ

นอกจากนี้ยังมีประเด็นพิจารณาอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ลักษณะขององค์กรหรือนโยบายการบริหารงาน ที่มีความเป็นอิสระจากการบริหารงานของราชการ สามารถกำหนดนโยบายที่เอื้อต่อการจัดการประกวดแบบได้ ในส่วนงบประมาณ และแหล่งเงินทุน จะส่งผลต่อการพิจารณาให้เกิดโครงการประกวดแบบขึ้น นอกจากการอ้างอิงจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุที่จะทำให้เกิดโครงการประกวดแบบหรือการคัดเลือกผู้ออกแบบด้วยวิธีจำกัดข้อกำหนด ยังมีงบประมาณในส่วนอื่นๆ เช่น งบประมาณของหน่วยงานเอง หรือ งบประมาณจากการบริจาค ที่สามารถนำมาพิจารณาร่วมเพื่อจัดการประกวดแบบได้เช่นเดียวกัน

การจัดตั้งองค์กรในการประกวดแบบ

องค์กรในโครงการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ โดยทั่วไปจะประกอบด้วย คณะกรรมการภายใน คือเป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานนั้นๆเอง อีกส่วนหนึ่งจะเป็นกรรมการจากภายนอก โดยคณะกรรมการภายในจะประกอบด้วย คณะกรรมการโครงการ คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ ผู้ดำเนินการประกวดแบบ และ คณะกรรมการตัดสิน ในส่วนคณะกรรมการจากภายนอก ในหน่วยงานที่ต้องการจัดการประกวดแบบ สามารถจัดจ้างหรือแต่งตั้งบุคคลจากภายนอก ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญ หรือตัวแทนองค์กรวิชาชีพ เพื่อเข้ามาเป็นที่ปรึกษาหรือเพื่อให้คำแนะนำแก่เจ้าของโครงการในด้านเทคนิคในแต่ละขั้นตอนของการประกวดแบบ

โดยปัจจัยที่จะส่งผลให้เกิดการจัดตั้งองค์กรที่มีผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก หรือตัวแทนองค์กรวิชาชีพ อยู่ในคณะทำงานมากน้อยเท่าไร ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประกวดแบบ ประเภท ขนาด/ความซับซ้อนของโครงการ และความพร้อมของบุคลากรในหน่วยงานนั้นเองด้วย

การพิจารณาเลือกวิธีการประกวดแบบ

ในการกำหนดวิธีการประกวดแบบว่าจะกำหนดเป็นการประกวดแบบเปิดทั่วไปหรือแบบจำกัดจำนวน ในปัจจุบันมีประเด็นพิจารณาที่อ้างอิงตาม ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ โดย

กำหนดให้อาคารที่อยู่ภายใต้ข้อกำหนดการจ้างออกแบบโดยวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด จะต้องมีการพิจารณาคุณสมบัติผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ในขณะที่การจ้างโดยวิธีพิเศษจะมีหรือไม่ได้ ซึ่งควรจะมีการดำเนินการที่สอดคล้องกับมาตรฐานการประกวดแบบ ที่จะมีการประกาศใช้ในอนาคตด้วย นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลต่อการเลือกวิธีการประกวดแบบด้วยเช่นกัน ได้แก่ วัตถุประสงค์/ความต้องการของเจ้าของโครงการ ขนาด ประเภท ระยะเวลา และความซับซ้อนของโครงการ เป็นต้น

การพิจารณาเลือกแนวทางการตัดสินใจประกวด

การเลือกแนวทางตัดสินใจประกวด สามารถแบ่งประเด็นหลักในการตัดสินใจหรือคัดเลือกออกเป็นสองแนวทาง คือ การคัดเลือกผู้ออกแบบ และการคัดเลือกแนวคิดในการออกแบบ โดยมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการพิจารณา ได้แก่ วัตถุประสงค์ของการประกวดแบบ ขนาด ประเภทและความซับซ้อนของโครงการ เป็นต้น

การดำเนินการหลังการประกวดแบบ

หลังจากที่การประกวดแบบดำเนินการเสร็จสิ้นมีการประกาศผู้ชนะการประกวดแบบแล้ว ในขั้นตอนต่อไปคือการจ่ายรางวัล/ผลตอบแทนจากการประกวดแบบ และ ดำเนินการจัดจ้าง ในส่วนการกำหนดเงื่อนไขในการจ่ายรางวัลหรือผลตอบแทน ในปัจจุบันตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ กำหนดไว้เพียงค่าจ้างออกแบบเท่านั้น(1.75%) ไม่ได้มีข้อกำหนดสำหรับรางวัลหรือผลตอบแทนในการประกวดแบบ ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีเกณฑ์ที่เหมาะสมของผลตอบแทนที่ผู้เข้าร่วมประกวดแบบควรจะได้รับในการเข้าร่วมประกวดแบบ ซึ่งปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำหนดรางวัลได้แก่ วิธีการประกวดแบบ ขอบเขตของงาน ปริมาณและความละเอียดของผลงานที่ผู้เข้าร่วมประกวดแบบต้องนำเสนอ เป็นต้น ในส่วนของดำเนินการจัดจ้างขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประกวดแบบและเงื่อนไขการประกวดแบบเป็นหลัก มีปัจจัยอื่นๆที่เกี่ยวข้องได้แก่ความพร้อมหรือศักยภาพในการทำงานของผู้ได้รับคัดเลือก และงบประมาณ เป็นต้น

จากการวิเคราะห์รายละเอียดประเด็นพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกวดแบบ สามารถสรุปได้ดัง ตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 ตารางแสดงประเด็นการศึกษาและประเด็นพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกวดแบบ

การดำเนินการประกวดแบบ	
ประเด็นการศึกษา	ประเด็นพิจารณา/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
1. การพิจารณาในการจัดโครงการประกวดแบบ	<p><u>ประเด็นพิจารณา</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - การคัดเลือกผู้ออกแบบจำกัดข้อกำหนด - การประกวดแบบ
	<p><u>ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ระดับความสำคัญของโครงการ - ประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร - ลักษณะขององค์กร / นโยบายการบริหารงาน - งบประมาณ แหล่งเงินทุน

การดำเนินการประกวดแบบ	
ประเด็นการศึกษา	ประเด็นพิจารณา/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การจัดตั้งองค์กรในการประกวดแบบ	<u>ประเด็นพิจารณา</u> - คณะกรรมการภายใน - ผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก - องค์กรวิชาชีพ
	<u>ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง</u> - วัตถุประสงค์ของการประกวดแบบ - ประเภท ขนาด/ความซับซ้อนของโครงการ - ความพร้อมของบุคลากรในหน่วยงาน
3. การพิจารณาเลือกวิธีการประกวดแบบ	<u>ประเด็นพิจารณา</u> - ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ - มาตรฐานการประกวดแบบ
	<u>ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง</u> - วัตถุประสงค์/ความต้องการของเจ้าของโครงการ - ระยะเวลาในการดำเนินการ - ขนาด ประเภท และความซับซ้อนของโครงการ
4. การพิจารณาเลือกแนวทางการตัดสินการประกวด	<u>ประเด็นพิจารณา</u> - การคัดเลือกผู้ออกแบบ - การคัดเลือกแนวคิดในการออกแบบ
	<u>ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง</u> - วัตถุประสงค์ของการประกวดแบบ - ขนาด ประเภทและความซับซ้อนของโครงการ
5. การดำเนินการหลังการประกวดแบบ	<u>ประเด็นพิจารณา</u> - รางวัลผลตอบแทน - การดำเนินการจัดจ้าง
	<u>ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง</u> - วัตถุประสงค์และเงื่อนไขการประกวดแบบ - วิธีการประกวดแบบ - ขอบเขตของงาน ปริมาณและความละเอียดของผลงาน - ศักยภาพในการทำงานของผู้ได้รับคัดเลือก - งบประมาณ

3.2.2 การวิเคราะห์รายละเอียดประเด็นพิจารณาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ในรายละเอียดของประเด็นพิจารณาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR) นั้นสามารถส่งผลกระทบต่อแนวทาง คุณภาพ และ ผลที่ได้จากการประกวดแบบได้หลายแนวทาง โดยสามารถอธิบายในรายละเอียดได้ดังนี้

หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)

ในปัจจุบันหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบจะดำเนินการโดยคณะกรรมการหรือเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานที่ดำเนินการจัดการประกวดแบบเอง ซึ่งในบางหน่วยงานจะมีการจัดจ้างหรือเชิญผู้เชี่ยวชาญซึ่งอาจเป็นตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพเข้าร่วมเป็นที่ปรึกษา โดยมีปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อทีมงานในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ ได้แก่ ความยากง่ายในการจัดทำเงื่อนไข ประเภท ขนาด และความซับซ้อนของโครงการ

เกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ (TOR)

โครงการประกวดแบบของภาครัฐส่วนใหญ่ยังไม่มีเกณฑ์ในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบที่ชัดเจน หลายหน่วยงานมักอ้างอิงจากเงื่อนไขการประกวดแบบที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน ซึ่งหลายครั้งทำให้การดำเนินการมักเกิดปัญหาหรือมีการร้องเรียนจากผู้เข้าร่วมประกวดแบบหรือผู้ที่เสนอตัวเพื่อเข้ารับการคัดเลือกเกิดขึ้น¹ โดยเกณฑ์ในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ อาจถูกกำหนดโดย ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ นโยบายขององค์กรที่จัดการประกวดแบบ มาตรฐานการประกวดแบบ หรือ องค์กรวิชาชีพ

การกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ (TOR)

การกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ (TOR) ซึ่งในปัจจุบันมีการกำหนดโดยเจ้าของโครงการร่วมกับที่ปรึกษา และในโครงการที่กำหนดรายละเอียดไม่ถูกต้องขององค์กรวิชาชีพจะเข้ามามีบทบาทในการร้องเรียนหรือแจ้งต่อสมาชิกสภาสถาปนิกเพื่อชี้แจงความไม่ถูกต้องของเงื่อนไขการประกวดแบบในแต่ละโครงการ โดยมีรายละเอียดของเงื่อนไข เช่น การกำหนดวัตถุประสงค์การประกวดแบบ การกำหนดประเภทของการประกวดแบบ การกำหนดความต้องการของเจ้าของโครงการ การกำหนดลักษณะวิธีการประกวดแบบ การกำหนดระยะเวลา / กำหนดการ การกำหนดคณะกรรมการ / เกณฑ์การตัดสิน การกำหนดรางวัลและผลตอบแทน เป็นต้น ซึ่งปัจจัยที่มีความสัมพันธ์โดยตรงต่อรายละเอียดต่างๆ เหล่านี้ ได้แก่ เกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ และหน่วยงานที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ

การวิเคราะห์รายละเอียดประเด็นพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ สามารถสรุปได้ดัง ตารางที่ 3.3

¹ รายงานสรุปปัญหาการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ. สภาสถาปนิก.2552

ตารางที่ 3.3 ตารางแสดงการศึกษาและประเด็นพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ

การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ	
ประเด็นการศึกษา	ประเด็นพิจารณา/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
1. หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ	<u>ประเด็นพิจารณา</u> - ภาครัฐ - ที่ปรึกษา - องค์กรวิชาชีพ
	<u>ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง</u> - ประเภท ขนาดและความซับซ้อนของโครงการ - ความยากง่ายในการจัดทำเงื่อนไข
2. เกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ	<u>ประเด็นพิจารณา</u> - ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ - นโยบายขององค์กรที่จัดการประกวดแบบ - มาตรฐานการประกวดแบบ - องค์กรวิชาชีพ
3. การกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ	<u>ประเด็นพิจารณา</u> - การกำหนดวัตถุประสงค์การประกวดแบบ - การกำหนดประเภทของการประกวดแบบ - การกำหนดความต้องการของเจ้าของโครงการ - การกำหนดลักษณะวิธีการประกวดแบบ - การกำหนดระยะเวลา / กำหนดการ - การกำหนดคณะกรรมการ / เกณฑ์การตัดสิน - การกำหนดรางวัลและผลตอบแทน
	<u>ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง</u> - เกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ - หน่วยงานที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ

3.2.3 การวิเคราะห์รายละเอียดประเด็นพิจารณาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานและการรับรองการประกวดแบบ

จากการศึกษาจะเห็นได้ว่า ในรายละเอียดของประเด็นพิจารณาและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานและการรับรองการประกวดแบบ ส่งผลต่อโดยตรงต่อทิศทางในการดำเนินการประกวดแบบ และการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบได้หลายแนวทาง นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการเข้าร่วมประกวดแบบของสถาปนิก โดยสามารถอธิบายในรายละเอียดได้ดังนี้

องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ

ก่อนที่จะมีการจัดตั้งสภาสถาปนิก แนวคิดในการจัดทำมาตรฐานการหรือแนวทางการจัดการประกวดแบบนี้ถูกดำเนินการผ่านทางสมาคมสถาปนิก และเพื่อให้มาตรฐานการประกวดแบบได้รับการยอมรับ มีการประยุกต์ใช้และยึดถือเป็นแบบอย่าง ดังนั้นการดำเนินการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ

มาตรฐานการประกวดแบบจึงได้ดำเนินการผ่านทางสภาสถาปนิกซึ่งมีหน้าที่ควบคุมและบังคับใช้ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อสาธารณะ ซึ่งในปัจจุบันหน่วยงานต่างๆของภาครัฐที่จัดการประกวดแบบ ยังไม่มณฑกณฑ์หรือมาตรฐานในการประกวดแบบที่ชัดเจน จึงต้องมีการดำเนินการร่วมกันระหว่างภาครัฐ และองค์กรวิชาชีพ

การบังคับหรือประยุกต์ใช้มาตรฐาน

จากการศึกษาแนวทางทั้งจากในต่างประเทศและในประเทศไทย พบว่าสามารถนำมาประยุกต์ใช้ได้ 3 แนวทางตามระดับความเข้มข้นของการบังคับและบทลงโทษจากการฝ่าฝืน เช่น การจัดทำเป็นข้อบังคับ/กฎหมาย มาตรฐานการประกวดแบบ และ แนวทางการจัดการประกวดแบบ เป็นต้น ส่วนปัจจัยที่จะส่งผลต่อแนวทางในการประยุกต์ใช้ในรูปแบบใดขึ้นอยู่กับนโยบายขององค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง คือ สภาสถาปนิกและสมาคมสถาปนิก นอกจากนี้ยังต้องสอดคล้องกับระเบียบการจัดจ้างผู้ออกแบบของหน่วยงานราชการที่ใช้อยู่ในปัจจุบันด้วย

รายละเอียดมาตรฐาน

การกำหนดรายละเอียดมาตรฐานการประกวดแบบในปัจจุบัน มีการดำเนินการผ่านทางสภาสถาปนิก โดยมีประเด็นพิจารณา 13 ข้อ ได้แก่ หลักการทั่วไปของการประกวดแบบ คำนิยาม ประเภท ลักษณะ และวิธีการจัดประกวดแบบ ข้อกำหนดทั่วไป การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ (Term of Reference) การดำเนินการจัดการประกวดแบบ การเชิญเข้าร่วมประกวดแบบ การเข้าร่วมประกวดแบบ และคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ การรับรองการประกวดแบบและการขึ้นทะเบียนประกวดแบบ รางวัลและการจ่ายค่าตอบแทนในการประกวดแบบ สิทธิของผู้ชนะประกวดแบบ ลิขสิทธิ์ของแบบที่ส่งเข้าประกวด คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบและเกณฑ์การตัดสิน การเผยแพร่ผลงานที่ส่งเข้าร่วมประกวดแบบ การคัดค้านและการร้องอุทธรณ์ โดยประเด็นต่างๆเหล่านี้ผู้วิจัยอ้างอิงจากร่างมาตรฐานการประกวดแบบสถาปัตยกรรม

การรับรองการประกวด

การรับรองและการขึ้นทะเบียนการประกวดแบบ ส่งผลต่อความเชื่อมั่นของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ โดยเฉพาะการประกวดแบบในระดับสากล ซึ่งการดำเนินการในส่วนนี้มีองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง 2 หน่วยงาน คือ รัฐบาลและองค์กรวิชาชีพ และอีกหน่วยงานที่อาจเป็นไปได้คือองค์กรอิสระ ส่วนปัจจัยที่เกี่ยวข้องในการรับรองและขึ้นทะเบียนการประกวด ได้แก่ ความพร้อมในการจัดตั้งองค์กร ศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ความสอดคล้องของระเบียบการจัดจ้างของภาครัฐและมาตรฐานการประกวดแบบขององค์กรวิชาชีพ และ ความเข้มข้นในการบังคับใช้มาตรฐานการประกวดแบบ เป็นต้น

การวิเคราะห์รายละเอียดประเด็นพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานและการรับรองการประกวดแบบสามารถสรุปได้ดัง ตารางที่ 3.4

ตารางที่ 3.4 ตารางแสดงประเด็นการศึกษาและประเด็นพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐานและการรับรองการประกวดแบบ

มาตรฐานและการรับรองการประกวดแบบ	
ประเด็นการศึกษา	ประเด็นพิจารณา/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
1. องค์การที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ	<p><u>ประเด็นพิจารณา</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - สภาสถาปนิก - สมาคมสถาปนิก - หน่วยงานของภาครัฐ
2. การบังคับหรือการประยุกต์ใช้มาตรฐาน	<p><u>ประเด็นพิจารณา</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ข้อบังคับ/กฎหมาย - มาตรฐานการประกวดแบบ - แนวทางการจัดการประกวดแบบ
3. รายละเอียดมาตรฐาน	<p><u>ประเด็นพิจารณา</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - หลักการทั่วไปและข้อกำหนดทั่วไปของการประกวดแบบ - คำนิยาม - ประเภท ลักษณะ และวิธีการจัดประกวดแบบ - การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ - การเชิญเข้าร่วมประกวดแบบ - การเข้าร่วมและคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ - การรับรองและการขึ้นทะเบียนประกวดแบบ - รางวัลและการจ่ายค่าตอบแทน - สิทธิของผู้ชนะประกวดแบบ - ลิขสิทธิ์ของแบบที่ส่งเข้าประกวด - คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบและเกณฑ์การตัดสิน - การเผยแพร่ผลงานที่ส่งเข้าร่วมประกวดแบบ - การคัดค้านและการร้องอุทธรณ์
4. การรับรองการประกวด	<p><u>ประเด็นพิจารณา</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ภาครัฐบาล - องค์กรวิชาชีพ <p><u>ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - ความพร้อมในการจัดตั้งองค์กร - ศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง - ความสอดคล้องของระเบียบการจัดจ้างกับมาตรฐานการประกวดแบบ - ความเข้มข้นในการบังคับใช้มาตรฐานการประกวดแบบ

3.3 สรุปข้อพิจารณาและแนวทางที่เป็นไปได้ในการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

จากประเด็นในการศึกษาและประเด็นพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบทั้ง 3 ประเด็นได้แก่ การดำเนินการประกวดแบบ การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ และการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ ผู้วิจัยสามารถสรุปข้อพิจารณา แนวทางที่เป็นไปได้ของการกำหนดวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายในการดำเนินการองค์กรที่เกี่ยวข้อง เกณฑ์/วิธีการ รวมทั้งวิเคราะห์ถึงหลักการและเหตุผลของแต่ละแนวทาง เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการประกวดแบบ โดยหัวข้อในการวิเคราะห์อ้างอิงจากกระบวนการในการดำเนินการประกวดแบบ ได้สามารถสรุปได้ดังตารางที่ 3.5

ตารางที่ 3.5 ตารางสรุปข้อพิจารณาและแนวทางที่เป็นไปได้ในการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

ข้อพิจารณา	แนวทางที่เป็นไปได้
<p>1. หลักการในการจ้างผู้ออกแบบในการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ <u>หลักการและเหตุผล</u> เพื่อกำหนดแนวทาง/ความเป็นไปได้ในการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐภายใต้ระเบียบการจัดจ้างผู้ออกแบบของภาครัฐ</p>	<p><u>วัตถุประสงค์/เป้าหมาย</u> 1. การประกวดแบบ 2. การจ้างโดยวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด</p> <p><u>องค์กรที่เกี่ยวข้อง</u> 1. คณะกรรมการโครงการ 2. องค์กรวิชาชีพ</p> <p><u>เกณฑ์/วิธีการ</u> 1. พิจารณาจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ 2. พิจารณาจากความเหมาะสมของลักษณะโครงการ 3. พิจารณาจากความพร้อมของหน่วยงาน</p>
<p>2. ข้อพิจารณาและวัตถุประสงค์ในการประกวดแบบ <u>หลักการและเหตุผล</u> เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการประกวดแบบให้สอดคล้องกับความต้องการของเจ้าของโครงการ</p>	<p><u>วัตถุประสงค์/เป้าหมาย</u> 1. เพื่อหาผู้ออกแบบ / ทีมงานในการทำงาน 2. เพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหา/แนวความคิดในการออกแบบ</p> <p><u>องค์กรที่เกี่ยวข้อง</u> 1. คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ 2. องค์กรวิชาชีพ 3. ที่ปรึกษาการประกวดแบบ</p> <p><u>เกณฑ์/วิธีการ</u> 1. พิจารณาจากความเหมาะสมและความต้องการของโครงการ</p>
<p>3. การกำหนดโครงสร้างองค์กรของการประกวดแบบ <u>หลักการและเหตุผล</u> เพื่อกำหนดบุคลากรและโครงสร้างในการบริหารองค์กรที่เหมาะสม ลดการแทรกแซง เพื่อให้การดำเนินการประกวดแบบมีความยุติธรรม</p>	<p><u>วัตถุประสงค์/เป้าหมาย</u> 1. การกำหนดคณะกรรมการจัดการประกวดแบบ 2. การกำหนดผู้ดำเนินการประกวดแบบ 3. การกำหนดคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ</p> <p><u>องค์กรที่เกี่ยวข้อง</u> 1. เจ้าของโครงการ 2. คณะกรรมการโครงการ</p>

ข้อพิจารณา	แนวทางที่เป็นไปได้
	3. ที่ปรึกษาการประกวด 4. ผู้ทรงคุณวุฒิ <u>เกณฑ์/วิธีการ</u> 1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ 2. มาตรฐานการประกวดแบบ
4. แนวทางการกำหนดความต้องการของผู้จัดการประกวดแบบ <u>หลักการและเหตุผล</u> เพื่อให้ได้ผลลัพธ์จากการประกวดแบบที่ตรงกับความ ต้องการ เช่น ประโยชน์ใช้สอย ผู้ใช้โครงการ สามารถนำไปพัฒนาเป็นโครงการที่ดำเนินการได้จริง	<u>วัตถุประสงค์/เป้าหมาย</u> 1. การกำหนดขอบเขตงาน 2. การกำหนดรายละเอียดของความต้องการ <u>องค์กรที่เกี่ยวข้อง</u> 1. คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ 2. ผู้ทรงคุณวุฒิ 3. ที่ปรึกษา (จัดจ้างภายนอก) <u>เกณฑ์/วิธีการ</u> 1. พิจารณาจากเวลา / งบประมาณ 2. พิจารณาจากลักษณะโครงการประกวดแบบ
5. การกำหนดวิธีการประกวดแบบ <u>หลักการและเหตุผล</u> เพื่อกำหนดวิธีการประกวดแบบที่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการจัดการประกวดแบบ	<u>วัตถุประสงค์/เป้าหมาย</u> 1. การประกวดแบบ 1 หรือ 2 ขั้นตอน 2. การประกวดแบบเปิดทั่วไป หรือจำกัดข้อกำหนด <u>องค์กรที่เกี่ยวข้อง</u> 1. คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ 2. ที่ปรึกษาการประกวดแบบ <u>เกณฑ์/วิธีการ</u> 1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ 2. มาตรฐานการประกวดแบบ
6. แนวทางการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ <u>หลักการและเหตุผล</u> การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบที่มีความเป็นธรรมต่อผู้จัดการประกวดแบบและผู้เข้าร่วมการประกวดแบบ ภายใต้เงื่อนไขระเบียบการจัดจ้างของภาครัฐและมาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพ	<u>วัตถุประสงค์/เป้าหมาย</u> 1. ขอบเขตของการดำเนินงาน 2. ระยะเวลาการดำเนินงาน 3. บุคลากรที่ต้องการ 4. กำหนดการ/ระยะเวลา <u>องค์กรที่เกี่ยวข้อง</u> 1. คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ 2. ที่ปรึกษาการประกวดแบบ 3. องค์กรวิชาชีพ <u>เกณฑ์/วิธีการ</u> 1. อ้างอิงจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ 2. อ้างอิงจากมาตรฐานการประกวดแบบ 3. อ้างอิงจากโครงการอื่นที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน

ข้อพิจารณา	แนวทางที่เป็นไปได้
<p>7. ขั้นตอนการดำเนินการประกวดแบบ <u>หลักการและเหตุผล</u> เพื่อให้การดำเนินการประกวดแบบเป็นไปตามเงื่อนไขการประกวดแบบ ภายใต้มาตรฐานการประกวดแบบและการรับรองจากองค์กรวิชาชีพ</p>	<p><u>วัตถุประสงค์/เป้าหมาย</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การประชาสัมพันธ์การประกวด 2. การชี้แจง/นำเข้ามาชมที่ตั้งโครงการ 3. การส่งผลงานแนวความคิดในการออกแบบ 4. กำหนดการส่งผลงาน การนำเสนอและชี้แจงความคิด 5. ประกาศผลการคัดเลือกขั้นสุดท้าย <p><u>องค์กรที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ 2. ผู้ดำเนินการประกวดแบบ 3. องค์กรวิชาชีพ <p><u>เกณฑ์/วิธีการ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ 2. มาตรฐานการประกวดแบบ 3. เงื่อนไขการประกวดแบบ
<p>8. แนวทางการตัดสินการประกวดแบบ <u>หลักการและเหตุผล</u> เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ได้จากการประกวดแบบตรงตามวัตถุประสงค์ของเจ้าของโครงการ และมีความเป็นธรรมต่อผู้เข้าร่วมประกวดแบบรายอื่น ๆ</p>	<p><u>วัตถุประสงค์/เป้าหมาย</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การกำหนดเกณฑ์การตัดสิน 2. การกำหนดวิธีการตัดสิน 3. การกำหนดคณะกรรมการตัดสิน 4. การชี้แจงเหตุผลผลการเลือกผู้ชนะการประกวด <p><u>องค์กรที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ 2. คณะกรรมการตัดสินการประกวด 3. องค์กรวิชาชีพ 4. ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ <p><u>เกณฑ์/วิธีการ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เกณฑ์และวิธีการให้ยึดถือตามข้อกำหนดของการประกวดแบบ 2. การสรรหาและกำหนดสัดส่วนของคณะกรรมการตัดสิน 3. การชี้แจงเหตุผลขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของการประกวดแบบ
<p>9. การกำหนดรางวัลและผลตอบแทนสำหรับผู้เข้าร่วมประกวดแบบ <u>หลักการและเหตุผล</u> เพื่อเป็นการกำหนดผลตอบแทนให้กับผู้เข้าร่วมประกวด ที่เหมาะสมกับขอบเขตการทำงานและปริมาณผลงานที่นำเสนอ</p>	<p><u>วัตถุประสงค์/เป้าหมาย</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การกำหนดสัดส่วนรางวัลและผลตอบแทนของการประกวดแบบ 2. การกำหนดรางวัลสำหรับผู้ได้การคัดเลือก 3. การกำหนดผลตอบแทนสำหรับผู้เข้าร่วมประกวดแบบ <p><u>องค์กรที่เกี่ยวข้อง</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ 2. ที่ปรึกษาการประกวด <p><u>เกณฑ์/วิธีการ</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ

ข้อพิจารณา	แนวทางที่เป็นไปได้
	2. มาตรฐานการประกวดแบบ 2. นโยบายของหน่วยงาน 3. งบประมาณ 4. ขอบเขต ปริมาณ และคุณภาพของผลงาน
10. แนวทางการดำเนินการหลังการประกวดแบบ <u>หลักการและเหตุผล</u> เพื่อให้การดำเนินการทั้งในส่วนการจัดจ้าง การเซ็นสัญญา การพัฒนาแบบ อยู่ภายใต้เงื่อนไขการประกวดแบบและตรงกับแนวความคิดที่ได้รับคัดเลือก	<u>วัตถุประสงค์/เป้าหมาย</u> 1. การจัดจ้างผู้ที่ได้รับคัดเลือก 2. การกำหนดทีมงานของผู้ที่ได้รับคัดเลือก 3. การเซ็นสัญญาจ้างออกแบบ 4. การพัฒนาแบบประกวดไปเป็นแบบก่อสร้าง <u>องค์กรที่เกี่ยวข้อง</u> 1. เจ้าของโครงการ 2. คณะกรรมการโครงการ 3. ที่ปรึกษาโครงการ 4. ผู้ออกแบบ - ผู้ชนะการประกวดแบบ - ทีมงานสนับสนุน <u>เกณฑ์/วิธีการ</u> 1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ 2. มาตรฐานการประกวดแบบ

บทที่ 4

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัย เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยและข้อพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ โดยเป็นการรวบรวมความคิดเห็นจากประสบการณ์การมีส่วนร่วมในการประกวดแบบของกลุ่มตัวอย่างทั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิและตัวแทนหรือผู้บริหารสำนักงานสถาปนิก เพื่อนำมาวิเคราะห์ร่วมกับหลักการและแนวทางในการประกวดแบบจากข้อมูลและเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง เพื่อสรุปเป็นแนวทางในการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐต่อไป

ในการศึกษานี้แบ่งวิธีการเก็บข้อมูลภาคสนามออกเป็น 2 ส่วนด้วยกัน เนื่องมาจากความต้องการรายละเอียดของคำตอบในประเด็นต่างๆที่มีความแตกต่างกันในแต่ละบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ ผู้วิจัยจึงเลือกให้วิธีการเก็บข้อมูล 2 วิธี คือ การสัมภาษณ์และการทำแบบสอบถาม โดยกำหนดโครงร่างคำถามที่ตรงกันแต่รายละเอียดของคำถามแตกต่างกันตามแต่ละบทบาทเกี่ยวข้องและประสบการณ์ในการเข้าร่วมประกวดแบบ ซึ่งมีรายละเอียดวิธีการดำเนินวิจัยดังหัวข้อต่อไปนี้

- ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
- วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยครั้งนี้ พิจารณาเลือกตัวแทนจากกรณีศึกษาโครงการประกวดแบบ ประกอบไปด้วยตัวแทนของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ คณะกรรมการการจัดการประกวดแบบ และคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบในโครงการก่อสร้างของภาครัฐ นอกจากนี้ยังมีประชากรที่เป็นสถาปนิกระดับผู้บริหารในสำนักงานสถาปนิก โดยมีรายละเอียดของประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

4.1.1 ประชากร

กลุ่มประชากรแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มดังนี้

- 1) กลุ่มประชากร สถาปนิกระดับผู้บริหารในสำนักงานนิติบุคคลสถาปนิก โดยทำการเลือกกลุ่มประชากรแบบเฉพาะเจาะจง เพื่อเป็นตัวแทนของสถาปนิกในสาขาสถาปัตย์กรรมหลัก ที่ยังคงเปิดให้บริการในช่วงเวลาที่ทำการวิจัย (พ.ศ. 2551-2552) โดยมีอายุสำนักงานที่จดทะเบียนกับสภาสถาปนิกหรือสมาคมสถาปนิกไม่ต่ำกว่า 5 ปี
- 2) กลุ่มประชากร สถาปนิกระดับผู้บริหารที่มีประสบการณ์ในการมีส่วนร่วมในการประกวดแบบในกรณีศึกษา ในบทบาทของ ผู้เข้าร่วมประกวดแบบ คณะกรรมการการจัดการประกวดแบบ และ คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ ทั้ง 4 โครงการ (ดู

รายละเอียดโครงการประกวดแบบกรณีศึกษาได้จากบทที่ 2) นอกจากนี้ยังมีตัวแทนจากองค์กรวิชาชีพ(สภาสถาปนิกและสมาคมสถาปนิก) ซึ่งเป็นคณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบ

4.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ

- 1) **คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ ที่ปรึกษาหรือตัวแทนเจ้าของโครงการ** เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์ในการดำเนินการ การให้คำปรึกษา ตลอดจนการตัดสินใจการประกวดแบบในโครงการก่อสร้างของภาครัฐ โดยใช้การสัมภาษณ์ในการเก็บข้อมูล
- 2) **คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ** เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีหน้าที่ในการตัดสินการประกวดแบบ โดยในการศึกษาได้เลือกสัมภาษณ์ใน 3 หน่วยงาน คือ จากตัวแทนสถาปนิก ตัวแทนองค์กรวิชาชีพ และ ตัวแทนจากสถาบันการศึกษา
- 3) **กลุ่มคณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบ** เป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่ดำรงตำแหน่งคณะกรรมการในการจัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบของสภาสถาปนิก ในวาระปัจจุบัน
- 4) **กลุ่มผู้ออกแบบ** เลือกจากสำนักงานสถาปนิก โดยใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลจากประชากรกลุ่มนี้ 2 วิธี คือ
 - การสัมภาษณ์ ใช้กับตัวแทนผู้เข้าร่วมประกวดแบบทั้งที่ได้รับและไม่ได้รับการคัดเลือกจากโครงการประกวดแบบในกรณีศึกษาทั้ง 4 โครงการ
 - แบบสอบถาม ใช้กับกลุ่มประชากรที่เป็นสถาปนิกระดับผู้บริหารในสำนักงานนิติบุคคลสถาปนิก ที่เป็นสมาชิกของสภาหรือสมาคมสถาปนิกไม่ต่ำกว่า 5 ปี มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 106 สำนักงาน

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- 1) **แบบสอบถาม** ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถาม สำหรับการรวบรวมความคิดเห็น เกี่ยวกับประสบการณ์ในการเข้าร่วมประกวดแบบ ปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนทัศนคติเกี่ยวข้องกับการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐในปัจจุบัน โดยทำการเก็บข้อมูลจากตัวแทนสถาปนิกระดับผู้บริหารของสำนักงานสถาปนิก โดยมีโครงร่างแบบสอบถามดังนี้
 - (1) ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุของสำนักงานจำนวนบุคลากรและจำนวนสถาปนิกในสำนักงานรวมถึงขอบเขตงานที่ให้บริการ
 - (2) ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ในการเข้าร่วมประกวดแบบของสำนักงาน ได้แก่ เหตุผลในการเข้าร่วม/ไม่เข้าร่วมประกวดแบบ ประเภทโครงการ หน่วยงานหรือเจ้าของโครงการที่เคยเข้าร่วมประกวดแบบ และรางวัล/ผลตอบแทนที่เคยได้รับจากการประกวดแบบ
 - (3) ข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาตัดสินใจเข้าร่วมประกวดแบบ ได้แก่ การติดตามข่าวการประกวดแบบ ความต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์การประกวดแบบเพิ่มเติม ประเภท

โครงการประกวดแบบที่สนใจเข้าร่วมประกวดแบบโดยทั่วไป หน่วยงานหรือเจ้าของโครงการที่สนใจเข้าร่วมประกวดแบบ บัณฑิตที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมประกวดแบบ

(4) ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและความคิดเห็นต่อการประกวดแบบของภาครัฐในปัจจุบัน ได้แก่ ปัญหา ความเหมาะสม ตลอดจนข้อเสนอนะและแนวทางแก้ไข เกี่ยวกับการดำเนินการจัดทำและรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR) และมาตรฐานการประกวดแบบ

- 2) **การสัมภาษณ์** การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ประกอบการเก็บข้อมูล เพื่อใช้เป็นข้อมูลหลักในการวิเคราะห์และสรุปผลในรายละเอียดของปัญหาและอุปสรรค หลักการดำเนินการ บัณฑิตและข้อพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ สำหรับตัวแทนผู้ทรงคุณวุฒิจากโครงการประกวดแบบในกรณีศึกษาทั้ง 4 โครงการ ได้แก่ ผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ผู้จัดการประกวดแบบ คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ และคณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบ โดยมีโครงร่างแบบสัมภาษณ์ดังนี้
- (1) ข้อมูลและประสบการณ์ที่มีส่วนร่วมในการประกวดแบบ ได้แก่ บทบาทที่เคยได้รับ/มีส่วนร่วมในการประกวดแบบ ความสำคัญของแต่ละบทบาทที่เคยได้รับ และแนวทางในการสรรหา แต่งตั้งองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ
- (2) ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการดำเนินการประกวดแบบ ได้แก่ เกณฑ์ในการพิจารณาในการจัดการประกวดแบบเกณฑ์พิจารณาในการเข้าร่วมประกวดแบบ ขั้นตอนการดำเนินการ การเลือกวิธีการและแนวทางการตัดสิน แนวทางในการจัดการหลังการประกวดแบบ ปัญหาและข้อเสนอนะในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการประกวดแบบ
- (3) ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR) ได้แก่ หน่วยงานที่จัดเงื่อนไขการประกวดแบบ เกณฑ์การจัดทำเงื่อนไข แนวทางการกำหนดมาตรฐานของเกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ แนวทางในการกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ ปัญหาและข้อเสนอนะในการแก้ปัญหาในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)
- (4) ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบและการรับรองการประกวดแบบ ได้แก่ ความเป็นไปได้ในการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ การบังคับหรือประยุกต์ใช้มาตรฐานการประกวดแบบ แนวทางการกำหนดมาตรฐาน ผลกระทบหรือประโยชน์ที่ได้รับจากการกำหนดมาตรฐานการประกวดแบบ ความเป็นไปได้ในการรับรองการประกวดแบบ ปัญหาและข้อเสนอนะในการแก้ปัญหาในการจัดทำมาตรฐานและการรับรองการประกวดแบบ

4.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1) ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสารเกี่ยวกับหลักการ กฎหมาย ตลอดจนปัญหาของการประกวดแบบจากเอกสารและบทความที่เกี่ยวข้อง เพื่อสรุปประเด็นที่ต้องการศึกษา
- 2) ศึกษาหลักการดำเนินการประกวดแบบและการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐในประเทศไทย จากโครงการประกวดแบบในกรณีศึกษาและร่างมาตรฐานการประกวดแบบ
- 3) ศึกษาเปรียบเทียบแนวทางการประกวดแบบจากมาตรฐานการประกวดแบบในต่างประเทศ โดยการเลือกศึกษาแบบเจาะจงจากประเทศที่มีศักยภาพในการแข่งขันและมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในสากล
- 4) ศึกษาปัจจัยและข้อพิจารณาที่เกี่ยวข้องและวิเคราะห์รายละเอียดเพื่อสรุปเป็นแนวทางในการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ
- 5) จัดทำแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม จากปัจจัยและข้อพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ
- 6) เก็บข้อมูลภาคสนามโดยการใช้แบบสอบถามจาก ตัวแทนของสถาปนิกในนิติบุคคลสถาปนิกที่ยังคงเปิดให้บริการในช่วงเวลาที่ทำการวิจัยและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยผู้วิจัยจะทำการคัดเลือกตัวแทนจาก 4 โครงการประกวดแบบในกรณีศึกษา
- 7) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างร่วมกับข้อมูลจากการศึกษาจากเอกสารเบื้องต้นเพื่อสรุปและอภิปรายผล
- 8) สรุปข้อเสนอแนะแนวทางสำหรับการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

4.4 วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์ร่วมกับแบบสอบถาม และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถาม โดยมีรายละเอียดการวิเคราะห์ดังนี้คือ

- 1) **ข้อมูลเชิงคุณภาพ** ในการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลในงานวิจัยนี้จะใช้ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และจะใช้การวิเคราะห์เชิงบรรยายเป็นหลักเนื่องจากข้อมูลส่วนมากเป็นข้อมูลจากประสบการณ์และข้อคิดเห็นจากการมีส่วนร่วม ซึ่งจะได้อีกข้อมูลตามความคิดของกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นตัวแทนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกวดแบบ รวมทั้งยังได้ทำการวิเคราะห์ร่วมกับข้อมูลในส่วนที่เป็นความคิดเห็นเพิ่มเติมจากแบบสอบถามเพื่อให้ทราบถึงปัญหาและประสบการณ์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมประกวดแบบในโครงการก่อสร้างของภาครัฐจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารในสำนักงานสถาปนิก
- 2) **ข้อมูลเชิงปริมาณ** จะใช้การวิเคราะห์โดยอาศัยการนำค่าความถี่ที่ได้จากแบบสอบถามในกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสำนักงานสถาปนิก ในประเด็นเกี่ยวกับปัญหาและประสบการณ์จากการเข้าร่วมประกวดแบบในโครงการก่อสร้างของภาครัฐเพื่อวิเคราะห์ประกอบกับข้อมูลเชิงคุณภาพ

ในส่วนของกรวิเคราะห์ปัญหาการประกวดแบบ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งตามปัญหาที่พบเจอในสำนักงานที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยในงานวิจัยนี้แบ่งขนาดสำนักงานออกเป็น 3 กลุ่ม¹ ซึ่งสอดคล้องกับการแบ่งขนาดสำนักงานในโครงการประกวดแบบสำนักงานใหญ่ของธนาคารแห่งประเทศไทย ดังนี้

- สำนักงานขนาดเล็ก มีจำนวนบุคลากร 1-15 คน
- สำนักงานขนาดกลาง มีจำนวนบุคลากร 15-30 คน
- สำนักงานขนาดใหญ่ มีจำนวนบุคลากร มากกว่า 30 คน

การสรุปผลการศึกษา เพื่อจัดทำเป็นแนวทางในการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐทั้งในด้านแนวทางในการดำเนินการ แนวทางในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ แนวทางในการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ รวมไปถึงบทบาทขององค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังได้ทำกรวิเคราะห์แนวทางอื่นๆเพิ่มเติมจากกรณีศึกษา การศึกษาหลักการ มาตรฐานหรือแนวทางในการจัดการประกวดแบบทั้งจากองค์กรวิชาชีพของประเทศไทยและในต่างประเทศตามเอกสารที่ได้ค้นคว้าประกอบ โดยมีหัวข้อการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

4.4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินการและปัญหาของการประกวดแบบในปัจจุบัน

- ประสบการณ์ในการเข้าร่วมประกวดแบบ
- การพิจารณาตัดสินใจเข้าร่วมประกวดแบบ
- ความคิดเห็นต่อการประกวดแบบในปัจจุบัน
- ปัญหาและอุปสรรคของการเข้าร่วมประกวดแบบ

4.4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการการดำเนินการประกวดแบบ

- การพิจารณาใช้การประกวดแบบเป็นวิธีคัดเลือกผู้ออกแบบในโครงการก่อสร้างของภาครัฐ
- การกำหนดเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของการจัดการประกวดแบบ
- การกำหนดองค์กรที่เกี่ยวข้องในการจัดการประกวดแบบ
- การกำหนดความต้องการของโครงการ
- การกำหนดแผนการดำเนินการประกวดแบบ
- การกำหนดแนวทางตัดสินใจการประกวดแบบ
- การติดตามผลการดำเนินการหลังการประกวดแบบ

4.4.3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ

- หน่วยงานที่มีหน้าที่กำหนดเงื่อนไขการประกวดแบบ
- เกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ
- รายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ

4.4.4 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ

- องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานและการรับรองการประกวดแบบ
- แนวทางการบังคับหรือการประยุกต์ใช้มาตรฐานการประกวดแบบ
- หัวข้อและรายละเอียดของมาตรฐานการประกวดแบบ

¹ ภัทรา ลาชาโรจน์ .แนวทางพัฒนานาวิชาชีพต่อเนื่องสำหรับสถาปัตยกรรมหลัก . 2551

ผลการศึกษาและการวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการศึกษาโดยการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีส่วนร่วมในการประกวดแบบในโครงการก่อสร้างของภาครัฐ และจากการทำแบบสอบถามสถาปนิกในระดับผู้บริหารหรือระดับจัดการในสำนักงานสถาปนิกสามารถวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผลได้ดังนี้

5.1 จำนวนตัวอย่างที่เก็บข้อมูล

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีส่วนร่วมในการประกวดแบบในโครงการก่อสร้างของภาครัฐ (จากโครงการที่เป็นกรณีศึกษาตามข้อตกลงในระเบียบวิธีวิจัย) ได้แก่

- 1) คณะกรรมการจัดการประกวด
- 2) คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ
- 3) คณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบ
- 4) ผู้เข้าร่วมประกวดแบบ

ผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลได้

จำนวน 15 ท่าน

จากการส่งแบบสอบถามไปยังสำนักงานนิติบุคคลสถาปนิกที่เป็นสมาชิกของสภาสถาปนิกหรือสมาคมสถาปนิกไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 106 สำนักงานผู้วิจัยสามารถเก็บข้อมูลได้เป็นจำนวน รวม 37 ชุด

และจากการสำรวจการตอบแบบสอบถามที่ส่งกลับมาในเบื้องต้น ผู้วิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามบางส่วนตอบคำถามไม่ครบทุกข้อ เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามมีความแม่นยำมากยิ่งขึ้น จึงได้สรุปจำนวนผู้ที่ตอบแบบสอบถามในแต่ละข้อและจำนวนผู้ที่ไม่ต้องตอบแบบสอบถามหรือผู้ที่ไม่แสดงความคิดเห็นในแต่ละข้อนั้นๆ ไว้ด้วย

5.2 สรุปผลการศึกษาและอภิปรายผล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์โดยอาศัยการแจกแจงความถี่ของข้อมูลประกอบกับการบรรยายและการยกตัวอย่างความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์และผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบในการวิเคราะห์ข้อมูลและอภิปรายผล ตามหัวข้อการอภิปรายดังนี้

- ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง
- ประสิทธิภาพในการเข้าร่วมประกวดแบบ
- การพิจารณาตัดสินใจเข้าร่วมประกวดแบบ
- องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ
- ความคิดเห็นและปัญหาการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐในปัจจุบัน
- ความคิดเห็นและแนวทางในการจัดการประกวดแบบในปัจจุบัน
- ความคิดเห็นและแนวทางในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ
- ความคิดเห็นและแนวทางการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบและการรับรองการประกวดแบบ
- ความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทขององค์กรวิชาชีพต่อแนวทางการประกวดแบบ

5.2.1 ข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่าง

จากการวิเคราะห์แบบสอบถามและการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 15 ท่าน ผู้วิจัยสามารถสรุปผลและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลเบื้องต้นของกลุ่มตัวอย่างได้ในประเด็นต่อไปนี้

- อายุของสำนักงาน (หลังจากจดทะเบียนกับสภา/สมาคม
- จำนวนบุคลากรและจำนวนสถาปนิก
- ขอบเขตงานที่ให้บริการ
- ระยะเวลาในการมีส่วนร่วมในโครงการประกวดแบบของผู้ทรงคุณวุฒิ
- ประสบการณ์ในการมีส่วนร่วมในการประกวดแบบของผู้ทรงคุณวุฒิ

1) อายุของสำนักงาน (หลังจากจดทะเบียนกับสภาสถาปนิก/สมาคมสถาปนิก)

ตารางที่ 5.1 แสดงอายุของสำนักงาน

ช่วงอายุสำนักงาน	1-5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	>30	รวมผู้ตอบ	N/A
จำนวน	0	11	4	11	3	5	3	37	0

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 5.1 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุสำนักงานมากกว่า 10 ปีขึ้นไป ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ โดยส่วนใหญ่จึงเป็นกลุ่มตัวอย่างสำนักงานที่เปิดให้บริการมายาวนานซึ่งสามารถให้ความคิดเห็นในภาพรวมของการประกวดแบบในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาได้ครอบคลุมยิ่งขึ้น

2) จำนวนบุคลากรและจำนวนสถาปนิก

ตารางที่ 5.2 แสดงจำนวนบุคลากรรวมในสำนักงาน

จำนวนบุคลากร	1-5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	>30	รวมผู้ตอบ	N/A
จำนวน	1	11	6	4	5	3	7	37	0

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

ตารางที่ 5.3 แสดงจำนวนสถาปนิกในสำนักงาน

จำนวนสถาปนิก	1-5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	>30	รวมผู้ตอบ	N/A
จำนวน	8	19	5	2	0	1	2	37	0

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 5.2 – 5.3 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นสำนักงานสถาปนิกที่มีบุคลากรรวมอยู่ในช่วง 1-15 คน เป็นจำนวน 17 แห่งซึ่งจัดได้ว่าเป็นสำนักงานที่มีขนาดเล็ก ส่วนสำนักงานขนาดกลาง คือมีบุคลากรรวมอยู่ในช่วง 16-30 คน มีจำนวน 12 แห่งและสำนักงานที่มีขนาดมีบุคลากรรวมมากกว่า 30 คนขึ้นไปซึ่งจัดได้ว่าเป็นสำนักงานขนาดใหญ่มีเพียง 7 สำนักงานเท่านั้น

ในส่วนของจำนวนสถาปนิกในสำนักงานพบว่า มีจำนวนสถาปนิกในอยู่ในช่วง 1-15 คน โดยส่วนใหญ่เป็นสำนักงานขนาดเล็กและสำนักงานขนาดกลางตามลำดับ ส่วนสำนักงานที่มีจำนวนสถาปนิกมากกว่า 30 คนขึ้นไปอยู่ในสำนักงานขนาดใหญ่ มีเพียง 2 แห่งเท่านั้น

3) ขอบเขตงานที่ให้บริการ

ตารางที่ 5.4 แสดงขอบเขตงานที่ให้บริการ

ขอบเขตงานที่ให้บริการ	จำนวน	ผู้ตอบ	N/A
การศึกษาโครงการ	23	37	0
การบริหารและอำนวยความสะดวกก่อสร้าง	12	37	0
การให้คำปรึกษา	19	37	0
การออกแบบ	37	37	0
การตรวจสอบอาคาร/รับรองผล	3	37	0
บริการพิเศษเฉพาะทาง อื่นๆ	4	37	0

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 5.4 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม มีขอบเขตงานให้บริการด้านการออกแบบในทุกสำนักงานและมีขอบเขตงานด้านการศึกษาโครงการมีจำนวนรองลงมาคือ 23 แห่ง ซึ่งในสำนักงานขนาดใหญ่จะมีขอบเขตการให้บริการที่มากกว่าคือ การออกแบบ การศึกษาโครงการ การให้คำปรึกษา การบริหารอำนวยความสะดวกก่อสร้าง และ การตรวจสอบอาคารและรับรองผล เป็นจำนวนที่ใกล้เคียงกัน ส่วนขอบเขตงานที่ให้บริการด้านการตรวจสอบอาคาร/รับรองผลและบริการพิเศษเฉพาะทางอื่น ๆ มีเพียง 4 แห่งเท่านั้น

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้ โดยส่วนใหญ่จึงให้บริการด้านการออกแบบเป็นหลักซึ่งสอดคล้องกับขอบเขตงาน ในการคัดเลือกผู้ออกแบบโดยใช้การประกวดแบบ

4) ระยะเวลาในการมีส่วนร่วมในโครงการประกวดแบบของผู้ทรงคุณวุฒิ

ตารางที่ 5.5 แสดงระยะเวลาการมีส่วนร่วมในโครงการประกวดแบบของผู้ทรงคุณวุฒิ

ผู้ทรงคุณวุฒิ	ระยะเวลา			จำนวนรวม
	1-15	16-30	>30	
คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ		2	1	3
ผู้เข้าร่วมประกวดแบบ	3	5		8
คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ		1	1	2
คณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบ	1		1	2

จากการสัมภาษณ์ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม มีประสบการณ์ในการประกวดแบบ โดยเริ่มตั้งแต่การเป็นผู้เข้าร่วมประกวดแบบ การเป็นคณะกรรมการจัดการประกวดแบบ คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ ตลอดจนการเป็นคณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบ โดยมีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ทรงคุณวุฒิที่ทำหน้าที่ คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ และคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบในกรณีศึกษา มีประสบการณ์ในการประกวดแบบ มากกว่า 16 ปีขึ้นไป โดยเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 20 ปี

5) ประสบการณ์ในการมีส่วนร่วมในการประกวดแบบของผู้ทรงคุณวุฒิ

ในการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีส่วนร่วมในการประกวดแบบในกรณีศึกษา พบว่าเคยมีประสบการณ์ในบทบาทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบในโครงการอื่น ๆ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5.6 แสดงประสบการณ์ในการมีส่วนร่วมในการประกวดแบบของผู้ทรงคุณวุฒิ

บทบาทอื่น บทบาทในกรณีศึกษา	คณะกรรมการ จัดการประกวดแบบ	ผู้เข้าร่วม ประกวดแบบ	คณะกรรมการตัดสิน	คณะกรรมการจัดทำ ร่างมาตรฐาน	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง
คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ		3	3	1	3
ผู้เข้าร่วมประกวดแบบ	4		2	1	8
คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ	2	2		1	2
คณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบ	1	2	1		2

ประสบการณ์ของคณะกรรมการจัดการประกวดแบบ จากข้อมูลตามตารางที่ 5.6 พบว่าบทบาทอื่น ๆ ที่คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ ในกลุ่มตัวอย่างทุกท่านได้เคยมีประสบการณ์ ได้แก่ การเป็นผู้เข้าร่วมประกวดแบบ และการเป็นคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ ส่วนผู้ที่เคยมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบมีเพียง 1 ท่านเท่านั้น

ประสบการณ์ของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ จากข้อมูลตามตารางที่ 5.5 พบว่าบทบาทอื่น ๆ ที่ผู้เข้าร่วมประกวดแบบในกลุ่มตัวอย่างได้เคยมีประสบการณ์เป็นจำนวน 4 ใน 8 ท่าน ได้แก่ คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ เคยเป็นคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบจำนวน 2 ท่าน และมีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบจำนวน 1 ท่าน

ประสบการณ์ของคณะกรรมการตัดสิน จากข้อมูลตามตารางที่ 5.5 พบว่าบทบาทอื่น ๆ ที่คณะกรรมการตัดสิน ในกลุ่มตัวอย่างได้เคยมีประสบการณ์ทุกท่าน ได้แก่ การเป็นผู้เข้าร่วมประกวดแบบ และการเป็นคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ และผู้มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบมีเพียง 1 ท่านเท่านั้น

ประสบการณ์ของคณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบจากข้อมูลตามตารางที่ 5.5 พบว่าบทบาทอื่น ๆ ที่คณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองท่านได้เคยมีประสบการณ์ คือ การเป็นผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ในส่วนของการเป็นคณะกรรมการจัดการประกวดแบบและคณะกรรมการตัดสินนั้นมีเพียงท่านเดียวเนื่องจาก ผู้ทรงคุณวุฒิอีกท่านอาจมีประสบการณ์ในการประกวดแบบยังไม่มากพอและเป็นผู้ที่ยังทำงานออกแบบและเข้าร่วมประกวดแบบอยู่ประจำทำให้ไม่มีโอกาสในการทำงานในบทบาทอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบมากนัก

5.2.2 ประสบการณ์ในการเข้าร่วมประกวดแบบ

จากการวิเคราะห์แบบสอบถาม ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสบการณ์ในการเข้าร่วมประกวดแบบได้ในประเด็นต่อไปนี้

- ประสบการณ์ในการเข้าร่วมประกวดแบบ
- ประเภทโครงการที่เคยประกวดแบบ
- ประสบการณ์ในการร่วมงานกับเจ้าของโครงการที่จัดประกวดแบบ
- ประเภทอาคารที่เคยเข้าร่วมประกวดแบบ
- รางวัลที่ได้รับจากการเข้าร่วมประกวดแบบ

1) ประสบการณ์ในการเข้าร่วมประกวดแบบ

ตารางที่ 5.7 แสดงประสบการณ์ในการเข้าร่วมประกวดแบบ

ประสบการณ์ในการเข้าร่วมประกวดแบบ	เคย	ไม่เคย	ผู้ตอบ	N/A
จำนวน	31	6	37	6

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 5.7 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมประกวดแบบทั้งในโครงการของภาครัฐและ/หรือเอกชนเป็นจำนวน 31 แห่ง มีเพียง 6 แห่งเท่านั้นที่ไม่เคยเข้าร่วมประกวดแบบ

ตารางที่ 5.8 แสดงเหตุผลในการไม่เข้าร่วมประกวดแบบ

เหตุผล	รวม	ผู้ตอบ	N/A
การประกวดแบบไม่อยู่ในแผน/นโยบายของบริษัท	2	6	31
ไม่มีเวลา บุคลากร และงบประมาณที่เพียงพอ	5	6	31
หัวข้อการประกวด/ประเภทของโครงการไม่น่าสนใจ	0	6	31
รางวัลหรือผลตอบแทนจากการประกวดแบบไม่เหมาะสม	1	6	31
วัตถุประสงค์ของผู้จัดการประกวดแบบไม่ชัดเจน	0	6	31
เงื่อนไขการประกวดไม่เหมาะสม	3	6	31
การประกวดแบบ/การตัดสินใจ ไม่มีความยุติธรรมเพียงพอ	1	6	31
การประกวดแบบไม่ได้มาตรฐานสากล/ขาดความน่าเชื่อถือ	1	6	31
อื่นๆ.....	2	6	31

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่จึงเคยมีประสบการณ์ในการเข้าร่วมประกวดแบบ ซึ่งเป็นจำนวนมากพอที่จะให้ ข้อมูลเกี่ยวกับ ประสบการณ์ ความคิดเห็น และปัญหาที่พบเจอจากการประกวดแบบโดยภาพรวมในปัจจุบันได้

จากตารางที่ 5.8 แสดงให้เห็นถึงเหตุผลของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้ง 6 สำนักงาน ที่ไม่เคยเข้าร่วมประกวดแบบ โดยมีสำนักงาน 5 แห่งที่ให้เหตุผลว่าไม่มีเวลา บุคลากร และงบประมาณที่เพียงพอ สำนักงาน 3 แห่งให้เหตุผลว่า เงื่อนไขการประกวดไม่เหมาะสม มี 1 สำนักงานให้เหตุผลว่ารางวัลหรือผลตอบแทนจากการ

ประกวดแบบไม่เหมาะสม และมี 1 สำนักงานให้เหตุผลว่าการประกวดแบบไม่ได้มาตรฐานสากล/ขาดความน่าเชื่อถือ ซึ่งจะเห็นได้ว่าเหตุผลที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยภายในสำนักงานมีเพียงประเด็นเดียวส่วนปัจจัยภายนอกซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดการประกวดแบบนี้มีหลายประเด็นที่ส่งผลต่อการตัดสินใจส่งผลงานเข้าร่วมประกวดแบบของสำนักงาน

ส่วนเหตุผลอื่น ๆ ที่ทำให้ไม่เคยเข้าร่วมประกวดแบบ ได้แก่ ประเภทของอาคารที่สนใจเข้าร่วมประกวดแบบส่วนใหญ่ต้องมีการรวมทีมกับสำนักงานอื่น สมาคมวิชาชีพที่เกี่ยวข้องส่งรายละเอียดการประกวดแบบซ้ำเกินไป และยังให้ความเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการประกวดแบบด้วยการประกวดแบบควรจะเป็นการประกวดหรือแข่งขันกันเฉพาะโครงการพิเศษและมีความสำคัญเท่านั้นไม่ให้นำเอาลักษณะการประกวดแบบมาใช้เป็นเกณฑ์การคัดเลือกผู้ออกแบบ

2) ประเภทโครงการที่เคยประกวดแบบ

ตารางที่ 5.9 แสดงประเภทโครงการประกวดแบบที่เคยเข้าร่วมประกวดแบบ

ประเภทโครงการ	จำนวน
ประกวดแบบแนวความคิดในโครงการก่อสร้าง	24
ประกวดแบบแนวความคิดและคุณสมบัติผู้ออกแบบในโครงการก่อสร้าง	25
รวมผู้ตอบแบบสอบถาม	29
N/A	8

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 5.9 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมประกวดแบบในโครงการประกวดแบบทั้ง 2 ประเภทเป็นสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือ ประกวดแนวความคิดในโครงการก่อสร้างจำนวน 24 สำนักงานและประกวดแบบแนวความคิดและคุณสมบัติผู้ออกแบบในโครงการก่อสร้างจำนวน 25 สำนักงาน

3) ประสบการณ์ในการร่วมงานกับเจ้าของโครงการที่จัดประกวดแบบ

ตารางที่ 5.10 แสดงประสบการณ์ในการร่วมงานกับเจ้าของโครงการที่จัดประกวดแบบ

เจ้าของโครงการที่จัดประกวดแบบ	รวม
ราชการ	28
รัฐวิสาหกิจ	17
เอกชนบุคคล/นิติบุคคลชาวไทย	27
เอกชนบุคคล/นิติบุคคลชาวต่างประเทศ	18
รวมผู้ตอบแบบสอบถาม	31
N/A	6

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 5.10 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม เคยเข้าร่วมงานกับเจ้าของโครงการที่จัดประกวดแบบในส่วนของหน่วยงานราชการจำนวน 28 สำนักงานและเอกชน บุคคล/นิติบุคคลชาวไทยจำนวน 27 สำนักงาน ซึ่งเป็นสัดส่วนที่เกือบจะเท่ากัน

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยนี้นอกจากจะทราบถึงปัญหาของการประกวดแบบของหน่วยงานราชการแล้ว ยังทราบความแตกต่างระหว่างการประกวดแบบงานของราชการและเอกชน

4) ประเภทอาคารที่เคยเข้าร่วมประกวดแบบ

ตารางที่ 5.11 แสดงประเภทโครงการประกวดแบบที่เคยเข้าร่วมประกวดแบบ

ประเภทอาคาร	เคย			ไม่เคย	ผู้ตอบ	N/A
	มากที่สุด	มาก	น้อย			
อาคารพักอาศัย	1	4	9	16	30	7
อาคารการศึกษา	7	11	4	8	30	7
อาคารวัฒนธรรม	4	5	8	13	30	7
อาคารสาธารณสุข	3	3	7	17	30	7
อาคารเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ	5	8	8	9	30	7
อาคารศาสนา	1	1	10	18	30	7
อาคารราชการและอาคารสาธารณะ	8	6	8	8	30	7
อาคารพาณิชย์กรรม	4	15	3	8	30	7
อาคารการขนส่ง	1	4	9	16	30	7
อาคารอุตสาหกรรม	0	3	8	19	30	7
อาคารนันทนาการ	0	5	10	14	29	8

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 5.11 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม เคยเข้าร่วมประกวดแบบอาคารประเภทอาคารการศึกษา เช่น โรงเรียน มหาวิทยาลัย ประเภทอาคารวัฒนธรรม พิพิธภัณฑ์ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม ประเภทอาคารราชการและอาคารสาธารณะ เช่น ที่ทำการราชการ ศาล สถานีทูต สถานีตำรวจ และอาคารพาณิชย์กรรมเช่น ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า สำนักงาน มากที่สุดตามลำดับ

ในส่วนของประเภทอาคารที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่เคยเข้าร่วมประกวดแบบมากที่สุดคือประเภทอาคารอุตสาหกรรมเช่น โรงงานอุตสาหกรรม โกดังเก็บสินค้า อาคารสาธารณสุข เช่น โรงพยาบาล และประเภทอาคารศาสนาเช่น วัด โบสถ์ สถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา

จากการวิเคราะห์พบว่าประสบการณ์ดังกล่าวมีความสัมพันธ์สัมพันธ์กับจำนวนและประเภทโครงการประกวดแบบที่เจ้าของส่วนใหญ่มักจัดให้มีการประกวดแบบขึ้น ซึ่งในส่วนของงานราชการจะสอดคล้องกับระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง คืออาคารที่สามารถจัดประกวดแบบได้ควรเป็นอาคารที่มีความจำเป็นเร่งด่วนและแสดงออกถึงศิลปวัฒนธรรมของชาติ

5) รางวัลที่ได้รับจากการเข้าร่วมประกวดแบบ

ตารางที่ 5.12 แสดงรางวัลที่ได้รับจากการเข้าร่วมประกวดแบบ

รางวัล	รวม
ไม่เคยได้รับรางวัล	2
เคยได้รับรางวัลชนะเลิศ	24
เคยได้รับรางวัลรองชนะเลิศหรือชมเชย	13
เคยได้รับเข้ารอบสุดท้ายของการประกวดแบบ	11
เคยได้รับการว่าจ้างให้เป็นผู้ออกแบบงานนั้นๆ	22
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	31
N/A	7

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 5.12 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เคยได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมประกวดแบบมาแล้วทั้งสิ้น โดยรางวัลและผลตอบแทนที่เคยได้รับมากที่สุดคือรางวัลชนะเลิศและ/หรือได้รับการว่าจ้างให้เป็นผู้ทำการออกแบบงานนั้นๆ ตามลำดับ ในส่วนของสำนักงานที่ไม่เคยได้รับรางวัลจากการเข้าร่วมประกวดแบบมีเพียง 2 แห่งเท่านั้น

5.2.3 การพิจารณาตัดสินใจเข้าร่วมประกวดแบบ

จากการวิเคราะห์แบบสอบถามและการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 15 ท่าน ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการพิจารณาตัดสินใจเข้าร่วมประกวดแบบประกวดแบบได้ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับ แหล่งข่าวการประกวดแบบ ประเภทโครงการและลักษณะเจ้าของโครงการที่สนใจเข้าร่วมประกวดแบบ และปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจหรือพิจารณาเข้าร่วมประกวดแบบ ดังต่อไปนี้

1) แหล่งข่าวการประกวดแบบ

แหล่งข่าวการประกวดแบบที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์หรือติดตามข่าวการประกวดแบบที่ใช้ในปัจจุบันได้แก่ สมาคมสถาปนิก.สภาสถาปนิก/สภาวิศวกร สื่อสิ่งพิมพ์ จากเว็บไซต์ จากการบอกต่อ จดหมายเชิญ เป็นต้น ตารางที่ 5.13 แสดงแหล่งข่าวการประกวดแบบ

แหล่งข่าวการประกวด	จำนวน
สมาคมสถาปนิก.	21
สภาสถาปนิก/สภาวิศวกร	5
สื่อสิ่งพิมพ์	5
จากเว็บไซต์	6
จากการบอกต่อ	5
จดหมายเชิญ	20
อื่นๆ.....	0
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	33
N/A	4

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

ตารางที่ 5.14 แสดงสื่อที่ต้องการให้มีเพิ่มเติม

สื่อที่ต้องการให้มีเพิ่มเติม	จำนวน
สมาคมสถาปนิก.	<u>22</u>
สภาสถาปนิก/สภาวิศวกร	5
สื่อสิ่งพิมพ์	0
จากเว็บไซต์	<u>18</u>
จากการบอกต่อ	14
จดหมายเชิญ	<u>16</u>
อื่นๆ.....	1
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	32
N/A	5

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 5.13-5.14 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม มักทราบข่าวการประกวดแบบจากทางสมาคมสถาปนิกและจดหมายเชิญเป็นส่วนใหญ่และสื่อที่ต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์เพิ่มเติมคือทางเว็บไซต์

2) ประเภทโครงการประกวดแบบที่สนใจเข้าร่วมประกวดแบบ

ตารางที่ 5.15 แสดงประเภทโครงการประกวดแบบที่สนใจเข้าร่วมประกวดแบบ

ประเภทอาคาร	สนใจ			ไม่สนใจ	รวมผู้ตอบ	N/A
	มากที่สุด	มาก	น้อย			
อาคารพักอาศัย	7	8	6	<u>10</u>	31	6
อาคารการศึกษา	<u>8</u>	<u>18</u>	3	3	32	5
อาคารวัฒนธรรม	<u>17</u>	<u>10</u>	5	1	33	4
อาคารสาธารณสุข	5	12	8	7	32	5
อาคารเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ	15	3	2	3	33	4
อาคารศาสนา	9	6	13	5	33	4
อาคารราชการและอาคารสาธารณะ	<u>8</u>	<u>16</u>	5	3	32	5
อาคารพาณิชย์กรรม	8	14	5	5	32	5
อาคารการขนส่ง	4	11	9	<u>8</u>	32	5

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 5.15 แสดงให้เห็นว่าประเภทโครงการประกวดแบบที่กลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยมีความสนใจมากที่สุดเป็น 3 ลำดับแรก คือ เช่น ประเภทอาคารวัฒนธรรมเช่นพิพิธภัณฑ์ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรมมีสำนักงานที่สนใจเข้าร่วมประกวดแบบ 27 แห่ง ประเภทอาคารการศึกษา เช่น โรงเรียน มหาวิทยาลัยสำนักงานที่สนใจเข้าร่วมประกวดแบบ 26 แห่ง ประเภทอาคารราชการและอาคารสาธารณะ มีสำนักงานที่สนใจเข้าร่วมประกวดแบบ

24 แห่ง และในส่วนของประเภทอาคารที่ผู้ตอบแบบสอบถามไม่สนใจเข้าร่วมประกวดแบบมากที่สุดคือประเภทอาคารพักอาศัย และประเภทอาคารเพื่อการขนส่ง

จากการวิเคราะห์พบว่าความสนใจดังกล่าวมีนอกจากจะมีความสัมพันธ์กับจำนวนและประเภทโครงการประกวดแบบที่เจ้าของส่วนใหญ่มักจัดให้มีการประกวดแบบขึ้น ตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐแล้ว อาคาร ยังเป็นประเภทอาคารที่การเปิดกว้างในแสดงออกถึงแนวความคิดใหม่ๆ ซึ่งทำให้สำนักงานส่วนใหญ่สนใจที่จะเข้าร่วมประกวดแบบเป็นจำนวนมากกว่า

3) เจ้าของโครงการประเภทที่สนใจเข้าร่วมประกวดแบบ

ตารางที่ 5.16 ประเภทเจ้าของโครงการประกวดแบบที่สนใจเข้าร่วมประกวดแบบ

ประเภทหน่วยงาน	มากที่สุด	มาก	น้อย	ไม่สนใจ
ราชการ	5	15	11	2
รัฐวิสาหกิจ	9	11	12	1
เอกชน- บุคคล/นิติบุคคล-ชาวไทย	14	13	5	1
เอกชน- บุคคล/นิติบุคคล-ชาวต่างประเทศ	14	10	2	7
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	33			
N/A	4			

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 5.16 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามสนใจเข้าร่วมงานกับเจ้าของโครงการที่จัดประกวดแบบในส่วนของเอกชน บุคคล/นิติบุคคลชาวไทยและชาวต่างประเทศในระดับที่มากที่สุดจำนวน 14 สำนักงาน ในขณะที่ความสนใจในโครงการประกวดแบบของหน่วยงานราชการมีเพียง 5 สำนักงาน และหน่วยงานของรัฐวิสาหกิจ 9 สำนักงาน

จากผลการศึกษาทำให้ทราบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความสนใจในงานประกวดแบบของเอกชนมากกว่างานของภาครัฐ โดยจากการสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมประกวดแบบ พบว่า ส่วนหนึ่งมาจาก ผู้เข้าร่วมประกวดแบบให้ความสนใจในกระบวนการประกวดแบบของภาคเอกชนมากกว่า และค่าบริการออกแบบของภาคเอกชนโดยส่วนใหญ่จะมากกว่างานของภาครัฐด้วย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมประกวดแบบ

ตารางที่ 5.17 แสดงปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมประกวดแบบ

ปัจจัย	มากที่สุด	มาก	น้อย	ไม่มีผล	รวมผู้ตอบ	N/A
นโยบายของบริษัท	6	19	6	3	34	3
ความสามารถของทีมงาน	9	15	10	2	36	1
เวลาและโอกาส	21	11	4	0	36	1
ความน่าสนใจของหัวข้อการประกวด	25	6	4	1	36	1
งบประมาณหรือมูลค่าโครงการ	4	16	15	1	36	1
ประเภทของโครงการสถาปัตยกรรม	15	16	3	1	35	2
รางวัลและข้อตกลงหลังจากแบบได้รับคัดเลือก	8	17	8	2	35	2
คณะกรรมการจัดการประกวด	18	17	10	1	36	1
คณะกรรมการตัดสิน	20	10	5	1	36	1
คู่แข่ง	2	9	13	11	35	2

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

จากตารางที่ 5.17 แสดงให้เห็นว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมประกวดแบบของกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด คือ เวลาและโอกาส ความน่าสนใจของหัวข้อการประกวด และคณะกรรมการตัดสิน ตามลำดับ

ส่วนปัจจัยที่มีผลน้อยจนถึงไม่มีผลเลย ความสามารถของทีมงาน งบประมาณหรือมูลค่าโครงการ คณะกรรมการจัดการประกวด และ คู่แข่ง

โดยมีข้อสังเกตคือ ในกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นสำนักงานขนาดใหญ่ งบประมาณหรือมูลค่าโครงการกลับมีผลต่อการตัดสินใจ เนื่องจากการในจัดโครงการแต่ละโครงการมักมีงบประมาณในส่วนการบริหารสำนักงานที่สูง การรับงานหรือเข้าร่วมประกวดแบบในโครงการที่มีงบประมาณน้อย จะไม่ตอบใจเท่าในแง่ของการทำธุรกิจของสำนักงานนั้นๆ¹

5) ปัจจัยในการพิจารณาเข้าร่วมประกวดแบบ

จากการสัมภาษณ์พบว่าผู้ทรงคุณวุฒิให้ความสำคัญกับปัจจัยในการพิจารณาเข้าร่วมการประกวดแบบตามตารางที่ 5.18 ดังนี้

¹ สัมภาษณ์ ฤชา รัชชนันท์, 20 มกราคม 2552.

ตารางที่ 5.18 แสดงปัจจัยในการพิจารณาเข้าร่วมประกวดแบบ

ลำดับ	ปัจจัย	จำนวน
1	ลักษณะการใช้สอยอาคาร / อาคารที่สนใจหรือมีความถนัด	7
2	ระดับความสำคัญของโครงการ	5
3	งบประมาณ แหล่งเงินทุน	4
4	ความยุติธรรม ความโปร่งใส	4
5	ลักษณะขององค์กร/นโยบายการบริหารงานของเจ้าของโครงการ	3
6	ความเหมาะสมของระยะเวลาการทำงาน	2
7	ความพร้อมของบุคลากรในสำนักงาน	2
8	การต่อรองหรือการซักถามทราบอื่น	1
9	ข้อตกลงหรือการว่าจ้างหลังจากประกวดแบบเสร็จสิ้น	1

*หมายเหตุ : จากจำนวนกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 10 ท่าน

ลักษณะการใช้สอยอาคาร เนื่องจากค่าแบบของภาครัฐค่อนข้างน้อย บริษัทส่วนใหญ่จึงเลือกประกวดแบบโครงการของภาครัฐที่ตนเองสนใจหรือมีความถนัดหรือเป็นโครงการที่ทำแล้วได้แสดงความสามารถอย่างแท้จริง ยกตัวอย่างเช่น อาคารประเภทวัฒนธรรม หอศิลป์ โรงพยาบาล และ หอประชุม เป็นต้น

ความสำคัญของโครงการ ขนาดของโครงการ ใหญ่ไปก็ไม่ประกวดเพราะไม่มีศักยภาพเพียงพอ เล็กไปก็ไม่อยากประกวดเพราะอยากให้สำนักงานรุ่นใหม่ได้มีโอกาสมากกว่า ความน่าสนใจ มีคุณค่า ทำหาย

งบประมาณ และแหล่งเงินทุน เนื่องจากงบประมาณราชการค่าแบบต่ำ โดยมีผู้เข้าร่วมประกวดแบบท่านหนึ่งให้ความเห็นว่า ได้มีการพิจารณามูลค่าโครงการร่วมด้วยโดยจะเลือกประกวดแบบในโครงการที่มีงบประมาณ 1000 ล้านบาทขึ้นไป

ความยุติธรรม ความโปร่งใส พิจารณาจาก คณะกรรมการ เงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR) รูปแบบการประกวด หรือจากการสืบข่าวว่ามีผู้ออกแบบอยู่แล้วหรือไม่

ลักษณะขององค์กร / นโยบายการบริหารงาน พิจารณาว่าตั้งใจประกวดแบบจริงๆหรือจัดประกวดแบบเพียงเพื่อไม่ให้ไปข. ตรวจสอบหรือมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดจ้าง แต่ที่จริงมีการวางตัวผู้ออกแบบไว้แล้ว

นอกจากปัจจัยหลักในการพิจารณาเข้าร่วมการประกวดแบบข้างต้นแล้วยังพบว่ายังมีประเด็นอื่นๆที่ส่งผลต่อการพิจารณาเข้าร่วมการประกวดแบบของผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

- ระยะเวลาไม่เหมาะสมกับขอบเขตของงาน
- ความพร้อมของบุคลากรในสำนักงาน
- การต่อรองหรือการซักถามในช่วงการรับฟังการชี้แจงเงื่อนไขการประกวดแบบทราบอื่น
- ข้อตกลงหรือการว่าจ้างหลังจากประกวดแบบเสร็จสิ้น

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความเห็นว่า ได้มีการตรวจสอบเกี่ยวกับการเมืองในโครงการบ้าง ว่ามีความตั้งใจจริงในการประกวดแบบหรือเพียงเพื่อผลประโยชน์ทางการเมือง มีการพิจารณาถึงความเสี่ยงในการถูกแทรกแซงทางการเมืองของโครงการประกวดแบบนี้ด้วย และมีบางส่วนให้ความเห็นเกี่ยวกับการพิจารณาคู่แข่งโดยเฉพาะในโครงการประกวดแบบของรัฐวิสาหกิจ เนื่องจากเป็นการเชิญเข้าร่วมประกวดแบบ จะพิจารณาคู่แข่งร่วมด้วย หากพบว่าบริษัทที่เข้าร่วมประกวดมีระดับหรือองค์ประกอบของสำนักงานที่แตกต่างกันมากเกินไป เช่น จำนวนบุคลากรหรือประสบการณ์ ที่แตกต่างกันมากเกินไปก็อาจจะไม่เข้าร่วมประกวดแบบ

5.2.4 องค์การที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิตัวอย่างผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 15 ท่าน ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับองค์การที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบได้ในประเด็นต่อไปนี้

- ลักษณะขององค์การในการประกวดแบบ
- คณะกรรมการจัดการประกวด
- คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ
- คณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบ
- แนวทางการกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมประกวดแบบ

1) ลักษณะขององค์การในการประกวดแบบ

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับลักษณะขององค์การสามารถสรุปผลการสัมภาษณ์ในประเด็นเกี่ยวกับความสำคัญขององค์การการประกวดแบบ บทบาทหน้าที่ การสรรหา ตลอดจนปัญหาในจัดตั้งองค์การได้ดังนี้

รูปแบบขององค์การการประกวดแบบ การจัดตั้งคณะกรรมการประกวดแบบ ผู้เชี่ยวชาญหรือที่ปรึกษาโครงการผู้จัดการประกวดแบบ ตลอดจนคณะกรรมการตัดสินมีผลกระทบต่อผลของการประกวดแบบที่ได้รับ เช่น รูปแบบของอาคาร ขอบเขตของผลงาน ลักษณะของผู้ออกแบบหรือกลุ่มผู้ออกแบบ โดยองค์การที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ ประกอบไปด้วยองค์การหลัก 2 กลุ่มคือ คณะกรรมการจัดการประกวดแบบและคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ ซึ่งทั้งสองกลุ่มนี้ไม่ควรเป็นคณะกรรมการชุดเดียวกัน² โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ การจัดตั้งโครงการประกวดแบบ การกำหนดองค์กรและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การกำหนดความต้องการของโครงการ การกำหนดวิธีและขั้นตอนการประกวดแบบ การกำหนดเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR) และ การกำหนดเกณฑ์การตัดสิน

การจัดตั้งองค์การการประกวดแบบ เริ่มจากการตั้งคณะกรรมการโครงการซึ่งอาจจะแยกคณะกรรมการจัดการประกวดแบบออกเป็นอีกคณะหนึ่งก็ได้ จากนั้นจึงจัดตั้งคณะทำงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ได้แก่คณะกรรมการกำหนดความต้องการเบื้องต้นเพื่อไม่ให้ขอบเขตของการประกวดแบบกว้างมากเกินไป ซึ่งการกำหนดความต้องการจะต้องมีการศึกษาโครงการ อาจจะมีการจัดจ้างจ้างหรือแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์การวิชาชีพหรือผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มาร่วมให้ความเห็นและกำหนดรายละเอียดความต้องการของโครงการ (Program of Requirements) ในส่วนคณะที่สองคือคณะกรรมการจัดทำร่างเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR) จะต้องมีการกำหนดรายละเอียดปลีกย่อยส่วนความต้องการของโครงการ เงื่อนไขของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ การส่งผลงาน เป็นต้น และคณะทำงานกลุ่มสุดท้ายคือ คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ โดยทั่วไปมักจะมีทั้งคณะกรรมการภายในและคณะกรรมการภายนอก แต่ส่วนใหญ่จะแต่งตั้งกรรมการจากภายนอก ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทั้งทางด้านวิศวกรรม สถาปัตยกรรม ประวัติศาสตร์ร่วมกับคณะกรรมการจากภายใน โดยสัดส่วนกรรมการภายนอกและภายในขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์การประกวดแบบและประเภทอาคาร โดยเฉพาะในอาคารที่เป็นอาคารสาธารณะควรมีสัดส่วนของกรรมการตัดสินจากภายนอกมากกว่าอาคารทั่วไป จากนั้นคณะกรรมการโครงการจึงประกาศเชิญชวนให้เข้าร่วมประกวดแบบ

² สัมภาษณ์ ทวีจิตร จันทรสาขา, 29 มกราคม 2552.

นอกจากนี้ยังพบประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับ การจัดตั้งผู้จัดการโครงการหรือที่ปรึกษาการประกวดแบบ (Project Manager หรือ PM) ซึ่งเป็นทีมงานที่มีความสำคัญมากต่อความเป็นไปทั้งหมดของการประกวดแบบ PM สามารถเข้าใจภาพรวมของการประกวดแบบได้ดีกว่า ทั้งวิสัยทัศน์ สภาพแวดล้อม งบประมาณ ตารางการทำงานและพฤติกรรมของผู้ใช้งานอาคาร ซึ่งในปัจจุบันโครงการประกวดแบบที่มี PM ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญจริงมีน้อยมาก โดยเฉพาะในโครงการประกวดแบบของภาครัฐมักไม่ค่อยมี PM เป็นผู้ดูแลภาพรวมการประกวดแบบทั้งหมด แต่มักจะใช้การแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานนั้นๆ ขึ้นมาเป็นคนกระทำการจัดการประกวดแบบแทน³

และสุดท้ายของหลักการจัดตั้งองค์กรในการประกวดแบบ คือ คณะกรรมการต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ จะต้องไม่มีความเกี่ยวข้องกับผู้เข้าร่วมประกวดแบบในโครงการนั้นๆ โดยเด็ดขาด และคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบจะไม่มีสิทธิ์ส่งแบบเข้าประกวดด้วยเช่นกัน

2) คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับคณะกรรมการจัดการประกวดแบบสามารถสรุปผลการสัมภาษณ์ในประเด็นเกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่ การสรรหา ตลอดจนปัญหาในจัดตั้งองค์กรได้ดังนี้

คณะกรรมการจัดการประกวดแบบมีความสำคัญมากต่อการกำหนดแนวทางของโครงการในอนาคต เช่น หากต้องการให้การประกวดแบบมีความเป็นสากล คณะกรรมการการร่างเงื่อนไขการประกวดแบบ (TOR) ที่มีแนวคิดเป็นสากล ผลการประกวดแบบจะได้อาคารที่มีลักษณะมีความเป็นสากลสูง หรือการจัดการประกวดแบบที่เน้นเรื่องการอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย หรืออนุรักษ์พลังงานก็เช่นเดียวกัน⁴

บทบาทของคณะกรรมการจัดการประกวดแบบ มีหน้าที่กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ เป้าหมายหลัก ข้อมูลรายละเอียด แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดความต้องการของโครงการ (Program of Requirement) ข้อมูลของผู้ใช้อาคาร / กระบวนการในการใช้อาคาร ข้อมูลที่ดินโครงการ และ สภาพแวดล้อม ระบบสาธารณูปโภควิธีการประกวดแบบ แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อกำหนดเงื่อนไขการประกวดแบบ (TOR) จัดทำร่างสัญญาจ้างออกแบบ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประกวดแบบทราบขอบเขตของงาน ความรับผิดชอบ หากได้รับการคัดเลือก กำหนดค่าบริการวิชาชีพ แต่งตั้งคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ และร่วมกำหนดเกณฑ์การตัดสิน (Criteria) ร่วมกับคณะกรรมการตัดสิน

คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ ประกอบด้วย ผู้บริหาร / ผู้รับผิดชอบโครงการ หัวหน้าหน่วยงาน / ผู้แทน หน่วยงานต่างๆในองค์กรที่เกี่ยวข้อง หรือมีส่วนร่วมใช้สอยอาคารในโครงการ เจ้าหน้าที่ด้านเทคนิค (สถาปนิก / วิศวกร) ของหน่วยงาน (หากไม่มีอาจขอความร่วมมือจาก สถาปนิกสมาคมสถาปนิก หรือว่าจ้างผู้จัดการโครงการ (Project Manager Team)

คณะกรรมการจัดการประกวดแบบจากภายนอกมีความจำเป็น และส่งผลต่อผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ถ้าการประกวดแบบที่มีมาตรฐาน ก็จะมีกรรมการ/ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกเข้ามาช่วยด้วย ส่วนใหญ่การเชิญตัวแทนจากสมาคมเพื่อให้คำปรึกษาและเพื่อความบริสุทธิ์ใจก็ควรจะมีการประกาศรายชื่อคณะกรรมการด้วย มิเช่นนั้นจะทำให้การประกวดแบบนี้มีลักษณะเป็นเรื่องภายใน ไม่เปิดกว้าง ไม่โปร่งใส คนที่จะเข้าร่วมประกวด

³ สัมภาษณ์ วีรวุฒิ โอตระกูล, 3 กุมภาพันธ์ 2552.

⁴ สัมภาษณ์ ทวีจิตร จันทรสชา, 29 มกราคม 2552.

ส่วนใหญ่ก็จะพิจารณาส่วนนี้ด้วย⁵ ซึ่งหากพิจารณาในรายละเอียดแล้ว นอกจากสัดส่วนของจำนวนคณะกรรมการในแต่ละสาขาแล้ว ความอาวุโส ตำแหน่งหน้าที่ รวมไปถึงค่าน้ำหนักเสียงของคณะกรรมการแต่ละท่าน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะมีผลในการกำหนดทิศทางของคณะกรรมการท่านอื่นๆ ด้วย เพราะฉะนั้นจึงไม่สามารถพิจารณาจากสัดส่วนจำนวนของคณะกรรมการเพียงอย่างเดียวได้

ในกรณีที่ต้องการกำหนดผู้แทนจากหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ เช่น สมาคมสถาปนิก หรือสภาสถาปนิก ต่างๆ อาจจะต้องกำหนดตำแหน่ง เพราะบางครั้งการประกวดแบบใช้เวลาต่อเนื่องยาวนานผู้ที่ดำรงตำแหน่งอาจจะพ้นจากวาระไปแล้ว ส่วนในกรณีที่ต้องการจะแต่งตั้งคณะกรรมการจากผู้เชี่ยวชาญที่ไม่ได้เป็นตัวแทนองค์กรใดๆ ก็ควรจะระบุชื่อหรือตำแหน่งให้ชัดเจน

ผู้จัดการโครงการ (Project Manager Team หรือ PM) มีความสำคัญเป็นหนึ่งในคณะกรรมการตัดสินในปัจจุบัน PM ส่วนใหญ่เป็นวิศวกร ต้องมีความรู้หลายด้าน มีประสบการณ์เพียงพอ มีความเชี่ยวชาญในโครงการประกวดนั้นๆ โดยเฉพาะโครงการที่มีขนาดใหญ่หรือความซับซ้อนจำเป็นต้องมี PM ที่จะต้องภาพรวมของการประกวดแบบเพื่อที่จะอธิบายให้คณะกรรมการคนอื่นๆ เข้าใจในประเด็นได้ตรงกัน แต่ในขณะเดียวกันเพื่อความโปร่งใสในการจัดการประกวดแบบ PM ไม่ควรเป็นกรรมการร่าง TOR และกรรมการตัดสิน⁶

คณะกรรมการจัดทำรายละเอียดและกำหนดความต้องการของโครงการ (Program of Requirements) มีหน้าที่กำหนดความต้องการใช้งาน พื้นที่โครงการ วิเคราะห์พฤติกรรมผู้ใช้อาคาร ความสัมพันธ์ของการทำงานต่างๆ ในอาคาร เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประกวดแบบได้เข้าใจความต้องการของโครงการได้มากที่สุด โดยในการประกวดแบบที่มีความซับซ้อน

คณะกรรมการร่างเงื่อนไขการประกวดแบบ (TOR) มีหน้าที่กำหนดเงื่อนไขและข้อกำหนดต่างๆ ในการประกวดแบบ อาทิเช่น วัตถุประสงค์ของการประกวดแบบ ประเด็นของปัญหาที่ต้องการให้ผู้ร่วมประกวดแบบนำเสนอวิธีการแก้ไข ระยะเวลาในการจัดการประกวดแบบ เงื่อนไขในการพิจารณาตัดสิน รางวัลและ/หรือผลตอบแทนทั้งจำนวนและมูลค่ากำหนดจำนวนและขนาดที่แน่นอนของแบบและเอกสารที่ต้องนำเสนอ กำหนดวิธีการและขั้นตอนในการนำเสนอแบบ คณะกรรมการในชุดนี้ควรเป็นผู้เชี่ยวชาญในและมีความเข้าใจทั้งความต้องการของโครงการและการจัดการประกวดแบบ เป็นผู้ร่าง TOR แล้วจึงนำมาให้คณะกรรมการจัดการประกวดแบบเป็นผู้ตัดสินใจอีกครั้งว่าเห็นชอบด้วยหรือไม่⁷

3) คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบสามารถสรุปผลการสัมภาษณ์ในประเด็นเกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่ การสรรหา ตลอดจนปัญหาในจัดตั้งองค์กร ได้ดังนี้

ความสำคัญขององค์กรการประกวดแบบ

คณะกรรมการตัดสิน มีหน้าที่กำหนดเกณฑ์การตัดสิน (Criteria) ร่วมกับคณะกรรมการจัดการประกวดแบบ และกำหนดคะแนนในแต่ละหัวข้อตามลำดับความสำคัญ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ กำหนดวิธีการนำเสนอ

⁵ สัมภาษณ์ สีน พงษ์หาญยุทธ, 28 มกราคม 2552.

⁶ สัมภาษณ์ วีรวุฒิ โอตระกูล, 3 กุมภาพันธ์ 2552.

⁷ สัมภาษณ์ ทวีจิตร จันทรสชา, 29 มกราคม 2552.

แบบ ของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ กำหนดวิธีการตัดสิน การให้คะแนน การใช้เสียงข้างมาก หรือ Consensus การบันทึกเหตุผล/ความเห็นเป็นลายลักษณ์อักษร และลงนามกำกับ

คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ ประกอบด้วย ผู้บริหาร / ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีความรู้เกี่ยวกับอาคารหรือกิจกรรม / ลักษณะการใช้อาคารประเภทนั้นๆ ผู้แทนจากองค์กรวิชาชีพ เช่นสภาสถาปนิก สมาคมสถาปนิก สภา / สมาคมวิศวกร บางครั้งก็เป็นคณะกรรมการตัดสินสถาปัตยกรรมมหาวิทยาลัยต่างๆ

การสรรหาหรือแต่งตั้งคณะกรรมการตัดสิน นอกจากจะเป็นคณะกรรมการตัดสินซึ่งเป็นผู้บริหารภายในหน่วยงานนั้นๆแล้ว ควรจะมีผู้เชี่ยวชาญ ผู้แทนองค์กรวิชาชีพ / ผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรม ร่วมเป็นกรรมการหรือเป็นที่ปรึกษาและให้ความเห็นเชิงเทคนิคแก่คณะกรรมการตัดสิน โดยควรมีสัดส่วนไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 เพราะถ้าน้อยเกินไปการตัดสินจะเพี้ยนได้ เพราะกรรมการที่ไม่ใช่สถาปนิก มักจะไม่เข้าใจขั้นตอน และวัตถุประสงค์ของการประกวดแบบ จะตัดสินจากสิ่งที่ตนทราบและเข้าใจดีเท่านั้น ซึ่งอาจเป็นองค์ประกอบเพียงส่วนหนึ่งของโครงการ หรือจะดูแต่รายละเอียดของส่วนนั้นๆ ว่าครบถ้วนหรือไม่ โดยลืมไปว่าแบบยังต้องมีขั้นตอนของการพัฒนาอีกมาก ก่อนจะเป็นแบบก่อสร้าง⁸

ในการตัดสิน คณะกรรมการตัดสินจะต้องทำความเข้าใจ ขั้นตอน และวัตถุประสงค์ของการประกวดแบบ สถาปัตยกรรมว่า ต้องการทราบแนวความคิด (Concept) ข้อเสนอแนะในหลักการ (ไม่ใช่ดูรายละเอียด เช่น ขนาดห้อง จำนวนห้อง เพื่อป้องกันมิให้ผู้ทรงคุณวุฒิ พิจารณาเฉพาะรายละเอียดที่ตนสนใจ หรือมีความรู้เท่านั้น ควรให้พิจารณาในภาพรวม เพราะยังต้องมีการพัฒนาแบบอีกมาก) ศึกษา ข้อมูล แบบให้มีความเข้าใจเพียงพอ พิจารณาความเป็นไปได้ของแนวคิด ที่ผู้เข้าร่วมประกวดแบบเสนอพิจารณาข้อดี – ข้อด้อยตามลำดับที่กำหนดในเกณฑ์การตัดสิน พิจารณาการตัดสิน โดยผลงานที่น่าเสนอ ด้วยความยุติธรรม โดยไม่คำนึงถึงชื่อเสียง ประสบการณ์ ของผู้เสนอ ต้องถือว่า ผู้เข้าร่วมประกวดแบบทุกรายมีความเสมอภาค (ข้อได้เปรียบเสียเปรียบในเชิงประสบการณ์ / ชื่อเสียง ถูกพิจารณาโดยเงื่อนไขการประกวดแบบแล้ว) และสุดท้ายคือประชาสัมพันธ์ให้สถาปนิกรับทราบและจัดการ

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า การประกวดแบบในปัจจุบันมักมีปัญหาเกี่ยวกับคณะกรรมการตัดสิน และการตัดสินการประกวดแบบ จนก่อให้เกิดการร้องเรียนหลังการประกวดแบบอยู่หลายครั้ง โดยมีปัญหาที่พบเจอได้แก่ การไม่ระบุรายชื่อคณะกรรมการตัดสินและเกณฑ์การตัดสิน คณะกรรมการตัดสินส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการภายใน ไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับงานสถาปัตยกรรมอย่างเพียงพอ ตลอดจนการไม่ชี้แจงเหตุผลให้กับผู้เข้าร่วมประกวดแบบได้รับทราบหลังจากการตัดสินการประกวดแบบเสร็จสิ้น

4) คณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบ

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิในบทบาทของคณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบ สามารถสรุปผลการสัมภาษณ์ในประเด็นเกี่ยวกับ บทบาทหน้าที่ การสรรหา ได้ดังนี้

คณะกรรมการตั้งมาจาก 5 ส่วนคือ สมาคมสถาปนิก ตัวแทนจากสมาคมวิชาชีพ ภูมิสถาปนิกมัณฑนากร ตัวแทนสภา โดยคณะกรรมการชุดนี้มีหน้าที่จัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบซึ่งพัฒนามาตั้งแต่คณะกรรมการสภาสถาปนิกในสมัยที่แล้วและต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน (พ.ศ.2551) ซึ่งในขณะนี้ได้จัดการเสร็จ

⁸ สัมภาษณ์ สุพจน์ โกวิทวานิช, 31 มกราคม 2552.

แล้ว และเตรียมส่งคณะกรรมการบริหารสภาพิจารณา นอกจากนี้ยังได้รวบรวมสรุปปัญหาและรายละเอียด (TOR) ที่พบ จากประสบการณ์และจากการสอบถามจากสมาชิก เพื่อแจ้งต่อหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องต่อไป

ในส่วนของสมาคมได้เคยจัดการจัดทำแนวทางการจัดการประกวดแบบ ซึ่งในช่วงแรกนั้นจะเน้นการรักษาผลประโยชน์ของสถาปนิกเป็นสำคัญ และเมื่อได้มีการจัดการผ่านทางสภาสถาปนิกเพื่อให้อยู่ในระดับการบังคับใช้ของมาตรฐานนี้แล้ว ทางสมาคมมีแนวคิดในการนำร่างมาตรฐานการประกวดแบบมาประยุกต์ใช้โดยกำหนดระดับความเข้มข้นของมาตรฐานตามความเหมาะสมของอาคารแต่ละประเภทต่อไป

5) แนวทางการกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมประกวดแบบ

จากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับแนวทางการกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมประกวดแบบ พบว่ามีประเด็นที่สำคัญดังนี้คือ

การกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมการประกวดแบบโดยทั่วไปมี 2 แนวทางตามประเภทของการประกวดแบบ คือ แบบเปิดทั่วไป และแบบจำกัดข้อกำหนด

คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ในการประกวดแบบเปิดทั่วไปในการประกวดแบบโครงการก่อสร้างในสมัยก่อนจะใช้ข้อกำหนดของรัฐเป็นเกณฑ์ในการพิจารณา แต่เมื่อสภาหรือสมาคมเข้ามาเกี่ยวข้องได้มีการพัฒนาให้เป็นระบบมากขึ้น ของภาครัฐมีทั้งการประกวด 1 หรือ 2 ขั้นตอน โดยแบบ 1 ขั้นตอนจะเปิดโอกาสให้สถาปนิก/บุคคลทั่วไปได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างเท่าเทียมกันส่วนใหญ่จะเป็นการประกวดเพียงแนวความคิดเพื่อนำไปพัฒนาเป็นในการออกแบบต่อไป แต่การประกวด 2 ขั้นตอนนั้น คัดเลือกคุณสมบัติก่อนแล้วจึงประกวดแบบที่หลัง ในรอบแรกจะมีข้อกำหนดคล้ายกับแบบแรก แต่จะมีการเงื่อนไขเกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ที่ผ่านเข้ารอบ 2 ให้ต้องมีทีมผู้ออกแบบที่มีคุณสมบัติตามที่เงื่อนไขกำหนด เช่น เป็นผู้ออกแบบในระดับสามัญสถาปนิก จึงจะมีสิทธิได้รับการพิจารณาให้เป็นผู้ออกแบบต่อไป

คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ จะเป็นการประกวดแบบ 2 ขั้นตอน โดยคัดเลือกคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบก่อนแล้วจึงประกวดแบบที่หลัง ในโครงการประกวดแบบที่มีความจำเป็นเร่งด่วน มีข้อกำหนดเรื่องเวลาหรือลักษณะของโครงการที่ต้องการผู้ออกแบบที่มีความเชี่ยวชาญจริงๆ และโครงการที่อยู่ภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นการคัดเลือกผู้ออกแบบจำกัดข้อกำหนด มักมีการจำกัดคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ในเรื่องของประสบการณ์การทำงาน บุคลากร หรือการวางหลักประกันของ เพื่อให้ผู้ที่เข้าร่วมประกวดแบบ เป็นผู้ที่มีความสนใจในโครงการนั้นจริงๆ และมีศักยภาพ ความสามารถ และทีมงานที่จะทำงานนั้นๆ ได้สำเร็จ

ในการพิจารณาว่าจะเลือกใช้การพิจารณาคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบหรือไม่ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของแต่ละโครงการ เช่น ขนาด ประเภท ลักษณะ ระยะเวลาในการประกวดแบบ ซึ่งบางโครงการก็ควรจำกัดเพื่อไม่ให้มีแบบที่ต้องพิจารณามากเกินไป ในขณะที่บางโครงการก็เห็นด้วยที่จะให้เป็นการประกวดแบบเปิดทั่วไปเพราะเป็นโครงการที่ต้องการแนวความคิดที่หลากหลาย

นอกจากนี้การกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ควรจะมีการจำแนกตาม ลักษณะ ขนาดและชนิดของอาคารประเภทต่างๆ เพื่อสร้างข้อกำหนดที่จะนำมาใช้ในการประกวดแบบ การพิจารณาถึงความเหมาะสมในการจัดให้มีการประกวดแบบ การกำหนด ขนาด ขั้นตอน มีหลายระดับหรือไม่ เช่น ถ้าสมาคมจัดประกวดควรมีคนของสมาคมเข้าไปเป็นส่วนร่วมในการร่าง TOR มีการแบ่งระดับการตัดสิน เป็นแบบนานาชาติ ระดับประเทศ หรือระดับชุมชน โดยในโครงการที่มีคนจากหลากหลายประเทศเข้ามามีส่วนเข้ามารับรู้หรือใช้งาน

อาจให้มีการประกวดแบบในระดับนานาชาติได้ แต่ควรจะมีข้อกำหนดให้ร่วมงานกับสำนักงานสถาปนิกในประเทศไทย⁹

ในส่วนข้อกำหนดเกี่ยวกับผู้เข้าร่วมประกวดแบบในโครงการก่อสร้างของภาครัฐส่วนใหญ่ดีขึ้น โดยเฉพาะเรื่องความเป็นธรรมในการจ่ายค่าตอบแทนให้กับผู้เข้าร่วมประกวดแบบในรอบที่ 2 เนื่องจากในสมัยก่อนการประกวดแบบไม่มีค่าตอบแทน แต่ในสมัยนี้หลายหน่วยงานจัดการประกวดแบบโดยมีค่าตอบแทนให้ ส่วนหนึ่งมาจากสมาคมมีส่วนร่วมในการร่างเงื่อนไขการประกวดแบบ ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะและขนาดของโครงการ ไม่มีข้อจำกัดตายตัว¹⁰

ในประเด็นการแข่งขันของผู้เข้าร่วมประกวดแบบนั้นขึ้นอยู่กับสภาพเศรษฐกิจและปริมาณงานของสำนักงานในขณะนั้น การกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมประกวดแบบในโครงการประกวดแบบของภาครัฐยังมีปัญหาอยู่มาก ซึ่งส่งผลต่อการพิจารณาเข้าร่วมประกวดแบบของสถาปนิกหรือสำนักงานที่สนใจ โดยปัญหาส่วนใหญ่มาจาก TOR ไม่ตรงแนวทางการปฏิบัติวิชาชีพของสมาคม เช่น การให้เวลาน้อยเกินไป การไม่ระบุผลรางวัล ไม่จำกัดเฉพาะสถาปนิกหรือมีการกำหนดคุณสมบัติในโครงการที่เหมาะสมในการประกวดแบบโครงการใหญ่ ซึ่งอาจทำให้เกิดปัญหากับภาครัฐหรือผู้ว่าจ้างในภายหลัง¹¹ หรือการกำหนด TOR ผิดจรรยาบรรณ เช่น การเปิดโอกาสให้มีการประกวดค่าแบบ ซึ่งหากมีการแจ้งเตือนจากทางสภาสถาปนิกไปยังสมาชิกสภาไม่ให้เข้าร่วมประกวดแบบ ก็จะส่งผลต่อจำนวนผู้เข้าร่วมประกวดแบบในโครงการนั้นๆ ด้วยเช่นกัน

5.2.5 ปัญหาการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐในปัจจุบัน

การวิเคราะห์ปัญหาการประกวดแบบจากข้อมูลทางสถิติ ผู้วิจัยได้แบ่งประเด็นการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ส่วนคือ วิเคราะห์ตามประเภทการเข้าร่วมประกวดแบบ (เคย หรือไม่เคย) เพื่อให้ทราบว่าประเด็นปัญหาต่างๆ ที่สำนักงานสถาปนิกพบเจอนั้นเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์จริง หรือเป็นปัญหาที่ได้รับการถ่ายทอดมา

การวิเคราะห์ปัญหาอีกส่วนคือวิเคราะห์ตามขนาดของสำนักงาน โดยผู้วิจัยแบ่งขนาดสำนักงานออกเป็น 3 กลุ่ม คือสำนักงานขนาดเล็ก สำนักงานขนาดกลาง และสำนักงานขนาดใหญ่ เพื่อให้ทราบว่าประเด็นปัญหาต่างๆ เกิดขึ้นในสำนักงานระดับใดมากที่สุด และประเด็นปัญหาใดที่สำนักงานพบเจอร่วมกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁹ สัมภาษณ์ ศักดิ์ชัย ยวงตระกูล, 21 มกราคม 2552.

¹⁰ สัมภาษณ์ ประภากร วทานยกุล, 26 มกราคม 2552.

¹¹ สัมภาษณ์ คุณวิญญู วานิชศิริโรจน์, 2 กุมภาพันธ์ 2552.

1) ระดับปัญหาของการประกวดแบบและประเด็นปัญหาที่พบ

ตารางที่ 5.19 แสดงระดับปัญหาของการประกวดแบบ

ระดับปัญหา	จำนวน	
	E	N
ไม่มีปัญหา	2	0
มีปัญหาน้อยเป็นเพียงบางโครงการ	3	0
มีปัญหาส่วนใหญ่	8	0
มีปัญหาเกือบทุกโครงการ	15	1
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	32	
N/A	5	

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

: E = เคยเข้าร่วมประกวดแบบ , N = ไม่เคยเข้าร่วมประกวดแบบ

ตารางที่ 5.20 แสดงประเด็นปัญหาที่พบเจอในการประกวดแบบ

ประเด็นปัญหา		มากที่สุด	มาก	น้อย	ไม่เคย
ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการประกวดแบบ	E	14	12	5	0
	N	4	0	1	0
ปัญหาเกี่ยวกับเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)	E	17	9	4	1
	N	0	2	1	2
ปัญหาเกี่ยวกับการไม่มีมาตรฐานการประกวด	E	19	7	3	2
	N	0	1	2	2
จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม		36			
N/A		1			

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

: E = เคยเข้าร่วมประกวดแบบ , N = ไม่เคยเข้าร่วมประกวดแบบ

จากตารางที่ 5.19 - 5.20 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม เกือบทั้งหมดเคยพบปัญหาการประกวดแบบ โดยมี 24 สำนักงานพบว่า มีปัญหาส่วนใหญ่ หรือเกือบทุกโครงการ และมีสำนักงานเพียง 2 แห่งเท่านั้นที่ไม่เคยพบปัญหาในการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ โดยประเด็นปัญหาที่พบเจอส่วนใหญ่ มีระดับใกล้เคียงกันคือ ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการประกวดแบบ 30 สำนักงาน ปัญหาเกี่ยวกับเงื่อนไขการประกวดแบบ (TOR) 28 สำนักงาน และ ปัญหาเกี่ยวกับการไม่มีมาตรฐานการประกวด 27 สำนักงาน โดยมีสำนักงานที่ไม่เคยพบเจอประเด็นปัญหาต่างๆเหล่านี้ มีเพียง 7 สำนักงานเท่านั้น ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามนี้ จึงเคยประสบปัญหาต่างๆตามที่กล่าวมาแล้วเป็นส่วนใหญ่

2) ความคิดเห็นและประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดการประกวดแบบ

ตารางที่ 5.21 แสดงประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดการประกวดแบบ

ปัญหา		มากที่สุด	มาก	น้อย	ไม่เคย	รวมผู้ตอบ	N/A
การพิจารณาจัดตั้ง โครงการประกวดแบบ	E	10	14	5	1	35	2
	N	1	4	0	0		
การเลือกวิธีการประกวดแบบ	E	9	14	6	1	35	2
	N	0	3	2	0		
วิธีการตัดสินการประกวด	E	12	5	2	1	35	2
	N	2	1	2	0		
การจัดการหลังการประกวดแบบ	E	10	8	10	1	34	3
	N	1	2	2	0		

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

: E = เคยเข้าร่วมประกวดแบบ , N = ไม่เคยเข้าร่วมประกวดแบบ

จากตารางที่ 5.21 แสดงให้เห็นว่าประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดการประกวดแบบที่กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามพบเจอ จากการเข้าร่วมประกวดแบบ คือปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาจัดตั้งโครงการประกวดแบบในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุดจำนวน 29 สำนักงาน และ การเลือกวิธีการประกวดแบบเป็นจำนวน 26 สำนักงาน นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมในรายละเอียดจากผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาดังนี้

- **ปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาจัดตั้งโครงการประกวดแบบ**

- การประกวดแบบในปัจจุบันถูกจัดขึ้นเพื่อให้ถูกต้องตามระเบียบราชการเท่านั้น
- ในการประกวดแบบบางครั้งเจ้าของโครงการ มีบริษัทออกแบบที่ต้องการอยู่แล้วซึ่งส่วนมากคือบริษัทช่วยหน่วยราชการทำแบบเบื้องต้น เพื่อของบประมาณแผ่นดิน
- ควรมีการกำหนดมาตรฐานการประกวดแบบให้เป็นธรรมและควรเลือกเฉพาะโครงการที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับมหาชน วัฒนธรรม ประโยชน์สาธารณะ
- ควรจัดการประกวดให้มีความโปร่งใสมากขึ้นและควรจัดทำเป็นมาตรฐานเดียวกัน
- หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการประกวดแบบให้มากขึ้น
- การจัดการประกวดแบบต้องผ่านสมาคมทุกครั้ง(ซึ่งในความเป็นจริงอาจเป็นไปได้ยาก)
- ทำให้การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบและการจัดทำแบบเบื้องต้นเพื่อของบประมาณแผ่นดินเป็นขั้นตอนที่ชัดเจน สามารถว่าจ้างได้ ซึ่งบริษัทที่จัดทำแบบเบื้องต้นเพื่อใช้ในการของบประมาณรวมทั้งบริษัทที่เป็นผู้ร่างเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR) ไม่ควรเข้าร่วมประกวดแบบ
- ควรจะมีการจัดจ้างที่ปรึกษาเป็นผู้จัดการจัดการประกวดแบบเพื่อให้มีมาตรฐานที่ถูกต้องเหมาะสม

- **ปัญหาเกี่ยวกับการเลือกวิธีการประกวดแบบ**
 - การกำหนดเวลาค่อนข้างจำกัดหรือไม่เหมาะสมกับขอบเขตของงานที่ต้องส่ง ซึ่งหากไม่รู้รายละเอียดล่วงหน้าก็ไม่สามารถทำให้ทันได้ตามกำหนด
 - การกำหนดรายละเอียดของแบบที่ต้องแสดง ขอบเขตและปริมาณของงานที่ไม่ชัดเจน
 - การประกวดแบบ 2 ขั้นตอนโดยในขั้นตอนแรกให้เสนอเพียงแนวความคิด
- **ปัญหาเกี่ยวกับการเลือกวิธีการตัดสินการประกวด**
 - ไม่มีการระบุคณะกรรมการตัดสินและเกณฑ์การตัดสินที่ชัดเจน
 - คณะกรรมการตัดสินส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการภายใน หรือหากเป็นกรรมการภายนอกก็ไม่มีความรู้อย่างแท้จริงเกี่ยวกับการประกวด
 - คณะกรรมการตัดสินการประกวดควรมาจากหลายหน่วยงานเพื่อให้มั่นใจในความยุติธรรม
- **ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการหลังการประกวดแบบ**
 - ค่าบริการวิชาชีพต่ำมากโดยเฉพาะงานตกแต่งภายในและงานปรับปรุงอาคารเดิม
 - เรื่องลิขสิทธิ์แบบในกรณีที่ไม่มีรางวัลการประกวดแบบเงื่อนไขการประกวดแบบบางโครงการกล่าวรวมว่าเป็นลิขสิทธิ์ของผู้จัดประกวด
 - ผู้จัดการประกวดอาจจัดสรรงบประมาณจากส่วนอื่นที่ไม่ใช่งบประมาณกลางสำหรับใช้เป็นค่าตอบแทนหรือค่าออกแบบในโครงการที่มีความซับซ้อน (ไม่ต้องอ้างอิงระเบียบสำนักนายก)

ตารางที่ 5.22 แสดงประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดการประกวดแบบแบ่งตามขนาดสำนักงาน

ปัญหา	ขนาดสำนักงาน	ระดับปัญหา	
		มาก - มากที่สุด	น้อย - ไม่เคย
การพิจารณาจัดตั้ง โครงการประกวดแบบ	เล็ก	7.5	1
	กลาง	2.7	1
	ใหญ่	6	1
การเลือกวิธีการประกวดแบบ	เล็ก	3.2	1
	กลาง	1.8	1
	ใหญ่	6	1
วิธีการตัดสินการประกวด	เล็ก	7.5	1
	กลาง	4.5	1
	ใหญ่	6	1
การจัดการหลังการประกวดแบบ	เล็ก	1.8	1
	กลาง	1	1
	ใหญ่	2.5	1

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 5.22 เกี่ยวกับปัญหาที่เกิดขึ้นในสำนักงานที่มีขนาดแตกต่างกันโดยการเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้ที่พบเจอปัญหาในระดับมากจนถึงมากที่สุดและน้อยจนถึงไม่เคย ผู้วิจัยมีข้อสังเกตดังนี้คือ

สำนักงานขนาดเล็กมักพบเจอปัญหาเกี่ยวกับ การพิจารณาจัดตั้งโครงการประกวดแบบและการจัดการหลังการประกวดแบบมากกว่าปัญหาอื่นๆ เนื่องจากสำนักงานขนาดเล็กมีข้อจำกัดด้านบุคลากร งบประมาณ จึงมีโอกาสในการเข้าร่วมประกวดแบบในโครงการขนาดใหญ่ได้น้อยและหากมีโอกาสได้รับการคัดเลือกก็จะต้องทำงานร่วมกับสถาปนิกที่มีคุณสมบัติตรงตามระเบียบการจัดจ้าง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการพัฒนาแบบในภายหลัง และเนื่องจากเป็นสำนักงานขนาดเล็ก จึงมีโอกาสในการเข้าร่วมประกวดแบบของภาครัฐในโครงการขนาดเล็กจนถึงกลางมากกว่าโครงการขนาดใหญ่ ซึ่งในโครงการระดับนี้มักมีข้อจำกัดและปัญหาในการจัดจ้างด้วยการประกวดแบบเช่นเดียวกัน

สำนักงานขนาดกลางมักพบเจอปัญหาเกี่ยวกับวิธีการตัดสินใจประกวด มากกว่าปัญหาอื่นๆ และพบเจอปัญหานี้มากกว่าสำนักงานขนาดเล็กและใหญ่

สำนักงานขนาดใหญ่มักพบเจอปัญหาในเกือบทุกประเด็นที่กล่าวมา ได้แก่การพิจารณาจัดตั้งโครงการประกวดแบบ การเลือกวิธีการประกวดและการจัดการหลังการประกวดแบบ เนื่องจากสำนักงานขนาดใหญ่มีประสบการณ์การทำงานที่ยาวนานกว่าและยังมีโอกาสในการเข้าร่วมประกวดแบบที่มากกว่าสำนักงานขนาดเล็กอื่นๆ

ในส่วนของความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า มีประเด็นปัญหาและแนวทางแก้ไขเกี่ยวกับการจัดการประกวดแบบดังนี้

- **ปัญหาเกี่ยวกับและข้อเสนอแนะแนวทางการพิจารณาจัดตั้งโครงการประกวดแบบ**

- ปัญหาจากโครงการหรือเจ้าของโครงการยังไม่มีงบประมาณที่ชัดเจน ในการก่อสร้างและใช้การประกวดแบบเพื่อของงบประมาณ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงแก้ไขแบบให้เหมาะสมกับงบประมาณที่ได้รับในภายหลัง
- โครงการเล็กมีขนาดเกินไปที่จะจัดการประกวดแบบ ไม่มีงบประมาณสนับสนุนและค่าตอบแทนไม่จูงใจให้เข้าร่วมประกวดแบบ
- การกำหนดความต้องการของโครงการไม่ละเอียดหรือไม่ชัดเจน มีการเปลี่ยนแปลงความต้องการภายหลัง
- การไม่มีผู้เชี่ยวชาญหรือ PM (ที่มาจากองค์กรวิชาชีพ) ทำการจัดประกวดหรือร่างเงื่อนไขการประกวดแบบ ขัดต่อจรรยาบรรณหรือมาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพ
- การไม่กำหนดความต้องการของโครงการที่ชัดเจน ในหลายโครงการมักจะมีการกำหนดไว้กว้างๆเพื่อให้ผู้ที่ได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้ออกแบบเป็นผู้ศึกษารายละเอียดความเป็นไปได้และความต้องการของโครงการ
- ปัญหาความไม่ชัดเจนของข้อมูล ความต้องการของโครงการ ทำให้มีการสอบถามระหว่างจัดการทุกครั้ง ส่งผลต่อการพัฒนาแบบและการวางแผนการ
- งานประกวดแบบของราชการกับของเอกชนต่างกัน ตรงที่เอกชนจัดประกวดแบบเพื่อให้ได้งานที่ดี และงานที่ดีก็เป็นผลประโยชน์ของโครงการ ในขณะที่งานของภาครัฐที่มีความไม่โปร่งใส

จัดการโดยเอาผลประโยชน์เป็นหลักไม่มุ่งเน้นคุณภาพของงานเนื่องจากไม่ใช่ผลประโยชน์ของตัวเอง

- เจ้าของโครงการจัดการประกวดแบบให้โปร่งใส ชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ ไม่เอาเปรียบผู้เข้าร่วมประกวดแบบมากเกินไป
 - ผู้จัดการประกวดแบบหรือเจ้าของโครงการทำความเข้าใจและให้ความสำคัญกับวิชาชีพให้มากขึ้น เช่นการให้เวลา การจัดสรรงบประมาณค่าตอบแทน ให้ความเชื่อถือ ไม่แทรกแซงการประกวดแบบเป็นต้น
 - การประกวดแบบควรมีที่ปรึกษาเป็นผู้เชี่ยวชาญจากองค์กรวิชาชีพเนื่องจากมีความเข้าใจในงานสถาปัตยกรรมและระบบต่างๆมากกว่าสามารถประสานความเข้าใจระหว่างเจ้าของกับสถาปนิก ได้เช่น สถา / สมาคม หรืออาจมีการจัดจ้างบริษัทที่ปรึกษา
 - PM ควรเป็นผู้เชี่ยวชาญ มีความเป็นมืออาชีพ ในโครงการขนาดใหญ่ PM ควรดูแลตั้งแต่ต้นจนจบโครงการ ควรรู้จุดอ่อนหรือปัญหาของการจัดทำเงื่อนไขและปัญหาของผู้เข้าประกวดแบบในปัจจุบัน
 - การว่าจ้างศึกษาโครงการและโปรแกรมไม่จำเป็นเสมอไป เพราะสถาปนิกสามารถกำหนดรายละเอียดโครงการได้ แต่รัฐควรที่จะกำหนดความต้องการทางด้านกายภาพและงบประมาณให้ชัดเจน โปรแกรมควรรัดกุม ในโครงการขนาดใหญ่ควรมีการจ้างที่ปรึกษา (Project Manager Team) เพื่อจัดการประกวดแบบ¹²
 - การจัดทำงานประมาณสำหรับการจ้างออกแบบทางเลือก เพื่อเป็นค่าตอบแทนให้กับผู้เข้าร่วมประกวดแบบในการประกวดแบบในรอบที่ 2
 - ควรมีคณะกรรมการกำหนดความต้องการของโครงการเพื่อจัดทำรายละเอียดความต้องการของโครงการ โดยอาจประสานงานกับทางองค์กรวิชาชีพหรือให้มีการว่าจ้างศึกษาโครงการ โดยเฉพาะโครงการที่มีความซับซ้อน
- **ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการประกวดแบบ**
 - จำนวนและปริมาณผลงานที่นำเสนอมีจำนวนและปริมาณมากเกินไป ไม่สมเหตุผล
 - ขอบเขตหรือรายละเอียดการจัดทำแบบนำเสนอ(Presentation)ไม่ชัดเจน ก่อให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ
 - ไม่มีการนำเสนอแนวความคิดด้วยตัวเองอาจทำให้เกิดความเข้าใจไม่ตรงกันระหว่างกรรมการตัดสินและผู้ออกแบบ ทำให้การตัดสินผิดพลาด
 - ค่าตอบแทนในการประกวดแบบนี้เกินไป ไม่เหมาะสมกับขอบเขตของงาน และปริมาณของผลงานและเอกสารที่ต้องนำเสนอ ไม่มีมาตรฐานในการทำงานได้จริง
 - ควรมีการจัดระดับความเข้มข้นของการพิจารณาคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ เช่น ตามมูลค่างาน หรืองบประมาณ ซึ่งส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพของผู้ที่จะเข้ามาทำงาน ควรมีองค์กรวิชาชีพร่วมด้วย

¹² สัมภาษณ์ วีรวิทย์ โอตระกูล, 3 กุมภาพันธ์ 2552.

- ก่อนการประกวดแบบในขั้นตอนที่ 2 ควรให้ผู้ที่เกี่ยวข้องได้มีโอกาสนำเสนอแบบด้วยตัวเอง โดยอาจคัดเลือกผู้เข้าร่วมประกวดแบบเพื่อนำเสนองานต่อหน้ากรรมการให้มากกว่าจำนวนที่ต้องการในรอบที่ 2 เพื่อเป็นการตรวจสอบความเข้าใจของแบบที่ส่งประกวดให้ตรงกัน
- **ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการตัดสินการประกวด**
 - การไม่แจ้งชื่อกรรมการตัดสิน และเกณฑ์การตัดสินอันเนื่องมาจากไม่ได้มีการกำหนดเกณฑ์ในการตัดสินที่ชัดเจนตั้งแต่แรก และยังมีข้อกำหนดเกณฑ์การตัดสินเพิ่มเติมในระหว่างจัดการประกวดแบบ
 - ไม่ค่อยมีคณะกรรมการตัดสินที่รู้เรื่องจริง คณะกรรมการตัดสินควรมีผู้แทนองค์การวิชาชีพ
 - การตัดสินมีกฎเกณฑ์ ความเข้าใจไม่ตรงกัน ในบางครั้งต่างคนต่างมีเกณฑ์ซึ่งมาจากความสนใจ ประสบการณ์ส่วนตัวที่แตกต่างกัน
 - กรรมการที่เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง ที่ไม่เข้าใจในรายละเอียดของการประกวดแบบมากพอหรือใช้เวลาไม่มากพอกับการประกวด อาจทำให้การตัดสินผิดพลาดได้ง่าย¹³
 - กรรมการตัดสินไม่มีผู้ทรงคุณวุฒิด้านสถาปัตยกรรมและคณะกรรมการตัดสินบางส่วนที่ไม่ได้มาจากองค์การวิชาชีพ ไม่ได้ศึกษาแบบ ขาดความเข้าใจใน ขั้นตอนการประกวดแบบ ไม่ได้ตัดสินตามเกณฑ์ (Criteria) แต่ใช้ความรู้สึก โดยเฉพาะหากมีผู้เข้าร่วมประกวดแบบจำนวนมาก เพราะเกรงว่าจะเสียเวลานาน¹⁴
 - การประกวดแบบบางครั้งไม่ได้เป็นการประกวดแนวความคิด แต่เป็นการประกวดประโยชน์ใช้สอยของอาคารและมีการตัดสินกันด้วยเรื่องของกฎหมาย
 - การตัดสิน ควรมีการชี้แจงเหตุผลในการเลือกผู้ชนะการประกวด ควรมีการบันทึกการตัดสินเป็นลายลักษณ์อักษร แต่จะเปิดเผยต่อสาธารณชนหรือไม่ก็ได้ตามความเหมาะสม(ในบางครั้งการเปิดเผยเหตุผลในส่วนของผู้ที่ไม่ได้รับรางวัลอาจจะกลายเป็นการทำให้เกิดความอับอาย)
 - คณะกรรมการตัดสินครบและครอบคลุมในทุกสาขาที่เกี่ยวข้อง และมีการแบ่งขั้นตอนการพิจารณาชัดเจน
 - การตัดสินการประกวดแบบปฏิบัติตามมาตรฐานการประกวดแบบของสภาสถาปนิก
 - การจัดตั้งกรรมการตัดสินไม่ควรตั้งเป็นจำนวนคู่เพราะมีโอกาสที่ความคิดเห็นจะเสมอกัน จึงควรตั้งเป็นเลขคี่ ควรกำหนดประธานในการตัดสิน ที่เป็นผู้ชี้ขาด
 - การตัดสินในเรื่องของความสวยงามหากไม่สามารถให้เป็นคะแนนได้ ต้องมีการให้น้ำหนักคะแนน และอาจจะมีการพิจารณารายละเอียดอีกครั้ง แต่ไม่ต้องมีการให้คะแนน เช่น ข้อบกพร่องต่างๆจากการเขียนแบบ ตัวหนังสือผิด คำนวนเลขผิด ความเป็นไปได้ของการก่อสร้าง วิธีการการทำงาน
 - ให้ความรู้กรรมการตัดสิน ที่ไม่ใช่สถาปนิก ในรายละเอียด ขั้นตอน และ เกณฑ์การตัดสินของการประกวดแบบ

¹³ สัมภาษณ์ ศักดิ์ชัย ยวงตระกูล, 21 มกราคม 2552.

¹⁴ สัมภาษณ์ สุพจน์ โกวิทวิทยานิช, 31 มกราคม 2552.

● ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการหลังการประกวดแบบ

- เนื่องจากเจ้าหน้าที่ไม่ได้มีหน้าที่จัดประกวดแบบโดยเฉพาะการประสานงานกับเจ้าหน้าที่จึงมักเกิดปัญหาหลังจากประกวดแบบ ในขั้นตอนการพัฒนาแบบประกวดไปเป็นแบบก่อสร้าง การประสานงานช่วงก่อนการก่อสร้าง จัดจ้างพัฒนาแบบ ประมูลแบบหลายครั้งกลายเป็นภาระร่วมของผู้ออกแบบ
- ปัญหาการเปลี่ยนแปลงแก้ไขแบบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เปลี่ยนแปลงบุคลากร
- การย้ายสถานที่ตั้งโครงการ หลังจากการประกวดแบบเสร็จสิ้น ทำให้ต้องมีการแก้ไขแบบ

ตารางที่ 5.23 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการประกวดแบบ

ความเหมาะสมของการจัดการ จัดการประกวดแบบ		เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	รวม ผู้ตอบ	N/A
การกำหนดความต้องการเบื้องต้นของโครงการ	E	15	14	33	
	N	3	1		
การศึกษาข้อกำหนดของระเบียบการจัดจ้าง	E	14	13	32	
	N	2	3		
การกำหนดประเภทของงานประกวดแบบ	E	19	7	30	
	N	3	1		
การพิจารณารูปแบบและความเหมาะสม ของการคัดเลือกผู้ออกแบบ	E	12	15	32	
	N	2	3		
การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ	E	10	19	34	
	N	1	4		
การประกาศเชิญชวน ให้ร่วมเข้าประกวดแบบ	E	13	15	33	
	N	2	3		
การชี้แจงการข้อมูลการประกวดแบบ	E	17	11	33	
	N	4	1		
การนำผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ดูสถานที่ตั้งโครงการ	E	24	4	32	
	N	4	0		
วิธีการส่งผลงานแนวความคิดในการออกแบบ	E	14	13	31	
	N	3	1		
การประกาศผลการตัดสิน	E	15	13	32	
	N	3	1		
การนำเสนอและชี้แจงแนวความคิด	E	16	12	32	
	N	4	0		
การเจรจาข้อตกลงการออกแบบ	E	14	12	30	
	N	3	1		

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

: E = เคยเข้าร่วมประกวดแบบ , N = ไม่เคยเข้าร่วมประกวดแบบ

จากตารางที่ 5.23 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ ให้ความเห็นว่า การนำผู้เข้าร่วมประกวดแบบดูสถานที่ตั้งโครงการ การกำหนดประเภทของงานประกวดแบบและการชี้แจงการข้อมูผลการประกวดแบบ เป็นขั้นตอนการจัดการประกวดแบบที่มีความเหมาะสมอยู่แล้ว ส่วนความเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดการที่ยัง **ไม่เหมาะสม** คือ การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบมีสำนักงานที่ให้ความเห็นจำนวน 23 แห่ง และการพิจารณารูปแบบและความเหมาะสมของการคัดเลือกผู้ออกแบบมีสำนักงานที่ให้ความเห็นจำนวน 18 แห่ง

นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของการจัดการประกวดแบบ โดยสรุปประเด็นในแต่ละช่วงการประกวดแบบได้ดังนี้

- **ช่วงก่อนการประกวดแบบ**

- มักมีปัญหาข้อกำหนดของระเบียบการจัดจ้างหน่วยงานส่วนใหญ่จัดการประกวดแบบเพื่อให้ถูกระเบียบราชการเท่านั้นตัวเลือกมักจะมีอยู่แล้ว
- การจัดการประกวดแบบบางครั้งจัดเพื่อหาผู้เตรียมรายละเอียดโครงการเพื่อยื่นของบประมาณ
- การพิจารณารูปแบบและความเหมาะสมของการประกวดแบบของภาครัฐยังมีความไม่โปร่งใสในบางโครงการมักมีเรื่องผลประโยชน์และการใช้เส้นสายภายในเข้ามาเกี่ยวข้อง
- การพิจารณารูปแบบและความเหมาะสมของการคัดเลือกผู้ออกแบบไม่เหมาะสมในเรื่องของเงื่อนไข เกณฑ์และกรรมการตัดสิน
- ทำการรวบรวมโครงการในแต่ละปีหรือ 6 เดือน รวมทั้งหมายกำหนดการและเวลาในการเข้าร่วมประกวด เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประกวดวางแผนล่วงหน้าได้
- การกำหนดความต้องการเบื้องต้นของโครงการของโครงการไม่ชัดเจน ควรเมืองคกรวิชาชีพร่วมให้ความเห็น
- การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบมักจัดทำโดยฝ่ายพัสดุ จึงไม่เหมาะสมและไม่ชัดเจน
- การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบมีการกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมประกวดแบบที่มีประสบการณ์หรือเคยทำงานในสาขานั้นๆมาก่อน ไม่เปิดโอกาสให้สำนักงานใหม่ๆเข้าร่วมและมีการบีบบังคับรายอื่นๆด้วยการให้เวลาในการจัดทำแบบประกวดน้อย
- การประกาศเชิญชวนให้ร่วมเข้าประกวดแบบหลายครั้งมีการส่งจดหมายเชิญภายในระยะเวลากระชั้นชิด เหมือนเพียงต้องการแจ้งให้ทราบเท่านั้น

- **ช่วงระหว่างการจัดการประกวดแบบ**

- การชี้แจงการข้อมูผลการประกวดแบบไม่ครบถ้วน
- วิธีการส่งผลงานและการนำเสนองานควรจะมีที่เหมาะสมกับลักษณะของงาน
- การตัดสินการประกวดแบบในบางโครงการคณะกรรมการควรเป็นสถาปนิกคนกลางจากต่างประเทศเป็นผู้ชี้ขาดในการตัดสิน

- **ช่วงหลังการประกวดแบบ**

- การประกาศผลการตัดสินควรมีการแจ้งผู้เข้าร่วมประกวดให้ชัดเจน
- การเจรจาข้อตกลงการออกแบบไม่ชัดเจนหรือไม่มีการว่าจ้าง เนื่องจากไม่มีงบประมาณสำหรับการออกแบบ

- ค่าเบบน้อยเกินความเป็นจริง หรือมีการเปลี่ยนแปลงงบประมาณโครงการเพิ่มเติมภายหลัง โดยที่ค่าออกแบบยังได้เท่าเดิม

3) ความคิดเห็นและประเด็นปัญหาเกี่ยวกับเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)

ตารางที่ 5.24 แสดงประเด็นปัญหาเกี่ยวกับเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)

ปัญหา		มากที่สุด	มาก	น้อย	ไม่เคย	รวมผู้ตอบ	N/A
เกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ	E	5	12	5	0	35	2
	N	1	2	1	0		
การกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ	E	12	12	4	0	35	2
	N	2	1	2	0		
หน่วยงานที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ	E	9	13	7	0	34	3
	N	3	2	0	0		

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

: E = เคยเข้าร่วมประกวดแบบ , N = ไม่เคยเข้าร่วมประกวดแบบ

จากตารางที่ 5.24 แสดงให้เห็นว่าสำนักงานสถาปนิกทั้งหมดเคยพบเจอปัญหาเกี่ยวกับเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR) โดยกลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม 27 จาก 34 สำนักงาน มีปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบในระดับมากถึงมากที่สุด

นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาดังนี้

- **ปัญหาเกี่ยวกับเกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ**

- การจัดทำ TOR มักจะนำ TOR ที่ใช้ในการคัดเลือกผู้รับเหมาก่อสร้าง(ใช้การประกวดราคา) มาใช้ ซึ่งเป็นการประกวดราคา(ค่าแบบ) ทำให้ผิดข้อบังคับเกี่ยวกับจรรยาบรรณวิชาชีพ
- ควรกำหนดเงื่อนไขการประกวดแบบให้เป็นมาตรฐานเดียวกันป้องกันกำหนดคุณสมบัติผู้ออกแบบที่ต้องการอยู่ก่อนแล้วจากผู้ว่าจ้าง

- **ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ**

- การกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบส่วนมากไม่ค่อยเขียนเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจนและเหมาะสม

- **ปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ**

- หลายหน่วยงานยังไม่สามารถเขียนTORได้ทำให้การประกวดแบบคลุมเครือผู้ดูแลหน่วยงานยังไม่ทราบความต้องการที่แท้จริงของโครงการภายในหน่วยงานของรัฐบาลควรมี ทีมงานเข้าไปช่วยเหลือ รับทราบ ศึกษาความต้องการตลอดจนช่วยเขียน TOR เพื่อให้ผู้ประกวดแบบเข้าใจความต้องการของผู้ใช้สอย
- ผู้จัดทำTORบางหน่วยงานไม่มีความรู้เกี่ยวกับการประกวดแบบจึงไม่เข้าใจถึงจุดประสงค์ของTOR ที่แท้จริง ไม่เข้าใจความแตกต่างระหว่าง TORของสถาปนิกกับผู้รับเหมาเป็นต้น

- การจัดทำTORควรให้สภาเป็นผู้กำหนดเนื่องจากเป็นหน่วยงานราชการและวิธีการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ
- ควรให้สมาคมหรือสภาสถาปนิกเป็นผู้ตรวจสอบTORก่อนจัดการจัดส่งให้ผู้ร่วมประกวดแบบถ้าเป็นไปได้โดยเฉพาะโครงการขนาดใหญ่

ในส่วนความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิพบว่าประเด็นปัญหาดังนี้

- **ปัญหาเกี่ยวกับเกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ**

- ใช้ความเป็นภาครัฐเอาเปรียบหรือบางครั้งใช้มาตรฐานเดียวกันตลอดตามระเบียบการจัดจ้าง
- การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบมักจะคัดลอกของเดิม ซึ่งพยายามทำให้ดูเหมือนว่า ปฏิบัติตามระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง กรมบัญชีกลาง หรือระเบียบสำนักนายก แต่เพราะไม่เข้าใจ (หรืออาจโดยเจตนาแอบแฝง) จึงกลายเป็นการประกวดราคา

- **ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ**

- ผู้คุณวุฒิทั้ง 14 ท่านให้ความเห็นว่า เงื่อนไขการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐส่วนใหญ่ไม่ชัดเจน ไม่ชัดเจน เนื้อหาไม่ตรงความต้องการ/วัตถุประสงค์ของโครงการ สามารถตีความได้หลายแบบ
- เงื่อนไขการประกวดแบบเอาเปรียบผู้ออกแบบเช่นการกำหนดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญในหลายสาขาภายใต้งบประมาณการออกแบบเท่าเดิม
- การซักถามไม่สามารถทำได้โดยสะดวก ขาดการสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับผู้เข้าร่วมประกวดแบบ จึงควรมีการชี้แจง TOR การตอบข้อซักถามให้ผู้เข้าร่วมประกวดแบบเข้าใจได้ตรงกันมากที่สุด
- การกำหนดเงื่อนไขการประกวดแบบ ให้สอดคล้องกับปัญหาการประกวดแบบในปัจจุบัน
- การจัดทำข้อกำหนดที่เป็นธรรมต่อผู้เสนองาน ไม่ขัดต่อข้อบังคับจรรยาบรรณ
- ข้อมูลการเข้าชมสถานที่ตั้งโครงการ ควรให้เป็นข้อมูลจากการสำรวจที่ดินและควรมีการจัดทำสำรวจที่ดินก่อนจัดการประกวด เนื่องจากขนาดที่ดินที่ระบุในเอกสารการประกวดแบบมีความคลาดเคลื่อนส่งผลให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของอาคารในภายหลัง

- **ปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ**

- ผู้จัดทำ TOR กังวลเรื่องระเบียบการจัดจ้างจนล้มความถูกต้องและวัตถุประสงค์ของการจัดการประกวดแบบ สร้างกฎระเบียบที่ถูกต้องกับการจัดจ้างของภาครัฐจนไม่เป็นธรรมกับผู้เข้าร่วมประกวด
- เจ้าของโครงการจัดการประกวดแบบด้วยความสุจริต ซื่อตรง โดยมีผู้เชี่ยวชาญเป็นที่หลักในการร่าง TOR อาจจะเป็นบริษัท ทีมผู้เชี่ยวชาญ หรือองค์กรวิชาชีพไม่จำเป็นต้องชี้แจงคณะกรรมการร่างTOR ในขั้นตอนการประชาสัมพันธ์การประกวดแบบก็ได้
- สมาชิกควรมีการทักท้วง TOR ที่ไม่เหมาะสมผ่านทางสภาหรือสมาคม และสภาทำหนังสือทักท้วง และออกจดหมายเวียนห้ามสมาชิกสภาเข้าร่วมการประกวดนั้นๆนอกจากนี้สภาควรมีส่วนร่วมในการตรวจสอบ TOR ที่ไม่เหมาะสมให้มากขึ้น

ตารางที่ 5.25 แสดงประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบแบ่งตามขนาดสำนักงาน

ปัญหา	ขนาดสำนักงาน	ระดับปัญหา	
		มาก - มากที่สุด	น้อย - ไม่เคย
การกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ	เล็ก	5	1
	กลาง	4	1
	ใหญ่	6	1
หน่วยงานที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ	เล็ก	8	1
	กลาง	9	1
	ใหญ่	1.3	1
เกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ	เล็ก	1.8	1
	กลาง	2.3	1
	ใหญ่	1.3	1

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 5.25 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบจากสำนักงานที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยการเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้ที่พบเจอปัญหาในระดับมากที่สุดและน้อยจนถึงไม่เคย ผู้วิจัยมีข้อสังเกตดังนี้คือ

สำนักงานขนาดเล็กมักพบเจอปัญหาเกี่ยวกับ หน่วยงานที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ เนื่องจากสำนักงานขนาดเล็กที่มักมีโอกาสได้เข้าร่วมประกวดแบบในโครงการขนาดกลางหรือเล็ก ซึ่งมักจะเป็นโครงการที่ไม่มีผู้เชี่ยวชาญหรือไม่มีกรว่าจ้างที่ปรึกษาดำเนินการประกวดแบบ ผู้ที่มีหน้าที่จัดทำTOR จึงมักเป็นเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานซึ่งไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเขียนTOR การประกวดแบบที่เหมาะสมสำหรับโครงการนั้นๆ และมักก่อให้เกิดปัญหาตามมาในภายหลัง ซึ่งประเด็นปัญหานี้เกิดขึ้นในสำนักงานขนาดกลางในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันเช่นเดียวกัน

สำนักงานขนาดกลางมักพบเจอปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบและเกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบซึ่งมีสัดส่วนใกล้เคียงกับสำนักงานขนาดเล็กด้วยเช่นกัน เนื่องจากการไม่มีเกณฑ์ในการจัดทำTOR เฉพาะสำหรับโครงการประกวดแบบ มักก่อให้เกิดปัญหาในการประกวดแบบโดยเฉพาะในโครงการขนาดเล็กและขนาดกลาง ที่มักใช้วิธีการคัดลอกมาจากโครงการประกวดแบบโครงการอื่น

สำนักงานขนาดใหญ่มักพบเจอปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบมากกว่าสำนักงานขนาดอื่นๆ เนื่องจาก ผู้บริหารส่วนหนึ่งของสำนักงานขนาดใหญ่ เคยได้มีส่วนร่วมในการจัดการประกวดแบบหรือร่างTOR ให้กับโครงการประกวดแบบ ทำให้ทราบรายละเอียดและปัญหาในการจัดทำTOR ของโครงการประกวดแบบเป็นอย่างดี

ตารางที่ 5.26 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรายละเอียดการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)

ความเหมาะสมของรายละเอียด การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)		เหมาะสม	ไม่ เหมาะสม	รวม ผู้ตอบ	N/A
การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประกวดแบบ	E	23	4	32	5
	N	5	0		
การกำหนดประเด็นของปัญหา ที่ต้องการให้ผู้ร่วมประกวดแบบนำเสนอวิธีการแก้ไข	E	16	10	31	6
	N	3	2		
การกำหนดความต้องการของโครงการ	E	16	11	32	5
	N	5	0		
การกำหนดข้อความที่แสดงการรับรองจากสภาสถาปนิก	E	13	15	33	4
	N	2	3		
กำหนดการ/ระยะเวลาในการจัดการประกวดแบบ	E	10	18	33	4
	N	1	4		
การกำหนดรายชื่อคณะกรรมการตัดสิน	E	10	18	33	4
	N	2	3		
การกำหนดประเภทลักษณะและวิธีการประกวดแบบ	E	10	17	32	5
	N	3	2		
การกำหนดเงื่อนไขในการพิจารณาตัดสิน	E	9	19	33	4
	N	2	3		
การกำหนดรางวัลและ/หรือ ผลตอบแทนทั้งจำนวนและมูลค่า	E	5	23	32	5
	N	1	3		
การกำหนดรายละเอียดของโครงการ	E	15	12	32	5
	N	3	2		
การกำหนดจำนวนและขนาดที่แน่นอนของแบบ และเอกสารที่ต้องนำเสนอ	E	16	11	32	5
	N	3	2		
การกำหนดวิธีการและขั้นตอนในการนำเสนอแบบ	E	15	11	31	6
	N	3	2		

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

: E = เคยเข้าร่วมประกวดแบบ , N = ไม่เคยเข้าร่วมประกวดแบบ

จากตารางที่ 5.26 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประกวดแบบ และ การกำหนดความต้องการของโครงการ มีความเหมาะสมมากที่สุด 2 ลำดับแรก ส่วนการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)ที่ไม่เหมาะสม 3 ลำดับแรก คือ การกำหนดรางวัลและ/หรือ ผลตอบแทนทั้งจำนวนและมูลค่า การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR) และ การกำหนดเงื่อนไขในการพิจารณาตัดสิน

นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมและปัญหาของรายละเอียดการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)ดังนี้

- **การกำหนดรายละเอียดเงื่อนไข(TOR)การประกวดแบบ**
 - ควรจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ ให้เป็นมาตรฐานกลางสามารถใช้ได้ในทุกหน่วยงานของรัฐ
 - TOR จะถูกต้องหรือไม่ขึ้นอยู่กับผู้เขียนหรือคณะผู้จัดทำ TOR จะต้องมีความรู้ในเรื่องที่ต้องการประกวด
 - หน่วยงานเจ้าของโครงการต้องการได้รับคำแนะนำจากสถาปนิกหรือผู้ออกแบบก่อนว่า ที่จริงแล้วต้องการอะไร ในงบประมาณเท่าไร กำหนดการ บางโครงการแบ่งเป็นเฟสได้ แต่ต้องการให้ผู้เข้าประกวดเสนอภาพรวม ซึ่งกว่าจะเข้าใจทั้งหมดต้องใช้เวลา 5-10 ปี ซึ่งมีผลกระทบต่อ การจ่ายค่าตอบแทนตามระเบียบราชการ
- **รายละเอียดการกำหนดวัตถุประสงค์และการกำหนดความต้องการของโครงการ**
 - ส่วนใหญ่การกำหนด TOR จะบอกรายละเอียดพื้นที่ใช้สอยเป็นหลัก แต่แท้จริงแล้วควรกำหนด เป็นความต้องการที่ชัดเจน เช่น สำหรับพนักงานระดับใด มีการใช้สอยพื้นที่นั้นๆอย่างไร และ ความสัมพันธ์ระหว่างกันเป็นเช่นใด รวมทั้งภาพลักษณ์และลักษณะพิเศษของโครงการ
 - การกำหนดความต้องการของโครงการควรให้มีที่ปรึกษาโครงการเป็นผู้กำหนดขั้นตอนและการ จัดการประกวดแบบควรมีความเหมาะสมกับขนาดและประเภทของโครงการ
 - งบประมาณในเงื่อนไข จะมีความคลาดเคลื่อนจากการคิดพื้นที่ของอาคารมักไม่รวมพื้นที่ ส่วนประกอบอื่นๆ ทำให้งบประมาณน้อยกว่าความเป็นจริง ทำให้งบประมาณหายไป 25 เปอร์เซ็นต์ ค่าแบบก็หายไปด้วย และค่าก่อสร้างมักต่ำกว่าค่าก่อสร้างจริงในราคาตลาด งบประมาณมักพุดถึงแต่อาคารไม่รวมการรื้อถอน ปรับพื้นที่ สาธารณูปโภค
 - การตั้งงบก่อสร้างก่อนการจ้างออกแบบ ทำให้การจ้างออกแบบยังไม่มีงบประมาณจริงสำหรับการก่อสร้างอาคาร งบมกร 52 ประกวดแบบ 1 เดือน เช่นสัญญาและพัฒนาแบบอีก 3 เดือน เป็นอย่างต่ำ จัดประมูล 2 เดือน 6 เดือนผ่านไปงบมักเกินจากที่กำหนดไว้
- **รายละเอียดกำหนดการ/ระยะเวลาในการจัดการประกวดแบบ**
 - กำหนดการ ระยะเวลาในการทำแบบ ให้เวลาทำแบบนี้มากทำให้งานที่ออกมาไม่ครบถ้วน การกำหนดเวลาส่งงานขั้นสุดท้ายมักมีการให้ส่งพร้อม BOQ ซึ่งราชการควรจะให้เวลาอีก ช่วงหนึ่งส่งตามมาภายหลัง
- **รายละเอียดการกำหนดรายชื่อคณะกรรมการตัดสิน**
 - คณะกรรมการตัดสิน บางครั้งไม่มีการกำหนดตำแหน่งหรือชื่อ ควรระบุเกณฑ์การตัดสิน
- **รายละเอียดการกำหนดประเภทลักษณะและวิธีการประกวดแบบ**
 - ผลงานการนำเสนอแนวความคิด บางเงื่อนไขกำหนดให้ผู้ออกแบบต้องลงรายละเอียดมากเกินไป ขอบเขต ทำให้ต้องมีการลงทุนสูง ไม่ยุติธรรมกับผู้ที่ไม่ได้รับคัดเลือก
- **รายละเอียดการกำหนดเงื่อนไขในการพิจารณาตัดสิน**
 - ควรมีมาตรฐานหลักในขั้นตอนที่สำคัญๆที่เป็นที่ยอมรับหรือมีการรับรองจากองค์กรที่เชื่อถือได้
 - เงื่อนไขการเสนองาน มีการเสนอราคาเกิดขึ้น
- **รายละเอียดการกำหนดรางวัลและ/หรือผลตอบแทนทั้งจำนวนและมูลค่า**
 - การจ่ายค่าแบบงวดสุดท้ายควรมีการกำหนดระยะเวลาที่ชัดเจนอาจมีการจ่ายเป็นงวดย่อยๆ

- **รายละเอียดการกำหนดจำนวน ขนาดของแบบและเอกสารที่ต้องนำเสนอ**
 - ผลงานที่ต้องนำเสนอ ตั้งแต่เรื่องจำนวนชุด มากเกินไป ในบางครั้งรวมแบบที่ผู้รับเหมาด้วย
- **รายละเอียดการกำหนดขอบเขตของงาน วิธีการและขั้นตอนในการนำเสนอแบบ**
 - ขอบเขตงาน เนื้องานที่ผู้ออกแบบต้องทำบางครั้งรวมงานของอีกวิชาชีพอื่นมารวมด้วย
 - ค่าบริการวิชาชีพ บางครั้งมีการรวมค่าสำรวจดินค่าออกแบบมีการรวมภาษี ค่าที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญพิเศษไม่มีการแยกจากค่าบริการของผู้ออกแบบ ค่าบริการต่ำและไม่สอดคล้องกับการทำงานจริง

ในส่วนความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า มีประเด็นปัญหาและข้อเสนอแนะดังนี้

- **รายละเอียดการกำหนดวัตถุประสงค์ของการประกวดแบบ**
 - เงื่อนไขการประกวดแบบบอกแค่เพียงลักษณะการใช้งานในอาคาร แต่ไม่บอกเป้าหมายที่ชัดเจนให้ตรงกับความต้องการและวัตถุประสงค์ของการจัดการประกวดแบบ
 - ชี้แจงเป้าหมายของการจัดการประกวดแบบ นโยบายของการประกวดหรือของหน่วยงานให้ชัดเจน
- **รายละเอียดการกำหนดความต้องการของโครงการ**
 - การไม่กำหนดความต้องการของโครงการที่ชัดเจน ปกติจะมีการกำหนดไว้กว้างๆจึงควรมีคณะกรรมการกำหนดความต้องการของโครงการเพื่อจัดทำรายละเอียดความต้องการของโครงการ
 - ภาครัฐควรมีความเข้าใจในความต้องการอย่างแท้จริง ความสำคัญไม่ได้อยู่ที่ความสูงหรือพื้นที่ที่ใหญ่ที่สุดเท่าที่จะทำได้ แต่อยู่ที่องค์ประกอบอื่นๆในการใช้งานด้วย
- **รายละเอียดกำหนดการ/ระยะเวลาในการจัดการประกวดแบบ**
 - ให้เวลาน้อย ในโครงการขนาดใหญ่ควรให้เวลาอย่างน้อย 1 – 1 เดือนครึ่ง เนื่องจากงานราชการเป็นงานที่ไม่เร่งรีบ ไม่ได้เกี่ยวข้องกับเรื่องผลประโยชน์กำไรขาดทุน ดังนั้นควรมีเวลาในการวางแผน และเวลาในการคิดแบบที่มากกว่านี้
 - กำหนดเวลาทำแบบไม่ควรรวมเวลาอนุมัติหรือเวลาในการพิจารณาแบบของคณะกรรมการ
- **รายละเอียดการกำหนดรายชื่อคณะกรรมการตัดสิน**
 - การกำหนดคณะกรรมการบางครั้งมีจำนวนมากเกินไป และส่วนใหญ่ไม่ได้เป็นผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญ และไม่ได้มีความรู้ความเข้าใจในโครงการนั้นๆ อย่างแท้จริง
 - การกำหนดคณะกรรมการให้ชัดเจน เป็นตำแหน่งแต่ในTORไม่ควรระบุชื่อเพื่อหลีกเลี่ยงการทุจริต
- **รายละเอียดการกำหนดประเภทลักษณะและวิธีการประกวดแบบ**
 - การกำหนดประเภทลักษณะและวิธีการประกวดแบบกำหนดความต้องการมากและกว้างเกินไป
 - การเลือกแบบจำกัดข้อกำหนดให้เสนอแนวคิดในการจัดทำแบบไม่ใช้การเสนอแบบ ซึ่งผิดวัตถุประสงค์

- **รายละเอียดการกำหนดเงื่อนไขในการพิจารณาตัดสิน**
 - การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน เงื่อนไขการให้คะแนน และกรรมการตัดสินควรกำหนดให้ละเอียดที่สุด
- **รายละเอียดการกำหนดรางวัลและ/หรือผลตอบแทนทั้งจำนวนและมูลค่า**
 - การไม่ระบุค่าออกแบบที่ผู้เข้าร่วมประกวดแบบจะได้รับอย่างชัดเจน (เพื่อเจตนาเปรียบเทียบราคา)
- **รายละเอียดการกำหนดจำนวน ขนาดของแบบและเอกสารที่ต้องนำเสนอ**
 - ขอบเขตของผลงานควรระบุให้ชัดเจนและเหมาะสม การกำหนดผลงานนำควรเหมาะสมกับการใช้งานจริง
 - ไม่มีรายละเอียดของปริมาณงานที่ชัดเจน (ที่เหมาะสมกับโครงการ / ค่าบริการวิชาชีพ / งบประมาณ)
- **รายละเอียดการกำหนดขอบเขตของงาน วิธีการและขั้นตอนในการนำเสนอแบบ**
 - การกำหนดขอบเขตงานเกินกว่าการเสนอแนวความคิด (ตามวิธีการคัดเลือกโดยจำกัดข้อกำหนด) เช่น ให้ทำ ผัง แปลน รูปด้าน รูปตัด หุ่นจำลองขนาดใหญ่
 - ขอบเขตงานบริการ มักจะมีงานสำรวจ เจาะดิน งานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม และสถาปัตยกรรมภายใน แคมเข้ามา โดยไม่รวมค่าก่อสร้างในงบประมาณ (จึงคิดค่าแบบไม่ได้)
 - ขอบเขตงาน ไม่ชัดเจน เองงานส่วนครุภัณฑ์มารวมกับส่วนงานออกแบบสถาปัตยกรรม
 - การไม่ตั้งงบประมาณของสาธารณูปโภค ระบบประกอบอาคาร ระบบ COM โทรศัพท์ มักเป็นภาระของผู้ออกแบบ
 - ลดภาระผู้เข้าร่วมประกวดแบบโดยการกำหนด/จำกัดจำนวนผลงานของผู้เข้าร่วมประกวด ในโครงการขนาดใหญ่และควรมีค่าตอบแทนให้กับผู้เข้าร่วมประกวดแบบที่ผ่านเข้ารอบ
 - การคิดพื้นที่น้อยกว่าความเป็นจริง ทำให้เกินงบประมาณและต้องมีการแก้แบบภายหลัง

4) ความคิดเห็นและประเด็นปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานและการรับรองการประกวด

ตารางที่ 5.27 แสดงประเด็นปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานและการรับรองการประกวด

ปัญหา		มากที่สุด	มาก	น้อย	ไม่เคย	ผู้ตอบ	N/A
ลักษณะการนำไปใช้ และการบังคับใช้มาตรฐาน	E	4	15	7	1	32	5
	N	0	2	2	1		
องค์กรที่รับผิดชอบ / บทบาท	E	6	12	9	0	32	5
	N	1	4	0	0		
การไม่มีการรับรองการประกวดแบบ	E	9	12	6	1	33	4
	N	2	2	1	0		
รายละเอียดของมาตรฐาน การประกวดแบบ	E	11	9	7	1	33	4
	N	2	3	0	0		

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

: E = เคยเข้าร่วมประกวดแบบ , N = ไม่เคยเข้าร่วมประกวดแบบ

จากตารางที่ 5.27 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม มีปัญหาเกี่ยวกับการไม่มีการรับรองการประกวดแบบรายละเอียดของมาตรฐานการประกวดแบบในระดับมากที่สุดถึงมากที่สุด จำนวน 26 สำนักงาน และกลุ่มที่ไม่พบว่าการไม่มีการรับรองการประกวดแบบและรายละเอียดของมาตรฐานการประกวดแบบนี้มีปัญหาลดลงเพียง 1 แห่ง นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ การกำหนดค่าตอบแทนตามระเบียบของรัฐยังไม่ได้มาตรฐานทำให้ผู้สนใจเข้าประกวดน้อยโดยเฉพาะโครงการขนาดเล็ก

และในส่วนความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิพบว่า

- ลักษณะการนำไปใช้และการบังคับใช้มาตรฐาน
 - องค์กรวิชาชีพ ออกมาตรฐานที่สอดคล้องกับระบบการจัดจ้าง ไม่ขัดแย้งกับระเบียบของทางราชการ ภายใต้กรอบของจรรยาบรรณวิชาชีพ
- องค์กรที่รับผิดชอบ / บทบาท
 - การแก้ปัญหาเชิงรุกของสภา ควรระวังการจัดทำมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่เป็นกรอบมากเกินไป
- การไม่มีการมาตรฐานหรือการรับรองการประกวดแบบ
 - ส่งผลกระทบต่อปัญหาในการจัดทำ TOR ให้ถูกต้องความไม่ชัดเจน ให้ข้อมูลไม่ครบ
 - ส่งผลให้ผู้เข้าร่วมประกวดแบบไม่มั่นใจในการประกวดแบบ
 - การไม่มีมาตรฐาน ทำให้ข้อเสนอในการให้บริการแตกต่างกัน เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างสำนักงานขนาดใหญ่กับเล็ก ส่งผลกระทบต่อการทำงานมากน้อยไม่เท่ากัน
- รายละเอียดของมาตรฐานการประกวดแบบ
 - คณะกรรมการควรมีความหลากหลาย เช่น ให้มีความหลากหลายในเรื่องของอายุ
 - สมาคมควรมีส่วนร่วมในการกำหนดค่าแบบ รางวัล หรือผลตอบแทนให้กับผู้เข้าร่วมประกวดแบบ

ตารางที่ 5.28 แสดงประเด็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบแบ่งตามขนาดสำนักงาน

ปัญหา	ขนาดสำนักงาน	ระดับปัญหา	
		มาก - มากที่สุด	น้อย - ไม่เคย
ลักษณะการนำไปใช้ และการบังคับใช้มาตรฐาน	เล็ก	4	1
	กลาง	1	1
	ใหญ่	3.5	1
บทบาทขององค์กรที่รับผิดชอบ	เล็ก	2.8	1
	กลาง	2.3	1
	ใหญ่	2.5	1
การไม่มีการรับรองการประกวดแบบ	เล็ก	3	1
	กลาง	2.3	1
	ใหญ่	6	1
รายละเอียดของมาตรฐาน การประกวดแบบ	เล็ก	2.7	1
	กลาง	2	1
	ใหญ่	2	1

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามตารางที่ 5.28 ปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบจากสำนักงานที่มีขนาดแตกต่างกัน โดยการเปรียบเทียบสัดส่วนของผู้ที่พบเจอปัญหาในระดับมากจนถึงมากที่สุด และน้อยจนถึงไม่เคย ผู้วิจัยมีข้อสังเกตดังนี้คือ

สำนักงานขนาดเล็กมักพบเจอปัญหาเกี่ยวกับ ลักษณะการนำไปใช้การบังคับใช้มาตรฐานการประกวดแบบมากกว่าสำนักงานขนาดอื่นๆ ซึ่งส่งผลกระทบต่อโดยตรงกับการจัดการประกวดแบบในอาคารขนาดกลางและเล็ก ซึ่งเป็นโครงการที่สำนักงานขนาดเล็กมีโอกาสเข้าร่วมประกวดแบบมากที่สุด

สำนักงานขนาดใหญ่มักพบเจอปัญหาเกี่ยวกับ การไม่มีการรับรองการประกวดแบบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหรือองค์กรวิชาชีพ มากกว่าสำนักงานขนาดอื่นๆ

ส่วนบทบาทขององค์กรที่รับผิดชอบและรายละเอียดของมาตรฐานการประกวดแบบเป็นปัญหาที่พบได้ในทุกสำนักงาน

ตารางที่ 5.29 แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหัวข้อมาตรฐานการประกวดแบบ

ความเหมาะสมของหัวข้อของมาตรฐาน		เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	รวม ผู้ตอบ	N/A
ข้อกำหนดและหลักการทั่วไปของการประกวดแบบ	E	29	1	35	2
	N	5	0		
คำนิยามที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ	E	28	1	34	3
	N	5	0		
การกำหนดประเภท ลักษณะ และวิธีการจัดประกวดแบบ	E	30	0	35	2
	N	5	0		
แนวทางการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ (TOR)	E	29	1	35	2
	N	5	0		
การจัดการจัดการประกวดแบบ การเชิญเข้าร่วมประกวดแบบ	E	30	0	35	2
	N	5	0		
การเข้าร่วมประกวดแบบและคุณสมบัติ ของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ	E	28	<u>2</u>	35	2
	N	5	<u>0</u>		
การรับรองการประกวดแบบและ การขึ้นทะเบียนประกวดแบบ	E	29	1	35	2
	N	5	0		
รางวัลของผู้ชนะประกวดแบบและ การจ่ายค่าตอบแทนในการประกวดแบบ	E	28	<u>2</u>	35	2
	N	5	<u>0</u>		
ลิขสิทธิ์ของแบบที่ส่งเข้าประกวด	E	29	1	35	2
	N	5	0		
การตัดสินการประกวดแบบและเกณฑ์การตัดสิน	E	28	<u>2</u>	35	2
	N	5	<u>0</u>		
การเผยแพร่ผลงานที่ส่งเข้าร่วมประกวดแบบ	E	28	<u>2</u>	35	2
	N	5	<u>0</u>		
การคัดค้านและการร้องอุทธรณ์	E	25	<u>5</u>	35	2
	N	5	<u>0</u>		
บทบาทของสมาคม / สภาสถาปนิก ต่อการประกวดแบบ	E	<u>28</u>	1	34	3
	N	4	1		
ข้อกำหนดของผู้จัดการประกวด	E	<u>27</u>	<u>2</u>	34	3
	N	5	0		

หมายเหตุ : N/A = ไม่พบข้อมูลหรือผู้ตอบแบบสอบถามไม่แสดงความคิดเห็น

: E = เคยเข้าร่วมประกวดแบบ , N = ไม่เคยเข้าร่วมประกวดแบบ

จากตารางที่ 5.29 แสดงให้เห็นว่ากลุ่มตัวอย่างในงานวิจัยส่วนใหญ่เห็นด้วยกับหัวข้อรายละเอียดมาตรฐานการประกวดแบบที่ทางสภากำหนดขึ้น โดยมีบางหัวข้อเท่านั้นที่มีผู้เห็นว่าไม่เหมาะสมเป็นจำนวนมากที่สุด 5 ลำดับแรก คือ การคัดค้านและการร้องอุทธรณ์ นอกจากนี้ในหัวข้อ บทบาทของสมาคม / สภาสถาปนิกต่อการประกวดแบบและข้อกำหนดของผู้จัดการประกวด ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการเสนอเพิ่มเติมจากการศึกษามาตรฐานการประกวดแบบในต่างประเทศนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่าเหมาะสมด้วยเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้ยังมีความคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความเหมาะสมของหัวข้อของมาตรฐานที่ควรให้มีเพิ่มเติมคือมาตรฐานเกี่ยวกับคุณภาพหรือคุณสมบัติของกรรมการตัดสิน และการกำหนดให้มีการระบุรายชื่อหรือตำแหน่งของคณะกรรมการตัดสิน

5.2.6 สรุปแนวทางในการจัดการประกวดแบบในปัจจุบัน

1) เกณฑ์ในการพิจารณาจัดตั้งโครงการประกวดแบบ

ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์ในการพิจารณาจัดตั้งโครงการประกวดแบบจากการสัมภาษณ์ ในประเด็นหลักได้ดังนี้

- **การพิจารณาจากลักษณะขององค์กร / นโยบายการบริหารงาน**

โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางนี้ จำนวน 3 ท่าน และให้เหตุผลสนับสนุน ดังนี้

- พิจารณามาตรับเทียบสำนักงานเนื่องจาก การประกวดแบบของภาครัฐในปัจจุบันยังมีความซ้ำซ้อนกันอยู่ เป็นได้ทั้งการเข้าร่วมประกวดแบบในวิธีพิเศษ กับ การคัดเลือกแบบมีข้อกำหนด การเข้าร่วมประกวดแบบในวิธีพิเศษ มีเงื่อนไขที่กำหนดเกี่ยวกับโครงการที่สามารถจัดให้มีการประกวดแบบได้ เช่นเป็นโครงการที่มีความจำเป็นเร่งด่วน โครงการแสดงออกถึงศิลปวัฒนธรรมของชาติ เป็นต้น หากไม่อยู่ในเงื่อนไขดังกล่าวจะถือว่าเป็นการคัดเลือกแบบมีเงื่อนไขข้อกำหนด
- พิจารณาจากลักษณะขององค์กรนโยบายการบริหารงาน ในโครงการของภาครัฐการประกวดแบบควรอ้างอิงจาก ระเบียบพัสดุ การจัดจ้างวิธีพิเศษตามระเบียบแบบแผนของหน่วยงานนั้นๆ
- พิจารณาจากความพร้อมของเจ้าของโครงการหรือหน่วยงานนั้นๆ ทั้งในเรื่องบุคลากรงบประมาณของโครงการและของการจัดการประกวดแบบหากโครงการไม่มีความเชี่ยวชาญ อาจเสนอให้องค์กรวิชาชีพเป็นผู้จัดการร่วมด้วย

- **การพิจารณาจากระดับความสำคัญของโครงการ**

โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางนี้ จำนวน 2 ท่าน และให้เหตุผลสนับสนุน ดังนี้

- ในโครงการที่มีขนาดใหญ่จริง ก็ควรจะมีการประกวดแบบ หลายระดับ ซึ่งบางครั้งก็ควรจะมีการจำกัดขอบเขตของผู้เข้าร่วมเสนองาน ซึ่งสถาปนิกก็น่าจะออกแบบอาคารในหลายประเภทได้ และการกำหนดคุณสมบัติว่าควรจะมีงานอะไรมาบ้างก็อาจเป็นการปิดกั้น เนื่องจากการ

ประกวดแบบนอกจากจะหาแนวความคิดแล้วยังเป็นการเปิดโอกาสให้สถาปนิกรุ่นใหม่ได้มีโอกาสทำงานบ้าง¹⁵

- โครงการที่มีความสำคัญเป็นสถาบันของชาติหรือโครงการที่มีความเป็นสาธารณะมีบุคคลหลายประเภท หลายระดับ หรือหลายเชื้อชาติเข้ามาใช้งานในอาคารนั้นๆ เช่น ยกตัวอย่างเช่น โครงการประกวดแบบ อาคารรัฐสภา และ อนุสรณ์สถานสันติภาพ เป็นต้น
- **การพิจารณาจากประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร**
โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางนี้ จำนวน 1 ท่าน และให้เหตุผลสนับสนุน ดังนี้
 - ควรเป็นโครงการที่มีลักษณะเฉพาะเช่น สนามบิน สนามกีฬา โรงพยาบาล ศูนย์ประชุม อาจจะใช้วิธีการเชิญบริษัทที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะเข้ามาร่วมประกวดแบบหรือการพิจารณาคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบร่วมด้วย
- **การพิจารณาจากงบประมาณ แหล่งเงินทุน**
โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางนี้ จำนวน 2 ท่าน และให้เหตุผลสนับสนุน ดังนี้
 - เจ้าของโครงการที่ต้องการจัดการประกวดแบบ ควรจะมีความต้องการและงบประมาณที่ชัดเจน ทั้งงบของการก่อสร้างและงบในการจัดการประกวดแบบ

นอกจากนี้ยังมีประเด็นอื่นๆสำหรับใช้พิจารณาในการจัดตั้งโครงการประกวดแบบ ดังนี้

- **พิจารณาจากวัตถุประสงค์ของโครงการและการจัดการประกวดแบบ**
โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางนี้ จำนวน 4 ท่าน และให้เหตุผลสนับสนุน ดังนี้
 - การประกวดแบบสุดท้ายแล้วผลที่ออกมาจะนำไปใช้ประโยชน์ในลักษณะใดขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์เป็นสำคัญ ยกตัวอย่างเช่น โครงการที่ต้องการให้เป็นโครงการที่ประชาชนรู้สึกพอใจ ถึงแม้เจ้าของจะเป็นราชการหรือหน่วยงานใดก็ตาม
 - ในกระบวนการประกวดแบบอาจจะไม่ได้เน้นการตัดสินใจของเจ้าของโครงการ แต่เน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นส่วนใหญ่ กระบวนการจึงขึ้นอยู่กับว่าสุดท้ายแล้วต้องการให้โครงการตอบสนองทางใดเช่นด้านศิลปะ ทางด้านธุรกิจ ทางด้านสัญลักษณ์ หรือบางโครงการที่ต้องการให้เสร็จอย่างรวดเร็วอาจจะต้องกำหนดกระบวนการของการประกวดแบบให้สามารถตอบสนองด้านเวลาเพื่อคัดเลือกผู้เข้าร่วมประกวดแบบที่สามารถสร้างอาคารให้แล้วเสร็จทันเวลาที่กำหนดได้¹⁶
 - ควรเป็นจัดการประกวดแบบที่เน้นการประกวดแนวความคิดเป็นหลัก หรือมี กระบวนการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนต้องการผู้เชี่ยวชาญมาแก้ปัญหาต่างๆ
 - ในบางโครงการการประกวดแบบก็เป็นอีกหนึ่งวิธีในส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้กับเจ้าของโครงการได้เช่นกัน

¹⁵ สัมภาษณ์ สีน พงษ์หาญยุทธ, 28 มกราคม 2552.

¹⁶ สัมภาษณ์ ทวีจิตร จันทรสชาฯ, 29 มกราคม 2552.

- จัดการประกวดแบบเพื่อเปิดโอกาสให้สำนักงานรุ่นใหม่ได้เสนอผลงานและแนวความคิด การประกวดแบบจึงไม่ควรปิดกั้น แต่ควรมีสิ่งที่ทำให้เชื่อมั่นว่าสามารถทำงานให้สำเร็จได้ จึงเปิดโอกาสให้เกิดการรวมกลุ่มของบริษัทต่างๆ ในโครงการที่มีขนาดใหญ่และเพื่อให้เกิดการแข่งขันด้านคุณภาพ¹⁷

2) เกณฑ์ในการพิจารณาเลือกวิธีการประกวดแบบ

ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์ในการพิจารณาเลือกวิธีการประกวดแบบจากการสัมภาษณ์ในประเด็นหลักได้ดังนี้

- **การเลือกวิธีการประกวดแบบโดยอ้างอิงจากระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ**
โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางนี้ จำนวน 2 ท่าน และให้เหตุผลสนับสนุน ดังนี้
 - ระเบียบพัสดุ สามารถใช้เป็นเกณฑ์กลางในเลือกวิธีการการประกวดแบบของงานก่อสร้างของราชการ แต่ในรายละเอียดควรมีการอ้างอิงจากมาตรฐานการประกวดแบบร่วมด้วย
- **การเลือกวิธีการประกวดแบบโดยอ้างอิงมาตรฐานการประกวดแบบ**
โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางนี้ จำนวน 8 ท่าน และให้เหตุผลสนับสนุนดังนี้
 - การอ้างอิงจากมาตรฐานการประกวดแบบจากองค์วิชาชีพเช่น สถาปนิก หรือสมาคมสถาปนิก เนื่องจากเป็นองค์กรที่เข้าใจกระบวนการทำงานของสถาปนิกมากที่สุด
 - ควรอ้างอิงจากองค์วิชาชีพตามมาตรฐานการประกวดแบบ เนื่องจากในปัจจุบันระเบียบพัสดุเขียนข้อกำหนดเกี่ยวกับการประกวดแบบไว้กว้างเกินไป และบางครั้งก็เป็นการประกวดราคาซึ่งมีการกำหนดรายละเอียดที่ชัดเจนมากเกินไปเหมือนการจัดซื้อพัสดุ
 - การอ้างอิงวิธีการประกวดตามมาตรฐานการประกวดแบบในบางครั้งอาจจะกว้างไป ดังนั้นผู้จัดการประกวดควรที่จะกำหนดให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความต้องการ เวลา กำหนดการ ตลอดจนคณะกรรมการตัดสิน

นอกจากนี้ยังมีประเด็นอื่นๆสำหรับใช้พิจารณาเลือกวิธีการประกวดแบบ ดังนี้

- **การเลือกวิธีการประกวดแบบโดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของการจัดการประกวด**
ถ้าโครงการขนาดเล็กที่ไม่มีความซับซ้อนไม่ควรมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ แต่ในโครงการที่มีความละเอียดซับซ้อนมากกว่าระดับทั่วไป เช่น อาคารสูง หรือโรงพยาบาล อาจจะต้องมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ว่ามีประสบการณ์หรือความเข้าใจในการออกแบบโครงการในลักษณะใกล้เคียงกับโครงการดังกล่าวหรือไม่ เพื่อให้เกิดความเป็นไปได้ของการก่อสร้างจริง หรือในกรณีที่ผู้เข้าร่วมประกวดแบบยังไม่มีประสบการณ์ในการทำงานมากนัก อาจกำหนดให้มีผู้เชี่ยวชาญอยู่ร่วมในทีมเพื่อเป็นผู้ให้คำปรึกษาด้วยก็ได้¹⁸

¹⁷ สัมภาษณ์ วีรวุฒิ โอตระกูล, 3 กุมภาพันธ์ 2552.

¹⁸ สัมภาษณ์ ทวีจิตร จันทร์สาขา, 29 มกราคม 2552.

- **การเลือกวิธีการประกวดแบบโดยพิจารณาความเหมาะสมของ ขนาด ประเภท โครงการ**
การเปิดกว้างทำให้การแข่งขันกันสูง การพิจารณาจะไม่ต้องมีการถูกร้องเรียนเรื่องการจำกัดจำนวนผู้เข้าร่วมประกวดแบบ¹⁹
- **การเลือกวิธีการประกวดแบบโดยพิจารณาจากความต้องการเฉพาะเจ้าของโครงการ**
เจ้าของโครงการบางหน่วยงานอาจมีความต้องการวิธีการประกวดแบบ ตลอดจนแนวทางในการตัดสินใจ หรือพิจารณาที่อาจจะแตกต่างออกไปจากที่เคยปฏิบัติมา ยกตัวอย่างเช่น โครงการประกวดแบบอาคารสำนักงานใหญ่แห่งใหม่ของธนาคารแห่งประเทศไทยที่มีการใช้วิธี Work Shop²⁰

3) แนวทางการตัดสินใจการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการตัดสินใจการประกวดแบบ จากการสัมภาษณ์ในประเด็นหลักได้ดังนี้

- **การตัดสินใจการประกวดแบบจากการคัดเลือกแนวคิดในการออกแบบ**
โดยผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวทางนี้ สามารถสรุปเหตุผลและแนวทางในการจัดการได้ดังนี้
การคัดเลือกโดยการจัดการประกวดแบบ สำหรับโครงการที่ต้องการแนวความคิดที่โดดเด่น ต้องการแก้ปัญหา หรือเสนอแนะวิธีการ กระบวนการใช้งานอาคารที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีความสลับซับซ้อนในการใช้งานมาก จึงต้องการรายละเอียด วิธีการ ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหามากขึ้น เช่น หอศิลป์ โรงพยาบาล ศูนย์วิจัย งานต่อเติมศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ซึ่งในโครงการขนาดใหญ่ การกำหนดจำนวน คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบในรอบแรก จะเป็นการปิดโอกาสสำนักงานขนาดเล็กเนื่องจากไม่มีทีมหรือบุคลากรมากพอ
ประกวดแบบแนวความคิด ไม่เหมือน การประกวดคุณสมบัติในการคัดเลือกที่ปรึกษาหรือการคัดเลือกผู้รับเหมา การประกวดแบบคือการคิด concept design ตาม requirement ของการคัดเลือกผู้ประกวดแบบ ส่วนการประกวดคุณสมบัติเป็น subset ของการประกวดแบบ เพื่อให้วิธีการประกวดแบบ สะดวกขึ้น ง่ายขึ้น คือการตัดผู้เข้าร่วมประกวดแบบบางส่วนที่คิดว่าไม่สามารถทำได้ ออกไป²¹ ซึ่งวิธีการนี้เป็นแนวทางหนึ่งในการลดปัญหาของการจัดการประกวดแบบที่จะได้ทีมงานที่ไม่มีคุณภาพเข้ามาร่วมทำงานในโครงการได้
การตัดสินใจการประกวดแบบจากการคัดเลือกแนวคิดในการออกแบบโดยพิจารณาจาก ประเภท ของโครงการ ความซับซ้อนของโครงการ การประกวด 2 ขั้นตอน นอกจากจะเป็นโครงการที่ซับซ้อนแล้วยังสามารถใช้กับโครงการที่ไม่ซับซ้อนได้ด้วยเช่นกัน แต่ต้องการรับแนวความคิดที่หลากหลาย ในกรณีนี้จะเข้าระบบโครงการประกวดแบบแบบสองขั้นตอน ซึ่งสถาปนิกได้เพิ่มวิธีการนี้ขึ้นมา

¹⁹ สัมภาษณ์ ธเนศวร์ วงศ์ธัญญกรณ์, 5 กุมภาพันธ์ 2552.

²⁰ สัมภาษณ์ นิตติศักดิ์ ชอบดำรงธรรม, 28 มกราคม 2552.

²¹ สัมภาษณ์ วีรวุฒิ ไชตระกูล, 3 กุมภาพันธ์ 2552.

ซึ่งทางสมาคมก็ให้การสนับสนุน โดยได้นำมาใช้ในหลายโครงการเช่น การประกวดแบบที่ทำการสภา เป็นต้น²² โดยมีแนวทางในการตัดสินใจการประกวดแบบจากแนวคิดในการออกแบบดังนี้

- ขั้นตอนแรกจะเป็นการประกวดแบบแนวความคิดเพียงอย่างเดียว เพื่อเปิดรับให้มีแนวความคิดที่หลากหลาย แล้วจึงเลือกผู้เข้าร่วมประกวดแบบมากลุ่มหนึ่ง เพื่อให้เข้าร่วมการประกวดแบบ
- ในขั้นที่สอง เป็นการพัฒนาแนวความคิดในขั้นตอนแรกเพื่อให้เป็นรูปธรรมขึ้นมาอีกระดับหนึ่ง โดยในขั้นตอนนี้จะมีข้อกำหนดมากขึ้น เช่น มีการกำหนดประเภทของใบอนุญาตในการประกอบวิชาชีพ หรือมีประสบการณ์ว่าเคยทำงานในโครงการลักษณะนั้นๆ มากพอ เพื่อพิจารณาถึงความเป็นไปได้ที่จะสร้างงานนั้นๆ ให้สำเร็จ โดยในขั้นตอนนี้ อาจจะมีการจับกลุ่มเพื่อสร้างทีมให้มีคุณสมบัติเพียงพอและช่วยให้การทำงานจริงมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งจะมีคณะกรรมการจัดการประกวดแบบเป็นผู้ตัดสินใจเพื่อพิจารณาว่าแนวความคิดที่ดีในขั้นตอนแรก แนวความคิดใดมีความเป็นไปได้ในการสร้างจริงมากที่สุดและในการประกวดแบบที่มีความซับซ้อนมากทั้งทางด้านเทคนิค หรือมีความเกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมของชาติซึ่งถือว่ามีความซับซ้อนในอีกระดับหนึ่ง การ Workshop เป็นอีกวิธีหนึ่งในการให้ความรู้และให้ข้อมูลในรายละเอียดให้กับผู้ผ่านเข้ารอบ เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาแบบให้สามารถไปในเชิงลึกมากขึ้น เพื่อให้ได้ผลงานที่มีความสมบูรณ์มากขึ้น

การคัดเลือกผู้ออกแบบ เป็นการประกวดแนวความคิดร่วมกับการพิจารณาศักยภาพในการทำงานในขั้นตอนที่สองซึ่งการคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้นโดยพิจารณาจากแนวความคิด กระบวนการจัดทีมว่าจะดีกว่า ซึ่งในปัจจุบันระเบียบของราชการการจัดจ้างเอกรอบของการจัดซื้อของมาใช้กับการตัดสินใจการประกวด จึงมีการพิจารณาคณะคุณสมบัติ ซึ่งจะดูเหมือนการก่อสร้างรับเหมา ซึ่งอาจจะสัมพันธ์กับเงินหมุนเวียนของผู้เข้าร่วมประกวด การคัดเลือกแนวคิดในการออกแบบ จึงควรจะเป็นการประกวดแนวคิดเป็นหลัก ซึ่งอาจจะมีการเปิดโอกาสให้สถาปนิกรุ่นใหม่จัดหาทีมเพื่อคัดเลือกเป็นผู้ออกแบบในรอบที่สอง วิธีการนี้ทางสมาคมพยายามส่งเสริม และมีการใช้กันมากขึ้น นอกจากนี้การประกวดแนวความคิดสามารถใช้ได้กับโครงการที่ไม่มีงบประมาณหรือระยะเวลาในการก่อสร้างที่ชัดเจน ต้องการประกวดแนวความคิดเพื่อนำไปเป็นแนวทางในการออกแบบหรือว่าจ้างผู้ออกแบบภายหลัง²³

- **การตัดสินใจการประกวดแบบจากการคัดเลือกแนวคิดในการออกแบบร่วมกับการพิจารณาคณะคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ**

โดยผู้ทรงคุณวุฒิส่วนใหญ่เห็นด้วยกับแนวทางนี้ สามารถสรุปเหตุผลและแนวทางในการจัดการ ได้ดังนี้

การคัดเลือกโดยพิจารณาคณะคุณสมบัติ รวมทั้งอาจให้เสนอวิสัยทัศน์ เหมาะสมกับโครงการที่ต้องการแนวความคิดที่โดดเด่น อาคารอาจมีความซับซ้อนปานกลาง หรือมีขนาดใหญ่ ต้องการความรู้ / ประสบการณ์ ของทีมงาน ออกแบบตามสมควร จึงต้องกำหนดคุณสมบัติเบื้องต้นเพื่อ

²² สัมภาษณ์ ทวีจิตร จันทรสาขา, 29 มกราคม 2552.

²³ สัมภาษณ์ ธเนศวร์ วงศ์วิญญูกรรณ์, 5 กุมภาพันธ์ 2552.

ความมั่นใจ การเสนอแนวความคิด จะมีการกำหนดรูปแบบ ขนาดและปริมาณที่ชัดเจน เพื่อความยุติธรรม แต่จะไม่ให้มีปริมาณมากนัก เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการคัดเลือกต้องเสียค่าใช้จ่ายมากเกินไป เช่น โครงการอาคารสำนักงาน ศูนย์ประชุม แสดงสินค้า 2 วิธีการข้างต้น อาจจะไม่มีความคุ้มค่าหรือค่าใช้จ่ายในการเข้าร่วมคัดเลือก

วิธีการในการคัดเลือกผู้ออกแบบโดยมีการพิจารณาแบบร่วมด้วย อาจเหมาะสมกับโครงการแต่ลักษณะคือ

- การประกวดแบบขั้นตอนเดียว เหมาะสำหรับโครงการที่มีการใช้งานไม่สลับซับซ้อนมากนัก โครงการไม่ใหญ่มาก หรือมีความจำเป็นเร่งด่วนในการใช้อาคาร ผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ส่งผลงานเพียงครั้งเดียว เพื่อให้กรรมการตัดสิน
- การประกวดแบบสองขั้นตอน ขั้นตอนแรกเป็นการประกวดแนวความคิด ต้องการแนวความคิดที่โดดเด่น หลากหลาย อาจเปิดกว้างสำหรับบุคคลทั่วไป โดยมาจำกัดคุณสมบัติ โดยไม่จำกัดในการนำเสนอ (เหมือนวิธีที่ 2) แต่มีเงื่อนไขว่า หากได้รับการคัดเลือกในขั้นตอนที่ 2 ผู้ผ่านการคัดเลือกจากขั้นตอนที่ 1 (3,5 แต่ไม่ควรเกิน 7 ราย) จะได้รับค่าใช้จ่ายในการประกวดแบบ (ทางราชการมักจะไม่ให้ และมักจะอ้างว่าเป็นการคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด ซึ่งวิธีการนี้จะเสนอเพียงแนวความคิด ไม่ต้องทำแบบประกวด แต่ทางราชการมักจะเลี้ยงให้เป็นการประกวดแบบเสมอ)มีการกำหนดขนาด ปริมาณ ของแบบอย่างชัดเจน เพื่อให้กรรมการตัดสินสามารถศึกษาในรายละเอียดได้ตามสมควร เพื่อให้มั่นใจว่า แนวคิด วิธีการ ข้อเสนอแนะ ของผู้ร่วมประกวดแบบ ดี และเป็นไปได้จริง

การจำกัดข้อกำหนดของผู้เข้าร่วมประกวดแบบมีความเหมาะสมกับการประกวดแบบทุกประเภทแต่ควรมีการแบ่งระดับความเข้มข้นของการพิจารณาตามลักษณะหรือการประกวดแบบแต่ละโครงการ²⁴

ในโครงการที่มีความซับซ้อน เช่นโรงพยาบาล ควรมีการเสนอที่มงานผู้ออกแบบก่อน เนื่องจากโรงพยาบาลเป็นโครงการที่ต้องการผู้ออกแบบที่มีความเข้าใจเฉพาะทาง มีความเข้าใจในการจัดความสัมพันธ์การใช้สอย เนื่องจากการวางผังอาคารส่งผลกระทบต่อการรักษาและชีวิตของผู้ป่วย²⁵

นอกจากนี้ยังมีความเห็นในรายละเอียดและประเด็นอื่นๆเกี่ยวกับแนวทางการตัดสินการประกวดแบบที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้

- **การคัดเลือกโดยพิจารณาจากวิสัยทัศน์**

เหมาะสมกับโครงการที่ต้องการแนวความคิดที่โดดเด่น แต่อาคารใน คุณสมบัติว่าต้องเป็นสถาปนิก ต้องมีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ แต่จะต้องมีเงื่อนไขว่า หากได้รับการคัดเลือกแล้ว จะต้องร่วมงานกับผู้ที่มีใบอนุญาตวิชาชีพ เพื่อให้ถูกต้องตามพรบ.สถาปนิก การเสนอแนวความคิด

²⁴ สัมภาษณ์ ทัศนศาสตร์ วงศ์ฉัตรคุณากรณ์, 5 กุมภาพันธ์ 2552.

²⁵ สัมภาษณ์ เฉลิมยศ ยืนยง, 18 มีนาคม 2552

จะไม่กำหนดรูปแบบ (การทำแบบอาจขัดต่อพรบ.วิชาชีพ) อาจเสนอเป็นบทความ ร้อยแก้ว ร้อยกรอง ภาพสเก็ตช์ หุ่นจำลอง เป็นต้น) เช่นโครงการอนุสาวรีย์ อนุสรณ์สถาน²⁶

- **การพิจารณาศึกษาภาพในการทำงาน**

การพิจารณาโดยทั่วไปคล้ายกับการพิจารณาคุณสมบัติ แต่มีการพิจารณาจากการทำงานจริงร่วมกับเจ้าของโครงการ โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกเกิดจากการพัฒนาร่วมกันระหว่างเจ้าของโครงการกับPM โดยPMเป็นคนเสนอส่วนเจ้าของโครงการเป็นผู้ตัดสินใจซึ่งความสำเร็จของโครงการไม่ใช่แค่แบบสวยอย่างเดียว แต่จะต้อง สวย ใช้งานได้ดี ตอบความต้องการได้²⁷ ยกตัวอย่างเช่นในโครงการประกวดแบบอาคารสำนักงานใหญ่แห่งใหม่ธนาคารแห่งประเทศไทย

- **แนวทางและเกณฑ์การตัดสิน**

เงื่อนไขการตัดสินที่ถูกกำหนดในกรรมการจัดการประกวดแบบจะต้องชัดเจนว่า กระบวนการที่จะผ่านออกมาเป็นแบบในขั้นตอนสุดท้ายมาด้วยวิธีใดเกณฑ์ในการพิจารณาคืออะไร ถ้าเกิดความเห็นที่แตกต่างกันจะตัดสินด้วยวิธีใด ถ้ามีการกำหนดเงื่อนไขให้ชัดเจนก่อนการประกวดแบบจะช่วยลดปัญหาในแต่ละขั้นตอนการจัดการ เพราะมีการวางแผนกระบวนการรองรับก่อเกิดเหตุในทุกกรณี เช่น ยกตัวอย่างในกรณีจัดการประกวดแบบแล้วไม่มีผู้ที่สมควรได้รับการคัดเลือกให้ชนะการประกวดแบบจะต้องมีการประกาศสู่สาธารณะนอกจากนั้นในการประกวดแบบที่มีคุณภาพ ควรมีการรวมเปิดเผยความคิดเห็นในการตัดสินของคณะกรรมการแต่ละท่านเพื่อประกาศให้สาธารณชนรับทราบด้วย เพื่อแสดงความโปร่งใส

ในการพิจารณาคัดเลือกผู้สมัครในรอบแรก 5 รายเพื่อให้เข้าสู่รอบที่สอง ในการจัดการจริงอาจจะต้องคัดเลือกผู้เข้าสมัครมา 10 คน เพื่อนำแนวความคิดในขั้นตอนแรกมานำเสนอปากเปล่าให้คณะกรรมการคัดเลือกอีกครั้งให้เหลือเพียง 5 คนจริง ซึ่งขั้นตอนนี้จะช่วยให้เกิดความผิดพลาดน้อยลงมาก เพราะบางครั้งความเข้าใจของคณะกรรมการจากการพิจารณาแบบในกระดาษอาจจะไม่ตรงกับแนวความคิดของผู้ออกแบบ²⁸

ลักษณะขององค์กร / นโยบายการบริหารงาน ระดับความสำคัญของโครงการ ประเภทลักษณะการใช้สอยอาคาร งบประมาณ แหล่งเงินทุน ไม่มีผลต่อการตัดสิน ถ้าข้อมูลความต้องการเงื่อนไข และผู้เข้าร่วมประกวดแบบสามารถทำความเข้าใจได้อย่างชัดเจนและกรรมการตัดสินพิจารณาตัดสินตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด²⁹

- **กรรมการตัดสินการประกวดแบบ**

เพื่อให้เกิดความยุติธรรมในการประกวดแบบ คณะกรรมการจัดการประกวดแบบควรมีการกำหนดมาตรฐานการให้คะแนนก่อนที่จะมีการจัดตั้งคณะกรรมการตัดสิน ทั้งนี้ในส่วนรายละเอียดอาจจะมีการกำหนดเงื่อนไขไว้ล่วงหน้า ยกตัวอย่างเช่น ในกรณีที่กรรมการแต่ละท่านมีมาตรฐานใน

²⁶ สัมภาษณ์ สุพจน์ โกวิทวานิช, 31 มกราคม 2552.

²⁷ สัมภาษณ์ วีรวุฒิ ไชยธรรม, 3 กุมภาพันธ์ 2552.

²⁸ สัมภาษณ์ ทวีจิตร จันทรสชา, 29 มกราคม 2552.

²⁹ สัมภาษณ์ สุพจน์ โกวิทวานิช, 31 มกราคม 2552.

การให้คะแนนสูง ต่ำ ที่แตกต่างกันมาก อาจจะมีการกำหนดว่าให้ตัดคะแนนที่สูงสุดและต่ำสุดทิ้ง และพิจารณาคะแนนในค่าระดับกลาง ซึ่งต้องมีการกำหนดเงื่อนไขไว้ล่วงหน้าแต่ไม่ต้องแจ้งใน TOR

กรรมการตัดสินส่วนใหญ่ควรจะเป็นกรรมการที่มาจากวิชาชีพ แต่ในปัจจุบัน กรรมการที่มาจากวิชาชีพมีเป็นส่วนน้อยและบางครั้งเป็นได้แค่ที่ปรึกษาเท่านั้น ในบางครั้งองค์กรวิชาชีพจะถูกเชิญให้เข้าร่วมเป็นกรรมการ แต่หากพิจารณาแล้วพบว่า เป็นเพียงแค่ออกเสียงในการตัดสิน ทางสมาคมก็จะไม่เข้าร่วม

การเป็นกรรมการควรจะมีส่วนร่วมรับผิดชอบในคำตัดสิน แต่ในปัจจุบันเป็นเพียงแค่การให้คำปรึกษาในการบริหารโครงการ ผู้จัดการ บริหารจัดการประกวดแบบ ควรจะมีการจัดจ้าง แต่ในงานราชการมักจะใช้การแต่งตั้ง และได้รับเพียงเบี้ยประชุม ซึ่งต่างจากงานเอกชน ที่วิชาชีพจะมีบทบาทมากกว่า

ความแตกต่างของการประกวดแบบของไทยกับต่างประเทศ แตกต่างกันที่กรรมการและเกณฑ์การตัดสิน ส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้จริงๆ ของไทยมักมีการกำหนดรายละเอียดของงานประกวดแบบ เช่น กำหนดความเป็นไทยของผลงานการออกแบบทางอ้อมด้วยการจัดตั้งคณะกรรมการตัดสินที่มีความเชี่ยวชาญในงานสถาปัตยกรรมไทย เป็นต้น การกำหนดสัดส่วนกรรมการ ผู้จัดการประกวดแบบควรจะต้องรู้ถึงความเชี่ยวชาญของกรรมการและกำหนดสัดส่วนกรรมการหรือเลือกกรรมการให้เหมาะสมกับโครงการ³⁰

- **การประกาศผลการตัดสิน**

การประกาศผลการประกวดแบบสู่สาธารณะ ควรจะมีการแถลงผลการตัดสินโดยเฉพาะโครงการที่เกี่ยวข้องกับสาธารณะมากๆ ถึงเหตุผลในการเลือกแบบที่ชนะการประกวด และควรมีการบันทึกความคิดเห็นของกรรมการแต่ละท่านในการตัดสินแบบของผู้เข้าประกวดแต่ละลายเป็นลายลักษณ์อักษรเก็บไว้ (แต่ส่วนใหญ่ในทางปฏิบัติมักให้ความเห็นรวม) ในกรณีที่มีการร้องขอดูเหตุผลการตัดสินในภายหลัง ส่วนจะมีการประกาศสู่สาธารณะหรือไม่ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของกรรมการและความเหมาะสมของโครงการ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมประกวดแบบหลายท่านมักไม่ยากให้มีการชี้แจงเหตุผลของผู้ที่ไม่ได้รับการคัดเลือกสู่สาธารณะ เนื่องจากจะมีผลกระทบต่อภาพลักษณ์ของบริษัท

4) **ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการหลังการประกวดแบบ**

ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการหลังการประกวดแบบ จากการสัมภาษณ์ในประเด็นหลักได้ดังนี้

- **วิธีการจัดจ้าง**

วิธีการจัดจ้าง ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการจัดการประกวด คณะกรรมการจัดจ้าง / ตรวจรับงาน ซึ่งควรที่จะกำหนดไว้ใน TOR โดยเฉพาะค่าออกแบบควรระบุให้ชัดเจนไม่เช่นนั้นจะเป็นการเปิดโอกาสให้มีการเสนอราคา ซึ่งในปัจจุบันการจัดจ้างในโครงการประกวดแบบหลายโครงการไม่มีความชัดเจน

³⁰ สัมภาษณ์ สีน พงษ์หาญยุทธ, 28 มกราคม 2552.

เลื่อนลอย ไม่ระบุช่วงเวลาที่แน่นอน³¹ ควรจะต้องมีร่างสัญญาจ้างออกแบบ ให้ผู้ร่วมประกวดแบบได้พิจารณาตั้งแต่เริ่มประกวดแบบ เพื่อให้ทราบขอบเขตของงาน เงื่อนไข ความรับผิดชอบ กำหนดการต่างๆ ค่าบริการวิชาชีพ และการแบ่งงวด ปกติมักมีการกำหนดโดยคณะกรรมการจัดการประกวดแบบ

- **แนวทางในการพัฒนาแบบประกวดไปเป็นแบบก่อสร้าง**

โดยทั่วไปแบบที่ชนะการประกวด จะต้องได้รับการปรับแก้ไขก่อนที่จะพัฒนาเป็นแบบก่อสร้าง ทั้งในแง่ ความต้องการ ขนาด พื้นที่ จำนวน องค์ประกอบ เพราะเวลาที่กำหนด Program of Requirements สำหรับการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบนั้น มักมีเวลาจำกัด ยังไม่ครอบคลุมปัญหา / ความต้องการในทุกประเด็น จึงต้องปรับข้อมูล ความต้องการให้สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุด ก่อนพัฒนาแบบต่อไป หรือแม้แต่แนวความคิดของผู้ชนะการประกวดแบบในบางประเด็น (ที่ไม่ใช่ประเด็นหลัก) อาจมีความเป็นไปได้น้อย หรือมีความเสี่ยง หรือมีค่าใช้จ่ายสูงเกินไป จำเป็นต้องปรับแก้ไข (ควรระบุการปรับแก้ไขไว้ในร่างสัญญา เพราะเคยมีกรณีตัวอย่าง ที่ผู้ออกแบบไม่ยอมแก้ไขแบบ อ้างว่าตนชนะได้เพราะแบบนี้) แต่อย่างไรก็ตาม ส่วนที่ปรับแก้ไขทั้งหมด ต้องไม่กระทบ หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงแนวความคิดหลัก (Concept) หรือหัวข้อการพิจารณาตาม Criteria ที่ทำให้ได้รับการตัดสินให้เป็นผู้ชนะการประกวดแบบ

ในปัจจุบันการพัฒนาแบบประกวดไปเป็นแบบก่อสร้างในหลายโครงการในงานราชการไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงไม่จากเดิม เนื่องจากจากงบประมาณมีกำหนดไว้แล้ว ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับโปรแกรมการประกวดแบบว่ามีความชัดเจนมากแค่ไหน

ในการพัฒนาแบบประกวดไปเป็นแบบก่อสร้าง มีการประสานงานกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้การพัฒนาแบบไม่ราบรื่นและวิธีการประกวดแบบที่ไม่สมบูรณ์มีผลมากต่อสิ่งที่เจ้าของจะได้รับ แต่ในการรวมเอาแนวความคิดอื่นนอกเหนือจากที่ผู้ที่ได้รับรางวัลเข้ามาใช้ในการพัฒนาแบบสามารถทำได้ หากมีการตกลง หรือชี้แจงในTOR ตั้งแต่แรก และชัดเจนว่าจะมีการนำมาใช้ และนำมาใช้อย่างไร การเปลี่ยนแปลงแบบส่งผลโดยตรงต่อค่าบริการวิชาชีพที่ได้รับซึ่งปกติก็ต่ำมากอยู่แล้ว

นอกจากนี้ยังมีประเด็นอื่นๆเกี่ยวกับแนวทางในการจัดการหลังการประกวดแบบดังนี้

แนวทางในการพัฒนาแบบประกวดไปเป็นแบบก่อสร้าง อาจมีการเปลี่ยนแปลงแบบแต่เป็นการเปลี่ยนแปลงในรายละเอียดปลีกย่อย แต่ในบางโครงการหลังจากมีการประกาศผลและแบบได้ถูกส่งไปยังผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานนั้นๆ เช่นกรรมการนโยบาย ข้อเสนอแนะบางอย่างมักส่งผลกระทบต่อการพัฒนาแบบ กระทบกับเวลาในการทำงาน แนวความคิดมีการผิดเพี้ยนไปจากเดิม การแนบสัญญาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงในเงื่อนไขแบบภายหลังการประกวดแบบมีความจำเป็นกับผู้ที่ได้รับคัดเลือกด้วยเช่นกัน³²

³¹ สัมภาษณ์ กิตติศักดิ์ เอกอุรุ, 20 มกราคม 2552.

³² สัมภาษณ์ ธเนศวร์ วงศ์ธีรบุญกรรณ์, 5 กุมภาพันธ์ 2552.

5) สรุปแนวทางในการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับแนวทางในการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐในแต่ละขั้นตอน ได้ดังนี้

• ขั้นตอนก่อนการประกวดแบบ

เจ้าของโครงการควรศึกษาข้อกำหนดของระเบียบการจัดจ้างของภาครัฐหรือของหน่วยงานว่าโครงการก่อสร้างที่ต้องการจัดให้มีการประกวดแบบนั้นมีความจำเป็นและสามารถทำได้หรือไม่ และพิจารณาความพร้อมในการจัดการประกวดแบบของหน่วยงาน ทั้งในเรื่องงบประมาณ บุคลากร ผู้เชี่ยวชาญ จากนั้นจึงตั้งคณะทำงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการประกวดแบบ

การกำหนดความต้องการเบื้องต้นของโครงการควรกำหนดให้ชัดเจนการจ้างที่ปรึกษาเพื่อศึกษาโครงการขึ้นอยู่กับขนาดและเกี่ยวข้องกับสาธารณะมาก ๆ หรือเป็นโครงการที่ไม่เคยจัดทำมาก่อนหรือเจ้าของโครงการไม่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในโครงการนั้นๆ อาจตั้งคณะกรรมการหรือว่าจ้างที่ปรึกษาเพื่อจัดการศึกษาโครงการก่อน เพื่อที่จะกำหนดความต้องการของโครงการประกวดแบบ ซึ่งจะทำให้ได้ผู้ชนะในการประกวดแบบที่ตรงกับจุดประสงค์ที่ต้องการจริง แล้วสรุปผลโดยกรรมการจัดการประกวดแบบเพื่อกำหนดTOR ในการประกวดแบบ

ศึกษาโครงการขั้นตอนนี้มีความสำคัญมาก เพื่อบอกความต้องการของโครงการ ควรจะมีการศึกษาโครงการก่อน ทำให้ผู้ร่วมประกวดแบบทำได้ตรงเป้า มีปัญหาจากระบบการทำงานของภาครัฐไม่อำนวยให้เกิดประสิทธิผล(ระบบงบประมาณ)³³ รายละเอียดของความต้องการโครงการที่ไม่ชัดเจนส่งผลต่อความได้เปรียบเสียเปรียบของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ไม่ควรให้รายละเอียดความต้องการของโครงการที่ผู้เข้าร่วมประกวดแบบเสนอเป็นตัวชี้ขาดแพ้ชนะ เนื่องจากประกวดแบบควรเป็นการแข่งขันกันที่แนวความคิด

การกำหนดประเภทของการประกวดแบบและการเลือกวิธีการประกวดแบบ สามารถประกวดแนวความคิดเพียงอย่างเดียวหรือพิจารณาคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบร่วมก็ได้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประกวดแบบ ส่วนขั้นตอนจะเป็นแบบ 1 ขั้นตอนหรือ 2 ขั้นตอน ขึ้นอยู่กับมูลค่าของโครงการ ความสำคัญของโครงการขนาดใหญ่ เงินลงทุน ต้องการคุณภาพสูง เป็นที่ยอมรับในวงกว้าง มีความพิถีพิถัน เน้นคุณภาพของผลงาน มากกว่าความสวยงามเป็นหลัก ส่วนการกำหนดเงินประกัน สามารถมีได้ในโครงการที่มีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ออกแบบ เพื่อให้เจ้าของโครงการมั่นใจได้ว่าผู้ที่ได้รับการคัดเลือกจะสามารถจัดโครงการอย่างต่อเนื่องจนแล้วเสร็จ โดยเฉพาะในโครงการขนาดใหญ่ที่ผู้ออกแบบต้องการมีการลงทุนค่อนข้างสูง³⁴ การกำหนดผลตอบแทนให้กับผู้เข้าร่วมประกวดแบบมักมีให้เฉพาะโครงการประกวดแบบที่มีการประกวดแบบ 2 ขั้นตอนโดยการประกวดแบบในรอบที่ 2 ควรจะมีผลตอบแทนอย่างน้อย 20 เปอร์เซ็นต์ของผู้ที่ได้รับรางวัลว่าจ้างออกแบบ ให้กับผู้เข้าร่วมประกวดแบบรายอื่นๆที่ไม่ได้รับคัดเลือกการกำหนดให้มีผลตอบแทน ขึ้นอยู่

³³ สัมภาษณ์ คุณวีระวุฒิ โอตระกูล, 3 กุมภาพันธ์ 2552.

³⁴ สัมภาษณ์ สมิตร์ โอบายะวาทย์, 29 มกราคม 2552.

กับแหล่งเงิน หากไม่ได้ใช้งบประมาณจากส่วนกลางก็ไม่จำเป็นต้องอ้างอิงจากระเบียบพัสดุก็ได้³⁵ ซึ่งในปัจจุบันการกำหนดรางวัลผลตอบแทนและค่าออกแบบตามระเบียบพัสดุค่อนข้างน้อยเทียบกับขอบเขตการทำงาน ที่งาน ค่าที่ปรึกษาเพิ่มเติมซึ่งส่วนใหญ่มักไม่มีให้

การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ (TOR) ในปัจจุบันเป็นขั้นตอนที่มักมีปัญหาอยู่มาก โดยเฉพาะเรื่องความไม่ชัดเจนของความต้องการของผู้จัดประกวด งบประมาณโครงการ ขอบเขตของงาน และการไม่ระบุค่าออกแบบหรือข้อตกลงการว่าจ้างให้ชัดเจน ซึ่งเจ้าของโครงการที่ไม่มีผู้เชี่ยวชาญที่จะสามารถจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบให้ถูกต้อง ตรงกับความต้องการของโครงการ และมีความเป็นธรรมต่อผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ควรจะให้ผู้เชี่ยวชาญเข้ามาร่วมจัดทำร่าง TOR ด้วย

การจัดตั้งคณะกรรมการตัดสิน ควรจะมีทั้งกรรมการภายในและกรรมการจากภายนอกที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรวิชาชีพหรือสาขาที่เกี่ยวข้องและควรมีการระบุชื่อหรือตำแหน่งของกรรมการให้ผู้เข้าร่วมประกวดแบบทราบใน TOR และควรมีการแจ้งเกณฑ์การตัดสินให้ผู้เข้าร่วมประกวดทราบด้วยเช่นกัน แต่ในรายละเอียดของการให้คะแนนจะแจ้งให้ทราบหรือไม่ขึ้นอยู่กับความเหมาะสม

หลังจากมีการกำหนดเงื่อนไขการประกวดแบบแล้ว จะมีการประกาศเชิญชวนให้ร่วมเข้าประกวดแบบ โดยตั้งคณะกรรมการเพื่อประชาสัมพันธ์และประสานงานกับกับผู้เข้าร่วมประกวดแบบ เพื่อแจ้งรายละเอียดและเงื่อนไขข้อกำหนดต่างๆ ให้กับผู้เข้าร่วมประกวดแบบทราบ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมในการประกวดแบบ ถ้าเป็นการประกวดแบบเปิดทั่วไปจะประกาศให้ทราบโดยทั่วกันหรือมีการประสานงานผ่านทางองค์กรวิชาชีพให้ช่วยประชาสัมพันธ์ แต่ในการประกวดแบบจำกัดข้อกำหนดจะใช้วิธีการเชิญ จากนั้นผู้เข้าร่วมประกวดแบบจะพิจารณาเพื่อเข้าร่วมการประกวดและแจ้งความจำนงในการประกวดเพื่อรับฟังการชี้แจงข้อมูลต่อไป

● ขั้นตอนการจัดการประกวดแบบ

การชี้แจงการข้อมูลการประกวดแบบและการนำผู้เข้าร่วมประกวดแบบดูสถานที่ตั้งโครงการ หลังจากตกลงเข้าร่วมประกวดแบบแล้วจะมีการหาทีมผู้ทำงานโดยในบางครั้ง บริษัทที่มีการจัดการประกวดแบบภายในโดยผู้ที่ได้รับคัดเลือกจะเป็นหนึ่งในทีมผู้ทำงานประกวดแบบนั้นๆ³⁶ การชี้แจง TOR และการดู SITE ในบางโครงการมีระยะเวลาค่อนข้างจำกัดหรือการถามตอบชี้แจงไม่ชัดเจน ส่งผลต่อผลงานการประกวดแบบที่ได้รับไม่ตรงกับความต้องการ

การส่งผลงานแนวความคิดในการออกแบบและการนำเสนอและชี้แจงแนวความคิด ควรมีการจัดการตามเงื่อนไขการประกวดแบบอย่างเคร่งครัดเพื่อไม่ให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบ

การตัดสินและประกาศผลการตัดสินการคัดเลือกแบบที่ดีควรเลือกแบบที่สามารถแก้ไขได้ง่าย แบบที่ชนะควรเป็นแบบที่แก้ไขแล้วยังคงเป็นแบบเดิมอยู่ ทั้งเรื่องหน้าตาและแนวความคิดหลัก³⁷

³⁵ สัมภาษณ์ เฉลิมยศ ยืนยงค์, 18 มีนาคม 2552.

³⁶ สัมภาษณ์ ประภากร วทนายกุล, 26 มกราคม 2552.

³⁷ สัมภาษณ์ วีรวุฒิ โอตระกุล, 3 กุมภาพันธ์ 2552.

- **ขั้นตอนหลังการประกวดแบบ**

ขั้นตอนหลังการประกวดแบบโดยหลักการจะเป็นคนละขั้นกับการประกวดแบบ ที่ปรึกษาไม่มีบทบาทในขั้นตอนนี้ ยกเว้น PM ที่มีหน้าที่บริหารโครงการตั้งแต่เริ่มต้นจนจบโครงการ คณะกรรมการจัดการประกวดแบบจะทำกาสรรหาเพื่อจัดจ้าง PM เพื่อให้เป็นผู้จัดการต่อ โดย PM จะทำงานเป็นผู้ปฏิบัติการ โดยมีคณะกรรมการจัดการประกวดแบบเป็นผู้ตัดสินใจ

ขั้นตอนต่อไปคือการเจรจาข้อตกลงการออกแบบ การเซ็นสัญญาการจัดจ้าง ทีมที่ทำงานประกวดแบบจะเป็นทีมที่พัฒนาแบบต่อไปในขั้นตอนการก่อสร้าง แต่ในโครงการประกวดแบบ 2 ขั้นตอนนี้ อาจจะมีการรวมทีมผู้ออกแบบในภายหลัง

การเปลี่ยนแปลงแบบ โดยที่แนวความคิดยังจะต้องเหมือนเดิมต้องไม่มีผลกระทบต่อราคา ในปัจจุบันในโครงการก่อสร้างของภาครัฐ การเปลี่ยนแปลงแบบหลายครั้งหลังจากประกวดแบบเสร็จสิ้นมาจากการที่เจ้าของโครงการไม่มีงบประมาณตั้งแต่แรก ความต้องการของโครงการไม่ชัดเจน ไปจนถึงการเปลี่ยนผู้บริหารของหน่วยงานนั้นๆ การพัฒนาแบบจากแบบที่ชนะการประกวดที่เน้นแนวความคิด เมื่อนำมาพัฒนาเป็นแบบก่อสร้างจริง มักเกิดปัญหา เพราะในการพัฒนาแบบขั้นต้นสร้างจริงพยายามจะนำเอาการใช้งานอื่นๆ เข้ามาเพิ่มเติมในภายหลังหรือเอาข้อดีของแบบที่ได้ที่ 2 ที่ 3 มาร่วมด้วย³⁸

สรุปคือการจัดการโดยทั่วไปจัดการตามระเบียบขั้นตอนที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขการประกวดแบบ (TOR) รวมทั้งต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับสัญญาข้อตกลงหลังการประกวดแบบ หากจัดการตามขั้นตอนนี้ไม่ตรง TOR ผู้เข้าร่วมประกวดแบบสามารถโต้แย้ง แต่อย่างไรก็ตามรายละเอียดขั้นตอนนี้ต่างๆ อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้หากผู้เข้าร่วมประกวดมีการโต้แย้งในช่วงของการชี้แจง เช่นในเรื่องของระยะเวลา ปริมาณงาน หรือจำนวนเอกสาร เป็นต้น

5.2.7 แนวทางการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ

1) หน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ (TOR) โครงการก่อสร้างของภาครัฐ

ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ (TOR) จากการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

- **เจ้าหน้าที่ของภาครัฐ** โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางนี้ จำนวน 2 ท่าน และให้เหตุผล ดังนี้
ภาครัฐควรเป็นผู้จัดการหลักในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบโดยนำเอาหลักการขององค์กรวิชาชีพไปประยุกต์ใช้ ภายใต้ข้อกำหนดของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี และอาจมีใช้เกณฑ์การว่าจ้างที่ปรึกษามาประยุกต์ใช้เพื่อไม่ให้ขัดกับระเบียบการจัดจ้าง
- **ที่ปรึกษา** โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางนี้ จำนวน 2 ท่าน และให้เหตุผล ดังนี้
ควรมีการให้องค์กรวิชาชีพ (สภาสถาปนิก) หรือมีการการจัดจ้าง PM ในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่ถูกต้องในการคัดเลือกผู้ออกแบบ
- **เจ้าหน้าที่ของภาครัฐร่วมกับที่ปรึกษา**

³⁸ สัมภาษณ์ วีรวุฒิ โอตระกูล, 3 กุมภาพันธ์ 2552.

โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางนี้ จำนวน 9 ท่าน และให้เหตุผล ดังนี้

เจ้าของโครงการ ร่วมกับสมาคม/องค์กรวิชาชีพ การคัดเลือก ว่าจ้าง หรือ แต่งตั้ง แล้วแต่กรณี แล้วแต่ขนาด เวลา และงบประมาณ เช่นในโครงการพิเศษ โครงการซับซ้อน โครงการที่มีเล็กแต่ต้องการคุณภาพของผลงานสูงหรือเจ้าของโครงการไม่มีความรู้เรื่องอาคารประเภทนั้นๆเพียงพออาจจำเป็นต้องมีการแต่งตั้ง แต่ก็ควรมีกระบวนการสรรหาที่มีความโปร่งใสมากเช่นเดียวกัน ในโครงการที่ไม่ใหญ่มักมีการจัดตั้งคณะกรรมการร่าง TOR หรือเชิญองค์กรวิชาชีพมาร่วมร่าง แต่องค์กรวิชาชีพมักจะเป็นผู้ให้คำปรึกษามากกว่า

นอกจากนี้ยังมีประเด็นอื่นๆเกี่ยวกับหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ (TOR) ดังนี้

สภาสถาปนิกควรเป็นผู้กำหนด TOR เป็นเกณฑ์มาตรฐาน ถ้าเป็นงานขนาดเล็กไม่ซับซ้อน โดยทั่วไปเจ้าหน้าที่รัฐสามารถจัดการเองได้ แต่ควรมีการจัดจ้างเอกชนเข้าไปจัดการเป็น PM ในกรณีที่เป็นโครงการขนาดใหญ่ที่มูลค่าสูงก็ใช้วิธีจัดจ้าง PM ในการจัดการเช่นเดียวกัน แต่ควรมีการแต่งตั้งข้าราชการเป็นคณะกรรมการจัดการประกวดแบบเพื่อควบคุม PM อีกที

ผู้เขียน TOR นอกจากจะต้องเข้าใจ ระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง ระเบียบสำนักนายก มาตรฐานการประกวดแบบ และข้อบังคับจรรยาบรรณวิชาชีพแล้ว ยังต้องเข้าใจ ความต้องการ/กระบวนการใช้อาคาร/ผู้ใช้อาคาร เป็นอย่างดีอีกด้วย เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ข้อมูลด้านปริมาณ เช่น ขนาด พื้นที่ จำนวน ห้อง อาจมีผลในเชิงงบประมาณ แต่ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ กระบวนการใช้อาคารมีผลในเชิงคุณภาพ ประสิทธิภาพของงานออกแบบ³⁹

2) การกำหนดเกณฑ์การทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์การทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน จากการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

มีผู้ให้ความเห็นว่าควรจัดทำเกณฑ์การทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน จำนวน 8 ท่าน โดยให้เหตุผลว่าควรให้องค์กรวิชาชีพเป็นผู้จัดทำ มีลักษณะเป็นกรอบของการจัดทำ TOR ที่ไม่ขัดแย้งกับระเบียบพัสดุ ส่งผลให้ผู้ออกแบบเข้าร่วมประกวดแบบมากขึ้น โดยให้หน่วยงานของภาครัฐยึดถือเป็นเกณฑ์ มีการติดตามว่าโครงการที่จัดการประกวดแบบจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบถูกตามเกณฑ์หรือไม่ หากการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบไม่ถูกต้องตามเกณฑ์ก็ควรขอให้สมาชิกไม่เข้าใครเข้าก็ถือว่าผิดจรรยาบรรณวิชาชีพ ซึ่งในขณะนี้ทางสภากำลังมีการผลักดัน โดยเริ่มจากการจัดทำมาตรฐานการว่าจ้างสถาปนิกที่ปรึกษา และต่อไปในภาครัฐควรมีการกำหนดเป็นระเบียบการจัดจ้างผู้ออกแบบโดยเฉพาะ

และมีผู้ให้ความเห็นว่า**ไม่**ควรจัดทำเกณฑ์การทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันจำนวน 4 ท่าน โดยให้เหตุผลว่าเพราะโครงการประกวดแบบแต่ละโครงการมีความแตกต่างกัน หากจะมีการจัดทำเกณฑ์ ควรกำหนดแค่เพียงให้ปฏิบัติตามกรอบของมาตรฐานการประกวดแบบก็น่าจะเพียงพอแล้ว

³⁹ สัมภาษณ์ สุพจน์ โกวิทยวานิช, 31 มกราคม 2552.

3) เกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)

ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับเกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR) จากการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

- **นโยบายของหน่วยงานภาครัฐ (ที่มาของงบประมาณ)**

โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางนี้ จำนวน 3 ท่าน และให้เหตุผล ดังนี้

ในปัจจุบัน**ไม่มีเกณฑ์**ที่มีการอ้างอิงจาก TOR เก่า ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ในโครงการประกวดแบบของภาครัฐ และบางครั้งก็ขึ้นอยู่กับหน่วยงาน นโยบายของหน่วยงานตลอดจนที่มาของแหล่งเงินทุน ซึ่งหากเป็นงบประมาณที่ไม่ได้มาจากส่วนกลางอาจใช้ข้อกำหนดภายในของหน่วยงานนั้นๆก็ได้

- **ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ**

โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางนี้ จำนวน 2 ท่าน และให้เหตุผล ดังนี้

ปัจจุบัน**ไม่มีเกณฑ์**การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR) ในโครงการประกวดแบบหลายโครงการจึงใช้การอ้างอิงตามข้อกำหนดการจ้างภาครัฐเป็นหลัก (ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ) โดยองค์กรวิชาชีพมีส่วนร่วมในการให้คำแนะนำด้านเทคนิค

- **มาตรฐานการประกวดแบบ**

โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางนี้ จำนวน 6 ท่าน และให้เหตุผล ดังนี้

เกณฑ์ในการจัดทำ TOR ควรมีความเข้มข้น แตกต่างกันไปในแต่ละโครงการ และควรให้สภาสถาปนิกหรือสภาวิศวกรเป็นผู้จัดทำเกณฑ์ในการจัดทำ TOR ควรมีความแตกต่างในแต่ละโครงการ ซึ่งกำหนดได้จากเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการ แล้วเลือกให้สอดคล้องกับโครงการ ความไม่ชัดเจนของ TOR เกิดขึ้นได้สองส่วนคือส่วนเนื้อหาของการประกวดซึ่งจะทำให้ได้ผลงานการประกวดแบบที่ตรงตามวัตถุประสงค์ และส่วนที่สองคือกระบวนการในการคัดเลือก ซึ่งจะทำให้เกิดปัญหาคือเกิดข้อครหาในความไม่ยุติธรรมในการตัดสิน โดยสภาสถาปนิกมีนโยบายในการเข้าไปเป็นผู้รับรองการประกวด เพื่อเป็นการกำหนดมาตรฐานว่าโครงการประกวดใดที่ไม่มีสภาสถาปนิกเข้าไปเป็นผู้รับรองการประกวดจะถือว่าเป็นโครงการที่ไม่ได้มาตรฐาน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อสถาปนิกผู้เข้าร่วมการประกวดเพราะในจรรยาบรรณวิชาชีพกำหนดไว้ว่าสถาปนิกจะต้องทำงานที่ได้มาตรฐาน ซึ่งสภาสามารถลงโทษทางด้านวิชาชีพได้โดยสภาเป็นผู้กำหนด สมาคมเป็นผู้สนับสนุน⁴⁰

นอกจากนี้ยังมีประเด็นอื่นๆเกี่ยวกับเกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR) ดังนี้

ในปัจจุบัน**ไม่มีการ**ใช้เกณฑ์จากหน่วยงานใดเป็นหลัก ในบางครั้งมีการอ้างอิงจากโครงการที่เป็นที่ยอมรับ หรือ มีขนาดโครงการใหญ่กว่าในระเบียบพัสดุกำหนดแค่ขอบเขต ไม่ได้กำหนดวิธีการของการประกวดแบบ⁴¹

สภาสถาปนิกและกระทรวงการคลัง(มีการเห็นพ้องต้องกัน) เพื่อทุกส่วนได้ประโยชน์และเป็นธรรมร่วมกันร่างเกณฑ์การจัดทำTOR⁴² หรืออาจมีการจัดทำเป็นลักษณะ GUIDELINE ตัวอย่างเช่น ของ UIA

⁴⁰ สัมภาษณ์ ทวีจิตร จันทรสชา, 29 มกราคม 2552.

⁴¹ สัมภาษณ์ สีน พงษ์หาญยุทธ, 28 มกราคม 2552.

หรือใช้การประมวลผลจากเกณฑ์วิธีการหลายๆวิธีการ การจัดทำเกณฑ์เป็นไปได้ยาก แล้วแต่โครงการ ส่วนใหญ่จะเริ่มกันใหม่หมด แต่ถ้าเป็นโครงการประเภทหอศิลป์ ศูนย์วัฒนธรรม หรือโครงการที่มีความซับซ้อนควรเริ่มใหม่โดยหาผู้เชี่ยวชาญเข้ามาทำ

4) ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)

ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR) จากการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

- **การกำหนดวัตถุประสงค์การประกวดแบบ**

การกำหนดวัตถุประสงค์การประกวดแบบ ควรมีความชัดเจน แต่โดยทั่วไปในโครงการประกวดแบบของภาครัฐถือว่าใช้ได้ คือเป็นการกำหนด ต้องการอะไร ขึ้นไหน แนวความคิด หรือลงรายละเอียดอาคารแล้วแต่ขั้นตอน

- **การกำหนดประเภทของการประกวดแบบ**

การกำหนดประเภทของการประกวดแบบ เพื่อให้ทราบว่าผู้เข้าร่วมประกวดแบบมีสามารถเข้าร่วมประกวดแบบในโครงการประเภทนี้ได้หรือไม่ โดยแบ่งเป็น เพื่อการก่อสร้างหรือเพื่อค้นหาแนวความคิดเท่านั้น คือถ้าตั้งใจจะเป็นโครงการก่อสร้างก็ควรจัดการวางแผนตั้งแต่ต้นจนจบ

- **การกำหนดความต้องการของโครงการ**

การกำหนดความต้องการของโครงการ ควรจะมีการกำหนดก่อนออก TOR และไม่ควรมีการเพิ่มเติมทีหลัง เป็นภาระหน้าที่โดยตรงของผู้ออก Programming ควรมีผู้เชี่ยวชาญ/วิชาชีพรับผิดชอบดูแลรายละเอียดโดยตรง แต่ที่ผ่านมามีส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีหรือละเอียดมากแต่ไม่สอดคล้องกัน

ควรกำหนดให้ละเอียดที่สุดเท่าที่จะทำได้ ส่งผลดีในแง่ของกรอบความต้องการชัดเจน บางกรณีเจ้าของอาจจะให้กำหนดละเอียดได้ระดับหนึ่ง เนื่องจากจะต้องการหาแนวคิดใหม่ๆหรือต้องการเพิ่มเติมส่วนอื่นที่หลังเป็นส่วนเพิ่มเติมในอนาคต อาจจะไม่จำเป็นต้องลงรายละเอียดก็ได้

- **การกำหนดลักษณะวิธีการประกวดแบบ**

การประกวดแบบ 1 หรือ 2 ขั้นตอนเป็นไปได้ทั้ง 2 แบบขึ้นอยู่กับโครงการ หากโครงการมีขนาดเล็ก การประกวดแบบ 1 ขั้นตอนน่าจะเพียงพอต่อการนำเสนอแนวความคิด หรือมีขอบเขตในการเสนอแนวความคิดโดยการสัมภาษณ์ถึงแนวทางในการบริหารก็น่าจะเป็นส่วนหนึ่งของวิธีการคัดเลือกได้ นอกจากนี้ผู้เข้าประกวดควรจะรู้ธรรมชาติของเจ้าขององค์การว่าเป็นอย่างไร ควรมีการคาดการณ์ไว้ก่อนด้วย

- **การกำหนดระยะเวลา / กำหนดการ**

การกำหนดระยะเวลา / กำหนดการมักมีปัญหา ไม่ค่อยกำหนดหรือระบุระยะเวลาในการจัดจ้างที่ชัดเจน ส่งผลต่องบประมาณที่คาดเคลื่อน โดยเฉพาะในโครงการประกวดแบบที่ไม่เป็นธรรมเนียมหรือมีตัวผู้ออกแบบอยู่ก่อนแล้ว มักจะให้เวลาไม่เหมาะสมกับงาน

⁴² สัมภาษณ์ นิตศักดิ์ ขอบดำรงธรรม, 28 มกราคม 2552.

ดังนั้นการจัดเวลาให้เหมาะสมกับงาน สอดคล้องกับโครงการ ขอบเขตการทำงาน คน ผู้เข้าร่วม ประท้วงจะได้พิจารณาตัวเอง อย่างน้อยควรมีเวลาให้กับผู้เข้าร่วมประท้วงแบบ 3 สัปดาห์ (ขอบเขตงานเพียงการนำเสนอแนวความคิด)

- **การกำหนดคณะกรรมการ / เกณฑ์การตัดสิน**

เพื่อแสดงความบริสุทธิ์ใจ ความโปร่งใส การกำหนดคณะกรรมการควรมีความชัดเจนและแจ้งให้ผู้เข้าประท้วงทราบ โดยการระบุชื่อหรือกำหนดตำแหน่งบุคคล ในการตัดสินงานสถาปัตยกรรมงานที่ดีอาจจะไม่เข้าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ทั้งหมดก็ได้ การกำหนดเกณฑ์ส่วนหนึ่งเป็นการถ่วงดุลที่แจ่มแจ้งเหตุผลของกรรมการ

ในปัจจุบันการกำหนดคณะกรรมการ / เกณฑ์การตัดสินยังมีปัญหาอยู่ การไม่มีที่ปรึกษาเป็นส่วนหนึ่งทำให้กำหนดการให้คะแนนไม่ชัดเจน

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความเห็นว่า *ไม่ควรมีเกณฑ์การตัดสิน การตัดสินควรอยู่ที่ตัวกรรมการ ถ้ามีเกณฑ์ที่ไม่จำเป็นต้องมีกรรมการ เจ้าหน้าที่ก็ตัดสินได้ แต่เกณฑ์ก็เป็นตัวบอกว่าเจ้าของงานต้องการอะไรเป็นหลักอยู่แล้ว อาจมีการกำหนดน้ำหนักคะแนนก็ช่วยได้ส่วนหนึ่ง*⁴³

- **การกำหนดรางวัลและผลตอบแทน**

ควรมีการให้ผลตอบแทนแก่ผู้เข้าร่วมประท้วงในรอบสอง สอดคล้องกับปริมาณผลงานที่ส่งเข้าประกวด ในปัจจุบันการจ่ายผลตอบแทนไม่แตกต่างจากเมื่อก่อน มีให้เฉพาะโครงการใหญ่ เป็นการคัดเลือกแบบคัดเลือกแบบเชิญ แต่บางครั้งการให้ผลตอบแทนอาจจะไม่จำเป็น ขึ้นอยู่กับเจ้าของโครงการและตัวผู้เข้าร่วมประท้วง

5.2.8 แนวทางการจัดทำมาตรฐานการและการรับรองการประกวดแบบ

1) การบังคับหรือประยุกต์ใช้มาตรฐานการประกวดแบบ

ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการการบังคับหรือประยุกต์ใช้มาตรฐานการประกวดแบบ ได้ดังนี้

- **ข้อบังคับ/กฎหมาย**

โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางนี้ จำนวน 2 ท่าน และให้เหตุผลสนับสนุน ดังนี้

ในปัจจุบันมีลักษณะเป็นแนวทางการจัดการประกวดแบบอนาคตควรจัดทำเป็นข้อบังคับ สถาปนิกมีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติวิชาชีพตามกฎหมาย แต่ในทางปฏิบัติควบคุมได้เฉพาะสมาชิกที่มีใบประกอบวิชาชีพเท่านั้นไม่สามารถควบคุมองค์กรอื่นๆ เจ้าของโครงการ หรือเจ้าหน้าที่ภาครัฐได้ ถ้าหากเงื่อนไขการประกวดแบบนี้ผิด สถาปนาจึงจัดการเพื่อไม่ให้เกิดการเอาเปรียบ เกิดความยุติธรรม เช่นเรื่องของเวลา หรือการมีผู้ออกแบบอยู่แล้ว การออกข้อบังคับบังคับโดยสถาปนิกจึงเป็นการรักษาผลประโยชน์ของสถาปนิกด้วย

ตามนโยบายของสภาสถาปนิกหากการประกวดแบบมีเงื่อนไขประกวดผิดจรรยาบรรณวิชาชีพ และทางสภาสถาปนิกแจ้งเป็นจดหมายเวียนแล้วสมาชิกยังเข้าร่วมถือว่าผิดข้อบังคับ แต่เจตนาจริงๆ เนื่องจากในอดีตเงื่อนไข มีความไม่ถูกต้องหลายส่วนเช่นการประกวดราคา เรื่องความยุติธรรมควรมี

⁴³ สัมภาษณ์ สีน พงษ์หาญยุทธ, 28 มกราคม 2552.

การระบุค่าแบบให้ชัดเจนและต้องระบุขอบเขตของงานให้ชัดเจนเฉพาะส่วนของงานสถาปัตยกรรมเท่านั้น ไม่รวมงานครุภัณฑ์ ซึ่งในหลายครั้งมักให้ผู้ออกแบบทำการออกแบบงานครุภัณฑ์ซึ่งไม่มีค่าแบบให้ เพราะไม่ตั้งงบสำหรับการทำเฟอร์นิเจอร์⁴⁴

- **มาตรฐานการประกวดแบบ**

โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางนี้ จำนวน 10 ท่าน และให้เหตุผล ดังนี้

ควรจะมี โดยสภาสถาปนิกเน้นเรื่องของส่วนราชการเป็นหลัก มาตรฐานการประกวดแบบ มีลักษณะเป็นมาตรฐานไม่ใช่ข้อบังคับ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ในการจัดทำมาตรฐานควรมีข้อกำหนดที่ไม่ขัดแย้งกับ พรบ.สถาปนิกและระเบียบการจัดจ้างแต่ไม่ควรตีกรอบมากเกินไป การนำมาตรฐานไปประยุกต์ใช้ องค์กรวิชาชีพ สภาสถาปนิก คณะกรรมการมีการพิจารณาร่วมกัน ไม่มีการใช้อำนาจเบ็ดเสร็จ หากมีการประกาศใช้แล้ว ต้องมีการประชาสัมพันธ์กับหน่วยงานราชการ เพราะปัจจุบันหลายหน่วยงานจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบด้วยความไม่รู้ และพยายามนำระเบียบการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐมาใช้ในการประกวดแบบ ซึ่งมีขอบเขตครอบคลุมมากเกินไป และมีลักษณะเป็นการประกวดราคาซึ่งเป็นการผิดจรรยาบรรณ

- **แนวทางการจัดการประกวดแบบ**

โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิเห็นด้วยกับแนวทางนี้ จำนวน 3 ท่าน และให้เหตุผล ดังนี้

ควรจะมีแนวทางการจัดการประกวดแบบ เนื่องจากมีความยืดหยุ่นตามลักษณะของโครงการ สามารถประยุกต์ใช้ได้ โดยองค์กรวิชาชีพควรผลักดันให้มีที่ปรึกษาโครงการ ผู้บริหารโครงการ เพื่อประยุกต์ใช้แนวทางการจัดการประกวดแบบ ให้ถูกต้อง

นอกจากนี้ยังมีประเด็นอื่นๆเกี่ยวกับแนวทางการประยุกต์ใช้มาตรฐานการประกวดแบบ ดังนี้

มีผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่านไม่เห็นด้วยกับมาตรฐานเพราะจะเป็นการกำหนดให้ทุกการประกวดแบบเหมือนกันหมดแต่ควรมีแนวทางเพื่อให้ได้มั่นใจว่าผู้จัดประกวดได้งานตรงวัตถุประสงค์ของเจ้าของโครงการและ ผู้ประกวดเข้าร่วมแบบมั่นใจว่านำเสนองานได้ตรงประเด็น ได้รับการตัดสินอย่างยุติธรรม และมีผู้ทรงคุณวุฒิ 1 ท่านให้ความเห็นว่ามาตรฐานการประกวดแบบอาจไม่จำเป็น ในส่วนของภาครัฐบาลควรตั้งมาตรฐานตามงบประมาณการก่อสร้างเป็นหลัก นอกจากนี้ ยังขึ้นอยู่กับประเภทของโครงการอีกด้วย⁴⁵

2) **แนวทางการกำหนดมาตรฐานการประกวดแบบ**

ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการกำหนดมาตรฐานการประกวดแบบ จากการสัมภาษณ์ ได้ดังนี้

- **การกำหนดแนวทางการจัดการประกวดแบบ**

การกำหนดประเภทการประกวดแบบ ควรเป็นการประกวดแบบประเภทใดประเภทหนึ่งเท่านั้น แบบเปิดทั่วไป รับแนวความคิดหลากหลาย อาจเสนอแนวความคิดโดยไม่ต้องมีแบบก็ได้ และการจำกัดจำนวน อาจจะมีเฉพาะบริษัทใหญ่เท่านั้น

⁴⁴ สัมภาษณ์ สุพจน์ โกวิทวานิช, 31 มกราคม 2552.

⁴⁵ สัมภาษณ์ ศักดิ์ชัย ยวงตระกูล, 21 มกราคม 2552.

การกำหนดวิธีการ ขั้นตอนเดียว เหมาะกับโครงการขนาดใหญ่ ไม่ซับซ้อนมากเวลาน้อย จะกำหนดคุณสมบัติหรือไม่ก็ได้ สองขั้นตอน โครงการมีลักษณะพิเศษ โดยขั้นแรกเสนอแนวความคิดเท่านั้น ขั้นที่สอง คัดเหลือจำนวนหนึ่งและให้ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาเป็นแบบ ผู้เข้าร่วมประกวดต้องหาทีมสถาปนิกที่มีใบอนุญาต ในโครงการเอกชน มักมีการจ่ายค่าตอบแทนในขั้นตอนนี้ แต่งานราชการมักทำไม่ได้ ค่าตอบแทนโดยที่ยังไม่ว่าจ้างมักทำไม่ได้ ยกเว้นบางหน่วยราชการที่มีเงินสนับสนุน สามารถนำมาใช้เป็นค่าตอบแทนได้ การจัดทำมาตรฐานไม่สามารถระบุค่าตอบแทนในขั้นตอนนี้ได้เนื่องจากขัดต่อระเบียบการจัดจ้าง ขั้นตอนนี้ควรระบุคุณสมบัติ เอกสาร เงื่อนไขการประกวดแบบ

ข้อกำหนดความต้องการของโครงการ สามารถกำหนดเบื้องต้นได้ ไม่ต้องลงรายละเอียดเช่น บันได ห้องน้ำ ห้องเครื่อง หากต้องการรายละเอียด ต้องมีการจ้างที่ปรึกษาเงื่อนไข เกณฑ์การตัดสิน ถ้าให้ดีควรระบุน้ำหนัก วิธีการอธิบายแบบ คณะกรรมการตัดสิน ต้องแต่งตั้งก่อนประกวดแบบ เพื่อให้กรรมการมีโอกาสดำหนดเกณฑ์ในการตัดสิน ในช่วงการจัดทำTOR ควรมีผู้แทนองค์กรวิชาชีพ เข้าร่วมด้วย การตัดสินลงมติเสียงข้างมาก ต้องทำบันทึกชี้แจงเหตุผลเป็นหลักฐานเก็บไว้ ไม่เผยแพร่ การประกวดแบบ 2 ขั้นตอน ควรเป็นกรรมการจากชุดแรกไม่น้อยกว่า3ใน5

การปิดข้อ ปริมาณงานที่ต้องนำเสนอ เวลาค่าตอบแทน ควรมีการระบุ ให้ชัดเจน ไม่ให้หักค่าตอบแทนออกจากค่าแบบ และจ่ายค่าตอบแทนภายใน 30 วันหลังจากประกาศผล ค่าตอบแทนไม่ควรต่ำกว่า 20 เปอร์เซ็นต์ของค่าแบบ(ยังขัดกับระเบียบราชการอยู่) ค่าแบบควรระบุให้ชัดเจนตามระเบียบของราชการ โครงการที่กำหนดว่าไม่เกิน แสดงว่ามีเจตนาแอบแฝง มีร่างสัญญา การจัดการสามารถขอทางสภาให้คำปรึกษา - รับรองการประกวดแบบ และหากเข้าร่วมแล้วสภาพที่ไม่มีมาตรฐานสามารถถอนตัวได้

ความเหมาะสมของค่าแบบไม่อยู่ในขอบเขตจรรยาบรรณของสภา แต่มาตรฐานค่าแบบให้อ้างอิงจากสมาคม ในบางครั้งค่าแบบของราชการมักไม่รวมค่าสาธารณูปโภค และลิขสิทธิ์ของแบบควรกำหนดขอบเขตการนำไปใช้เฉพาะโครงการที่ระบุโครงการเดียวเท่านั้น

ร่างมาตรฐานของสภาสถาปนิกเท่ากับมาตรฐานขั้นต่ำที่ยอมรับได้ มาตรฐานของสมาคมเป็นมาตรฐานที่ส่งเสริมวิชาชีพจะเป็นมาตรฐานที่สูงที่สุด⁴⁶

- **การกำหนดแนวทางการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ**

การกำหนดแนวทางการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบTOR ควรกำหนดเงื่อนไขให้ชัดเจนและอยู่ภายใต้กรอบของมาตรฐานการประกวดแบบ เป็นการกำหนดรายละเอียดปริมาณและจำนวนของงานให้สอดคล้องกับการทำงาน เพื่อไม่ให้เป็นการระงับผู้เข้าประกวดมากเกินไป ควรจะมีค่าตอบแทนบางส่วนให้กับผู้เข้าประกวด องค์กรวิชาชีพควรมีการจัดทำเป็นGuideline มีการกำหนดว่าใครเป็นผู้จัดทำ ต้องมีการศึกษาโครงการก่อนหรือไม่

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับแนวทางการกำหนดมาตรฐานการคัดเลือกสถาปนิกที่ปรึกษาดังนี้

⁴⁶ สัมภาษณ์ สุพจน์ โกวิทญานิช, 31 มกราคม 2552.

การกำหนดมาตรฐานการคัดเลือกสถาปนิกที่ปรึกษา ในปัจจุบันโครงการก่อสร้างหลายโครงการ สถาปนิกที่ปรึกษามักจะหมายถึงวิศวกร และกระทรวงการคลังเคยได้มีการจดทะเบียนที่ปรึกษา บริษัท สถาปนิกมีน้อยมาก ดังนั้นเมื่อมีการคัดเลือกที่ปรึกษาจึงมักถูกมองข้าม ซึ่งในปัจจุบันทางสภากำลัง ผลักดันให้งานสถาปัตยกรรมควบคุม 10 ชนิดนั้นรวมงานที่ปรึกษาไปด้วย

มาตรฐานการคัดเลือกสถาปนิกที่ปรึกษา มีการพิจารณาจากวิสัยทัศน์ แนวคิดการทำงาน หรือ แนวความคิดในการออกแบบแต่ไม่ต้องมีแบบทำให้บริษัทเล็กๆสามารถเข้าไปเสนอตัวได้ เพราะหากมีการกำหนดคุณสมบัติเพียงอย่างเดียวจะเป็นการจำกัดโอกาสของบริษัทเล็ก⁴⁷

3) ผลจากการออกมาตรฐานการประกวดแบบต่อแนวทางในการจัดการประกวดแบบ

ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับผลจากการออกมาตรฐานการประกวดแบบต่อแนวทางในการจัดการ ประกวดแบบ จากการสัมภาษณ์ ได้ดังนี้

- เจ้าของโครงการจะได้ผลงานที่ตรงความต้องการ ผู้เข้าร่วมประกวดแบบได้ส่งผลงานในโครงการที่ ต้องการ
- ช่วยให้การจัดการประกวดแบบดีขึ้น เป็นมาตรฐานวิชาชีพโดยรวม มาตรฐานปริมาณผลงานที่ส่งเข้า ประกวดเหมาะสมกับค่าตอบแทนที่ได้รับ เป็นการวัดผลของมาตรฐานการบริการทางวิชาชีพอีกทาง หนึ่งด้วย ซึ่งทางองค์กรวิชาชีพควรจะมีการติดตามวัดผล
- ช่วยให้ TOR ที่ไม่ได้มาตรฐานลดลง ก่อให้เกิดความยุติธรรมมากขึ้น ไม่ให้เกิดการเอาเปรียบ การ กำหนดเวลาและงบประมาณมีความเหมาะสมมากขึ้น
- ส่งผลต่อการเข้าร่วมประกวดแบบ โดยเฉพาะในปัจจุบันโครงการหรือหน่วยงานที่มีเรื่องทางการเมือง มาเกี่ยวข้อง ทำให้ผู้เข้าประกวดแบบไม่กล้าเข้าประกวด การมีมาตรฐานน่าจะช่วยให้ส่วนหนึ่ง
- สภาต้องมีการประชาสัมพันธ์ว่า สมาชิกและภาครัฐจะได้ประโยชน์อะไร ไม่ได้ทำเพื่อ ฝ่ายใดฝ่าย หนึ่ง การทำมาตรฐานไม่ได้ทำให้ปัญหาหมดไป เป็นการยกระดับการประกวดแบบของประเทศ ไม่ ถูกเอาเปรียบ หรือการเอาเปรียบลดลง⁴⁸

4) การรับรองการประกวดแบบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการรับรองการประกวดแบบ

ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับรองการประกวดแบบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการรับรองการ ประกวดแบบ จากการสัมภาษณ์ ได้ดังนี้

ผู้ทรงคุณวุฒิที่เห็นด้วยกับการรับรองการประกวดแบบมีจำนวน 8 ท่านให้เหตุผลว่า องค์กรวิชาชีพ (สภา สถาปนิก) ซึ่งเป็นองค์กรควบคุมดูแลการปฏิบัติวิชาชีพควรมีหน้าที่รับรองการประกวดแบบ ในโครงการขนาดใหญ่ หรือโครงการสาธารณะ การรับรองส่งผลให้การประกวดแบบมีการเปิดกว้างมากขึ้น คนเข้าร่วมประกวด แบบมากขึ้น ซึ่งในทางปฏิบัติทำได้เพียงการรับรองว่า TOR ของการประกวดแบบนี้ปฏิบัติตามมาตรฐานของการ ประกวดแบบ (แต่ไม่สามารถรับรองความโปร่งใสของการประกวดแบบได้ทั้งหมด)

⁴⁷ สัมภาษณ์ สุพจน์ โกวิทวานิช, 31 มกราคม 2552.

⁴⁸ สัมภาษณ์ ธเนศวร์ วงศ์ธัญญกรณ์, 5 กุมภาพันธ์ 2552.

การรับรองการประกวดแบบ ในร่างมาตรฐานเดิม มีการกำหนดเกี่ยวกับการรับรองไว้ในทางปฏิบัติจริงๆ ทำยาก เนื่องจากมีขั้นตอนมากและใช้เวลานาน ต้องมีการจัดตั้งกรรมการ ใช้เวลาอย่างน้อย 1 เดือน ทำให้การปฏิบัติจริงทำได้ยากเนื่องจากการประกวดแบบส่วนใหญ่มีระยะเวลาจำกัด กรรมการสภาเป็นงานอาสาสมัครไม่สามารถทำได้ในเวลาสั้น ดังนั้นหากต้องมีการรับรองก็ต้องมีการตั้งเจ้าหน้าที่ประจำคอยดูแลเกี่ยวกับเรื่องการรับรองการประกวดแบบและมีกรรมการสภาเป็นผู้อนุมัติ ดังนั้นในส่วนการรับรองจะให้สภารับรองก็หรือไม่ได้

ในปัจจุบันการตรวจสอบมีการจัดการอยู่ไม่เป็นทางการ คือ เมื่อมีการประกวดแบบของภาครัฐและให้ทางสภาเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ สภาก็จะใช้โอกาสตรงนั้นตรวจสอบเงื่อนไขการประกวดแบบก่อนแจ้งให้สมาชิกทราบ และชี้แจงทางเจ้าของโครงการกลับไปถึงข้อผิดพลาด หรืออีกทางคือสถาปนิกได้รับเชิญให้เข้าร่วมประกวดแบบ และได้ส่งเงื่อนไขการประกวดแบบให้สภาตรวจสอบในโครงการที่มีเงื่อนไขไม่ถูกต้อง หรือผิดปกติ และได้ทำจดหมายท้วงติงกลับไป การจัดการเหล่านี้ในปัจจุบันไม่ได้อยู่ในการประชุมอนุกรรมการเนื่องจากการประชุมที่ครบองค์ทำได้ยาก จึงมีการมอบหมายให้กรรมการหรืออนุกรรมการตรวจสอบโดยไม่ผ่านที่ประชุม เพื่อลดเวลาการทำงานให้เร็วขึ้นและมีการประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกทราบ⁴⁹

นอกจากนี้ยังมีผู้ทรงคุณวุฒิที่ไม่เห็นด้วยกับการรับรองการประกวดแบบมีจำนวน 3 ท่านให้เหตุผลว่าการรับรองเป็นเรื่องยากเพราะเกิดจากการทำงานของหลายหน่วยงานการรับรองการประกวดแบบจะส่งผลกระทบต่อการทำงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายอาจจะก่อให้เกิดความขัดแย้งในการปฏิบัติและหากจะมีการรับรองอาจจะมีการแต่งตั้งเป็นหน่วยงานอิสระแทน⁵⁰

5) ผลจากการรับรองการประกวดแบบต่อแนวทางในการจัดการประกวดแบบ

ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับผลจากการรับรองการประกวดแบบต่อแนวทางในการจัดการประกวดแบบ จากการสัมภาษณ์ได้ดังนี้

เจตจำนงของสภา คือ ไม่ให้มีการคัดเลือกหรือประกวดแบบที่ไม่ยุติธรรม หรือเป็นการเอาเปรียบสถาปนิกมากไป การหักท้วงจากสภาแล้วไม่มีการแก้ไขในหลายครั้งส่งผลให้การประกวดแบบล้ม เนื่องจากสมาชิกไม่เข้าร่วมประกวดแบบ ในระยะยาวจะทำให้ราชการทำตามมาตรฐานการประกวดแบบมากขึ้น ลดการเอาเปรียบกันระหว่างเจ้าของงานกับสถาปนิก เปิดโอกาสให้สถาปนิกรุ่นใหม่เข้าประกวดแบบมากขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁴⁹ สัมภาษณ์ สุพจน์ โกวิทญานิช, 31 มกราคม 2552.

⁵⁰ สัมภาษณ์ ศักดิ์ชัย ยวงตระกูล, 21 มกราคม 2552.

5.2.9 บทบาทบทบาทขององค์กรวิชาชีพต่อแนวทางการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

1) บทบาทของสภาสถาปนิก

ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสภาสถาปนิกต่อแนวทางการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐจากการสัมภาษณ์ ได้ดังนี้

บทบาทของสภามีหน้าที่โดยตรงคือควบคุมการปฏิบัติวิชาชีพให้เป็นไปตามกฎหมาย การประกวดแบบควรมีการควบคุมดูแลให้เป็นไปตามมาตรฐาน มีหน้าที่ปกป้องผลประโยชน์ของสาธารณะ การจัดการมุ่งเน้นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อส่วนรวม ให้ความสำคัญของการประกวดว่าจะส่งผลต่อส่วนรวมในทางที่ควรจะเป็นหรือไม่ ก่อให้เกิดความชอบธรรมควรมีการจัดการที่ส่งเสริมกัน

การจัดการ ทำการแต่งตั้งอนุกรรมการ เพื่อสร้างกรอบหรือมาตรฐานการประกวดแบบ จากนั้นจึงประชาสัมพันธ์ และผลักดันให้กรอบนั้นไปยังหน่วยงานอื่นๆ ให้ได้รับการยอมรับ และติดตามผล และถ้าพบว่ามีปัญหาในการเข้าร่วมประกวดแบบควรแจ้งไปยังสภา และสภาแจ้งเตือนไปยังผู้จัดทำเงื่อนไข ซึ่งอาจจะเป็นสถาปนิกให้รับทราบผลของการจัดทำเงื่อนไขที่ผิดจรรยาบรรณวิชาชีพ

2) บทบาทของสมาคมสถาปนิก

ผู้วิจัยสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทของสภาสถาปนิกต่อแนวทางการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐจากการสัมภาษณ์ ได้ดังนี้

สมาคมสถาปนิกมีหน้าที่หลักคือการส่งเสริมอาชีพ การจัดทำมาตรฐานการประกอบวิชาชีพให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล มีส่วนเสนอเกณฑ์ที่เหมาะสมมีความยืดหยุ่นและมีการกำหนดตามระดับความเข้มข้นของแต่ละโครงการและประยุกต์ใช้มาตรฐานในการประกวดแบบของเอกชน

นอกจากนี้สมาคมสถาปนิกควรมีบทบาทในการดูแลให้เกิดความชอบธรรมในการประกวดแบบดูแลการประกวดไม่ให้ถูกเอาเปรียบ ให้ความชอบธรรมกับสถาปนิก อาจมีการตั้งตัวแทนกรรมการวิชาชีพ เพื่อสนับสนุนการทำงานของสภาโดยการตอบข้อซักถามของสมาชิกเกี่ยวกับเงื่อนไขการประกวดแบบ เช่น มาตรฐานค่าออกแบบ เป็นต้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 6

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาเกี่ยวกับประเด็นในการศึกษาและการกำหนดข้อพิจารณาในจัดทำแนวทางการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ การศึกษาโครงการประกวดแบบ และผลการวิเคราะห์จากการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ในประเด็นต่างๆดังต่อไปนี้

- สรุปปัญหาและการดำเนินการประกวดแบบในปัจจุบัน
- สรุปการกำหนดแนวทางในการดำเนินการประกวดแบบ
- สรุปการกำหนดแนวทางในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ
- สรุปการกำหนดแนวทางในการจัดทำมาตรฐานการประกวด

6.1 สรุปการดำเนินการและปัญหาการประกวดแบบในปัจจุบัน

6.1.1 สรุปการดำเนินการประกวดแบบในปัจจุบัน

จากการวิจัยสามารถสรุปประเด็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของการดำเนินการประกวดแบบและปัญหาที่เกิดขึ้นในแต่ละช่วงได้ดังตารางที่ 6.1

โดยพบว่าในช่วงก่อนการประกวดแบบมีประเด็นปัญหาที่สำคัญคือ การศึกษาข้อกำหนดของระเบียบการจัดจ้างเพื่อพิจารณาจัดโครงการประกวดแบบ และการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบของเจ้าของโครงการ ในช่วงดำเนินการประกวดแบบ มีประเด็นปัญหาที่สำคัญคือ การชี้แจงการขอมูลการประกวดแบบการตัดสินใจและประกาศผลการคัดเลือก และในช่วงหลังการประกวดแบบมีประเด็นปัญหาที่สำคัญคือ การพัฒนาแบบประกวดไปเป็นแบบก่อสร้าง

ตารางที่ 6.1 ตารางสรุปขั้นตอนดำเนินการประกวดแบบในปัจจุบัน

รายละเอียดขั้นตอนการประกวดแบบ	ประเด็นปัญหา
ก่อนการประกวดแบบ	
<ul style="list-style-type: none">• การศึกษาข้อกำหนดของระเบียบการจัดจ้างเพื่อพิจารณาจัดโครงการประกวดแบบ	<ul style="list-style-type: none">- เจ้าของโครงการ มีวิธีที่ออกแบบที่ต้องการอยู่แล้ว การประกวดแบบถูกจัดขึ้นเพื่อให้ถูกต้องตามระเบียบราชการเท่านั้น- มีความไม่โปร่งใสดำเนินการโดยเอาผลประโยชน์เป็นหลักไม่มุ่งเน้นคุณภาพของงานประกวดแบบ- ปัญหาจากโครงการหรือเจ้าของโครงการยังไม่มียังงบประมาณที่ชัดเจนและใช้การประกวดแบบเพื่อของบประมาณในการก่อสร้าง- โครงการมีขนาดเล็กเกินไปที่จะจัดการประกวดแบบ

รายละเอียดขั้นตอนการประกวดแบบ	ประเด็นปัญหา
<ul style="list-style-type: none"> ● การกำหนดความต้องการเบื้องต้นของผู้จัดการประกวดแบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ความต้องการของโครงการไม่ชัดเจน มีการเปลี่ยนแปลงความต้องการและเป็นภาระผู้ที่ได้รับคัดเลือกจะต้องเป็นผู้ศึกษารายละเอียดความเป็นไปได้ในภายหลัง - การไม่มีผู้เชี่ยวชาญหรือ PM (ที่มาจากองค์การวิชาชีพ) เป็นที่ปรึกษาและดำเนินการประกวด
<ul style="list-style-type: none"> ● การกำหนดประเภท รูปแบบ และความเหมาะสมของการประกวดแบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - การประกวดแบบบางครั้งไม่ได้เป็นการประกวดแนวความคิด แต่เป็นการประกวดประโยชน์ใช้สอยของอาคารและมีการตัดสินกันด้วยเรื่องของกฎหมาย
<ul style="list-style-type: none"> ● การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบมักจะตัดลอกของเดิมขาดการพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม - การจัดทำ TOR มักจะนำ TOR ที่ใช้ในการคัดเลือกผู้รับเหมาก่อสร้าง มาใช้ ซึ่งมีการประกวดราคา ทำให้ผิดข้อบังคับจรรยาบรรณวิชาชีพ - ใช้ความเป็นภาครัฐเอาเปรียบหรือบางครั้งใช้มาตรฐานเดียวกันตลอดทุกโครงการตามระเบียบการจัดจ้าง
<ul style="list-style-type: none"> ● ประกาศเชิญชวนให้ร่วมเข้าประกวดแบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - การประชาสัมพันธ์ในโครงการที่ไม่โปร่งใสมักมีการประชาสัมพันธ์ภายใน หรือเป็นการเชิญเฉพาะบางบริษัทเท่านั้น - ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการประกวด ความไม่ชัดเจนของเงื่อนไขการประกวดแบบ คณะกรรมการตัดสิน ส่งผลให้ผู้เข้าร่วมประกวดแบบไม่มั่นใจในการประกวดแบบ
ขณะดำเนินการประกวดแบบ	
<ul style="list-style-type: none"> ● การชี้แจงการข้อมูลการประกวดแบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - เงื่อนไขการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐส่วนใหญ่ไม่ชัดเจน ไม่ชัดเจน เนื้อหาไม่ตรงความต้องการ/วัตถุประสงค์ของโครงการ สามารถตีความได้หลายแบบ - เงื่อนไขการประกวดแบบเอาเปรียบผู้เข้าร่วมประกวดแบบในเรื่องของระยะเวลา ขอบเขตงาน ขอบเขตการเสนองาน - การกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบไม่ระบุรายละเอียดกรรมการตัดสินและเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน - การซักถามไม่สามารถทำได้โดยสะดวก ขาดการสร้างความเข้าใจให้กับผู้เข้าร่วมประกวดแบบ
<ul style="list-style-type: none"> ● การดูสถานที่ตั้งโครงการ 	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะเวลาเข้าชมที่ตั้งโครงการมีจำกัด - ขนาดที่ดินที่ระบุในเอกสารการประกวดแบบมีความคลาดเคลื่อนส่งผลให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของอาคารในภายหลัง
<ul style="list-style-type: none"> ● ส่งผลงานแนวความคิดในการออกแบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ระยะเวลาค่อนข้างจำกัดหรือไม่เหมาะสมกับขอบเขตงานที่ต้องส่ง

รายละเอียดขั้นตอนการประกวดแบบ	ประเด็นปัญหา
	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดรายละเอียดของแบบที่ต้องแสดง ขอบเขตและปริมาณของงานที่ไม่ชัดเจน
<ul style="list-style-type: none"> ● กำหนดการนำเสนอและชี้แจงความคิด 	<ul style="list-style-type: none"> - จำนวนและปริมาณผลงานที่นำเสนอมีจำนวนมากเกินไป - ไม่มีการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประกวดแบบนำเสนอแบบหรือแนวความคิดด้วยตัวเอง
<ul style="list-style-type: none"> ● การตัดสินและประกาศผลการคัดเลือก 	<ul style="list-style-type: none"> - ไม่มีการระบุคณะกรรมการตัดสินและเกณฑ์การตัดสินที่ชัดเจน - คณะกรรมการตัดสินส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการภายในหรือหากเป็นกรรมการภายนอกก็ไม่มีความรู้พอ ไม่เข้าใจในรายละเอียดของการประกวดแบบมากพอ ไม่ตัดสินตามเกณฑ์ (Criteria) แต่ใช้ความรู้สึกเป็นตัวตัดสิน - การตัดสินมีกฎเกณฑ์ ความเข้าใจไม่ตรงกัน ในบางครั้งต่างคนต่างมีเกณฑ์ซึ่งมาจากความสนใจ ประสิทธิภาพส่วนตัวที่แตกต่างกัน - ไม่มีการชี้แจงเหตุผลจากคณะกรรมการตัดสิน
หลังการประกวดแบบ	
<ul style="list-style-type: none"> ● การเจรจาข้อตกลงการออกแบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ค่าบริการวิชาชีพและค่าตอบแทนในการประกวดแบบไม่เหมาะสมกับขอบเขตของงานไม่มีมาตรฐานในการทำงานได้จริง - ลิขสิทธิ์แบบของผู้ที่ไม่ได้รับการคัดเลือกมักเป็นลิขสิทธิ์ของผู้จัดประกวด
<ul style="list-style-type: none"> ● การลงนามทำสัญญาการออกแบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - การตกลงว่าจ้างไม่ชัดเจนในเรื่องระยะเวลา - ไม่มีการชี้แจงร่างสัญญาการออกแบบในเงื่อนไขการประกวดแบบ
<ul style="list-style-type: none"> ● การพัฒนาแบบที่ชนะการประกวดไปเป็นแบบก่อสร้าง 	<ul style="list-style-type: none"> - ปัญหาการประสานงานกับเจ้าหน้าที่หลังจากประกวดแบบ ในขั้นตอนก่อนการก่อสร้าง จัดจ้างพัฒนาแบบ ประมูลแบบเป็นภาระร่วมของผู้ออกแบบ - ปัญหาการเปลี่ยนแปลงแก้ไขแบบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงความต้องการ เปลี่ยนแปลงทางการเมือง เปลี่ยนแปลงบุคลากร และการย้ายสถานที่ตั้งโครงการ หลังจากการประกวดแบบเสร็จสิ้น

6.1.2 สรุปประเด็นปัญหาการประกวดแบบและแนวทางแก้ไขในการจัดการประกวดแบบ

จากการวิจัย สามารถสรุปประเด็นปัญหาหลักที่กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ประสบปัญหาตรงกัน เกี่ยวกับการดำเนินการประกวดแบบ การเข้าร่วมประกวดแบบ การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ การจัดทำมาตรฐาน ตลอดจนแนวทางการปัญหาโดยเรียงตามลำดับความสำคัญได้ดังตารางที่ 6.2 นอกจากนี้ยังสามารถสรุปประเด็นปัญหาที่ควรเฝ้าระวังได้ดังนี้

- การจัดการประกวดแบบ

ปัญหาการพิจารณาจัดโครงการประกวดแบบ มีประเด็นที่ควรเฝ้าระวังคือ การประกวดแบบ ถูกจัดขึ้นเพื่อให้ถูกต้องตามระเบียบราชการเท่านั้น มีความไม่โปร่งใสไม่มุ่งเน้นคุณภาพของงาน ประกวดแบบ ไม่มีงบประมาณที่ชัดเจนและใช้การประกวดแบบเพื่อของบประมาณในการก่อสร้าง ความต้องการของโครงการไม่ชัดเจน มีการเปลี่ยนแปลงความต้องการในภายหลัง และการไม่มีผู้เชี่ยวชาญหรือ PM (ที่มาจากองค์กรวิชาชีพ) เป็นที่ปรึกษาและดำเนินการประกวด

ปัญหาวิธีการประกวดแบบ มีประเด็นที่ควรเฝ้าระวังคือ การกำหนดเวลาค่อนข้างจำกัด หรือไม่เหมาะสมกับขอบเขตของงานที่ต้องส่ง การกำหนดรายละเอียดของแบบที่ต้องแสดง ขอบเขตและปริมาณของงานที่ไม่ชัดเจน

ปัญหาวิธีการตัดสิน มีประเด็นที่ควรเฝ้าระวังคือ การไม่ระบุคณะกรรมการตัดสินและเกณฑ์ การตัดสินที่ชัดเจน คณะกรรมการตัดสินส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการภายใน หรือหากเป็น กรรมการภายนอกก็ไม่มีความรู้อย่างแท้จริงเกี่ยวกับการประกวดที่ไม่เข้าใจในรายละเอียดของ การประกวดแบบมากพอหรือใช้เวลาไม่มากพอกับการประกวดแบบ และการไม่ตัดสินตามเกณฑ์ (Criteria) หรือมีความเข้าใจไม่ตรงกัน ในบางครั้งต่างคนต่างมีเกณฑ์ซึ่งมาจากความสนใจ ประสิทธิภาพส่วนตัวที่แตกต่างกัน

ปัญหาการจัดการหลังการประกวดแบบ มีประเด็นที่ควรเฝ้าระวังคือ ปัญหาการ เปลี่ยนแปลงแก้ไขแบบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงความต้องการ เปลี่ยนแปลงทางการเมือง เปลี่ยนแปลงบุคลากร และการย้ายสถานที่ตั้งโครงการ หลังจากการประกวดแบบเสร็จสิ้น และการตกลงว่าจ้างไม่ชัดเจนในเรื่องระยะเวลา

- การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ

ปัญหาหน่วยงานที่จัดทำTOR มีประเด็นที่ควรเฝ้าระวังคือผู้จัดทำTORไม่มีความรู้เรื่อง เกี่ยวกับการประกวดแบบจึงไม่เข้าใจถึงความต้องการของโครงการและจุดประสงค์ของการจัดทำ TOR อย่างแท้จริง

ปัญหาเกณฑ์การจัดทำTOR มีประเด็นที่ควรเฝ้าระวังคือ การจัดทำเงื่อนไขการประกวด แบบมักจะคัดลอกของเดิมขาดการพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม มีการนำTOR ที่ใช้ในการ คัดเลือกผู้รับเหมาก่อสร้าง ทำให้ผิดข้อบังคับจรรยาบรรณวิชาชีพ

ปัญหาการกำหนดรายละเอียดTOR มีประเด็นที่ควรเฝ้าระวังคือ เงื่อนไขการประกวดแบบ โครงการก่อสร้างของภาครัฐส่วนใหญ่ไม่ชัดเจน เนื้อหาไม่ตรงความต้องการ/วัตถุประสงค์ของ โครงการ สามารถตีความได้หลายแบบ ความไม่ชัดเจนของ ระยะเวลา ขอบเขตงาน ขอบเขตการ

เสนองาน การกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบไม่ระบุรายชื่อกรรมการตัดสินและเกณฑ์การให้คะแนน

- ปัญหามาตรฐานการประกวดแบบ

พบว่าการไม่มีมาตรฐานและการรับรองการประกวดเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด ส่งผลต่อการมี
ปัญหาในการจัดทำ TOR ให้ถูกต้องเกิดความไม่ชัดเจน ส่งผลให้ผู้เข้าร่วมประกวดแบบไม่มั่นใจ
ในการประกวดแบบ

ศูนย์วิทยพัทยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6.2 ประเด็นปัญหาการประกวดแบบและแนวทางแก้ไขในการจัดการประกวดแบบ

ประเด็นปัญหา	รายละเอียดปัญหา	ข้อเสนอแนะ/การแก้ปัญหา
<p>การจัดตั้ง โครงการ ประกวดแบบ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เจ้าของโครงการ มีบริษัทออกแบบที่ต้องการอยู่แล้ว การประกวดแบบถูกจัดขึ้นเพื่อให้ถูกต้องตามระเบียบราชการเท่านั้น 2. มีความไม่โปร่งใสดำเนินการโดยเอาผลประโยชน์เป็นหลักไม่มุ่งเน้นคุณภาพของงานประกวดแบบ 3. ความต้องการของโครงการไม่ชัดเจน มีการเปลี่ยนแปลงความต้องการ และเป็นภาระผู้ที่ได้รับคัดเลือกจะต้องเป็นผู้ศึกษารายละเอียดความเป็นไปได้ในภายหลัง 4. การไม่มีผู้เชี่ยวชาญหรือ PM (ที่มาจากองค์กรวิชาชีพ) เป็นที่ปรึกษาและดำเนินการประกวด 5. ปัญหาจากโครงการหรือเจ้าของโครงการยังไม่มียกงบประมาณที่ชัดเจนและใช้การประกวดแบบเพื่อของบประมาณในการก่อสร้าง 6. โครงการมีขนาดเล็กเกินไปที่จะจัดการประกวดแบบ ไม่มีงบประมาณสนับสนุนค่าตอบแทนผู้เข้าร่วมประกวดแบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ควรมีการกำหนดมาตรฐานการประกวดแบบให้เป็นธรรมและควรเลือกเฉพาะโครงการที่จำเป็นและเกี่ยวข้องกับมหาชนวัฒนธรรม ประโยชน์สาธารณะ - ทำให้การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบและการจัดทำแบบเบื้องต้นเพื่อของบประมาณแผ่นดินเป็นขั้นตอนที่ชัดเจน สามารถว่าจ้างได้ ซึ่งบริษัทที่จัดทำแบบเบื้องต้นเพื่อใช้ในการของบประมาณรวมทั้งบริษัทที่เป็นผู้ร่างเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR) ไม่ควรเข้าร่วมประกวดแบบ - เจ้าของโครงการจัดการประกวดแบบให้โปร่งใส ชัดเจน สามารถตรวจสอบได้ ไม่เอาเปรียบผู้เข้าร่วมประกวดแบบมากเกินไป ทำความเข้าใจและให้ความสำคัญกับวิชาชีพให้มากขึ้น - ควรมีที่ปรึกษาจากองค์กรวิชาชีพหรืออาจมีการจัดจ้างบริษัทที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินการประกวดแบบโดยในโครงการขนาดใหญ่หรือมีความซับซ้อนมาก ๆ จำเป็นต้องมี PM ดูแลการประกวดแบบตั้งแต่ต้นจนจบโครงการ - ควรมีคณะกรรมการกำหนดความต้องการของโครงการเพื่อจัดทำรายละเอียดความต้องการของโครงการและงบประมาณให้ชัดเจน - การจัดทำงบประมาณสำหรับการจ้างออกแบบทางเลือก เพื่อเป็นค่าตอบแทนให้กับผู้เข้าร่วมประกวดแบบ - องค์กรวิชาชีพหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการประกวดแบบให้มากขึ้น

ประเด็นปัญหา	รายละเอียดปัญหา	ข้อเสนอแนะ/การแก้ปัญหา
ปัญหาการดำเนินการประกวดแบบ	วิธีการประกวดแบบ 1. การกำหนดเวลาค่อนข้างจำกัดหรือไม่เหมาะสมกับขอบเขตของงานที่ต้องส่ง 2. การกำหนดรายละเอียดของแบบที่ต้องแสดง ขอบเขตและปริมาณของงานที่ไม่ชัดเจนจำนวนและปริมาณผลงานที่นำเสนอมีจำนวนมากเกินไป 3. ค่าตอบแทนในการประกวดแบบนี้เกินไปไม่เหมาะสมกับขอบเขตของงานไม่มีมาตรฐานในการทำงานได้จริง 4. ไม่มีการนำเสนอแนวความคิดด้วยตัวเองอาจทำให้เกิดความเข้าใจไม่ตรงกันระหว่างกรรมการตัดสินและผู้ออกแบบ	- ใช้วิธีการประกวดแบบ 2 ขั้นตอนโดยในขั้นตอนแรกให้เสนอเพียงแนวความคิด - ควรมีการจัดระดับความเข้มข้นของการพิจารณาคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ - ก่อนการประกวดแบบในขั้นตอนที่ 2 ควรให้ผู้เข้ารอบได้มีโอกาสนำเสนอแบบด้วยตัวเอง
	วิธีการตัดสิน 1. ไม่มีการระบุคณะกรรมการตัดสินและเกณฑ์การตัดสินที่ชัดเจน 2. คณะกรรมการตัดสินส่วนใหญ่เป็นคณะกรรมการภายใน หรือหากเป็นกรรมการภายนอกก็ไม่มีความรู้อย่างแท้จริงเกี่ยวกับการประกวดที่ไม่เข้าใจในรายละเอียดของการประกวดแบบมากพอหรือใช้เวลาไม่มากพอกับการประกวดแบบ ไม่ตัดสินตามเกณฑ์ (Criteria) แต่ใช้ความรู้สึกเป็นตัวตัดสิน 3. การตัดสินมีกฎเกณฑ์ ความเข้าใจไม่ตรงกัน ในบางครั้งต่างคนต่างมีเกณฑ์ซึ่งมาจากความสนใจ ประสบการณ์ส่วนตัวที่แตกต่างกัน 4. การประกวดแบบบางครั้งไม่ได้เป็นการประกวดแนวความคิด แต่เป็นการประกวดประโยชน์ใช้สอยของอาคารและมีการตัดสินกันด้วยเรื่องของกฎหมาย	- แนวทางการตัดสินควรปฏิบัติตามมาตรฐานการประกวดแบบของสภาสถาปนิก - คณะกรรมการตัดสินการประกวดควรมาจากหลายหน่วยงานเพื่อให้มั่นใจในความยุติธรรมและมีการแบ่งขั้นตอนการพิจารณาชัดเจน - การจัดตั้งคณะกรรมการที่ตัดสินในโครงการประกวดที่เน้นแนวคิดหรือพิจารณาเรื่องความงามด้วยความรอบคอบเนื่องจากในการไม่สามารถตัดสินเป็นคะแนนเพียงอย่างเดียวได้ต้องมีกรรมการให้คำแนะนำร่วมด้วย - ควรให้ความรู้กรรมการตัดสิน ที่ไม่ใช่สถาปนิก ในรายละเอียด ขั้นตอน และ เกณฑ์การตัดสินของการประกวดแบบการตัดสิน - การจัดตั้งกรรมการตัดสินควรกำหนดประธานในการตัดสินที่เป็นผู้ชี้ขาด - ควรมีการชี้แจงเหตุผลในการเลือกผู้ชนะการประกวด ควรมีการบันทึกการตัดสินเป็นลายลักษณ์อักษร แต่จะเปิดเผยต่อสาธารณะหรือไม่ก็ได้
	การดำเนินการหลังการประกวด 1. ปัญหาการเปลี่ยนแปลงแก้ไขแบบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงความต้องการ เปลี่ยนแปลงทางการเมือง เปลี่ยนแปลงบุคลากร และ การย้ายสถานที่ตั้งโครงการ หลังจากการประกวดแบบเสร็จสิ้น	- ผู้จัดการประกวดอาจจัดสรรงบประมาณจากส่วนอื่นที่ไม่ใช่งบประมาณกลางสำหรับใช้เป็นค่าตอบแทนหรือค่าออกแบบในโครงการที่มีความซับซ้อน (ไม่ต้องอ้างอิงระเบียบสำนักนายก)

	ประเด็นปัญหา	รายละเอียดปัญหา	ข้อเสนอแนะ/การแก้ปัญหา
		2. การตกลงว่าจ้างไม่ชัดเจนในเรื่องระยะเวลา 3. ค่าบริการวิชาชีพที่ต่ำมากโดยเฉพาะงานตกแต่งภายในและงานปรับปรุงอาคารเดิม 4. ปัญหาการประสานงานกับเจ้าหน้าที่หลังจากประกวดแบบ ในขั้นตอนก่อนการก่อสร้าง จัดจ้างพัฒนาแบบ ประมูลแบบเป็นการร่วมของผู้ออกแบบ 5. เรื่องลิขสิทธิ์แบบของผู้ที่ไม่ได้รับการคัดเลือกมักเป็นลิขสิทธิ์ของผู้จัดประกวด	<ul style="list-style-type: none"> - การแก้ไขแบบในช่วงพัฒนาแบบสามารถทำได้โดยไม่กระทบต่อมูลค่าโครงการและแนวความคิดหลักที่ชนะการประกวดแบบ
ปัญหาการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ	หน่วยงานที่จัดทำTOR	1. ผู้จัดทำTORกังวลเรื่องระเบียบการจัดจ้าง สัมความถูกต้องและวัตถุประสงค์ของการจัดการประกวดแบบ จนTORไม่เป็นธรรมกับผู้เข้าร่วมประกวด 2. ผู้จัดทำTORบางหน่วยงานไม่มีความรู้เรื่องเกี่ยวกับการประกวดแบบจึงไม่เข้าใจถึงความต้องการของโครงการและจุดประสงค์ของการจัดทำTOR อย่างแท้จริง 3. ผู้จัดทำTORไม่เข้าใจความแตกต่างระหว่าง TORของสถาปนิกกับผู้รับเหมา	<ul style="list-style-type: none"> - เจ้าของโครงการดำเนินการประกวดแบบด้วยความสุจริต ชัดตรง โดยมีผู้เชี่ยวชาญเป็นทีมหลักในการร่าง TOR อาจจะเป็นบริษัท ทีมผู้เชี่ยวชาญ หรือองค์กรวิชาชีพ - ในโครงการขนาดใหญ่ควรให้สมาคมหรือสภาสถาปนิกเป็นผู้ตรวจสอบTORก่อนดำเนินการจัดส่งให้ผู้ร่วมประกวดแบบ - สมาชิกควรมีการทักท้วง TOR ที่ไม่เหมาะสมผ่านทางสภาหรือสมาคม และสภาทำหน้าที่สื่อทักท้วง และออกจดหมายเวียนห้ามสมาชิกสภาเข้าร่วมการประกวดนั้นๆ
	เกณฑ์การจัดทำTOR	1. การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบมักจะคัดลอกของเดิมขาดการพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม 2. การจัดทำ TOR มักจะนำ TOR ที่ใช้ในการคัดเลือกผู้รับเหมาก่อสร้าง มาใช้ ซึ่งมีการประกวดราคา ทำให้ผิดข้อบังคับจรรยาบรรณวิชาชีพ 3. ใช้ความเป็นภาครัฐเอาเปรียบหรือบางครั้งใช้มาตรฐานเดียวกันตลอดทุกโครงการตามระเบียบการจัดจ้าง	<ul style="list-style-type: none"> - ควรกำหนดเกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบให้เป็นมาตรฐานเดียวกันป้องกันกำหนดคุณสมบัติผู้ออกแบบที่ต้องการอยู่ก่อนแล้วจากผู้จัดโครงการประกวดแบบ
	การกำหนดรายละเอียดTOR	1. เงื่อนไขการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐส่วนใหญ่ไม่ชัดเจน ไม่ชัดเจน เนื้อหาไม่ตรงความต้องการ/วัตถุประสงค์ของโครงการ สามารถ	<ul style="list-style-type: none"> - การจัดทำข้อกำหนดที่เป็นธรรมต่อผู้เสนองาน ไม่ขัดต่อข้อบังคับจรรยาบรรณ - การกำหนดเงื่อนไขการประกวดแบบ ให้สอดคล้องกับปัญหาการประกวดแบบในปัจจุบัน

ประเด็นปัญหา	รายละเอียดปัญหา	ข้อเสนอแนะ/การแก้ปัญหา	
	<p>ตีความได้หลายแบบ</p> <p>2. เงื่อนไขการประกวดแบบเอาเปรียบผู้เข้าร่วมประกวดแบบในเรื่องของระยะเวลา ขอบเขตงาน ขอบเขตการเสนองาน</p> <p>3. การกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบไม่ระบุรายชื่อกรรมการตัดสินและเกณฑ์การให้คะแนนที่ชัดเจน</p> <p>4. การซักถามไม่สามารถทำได้โดยสะดวก ขาดการสร้าง ความเข้าใจให้กับผู้เข้าร่วมประกวดแบบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดระยะเวลา ขอบเขตงาน ขอบเขตการเสนองาน มีความเหมาะสม สามารถปฏิบัติได้จริง ผู้เข้าร่วมประกวดแบบสามารถทักท้วงได้ในช่วงการชี้แจง TOR - ควรมีการชี้แจง TOR การตอบข้อซักถามให้ผู้เข้าร่วมประกวดแบบเข้าใจได้ตรงกันมากที่สุด - ข้อมูลการเข้าชมสถานที่ตั้งโครงการ ควรให้เป็นของมูลจากการสำรวจที่ดินและควรมีการจัดทำสำรวจที่ดินก่อนจัดการประกวด เนื่องจากขนาดที่ดินที่ระบุในเอกสารประกวดแบบมีความคลาดเคลื่อนส่งผลให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบของอาคารในภายหลัง 	
ปัญหาการดำเนินการประกวดแบบ	<p>ลักษณะการนำไปใช้และการบังคับใช้</p>	<p>ยังไม่พบปัญหา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - องค์กรวิชาชีพ ออกมาตรฐานที่สอดคล้องกับระบบการจัดจ้าง ไม่ขัดแย้งกับระเบียบของทางราชการ ภายใต้กรอบของจรรยาบรรณวิชาชีพ - ควรระวังการจัดทำมาตรฐานหรือเกณฑ์ที่เป็นกรอบมากเกินไป
	<p>บทบาทขององค์กรที่รับผิดชอบ</p>	<p>ยังไม่พบปัญหา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - องค์กรวิชาชีพเป็นผู้ดำเนินการ โดยสภาสถาปนิกเป็นผู้กำหนดมาตรฐาน และสมาคมร่วมกำหนดเกณฑ์และรายละเอียดสำหรับนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับโครงการประกวดแบบแต่ละประเภท - สมาคมควรมีส่วนร่วมในการกำหนดค่าแบบรางวัลหรือผลตอบแทน
	<p>การไม่มีมาตรฐานและการรับรองการประกวด</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งผลต่อการมีปัญหาในการจัดทำ TOR ให้ถูกต้องเกิดความไม่ชัดเจน 2. ส่งผลให้ผู้เข้าร่วมประกวดแบบไม่มั่นใจในการประกวดแบบ 3. ทำให้ข้อเสนอในการให้บริการแตกต่างกัน เกิดความเหลื่อมล้ำระหว่างสำนักงานขนาดใหญ่กับเล็ก ส่งผลต่อการทำงานมากขึ้นไม่เท่ากัน 	<ul style="list-style-type: none"> - องค์กรวิชาชีพประกาศใช้มาตรฐานการประกวดแบบและประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานของภาครัฐทราบโดยทั่วกัน - ปฏิบัติตามมาตรฐานอย่างเคร่งครัดและมีการดำเนินการที่ชัดเจนหากมีการจัดการประกวดแบบที่ขัดต่อมาตรฐานการประกวดแบบ
	<p>รายละเอียดมาตรฐานการประกวดแบบ</p>	<p>ยังไม่พบปัญหา</p>	<ul style="list-style-type: none"> - คณะกรรมการควรมีความหลากหลาย เช่น ให้มีความหลากหลายในเรื่องของอายุ - สมาคมควรมีส่วนร่วมในการกำหนดค่าแบบ รางวัล หรือผลตอบแทนให้กับผู้เข้าร่วมประกวดแบบ

6.2 สรุปการกำหนดแนวทางในการดำเนินการประกวดแบบ

จากการวิจัยพบว่า การดำเนินการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐสามารถอธิบายรายละเอียดการดำเนินการได้ตามแนวทางดังหัวข้อ (กำหนดไว้ในบทที่ 3) ดังต่อไปนี้

1) การพิจารณาในการจัดโครงการประกวดแบบ

ประเด็นพิจารณา จากการวิจัย พบว่าการจัดโครงการประกวดแบบสามารถดำเนินการได้ 2 แนวทางดังนี้

- **การคัดเลือกผู้ออกแบบ โดยวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด**

ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ซึ่งอยู่ในข้อกำหนดการจ้างโดยวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด ที่ผู้ว่าจ้างประกาศเชิญชวนการว่าจ้างและคณะกรรมการดำเนินการจ้าง โดยวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด พิจารณาคัดเลือกดังนี้

- ผู้ให้บริการ ที่เป็นนิติบุคคล โดยคำนึงถึง ฐานะทางนิติบุคคล คุณวุฒิ และประวัติการทำงาน
- จำนวนสถาปนิกและหรือวิศวกร ที่ประจำและไม่ประจำ
- หลักฐานแสดงผลงาน ที่ได้เคยปฏิบัติมาแล้ว
- แนวความคิดในการออกแบบ

พิจารณาคัดเลือกผู้ออกแบบ ที่มีข้อกำหนดเหมาะสมไว้ เป็นจำนวน ไม่น้อยกว่า ๒ ราย และแจ้งวิธีการดำเนินการเสนองาน ตามความประสงค์ของผู้ว่าจ้าง แก่ผู้เสนองาน และอาจพิจารณา กำหนดให้ผู้ให้บริการดังกล่าว ยื่นเสนอแบบร่างของงานก็ได้

- **การคัดเลือกผู้ออกแบบ โดยการประกวดแบบ**

ดำเนินการตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ซึ่งอยู่ในข้อกำหนดการจ้างวิธีพิเศษ เป็นการว่าจ้างโดยการประกวดแบบ ได้แก่ การว่าจ้างออกแบบอาคารที่มีลักษณะพิเศษเป็นที่เชิดชูคุณค่าทางด้านศิลปกรรมหรือสถาปัตยกรรมของชาติ เช่น อนุสาวรีย์ รัฐสภา พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ โรงละครแห่งชาติหรืองานออกแบบอาคารที่มีโครงการสร้างขนาดใหญ่ เช่น สนามกีฬาแห่งชาติ สนามบิน เป็นต้น

สรุป การพิจารณาให้มีการประกวดแบบ คือการพิจารณาโครงการที่มีความสำคัญระดับประเทศ หรืออาคารที่มีขนาดใหญ่พิเศษ เป็นอาคารที่มีลักษณะเฉพาะมีความซับซ้อน ต้องการผู้เชี่ยวชาญเข้ามาร่วมแก้ปัญหา หรือเป็นอาคารที่ต้องการแนวความคิดใหม่ๆ อาคารที่แสดงออกถึงศิลปวัฒนธรรม เจ้าของโครงการควรมีความพร้อมเรื่องงบประมาณของโครงการและงบประมาณในการจัดการประกวดแบบ รวมทั้งควรมีการจัดเตรียมรางวัลและค่าตอบแทนให้แก่ผู้เข้าร่วมประกวดให้เหมาะสมกับผลงานที่ได้รับ โดยพิจารณาจากวัตถุประสงค์ของการประกวดแบบเป็นสำคัญ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง จากการวิจัย พบว่ามีปัจจัยที่ส่งผลต่อการพิจารณาจัดโครงการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 6.3 ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการตัดสินใจการประกวดแบบ

แนวทางการตัดสินใจการประกวด	ปัจจัย
<p>การพิจารณาในการจัดโครงการประกวดแบบ</p> <p>1. วิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด</p> <p>2. การประกวดแบบ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● <u>ระดับความสำคัญของโครงการ</u> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการที่มีขนาดใหญ่/ขนาดใหญ่พิเศษ - โครงการที่มีความสำคัญเป็นสถาบันของชาติ - โครงการที่มีความเป็นสาธารณะ - โครงการทั่วไป / ภายในของหน่วยงาน ● <u>ประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร</u> <ul style="list-style-type: none"> - อาคารที่มีการใช้งานทั่วไป - อาคารที่มีการใช้งานเฉพาะทาง/มีความซับซ้อนในการใช้งาน - อาคารประเภทวัฒนธรรม แสดงออกถึงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ● <u>ลักษณะขององค์กร / นโยบายการบริหารงาน</u> <ul style="list-style-type: none"> - พิจารณาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีด้วยการพัสดุ - พิจารณาจากระเบียบการจัดจ้างของเจ้าของโครงการ - พิจารณาจากความพร้อมในการจัดการประกวดแบบ ● <u>งบประมาณ แหล่งเงินทุนของโครงการและการประกวดแบบ</u> <ul style="list-style-type: none"> - งบประมาณที่จัดสรรจากส่วนกลาง - งบประมาณจากส่วนอื่น เช่น เงินบริจาค ● <u>วัตถุประสงค์ของโครงการและเป้าหมายของการจัดการประกวดแบบ</u> <ul style="list-style-type: none"> - เน้นการแสดงออกด้านแนวความคิดและการมีส่วนร่วมของประชาชน - ต้องการให้โครงการก่อสร้างเสร็จตามกำหนดเวลาใช้งาน - ต้องการผู้เชี่ยวชาญเพื่อการแก้ปัญหาโครงการที่มีความซับซ้อน - ต้องการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้กับเจ้าของโครงการ - ต้องการเปิดโอกาสให้สำนักงานรุ่นใหม่ได้เสนอผลงานและแนวความคิดใหม่ๆ

2) การจัดตั้งองค์กรในการประกวดแบบ

ประเด็นพิจารณา จากการวิจัยพบว่าการจัดตั้งองค์กรการประกวดแบบมีแนวทางดำเนินการได้ดังนี้

- การจัดองค์กรในการประกวดแบบ

โดยองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ ประกอบไปด้วยองค์กรหลัก 2 กลุ่มคือ

- คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ
- คณะกรรมการตัดสินใจการประกวดแบบ

ซึ่งคณะกรรมการทั้งสองกลุ่มนี้นอกจากส่วนผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบโครงการภายในหน่วยงานแล้ว (แต่อาจจะมีการเชิญมาร่วมให้ความเห็นได้ เช่น กรรมการตัดสิน ร่วมให้รายละเอียดเกี่ยวกับแนวทางในการกำหนดเกณฑ์การตัดสิน) คณะกรรมการทั้งสองชุดไม่ควรเป็นบุคลากรชุดเดียวกัน โดยมีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับ การจัดตั้งโครงการประกวดแบบ การ

กำหนดองค์กรและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การกำหนดความต้องการของโครงการ การกำหนดวิธีและขั้นตอนการประกวดแบบ การกำหนดเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR) และ การกำหนดเกณฑ์การตัดสิน

● คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ

1. ผู้บริหาร / ผู้รับผิดชอบโครงการ (เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานของผู้จัดการประกวด)
2. สถาปนิก / สมาคมสถาปนิก (เชิญ/แต่งตั้ง)
3. ผู้จัดการโครงการ(Project Manager) ได้แก่เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานของผู้จัดการประกวด ผู้แทนจากองค์กรวิชาชีพเช่นสถาปนิก สมาคมสถาปนิก สถาปนิก / สมาคมวิศวกรรมสถาน(เชิญ/แต่งตั้ง) หรือ บริษัทที่ปรึกษา(ว่าจ้าง)
4. คณะกรรมการศึกษาโครงการ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานของผู้จัดการประกวด ผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิ (แต่งตั้ง) หรือ บริษัทที่ปรึกษา(ว่าจ้าง)
5. คณะกรรมการกำหนดความต้องการของโครงการ เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานของผู้จัดการประกวด ผู้แทนจากองค์กรวิชาชีพเช่นสถาปนิก สมาคมสถาปนิก สถาปนิก / สมาคมวิศวกรรมสถาน(เชิญ/แต่งตั้ง) ผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิ(แต่งตั้ง) หรือ บริษัทที่ปรึกษา(ว่าจ้าง)
6. คณะกรรมการร่างTOR ได้แก่เจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงานของผู้จัดการประกวด หรือ ผู้แทนจากองค์กรวิชาชีพเช่นสถาปนิก สมาคมสถาปนิก (เชิญ/แต่งตั้ง)

● คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ

1. ผู้บริหาร / ผู้รับผิดชอบโครงการ
2. ผู้แทนจากองค์กรวิชาชีพเช่นสถาปนิก สมาคมสถาปนิก สถาปนิก / สมาคมวิศวกรรมสถาน (เชิญ/แต่งตั้ง)
3. ผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งทางด้านวิศวกรรม สถาปัตยกรรมเกี่ยวกับอาคารหรือ ลักษณะการใช้อาคารประเภทนั้นๆ (แต่งตั้ง)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6.4 ตารางสรุปบทบาทหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการประกวดแบบ

คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ	คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ
บุคลากรที่เกี่ยวข้อง	
ผู้บริหาร / ผู้รับผิดชอบโครงการ	
<ul style="list-style-type: none"> - หัวหน้าหน่วยงาน - ผู้แทน หน่วยงานต่างๆในองค์กรที่เกี่ยวข้อง หรือมีส่วนใช้สอยอาคารในโครงการ - เจ้าหน้าที่ด้านเทคนิค (สถาปนิก / วิศวกร) ของหน่วยงาน - สถาปนิก/สมาคมสถาปนิก - ผู้จัดการโครงการ (Project Manager Team) 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีความรู้เกี่ยวกับอาคารหรือ ลักษณะการใช้อาคารประเภทนั้นๆ - ผู้แทนจากองค์กรวิชาชีพ เช่นสภาสถาปนิก สมาคมสถาปนิก สภาวิศวกร / สมาคมวิศวกรรมสถาน คนบดีคณะสถาปัตยกรรม
บทบาท / หน้าที่	
<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ เป้าหมายหลัก - ข้อมูลรายละเอียด ความต้องการของโครงการ (Program of Requirements) 	<ul style="list-style-type: none"> - ทำความเข้าใจ ขั้นตอน และวัตถุประสงค์ของการประกวดแบบ สถาปัตยกรรมว่า ต้องการทราบแนวความคิด (Concept) ข้อเสนอแนะในหลักการ (ไม่ใช่ดูรายละเอียด เช่น ขนาดห้อง จำนวนห้อง เพื่อป้องกันมิให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาเฉพาะรายละเอียดที่ตนสนใจ หรือมีความรู้เท่านั้น ควรให้พิจารณาในภาพรวม เพราะยังต้องมีการพัฒนาแบบในขั้นต่อไป)
<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลของผู้ใช้อาคาร / กระบวนการในการใช้อาคาร - ข้อมูลที่ดินโครงการ และ สภาพแวดล้อม ระบบสาธารณูปโภค 	
<ul style="list-style-type: none"> - วิธีการประกวดแบบ (ประกวดแนวคิด 1 หรือ 2 ขั้นตอน เงื่อนไข รางวัล หรือค่าตอบแทน ถ้ามี) - กำหนดระยะเวลาต่างๆและสถานที่ที่ใช้ในการประกวดแบบ / นำเสนอแบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - ร่วมกับคณะกรรมการจัดการประกวดแบบ กำหนดเกณฑ์การตัดสิน (Criteria) และคะแนนในแต่ละหัวข้อตามลำดับความสำคัญ - กำหนดวิธีการนำเสนอแบบ ของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ
<ul style="list-style-type: none"> - จัดทำร่างสัญญาจ้างออกแบบ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประกวดแบบทราบขอบเขตของงาน ความรับผิดชอบ หากได้รับการคัดเลือก - กำหนดค่าบริการวิชาชีพ (ต้องระบุไว้เพื่อมิให้มีการประกวดราคา) 	<ul style="list-style-type: none"> - กำหนดวิธีการตัดสิน(การให้คะแนนการใช้เสียงข้างมากหรือ Consensus การบันทึกเหตุผล/ความเห็นเป็นลายลักษณ์อักษร และลงนามกำกับ
<ul style="list-style-type: none"> - แต่งตั้งคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ - กำหนดเกณฑ์การตัดสิน (Criteria) ร่วมกับคณะกรรมการตัดสิน 	<ul style="list-style-type: none"> - ศึกษา ข้อมูล แบบ ให้มีความเข้าใจเพียงพอ - พิจารณาความเป็นไปได้ของแนวคิด ที่ผู้เข้าร่วมประกวดแบบเสนอ - พิจารณาข้อดี – ข้อด้อยตามลำดับที่กำหนดในเกณฑ์การตัดสิน - พิจารณาการตัดสิน โดยผลงานที่นำเสนอ ด้วยความยุติธรรม โดยไม่คำนึงถึงชื่อเสียง ประสบการณ์ ของผู้เสนอ ต้องถือว่า ผู้เข้าร่วมประกวดแบบทุกรายมีความเสมอภาค (ข้อได้เปรียบเสียเปรียบในเชิงประสบการณ์ / ชื่อเสียง ถูกพิจารณาโดยเงื่อนไขการประกวดแบบแล้ว) ประชาสัมพันธ์ให้สถาปนิกทราบและดำเนินการ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง จากการวิจัย พบว่ามีปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดตั้งองค์กรในการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 6.5 ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการตัดสินใจการประกวดแบบ

แนวทางการตัดสินใจการประกวด	ปัจจัย
<ul style="list-style-type: none"> ● <u>การจัดองค์กรในการประกวดแบบ</u> 1. คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ 2. คณะกรรมการตัดสิน ● <u>คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ</u> 1. ผู้บริหาร / ผู้รับผิดชอบโครงการ 2. สถาปนิก / สมาคมสถาปนิก 3. ผู้จัดการโครงการ 4. คณะกรรมการศึกษาโครงการ 5. คณะกรรมการกำหนดความต้องการของโครงการ 6. คณะกรรมการร่าง TOR ● <u>คณะกรรมการตัดสินใจการประกวดแบบ</u> 1. ผู้บริหาร / ผู้รับผิดชอบโครงการ 2. ผู้แทนจากองค์กรวิชาชีพ 3. ผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิ 	<ul style="list-style-type: none"> ● <u>วัตถุประสงค์ของโครงการและเป้าหมายของการจัดการประกวดแบบ</u> - เน้นการแสดงผลออกด้านแนวความคิดและการมีส่วนร่วมของประชาชน - ต้องการให้โครงการก่อสร้างเสร็จตามกำหนดเวลาใช้งาน - ต้องการผู้เชี่ยวชาญเพื่อการแก้ปัญหาโครงการที่มีความซับซ้อน - ต้องการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้กับเจ้าของโครงการ ● <u>ระดับความสำคัญของโครงการ</u> - โครงการทั่วไป / ภายในของหน่วยงาน - โครงการที่มีความเป็นสาธารณะ ● <u>ประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร</u> - อาคารที่มีการใช้งานทั่วไป - อาคารที่มีการใช้งานเฉพาะทาง/มีความซับซ้อนในการใช้งาน - อาคารประเภทวัฒนธรรม แสดงออกถึงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ● <u>ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในหน่วยงาน</u> - ความรู้ความเข้าใจในกระบวนการและขั้นตอนออกแบบ - ความรู้ความเข้าใจในการจัดการประกวดแบบ - ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรายละเอียดการใช้สอยอาคาร ความสัมพันธ์ของการใช้งานในอาคาร และระบบต่างๆที่เกี่ยวข้อง - ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของการใช้งานในอาคาร ● <u>งบประมาณในการจัดสรรบุคลากรของโครงการ</u> - การเชิญหรือการแต่งตั้ง บุคลากรจากหน่วยงานอื่นของภาครัฐ - การว่าจ้างหรือจัดจ้างบริษัทที่ปรึกษาจากภายนอก

3) เกณฑ์และการพิจารณาเลือกวิธีการจัดประกวดแบบ

ประเด็นพิจารณา จากการวิจัยพบว่าเกณฑ์และการพิจารณาเลือกวิธีการประกวดแบบมีแนวทางดำเนินการได้ ดังนี้

- เกณฑ์ในการพิจารณาเลือกประเภทและวิธีการประกวดแบบ
 - ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ข้อกำหนดในการเลือกวิธีการจัดจ้างออกแบบงานก่อสร้างของภาครัฐ
 - มาตรฐานการประกวดแบบ/แนวทางการจัดการประกวดแบบ จากองค์กรวิชาชีพ เช่น สถาปนิกหรือสมาคมสถาปนิก
 - กำหนดและพิจารณาตามความเหมาะสมโดยที่ปรึกษาการประกวดแบบ (Project Manager Team)

ระเบียบพัสดุ สามารถใช้เป็นเกณฑ์กลางในเลือกวิธีการการประกวดแบบของงานก่อสร้างของราชการ ซึ่งในปัจจุบันระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีข้อกำหนดเกี่ยวกับการประกวดแบบไว้กว้างเกินไป ดังนั้นในรายละเอียดของวิธีการควรมีการอ้างอิงจากมาตรฐานการประกวดแบบขององค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องร่วมด้วย แต่ในโครงการที่มีความต้องการและความซับซ้อนของโครงการเฉพาะ อาจกำหนดประเภทและวิธีการตามความเหมาะสมของโครงการนั้นๆ โดยที่ปรึกษาก็ได้

- การกำหนดประเภทของการประกวดแบบ
 - ประเภทเปิดทั่วไป ให้ผู้เข้าร่วมประกวดแบบใดๆ เข้าร่วมได้โดยไม่มีข้อจำกัด
 - ประเภทจำกัดจำนวน โดยการเชิญผู้ร่วมประกวดแบบเฉพาะราย โดยอาจกำหนดจำนวนและชื่อของผู้ร่วมประกวดแบบอย่างชัดเจน หรือกำหนดเงื่อนไขของผู้ร่วมประกวดแบบ เพื่อจำกัดจำนวน
- การกำหนดวิธีการประกวดแบบ
 - การประกวดแบบขั้นตอนเดียว เหมาะสำหรับโครงการขนาดเล็กหรือโครงการที่ไม่ซับซ้อน เพื่อคัดเลือกแนวความคิดหลักของโครงการ สามารถทำการตัดสินใจจากการส่งผลงานเพียงครั้งเดียว
 - การประกวดแบบ 2 ขั้นตอนเหมาะสำหรับโครงการขนาดใหญ่หรือโครงการที่มีความซับซ้อนที่ใช้รายละเอียดในการออกแบบ
 - การประกวดแบบ 3 ขั้นตอน โดยมีการคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้นของผู้เข้าร่วมประกวดแบบในขั้นตอนที่ 1 ผู้ที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดเท่านั้นจึงมีสิทธิเข้าร่วมแสดงความจำนงในลำดับต่อไป

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง จากการวิจัย พบว่ามีปัจจัยที่ส่งผลต่อการพิจารณาเลือกเกณฑ์และวิธีการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 6.6 ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการพิจารณาเลือกเกณฑ์และวิธีการประกวดแบบ

เกณฑ์และวิธีการประกวดแบบ	ปัจจัย
<ul style="list-style-type: none"> ● เกณฑ์ในการพิจารณาเลือกประเภทและวิธีการประกวดแบบ - ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี - มาตรฐานการประกวดแบบ - ที่ปรึกษาการประกวดแบบ (Project Manager Team) ● <u>การกำหนดประเภทของการประกวดแบบ</u> - ประเภทเปิดทั่วไป ● ประเภทจำกัดจำนวน ● <u>การกำหนดวิธีการประกวดแบบ</u> - ขั้นตอนเดียว 	<ul style="list-style-type: none"> ● <u>วัตถุประสงค์ของโครงการและเป้าหมายการจัดการประกวดแบบ</u> - เน้นการแสดงผลออกด้านแนวความคิดและการมีส่วนร่วมของประชาชน - ต้องการให้โครงการก่อสร้างเสร็จตามกำหนดเวลาใช้งาน - ต้องการผู้เชี่ยวชาญเพื่อการแก้ปัญหาโครงการที่มีความซับซ้อน - ต้องการเปิดโอกาสให้สำนักงานรุ่นใหม่ได้เสนอผลงานและแนวความคิดสำเร็จได้ ● <u>ความต้องการเฉพาะของเจ้าของโครงการ</u> - การพิจารณาศักยภาพในการทำงานของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ - การพิจารณาความสามารถในการทำงานร่วมกันกับเจ้าของโครงการ - การพิจารณาจากวิสัยทัศน์และวิธีในการทำงาน - ความต้องการเฉพาะอื่นๆ จากการศึกษาตัวอย่างโครงการประกวดแบบสำนักงานใหญ่แห่งใหม่

เกณฑ์และวิธีการประกวดแบบ	ปัจจัย
<ul style="list-style-type: none"> - การประกวดแบบ 2 ขั้นตอน - การประกวดแบบ 3 ขั้นตอน 	<p>ของธนาคารแห่งประเทศไทยพบว่าความต้องการเฉพาะของหน่วยงานหรือเจ้าของโครงการส่งผลต่อแนวทางในกำหนดประเภทและวิธีการประกวดแบบ ซึ่งอาจทำให้รูปแบบในการจัดการประกวดแบบแตกต่างจากที่เคยได้ดำเนินการมาก็ได้</p> <ul style="list-style-type: none"> ● <u>ระยะเวลาในการดำเนินการ</u> <ul style="list-style-type: none"> - มีระยะเวลาจำกัดหรือไม่ ● <u>งบประมาณในการดำเนินการ</u> <ul style="list-style-type: none"> - งบประมาณในการจัดการประกวดแบบ - งบประมาณสำหรับจ่ายค่าตอบแทนให้ผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ● <u>ระดับความสำคัญของโครงการ</u> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการทั่วไป/ภายในของหน่วยงาน - โครงการที่มีความเป็นสาธารณะ/โครงการขนาดใหญ่ ● <u>ประเภทลักษณะการให้สอยอาคาร</u> <ul style="list-style-type: none"> - อาคารที่มีการใช้งานทั่วไป - อาคารที่มีลักษณะการใช้งานเฉพาะทาง/มีความซับซ้อนในการใช้งาน - อาคารประเภทวัฒนธรรม แสดงออกถึงศิลปวัฒนธรรมของชาติ

4) แนวทางการตัดสินใจการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

ประเด็นพิจารณา จากการวิจัยพบว่าการตัดสินใจการประกวดแบบมีแนวทางดำเนินการได้ ดังนี้

● แนวทางการพิจารณา

1. การพิจารณาจากคุณสมบัติของผู้ออกแบบและศักยภาพของทีมงาน มีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

- บุคคล / กลุ่มบุคคล

มีใบประกอบวิชาชีพและคุณวุฒิทางวิชาชีพตามกฎหมาย ผลงานและความชำนาญของผู้ออกแบบ ความพร้อมของบุคลากร (จำนวนและคุณวุฒิทางวิชาชีพ) เป็นต้น

- นิติบุคคล / กลุ่มนิติบุคคล

วิธีการทำงาน แผนการทำงาน การทำงานร่วมกับเจ้าของโครงการ คุณสมบัติของนิติบุคคล/กลุ่มนิติบุคคล ตามเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยการพาณิชย์และการปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรมและวิศวกรรม บุคลากรหลักที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพในระดับที่ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด การระงับข้อและคุณสมบัติของ Lead Firm ของกลุ่มนิติบุคคล ผลงานการออกแบบสถาปัตยกรรมงานวิศวกรรมโครงสร้าง งานภูมิสถาปัตยกรรมและงานตกแต่งภายใน ภายในระยะเวลาที่กำหนด ประวัติการทำงาน ของทางราชการหรือเอกชนและหลักประกันสัญญา เป็นต้น

ในปัจจุบันระเบียบการจัดจ้างผู้ออกแบบของราชการมีการพิจารณาคุณสมบัติผู้ออกแบบร่วมด้วย ซึ่งความเข้มข้นของการพิจารณาขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของโครงการว่าต้องการผู้ออกแบบในลักษณะใด

ในการประกวดแบบที่มีการพิจารณาแนวความคิดเป็นหลัก แต่ก็มีมีการพิจารณาคุณสมบัติของผู้ออกแบบร่วมด้วย เป็นแนวทางหนึ่งในการเปิดโอกาสให้สถาปนิกรุ่นใหม่จัดหาทีมเพื่อคัดเลือกเป็นผู้ออกแบบในรอบที่สอง ในโครงการที่มีขนาดใหญ่และมีการควบคุมตามกฎหมาย

การคัดเลือกโดยพิจารณาคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบในรอบแรก อาจมีการให้ผู้ออกแบบเสนอวิสัยทัศน์หรือแนวความคิดในการออกแบบ(ที่ไม่ใช่แบบ)ร่วมด้วย โดยเฉพาะในโครงการที่ต้องการแนวความคิดที่โดดเด่น แต่อาคารอาจมีความสลับซับซ้อนหรือมีขนาดใหญ่ ต้องการความรู้ / ประสบการณ์ ของทีมงานผู้ออกแบบ

ในโครงการที่มีความซับซ้อนสูงหรือโครงการที่เป็นอาคารขนาดใหญ่พิเศษ มีมูลค่าโครงการสูง เช่น โรงพยาบาล สนามบิน ควรมีการเสนอทีมงานผู้ออกแบบก่อน เนื่องจากเป็นโครงการที่ต้องการผู้ออกแบบที่มีความเข้าใจเฉพาะทาง มีความแม่นยำในการจัดความสัมพันธ์การใช้สอย เนื่องจากการวางผังอาคารส่งผลกระทบต่อการใช้งานและความคุ้มค่าของงบประมาณที่ได้ลงทุนไป

จากการวิจัยพบว่าการจำกัดคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบมีความเหมาะสมกับการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐทุกประเภทแต่ควรมีการแบ่งระดับความเข้มข้นของการพิจารณาตามความเหมาะสมของแต่ละโครงการด้วย ซึ่งนอกจากจะเป็นการเปิดโอกาสให้สถาปนิกรุ่นใหม่ได้มีโอกาสทำงานแล้วยังเป็นการสร้างความเชื่อมั่นให้กับเจ้าของโครงการอีกด้วย

2. การพิจารณาจากแนวคิดหรือแนวทางการแก้ปัญหาในการออกแบบ

คือการพิจารณาแนวคิดตามความต้องการของการประกวดแบบ ในโครงการที่ต้องการแนวความคิดที่โดดเด่น โครงการที่ต้องการแนวทางการแก้ปัญหา หรือเสนอแนะวิธีการกระบวนการใช้งานอาคารที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากมีความสลับซับซ้อนในการใช้งานมาก จึงต้องการรายละเอียด วิธีการ ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหามากขึ้นจากผู้เข้าร่วมประกวดแบบ และแบ่งการตัดสินออกเป็น 1 หรือ 2 ขั้นตอนตามวัตถุประสงค์ของการประกวดแบบ โดยในขั้นตอนที่สอง อาจจะมีการพิจารณาความเป็นไปได้ในการก่อสร้างจริงและการพัฒนาคุณสมบัติของหรือทีมงานของผู้เข้าร่วมประกวดแบบร่วมด้วยก็ได้ โดยเกณฑ์(Criteria)ที่ใช้ในการพิจารณา เช่น แนวความคิดในการออกแบบ แนวทางการแก้ปัญหา หรือข้อเสนอแนะวิธีการกระบวนการใช้งานอาคารที่มีประสิทธิภาพ รูปแบบของแบบร่างขั้นต้น หลักการประกอบแบบ การจัดประโยชน์ในการใช้สอย ความสัมพันธ์ของส่วนต่างๆและเนื้อที่ของอาคาร รูปแบบสถาปัตยกรรมและงานวิศวกรรมที่เกี่ยวข้องทุกระบบ งานวิเคราะห์และประมาณราคาค่าก่อสร้างโดยสังเขป แนวความคิดในการประหยัดพลังงาน และค่าบำรุงรักษา ตลอดจนการบริหารจัดการและค่าบำรุงรักษา แนวทางดำเนินงานโครงการ

การพิจารณาจากวิสัยทัศน์

การพิจารณาจากวิสัยทัศน์ เหมาะสำหรับการใช้ในการพิจารณาแนวความคิดในการออกแบบหรือแนวความคิดในการทำงาน/บริหารงานออกแบบ วิธีการเสนอแนวความคิดจะไม่กำหนดรูปแบบ ซึ่งอาจเสนอเป็นบทความ ร้อยแก้ว ร้อยกรอง ภาพสเก็ต หุ่นจำลอง เป็นต้น ซึ่งในการพิจารณาวิสัยทัศน์ สามารถใช้ได้กับการประกวดแบบที่เปิดโอกาสให้กับบุคคลทั่วไป (ที่ไม่ใช่สถาปนิก) ได้มีโอกาสเสนอแนวความคิดในการออกแบบ ในโครงการที่ต้องการเปิดรับแนวความคิดที่หลากหลาย เช่น โครงการอนุสาวรีย์ อนุสรณ์สถาน หอศิลป์ ศูนย์วัฒนธรรม เป็นต้น ซึ่งจะต้องมีเงื่อนไขว่า หากได้รับการคัดเลือกแล้ว จะต้องร่วมงานกับผู้ที่มีใบประกอบวิชาชีพ เพื่อให้ถูกต้องตามพรบ.สถาปนิก

นอกจากนี้ในการประกวดแบบสองชั้นตอนในโครงการที่มีความซับซ้อนหรืออาคารขนาดใหญ่ ก็อาจใช้การพิจารณาวิสัยทัศน์ในชั้นตอนแรกเพื่อเสนอแนวคิดในการทำงานหรือแนวคิดในการออกแบบ เพื่อไม่ให้ผู้เข้าร่วมประกวดแบบต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายในการจัดทำแบบมากเกินไป

● **วิธีการตัดสิน**

เพื่อให้เกิดความยุติธรรมในการประกวดแบบ คณะกรรมการจัดการประกวดแบบควรมีการกำหนดมาตรฐานการให้คะแนนก่อนที่จะมีการจัดตั้งคณะกรรมการตัดสิน เช่น การตัดคะแนนที่สูงสุดและต่ำสุดทั้งและพิจารณาคะแนนในค่าระดับกลาง ซึ่งต้องมีการกำหนดเงื่อนไขไว้ล่วงหน้า แต่ไม่ต้องแจ้งใน TOR วิธีการตัดสินนั้น ควรมีการกำหนดร่วมกันระหว่างคณะกรรมการจัดการประกวดแบบ และคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ โดยมีแนวทางในการกำหนดวิธีตัดสินดังนี้

1. การให้คะแนน ใช้กับการพิจารณาความถูกต้องของแบบ เช่น ความครบถ้วนของการใช้งาน ความถูกต้องของกฎหมาย
2. การแบ่งน้ำหนักคะแนน โดยการกำหนดน้ำหนักของการให้คะแนนที่ไม่เท่ากัน โดยพิจารณาตามวัตถุประสงค์ของการจัดการประกวดแบบนี้ๆ
3. การพิจารณาโดยคณะกรรมการ / ที่ปรึกษาการตัดสิน ในการพิจารณาแบบหรือแนวคิดในการออกแบบที่มีการพิจารณาเรื่องราวเรื่องราว ความสวยงามของอาคาร หรือการพิจารณาลักษณะเฉพาะของอาคาร ซึ่งต้องใช้วิจารณญาณในการตัดสินเป็นหลัก การคัดกรองคุณสมบัติของคณะกรรมการจึงมีความสำคัญต่อผลการตัดสินอย่างมาก

● **การกำหนดกรรมการตัดสินการประกวดแบบ**

1. กรรมการภายในหน่วยงาน
2. กรรมการจากภายนอก
3. องค์กรวิชาชีพ

กรรมการตัดสินการประกวดแบบ ประกอบไปด้วยกรรมการภายใน ได้แก่ผู้บริหาร / ผู้รับผิดชอบโครงการ กรรมการจากภายนอก ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีความรู้เกี่ยวกับอาคารหรือลักษณะการใช้อาคารประเภทนั้นๆ และสุดท้ายคือผู้แทนจากองค์กรวิชาชีพ เช่น สถาปนิก

สมาคมสถาปนิก สถาปนิก / สมาคมวิศวกรรรมสถาน หรือ คณะบดีคณะสถาปัตยกรรม ซึ่งการกำหนดสัดส่วนของกรรมการตัดสินนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลาย อย่างเช่น ระดับความสำคัญของโครงการ ประเภทและความซับซ้อนของอาคาร เป็นต้น

เพื่อให้การตัดสินมีความน่าเชื่อถือ กรรมการตัดสินส่วนใหญ่ควรจะเป็นกรรมการที่มาจากองค์กรวิชาชีพหรือเป็นผู้เชี่ยวชาญผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอก การเป็นกรรมการควรจะมีส่วนร่วมรับผิดชอบในคำตัดสิน ซึ่งในปัจจุบันมักจะเป็นเพียงแค่การให้คำปรึกษาเท่านั้น นอกจากนี้ในบางโครงการ การกำหนดคณะกรรมการตัดสินมักจะเป็นส่วนหนึ่งในการบอกความต้องการของเจ้าของโครงการว่าต้องการให้โครงการมีรูปแบบไปในทิศทางใดด้วย เช่น การกำหนดคณะกรรมการตัดสินที่มีความเชี่ยวชาญในงานสถาปัตยกรรมไทยหรืออาคารประหยัดพลังงาน เป็นต้น

● การประกาศผลการตัดสิน

1. การแถลงผลการตัดสินของแบบที่ได้รับคัดเลือก
2. การประกาศเหตุผลผลการตัดสินแบบของผู้เข้าร่วมประกวดแบบทุกราย

การประกาศผลการตัดสินควรจะมีการแถลงผลการตัดสินถึงเหตุผลในการเลือกแบบที่ชนะการประกวด โดยเฉพาะโครงการที่เกี่ยวข้องกับสาธารณะ และควรมีการบันทึกความคิดเห็นของกรรมการแต่ละท่านในการตัดสินแบบของผู้เข้าร่วมประกวดแบบแต่ละลายเป็นลายลักษณ์อักษรเก็บไว้

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง จากการวิจัย พบว่ามีปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการตัดสินการประกวดแบบ

โครงการก่อสร้างของภาครัฐ ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปเป็นตารางได้ดังนี้

ตารางที่ 6.7 ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางการตัดสินการประกวดแบบ

แนวทางการตัดสินการประกวด	ปัจจัย
<p>1.แนวทางการพิจารณา</p> <ul style="list-style-type: none"> - คุณสมบัติของผู้ออกแบบและศักยภาพของทีมงาน - แนวความคิดหรือแนวทางการแก้ปัญหาในการออกแบบ - วัสดุภัณฑ์ 	<ul style="list-style-type: none"> ● <u>วัตถุประสงค์ของโครงการและเป้าหมายของการจัดการประกวดแบบ</u> <ul style="list-style-type: none"> - เน้นการแสดงผลด้านแนวความคิดและการมีส่วนร่วมของประชาชน - ต้องการผู้เชี่ยวชาญเพื่อการแก้ปัญหาโครงการที่มีความซับซ้อน - ต้องการเปิดโอกาสให้สำนักงานรุ่นใหม่ได้เสนอผลงานและแนวความคิด - ต้องการทีมงานที่สามารถทำงานที่มีคุณภาพ - ต้องการให้โครงการก่อสร้างดำเนินการแล้วเสร็จในระยะเวลาที่กำหนด ● <u>ระดับความสำคัญของโครงการ</u> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการทั่วไปภายในของหน่วยงาน - โครงการที่มีความเป็นสาธารณะ/โครงการขนาดใหญ่ ● <u>ประเภทลักษณะการใช้สอยอาคาร</u> <ul style="list-style-type: none"> - อาคารที่มีการใช้งานทั่วไป - อาคารที่มีลักษณะการใช้งานเฉพาะทาง/มีความซับซ้อนในการใช้งาน - อาคารประเภทวัฒนธรรม แสดงออกถึงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ● <u>ระยะเวลาในการดำเนินการ</u> <ul style="list-style-type: none"> - มีระยะเวลาจำกัดหรือไม่ ● <u>ความต้องการเฉพาะของเจ้าของโครงการ</u>

แนวทางการตัดสินการประกวด	ปัจจัย
2.วิธีการตัดสิน - การให้คะแนน - การแบ่งน้ำหนักคะแนน - การพิจารณาโดยคณะกรรมการ / ที่ปรึกษาการตัดสิน	<ul style="list-style-type: none"> ● <u>แนวทางการพิจารณา</u> <ul style="list-style-type: none"> - คุณสมบัติของผู้ออกแบบและศักยภาพของทีมงาน - แนวความคิดหรือแนวทางการแก้ปัญหาในการออกแบบ - วิสัยทัศน์ ● <u>ระดับความสำคัญของโครงการ</u> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการทั่วไป/ภายในของหน่วยงาน - โครงการที่มีความเป็นสาธารณะ/โครงการขนาดใหญ่ ● <u>ประเภทลักษณะการใช้สอยอาคาร</u> <ul style="list-style-type: none"> - อาคารที่มีการใช้งานทั่วไป - อาคารที่มีลักษณะการใช้งานเฉพาะทาง/มีความซับซ้อน - อาคารประเภทวัฒนธรรม แสดงออกถึงศิลปวัฒนธรรมของชาติ
3.การกำหนดกรรมการตัดสิน - กรรมการภายในหน่วยงาน - กรรมการจากภายนอก - องค์การวิชาชีพ	<ul style="list-style-type: none"> ● <u>แนวทางการพิจารณา</u> <ul style="list-style-type: none"> - คุณสมบัติของผู้ออกแบบและศักยภาพของทีมงาน - แนวความคิดหรือแนวทางการแก้ปัญหาในการออกแบบ - วิสัยทัศน์ ● <u>ระดับความสำคัญของโครงการ</u> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการทั่วไป/ภายในของหน่วยงาน - โครงการที่มีความเป็นสาธารณะ/โครงการขนาดใหญ่ ● <u>ประเภทลักษณะการใช้สอยอาคาร</u> <ul style="list-style-type: none"> - อาคารที่มีการใช้งานทั่วไป - อาคารที่มีลักษณะการใช้งานเฉพาะทาง/มีความซับซ้อน - อาคารประเภทวัฒนธรรม แสดงออกถึงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ● <u>ความต้องการเฉพาะของเจ้าของโครงการ</u>
4.การประกาศผลการตัดสิน <ul style="list-style-type: none"> ● การประกาศสู่สาธารณะ <ul style="list-style-type: none"> - การแถลงผลการตัดสินของแบบที่ได้รับคัดเลือก - การประกาศเหตุผลการตัดสินแบบของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ 	<ul style="list-style-type: none"> ● <u>ระดับความสำคัญของโครงการ</u> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการทั่วไป/ภายในของหน่วยงาน - โครงการที่มีความเป็นสาธารณะ/โครงการขนาดใหญ่

5) แนวทางในการจัดการหลังการประกวดแบบ

ประเด็นพิจารณา จากการวิจัยพบว่าการจัดการหลังการประกวดแบบมีแนวทางดำเนินการได้ดังนี้

- **การกำหนดรางวัลผลตอบแทน**

การกำหนดรางวัลผลตอบแทนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุไม่ได้ระบุรางวัลหรือค่าใช้จ่ายให้กับผู้เข้าร่วมประกวดแบบรายอื่นที่ไม่ได้รับการคัดเลือก กำหนดไว้เพียงค่า

ออกแบบที่ผู้ออกแบบจะได้รับเท่านั้น แต่ในร่างมาตรฐานการประกวดแบบกำหนดให้การประกวดแบบทุกประเภทต้องระบุรางวัลและ/หรือค่าตอบแทนไว้ในเงื่อนไขของการประกวดแบบอย่างชัดเจน ซึ่งควรเหมาะสมกับขนาดของโครงการและปริมาณงานที่ผู้ร่วมประกวดแบบจะต้องทำเพื่อเสนอแบบที่ประกวดแบบนั้น โดยมีแนวทางในการกำหนดรางวัลหรือผลตอบแทนดังนี้

- ค่าจัดจ้างผู้ออกแบบตามที่กำหนดไว้ในระเบียบพัสดุ (ไม่เกินร้อยละ 1.75)
- เงินรางวัลและ/หรือค่าตอบแทน ให้กับผู้เข้าร่วมประกวดแบบที่ได้รับรางวัล
- ค่าใช้จ่ายให้กับผู้ที่ได้รับคัดเลือกให้ทำงานในขั้นตอนที่สอง (ประมาณร้อยละ 20 ของค่าบริการออกแบบของโครงการนั้นๆ)

เพื่อให้ผู้เข้าร่วมประกวดแบบได้รับค่าใช้จ่ายในการทำงานที่มีขอบเขตในรายละเอียดของโครงการได้มากขึ้นเพื่อเสนอต่อกรรมการในการประกวดแบบรอบที่ 2 ผู้จัดการประกวดอาจจัดสรรงบประมาณจากส่วนอื่นที่ไม่ใช่ขงส่วนกลางสำหรับใช้เป็นค่าตอบแทนซึ่งการดำเนินการดังกล่าวสามารถทำได้ไม่ขัดระเบียบสำนักนายก เช่น เงินจากการบริจาค ของหน่วยงานนั้นๆ เป็นต้น

● การดำเนินการจัดจ้าง

ตามระเบียบพัสดุการคัดเลือกผู้ออกแบบหรือผู้ที่ชนะการประกวดแบบจะเป็นผู้ที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ออกแบบจะเป็นผู้ที่ได้การว่าจ้างให้จัดทำแบบในขั้นพัฒนาต่อไป ในข้อกำหนดเกี่ยวกับสิทธิของผู้ประกวดแบบตามร่างมาตรฐานการประกวดแบบ ก็มีแนวปฏิบัติเหมือนกัน แต่มีข้อแตกต่างกันคือ หากผู้ร่วมประกวดแบบที่ได้รับรางวัลชนะเลิศดังกล่าว ไม่สามารถดำเนินการตามสัญญาว่าจ้างการออกแบบได้เนื่องจากการขาดคุณสมบัติตามระเบียบข้ออื่นๆของสภาสถาปนิก อาจยินยอมให้ผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศร่วมงานกับสถาปนิกหรือผู้เชี่ยวชาญอื่นเพิ่มเติมได้ ซึ่งวิธีการจัดจ้าง ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการจัดการประกวด คณะกรรมการจัดจ้าง / ทรวจรับงาน ซึ่งควรที่จะกำหนดไว้ใน TOR โดยเฉพาะค่าออกแบบควรระบุให้ชัดเจนไม่เช่นนั้นจะเป็นการเปิดโอกาสให้มีการเสนอราคาได้

จากแนวปฏิบัติของภาครัฐและร่างมาตรฐานการประกวดแบบ ผู้วิจัยสรุปแนวทางการดำเนินการจัดจ้างได้ดังนี้

- ดำเนินการจัดจ้างสถาปนิก/นิติบุคคล/กลุ่มนิติบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ออกแบบในโครงการตามรายละเอียดสัญญาการว่าจ้างที่แนบท้ายใน TOR
- ดำเนินการจัดจ้างผู้ออกแบบที่มีคุณสมบัติตามการประกอบวิชาชีพควบคุมทำงานร่วมกับผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ
- ดำเนินการจัดจ้างผู้ออกแบบตามแนวความคิดที่ได้รับการคัดเลือกในภายหลัง

และในกรณีที่ผู้จัดประกวดแบบไม่สามารถทำสัญญาจ้างออกแบบกับผู้ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ออกแบบในโครงการตามรายละเอียดสัญญาการว่าจ้างที่แนบท้ายใน TOR ภายใน 120 วัน นับแต่วันประกาศผลการประกวดแบบ โดยมีใ้ความผิดของผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ ผู้จัดประกวดแบบต้องจ่ายเงินรางวัล และ/หรือค่าตอบแทนแก่ผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศเป็นจำนวนเงินไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของอัตราค่าบริการวิชาชีพที่ปรากฏในร่างสัญญาจ้างออกแบบ(อ้างอิงตามร่างมาตรฐานการประกวดแบบ)

● **การดำเนินการช่วงพัฒนาแบบ**

โดยทั่วไปแบบที่ชนะการประกวด จะต้องได้รับการปรับแก้ไขก่อนที่จะพัฒนาเป็นแบบก่อสร้างทั้งในแง่ ความต้องการ ขนาด พื้นที่ จำนวน องค์ประกอบ เพราะเวลาที่กำหนดความต้องการของโครงการ สำหรับการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบนั้น มักมีเวลาจำกัด ยังไม่ครอบคลุมปัญหา / ความต้องการในทุกประเด็น จึงต้องปรับข้อมูล ความต้องการให้สอดคล้องกับความเป็นจริงมากที่สุดก่อนพัฒนาแบบต่อไป หรือแม้แต่นโยบายความคิดของผู้ชนะการประกวดแบบในบางประเด็นอาจมีความเป็นไปได้น้อย หรือมีความเสี่ยง หรือมีค่าใช้จ่ายสูงเกินไป จำเป็นต้องปรับแก้ไขเช่นกัน(ควรระบุการปรับแก้ไขไว้ในร่างสัญญา) แต่อย่างไรก็ตาม ส่วนที่ปรับแก้ไขทั้งหมดต้องไม่กระทบหรือเปลี่ยนแปลงแนวความคิดหลัก ที่ทำให้ได้รับการตัดสินให้เป็นผู้ชนะการประกวดแบบ นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงแบบจะต้องไม่กระทบไม่มีผลต่องบประมาณค่าก่อสร้างโดยรวมของโครงการมากจนเกินไป โดยเฉพาะโครงการที่มีงบประมาณจำกัด

จากการวิจัยสามารถสรุปรูปแบบแนวทางในการดำเนินการช่วงพัฒนาแบบหลังจากการประกวดแบบ ได้ดังนี้

- พัฒนาแบบตามแนวความคิดหลักของผู้ออกแบบที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ/ได้รับการคัดเลือก
- พัฒนาแบบตามแนวความคิดหลักของผู้เข้าร่วมประกวดแบบที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ ร่วมกับแนวความคิดอื่นๆของผู้เข้าร่วมประกวดแบบที่ได้รับรางวัลรองลงมา

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง จากการวิจัย พบว่ามีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อแนวทางในการจัดการหลังการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังตารางที่ 6.8

ตารางที่ 6.8 ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อแนวทางในการจัดการหลังการประกวดแบบ

แนวทางการตัดสินการประกวด	ปัจจัย
<p>1.รางวัลผลตอบแทน</p> <ul style="list-style-type: none"> - ค่าจ้างผู้ออกแบบตามที่กำหนดไว้ในระเบียบพัสดุ - เงินรางวัลและ/หรือค่าตอบแทนให้กับผู้เข้าร่วมประกวดแบบที่ได้รับรางวัลรองชนะเลิศหรือรางวัลชมเชย - ค่าใช้จ่ายให้กับผู้ที่ได้รับคัดเลือกให้ทำงานในขั้นตอนที่สอง 	<ul style="list-style-type: none"> ● <u>วิธีการคัดเลือกหรือจัดจ้างผู้ออกแบบตามระเบียบสำนักนายก</u> <ul style="list-style-type: none"> - การคัดเลือกผู้ออกแบบจำกัดข้อกำหนด - การประกวดแบบ ● <u>ระดับความสำคัญของโครงการ</u> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการทั่วไป/ภายในของหน่วยงาน - โครงการที่มีความเป็นสาธารณะ/โครงการขนาดใหญ่ ● <u>ประเภทของการประกวดแบบ</u> <ul style="list-style-type: none"> - ประเภทเปิดทั่วไป - ประเภทจำกัดจำนวน ● <u>วิธีการประกวดแบบ</u> <ul style="list-style-type: none"> - การประกวดแบบขั้นตอนเดียว - การประกวดแบบ 2 ขั้นตอน - การประกวดแบบ 3 ขั้นตอน ● <u>แหล่งที่มาของงบประมาณของรางวัล / ผลตอบแทน</u> <ul style="list-style-type: none"> - งบประมาณจากส่วนกลาง

แนวทางการตัดสินใจการประกวด	ปัจจัย
	<ul style="list-style-type: none"> - งบประมาณจากส่วนอื่นที่ไม่อยู่ภายใต้ระเบียบพัสดุ เช่น เงินบริจาค ● <u>วัตถุประสงค์ของโครงการและเป้าหมายของการจัดการประกวดแบบ</u> - เน้นการแสดงออกด้านแนวความคิดและการมีส่วนร่วมของประชาชน - ต้องการเปิดโอกาสให้สำนักงานรุ่นใหม่ได้เสนอผลงานและแนวความคิด - ต้องการผู้เชี่ยวชาญเพื่อการแก้ปัญหาโครงการที่มีความซับซ้อน - ต้องการทีมงานที่สามารถทำงานที่มีคุณภาพ ● <u>ขอบเขตของงาน ปริมาณและความละเอียดของผลงาน</u>
<p>2. การดำเนินการจัดจ้าง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ดำเนินการจัดจ้างตาม TOR - ดำเนินการจัดจ้างผู้ออกแบบที่มีคุณสมบัติตามการประกอบวิชาชีพควบคุมทำงานร่วมกับผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ - ดำเนินการจัดจ้างผู้ออกแบบตามแนวความคิดที่ได้รับการคัดเลือกในภายหลัง 	<ul style="list-style-type: none"> ● <u>เงื่อนไขการประกวดแบบ</u> ● <u>ระดับความสำคัญของโครงการ</u> - โครงการทั่วไป/ภายในของหน่วยงาน - โครงการที่มีความเป็นสาธารณะ/โครงการขนาดใหญ่ ● <u>ประเภทของการประกวดแบบ</u> - ประเภทเปิดทั่วไป - ประเภทจำกัดจำนวน ● <u>วิธีการประกวดแบบ</u> - การประกวดแบบขั้นตอนเดียว - การประกวดแบบ 2 ขั้นตอน ● <u>งบประมาณของโครงการ</u> - มีงบประมาณจากส่วนกลาง - มีงบประมาณสนับสนุนจากส่วนอื่น - ยังไม่มีงบประมาณที่ชัดเจน
<p>3. การพัฒนาแบบ</p> <ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาแบบตามแนวความคิดหลัก - พัฒนาแนวความคิดหลักร่วมกับแนวคิดอื่นๆ 	<ul style="list-style-type: none"> ● <u>แนวทางการพิจารณา</u> - คุณสมบัติของผู้ออกแบบและศักยภาพของทีมงาน - แนวความคิดหรือแนวทางแก้ปัญหาในการออกแบบ - วิสัยทัศน์ ● <u>ระดับความสำคัญของโครงการ</u> - โครงการทั่วไป/ภายในของหน่วยงาน - โครงการที่มีความเป็นสาธารณะ/โครงการขนาดใหญ่ ● <u>การดำเนินการจัดจ้าง</u> - ดำเนินการจัดจ้างตาม TOR - ดำเนินการจัดจ้างผู้ออกแบบที่มีคุณสมบัติตามการประกอบวิชาชีพควบคุมทำงานร่วมกับผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ - ดำเนินการจัดจ้างผู้ออกแบบตามแนวความคิดที่ได้รับการคัดเลือกในภายหลัง

6.3 สรุปการกำหนดแนวทางในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ

จากการวิจัยพบว่าการกำหนดแนวทางในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐสามารถอธิบายรายละเอียดการกำหนดแนวทางได้ดังหัวข้อต่อไปนี้

1) การกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)

ประเด็นพิจารณา จากการวิจัยพบว่าหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ (TOR) ต้องมีความเข้าใจระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง ระเบียบสำนักนายก มาตรฐานการประกวดแบบ และข้อบังคับจรรยาบรรณวิชาชีพแล้ว ยังต้องเข้าใจ ความต้องการ/กระบวนการใช้อาคาร/ผู้ใช้อาคาร เป็นอย่างดีอีกด้วย เพื่อสร้างความเข้าใจแก่ผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ข้อมูลด้านปริมาณมีผลในเชิงงบประมาณ แต่ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ กระบวนการใช้อาคารมีผลในเชิงคุณภาพ ประสิทธิภาพของงานออกแบบ ผู้วิจัยพบว่ามีแนวทางในการกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ (TOR)โครงการก่อสร้างของภาครัฐ ตามความเหมาะสมดังนี้

- เจ้าหน้าที่ของภาครัฐร่วมกับที่ปรึกษา

เจ้าของโครงการ ร่วมกับสมาคม/องค์กรวิชาชีพ คัดเลือก ว่าจ้าง หรือ แต่งตั้ง แล้วแต่กรณี แล้วแต่ขนาด เวลา และงบประมาณ เช่นในโครงการพิเศษ โครงการซับซ้อน โครงการที่มีเล็กแต่ต้องการคุณภาพของผลงานสูงหรือเจ้าของโครงการไม่มีความรู้เรื่องอาคารประเภทนั้นๆเพียงพอ ซึ่งเจ้าของโครงการควรมีกระบวนการสรรหาที่มีความโปร่งใสมากเช่นเดียวกัน ในโครงการที่ไม่ใหญ่มักมีการจัดตั้งคณะกรรมการร่าง(TOR) หรือเชิญองค์กรวิชาชีพมาร่วมร่างหรือเป็นผู้ให้คำปรึกษามากกว่า

- เจ้าหน้าที่ของภาครัฐ

ภาครัฐเป็นผู้ดำเนินการหลักในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบโดยนำเอาหลักการขององค์กรวิชาชีพไปประยุกต์ใช้ ภายใต้ข้อกำหนดของระเบียบสำนักนายก

- ที่ปรึกษา / องค์กรวิชาชีพ(สภาสถาปนิก)

การแต่งตั้งองค์กรวิชาชีพ(สภาสถาปนิก)หรือการจัดจ้าง PM ในการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับแนวปฏิบัติที่ถูกต้องในการคัดเลือกผู้ออกแบบ ถ้าเป็นงานขนาดเล็กไม่ซับซ้อน โดยทั่วไปเจ้าหน้าที่รัฐสามารถดำเนินการเองได้และในกรณีที่เป็นโครงการขนาดใหญ่ที่มูลค่าสูงก็ใช้วิธีจัดจ้างPMในการดำเนินการภายใต้การทำงานของคณะกรรมการจัดการประกวดแบบซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของภาครัฐ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง จากการวิจัยพบว่ามีปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางในการกำหนดหน่วยงานที่มีหน้าที่ในการจัดเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)โครงการก่อสร้างของภาครัฐ ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 6.9 ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อการกำหนดหน่วยงานที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)

แนวทางการจัดทำTOR	ปัจจัย
หน่วยงานที่จัดทำ เงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR) 1. เจ้าหน้าที่ของภาครัฐ	<ul style="list-style-type: none"> ● ระดับความสำคัญของโครงการ - โครงการที่มีขนาดใหญ่/ขนาดใหญ่พิเศษ - โครงการทั่วไป / ภายในของหน่วยงาน

แนวทางการจัดทำTOR	ปัจจัย
ร่วมกับที่ปรึกษา 2. ที่ปรึกษา / องค์กรวิชาชีพ (สภาสถาปนิก) 3. เจ้าหน้าที่ของภาครัฐ	<ul style="list-style-type: none"> ● <u>ประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร</u> <ul style="list-style-type: none"> - อาคารที่มีการใช้งานทั่วไป - อาคารที่มีการใช้งานเฉพาะทาง/มีความซับซ้อนในการใช้งาน - อาคารประเภทวัฒนธรรม แสดงออกถึงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ● <u>วัตถุประสงค์ของโครงการและเป้าหมายของการจัดการประกวดแบบ</u> <ul style="list-style-type: none"> - ต้องการผู้เชี่ยวชาญเพื่อการแก้ปัญหาโครงการที่มีความซับซ้อน - ต้องการเปิดโอกาสให้สำนักงานรุ่นใหม่ได้เสนอผลงานและแนวความคิดใหม่ๆ ● ความรู้ความสามารถของเจ้าของโครงการในการร่างTOR ● ความต้องการเฉพาะของเจ้าของโครงการ

2) แนวทางการกำหนดเกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)โครงการก่อสร้างของภาครัฐให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน

ประเด็นพิจารณา จากการวิจัยพบว่า มีแนวทางในการกำหนดเกณฑ์การจัดเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)โครงการก่อสร้างของภาครัฐ ดังนี้

เกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)จากผลการวิจัยและแนวทางของสภาสถาปนิก เสนอให้องค์กรวิชาชีพเป็นผู้จัดทำให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน มีลักษณะเป็นกรอบของการจัดทำTOR ที่ไม่ขัดแย้งกับระเบียบพัสดุ มีการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานของภาครัฐยึดถือเป็นเกณฑ์ และมีการบังคับใช้ผ่านทางสมาชิกสภา นอกจากนี้ควรติดตามโครงการที่จัดการประกวดแบบว่าจัดทำTOR ถูกตามเกณฑ์หรือไม่ หากเงื่อนไขการประกวดแบบไม่ถูกต้องตามเกณฑ์หรือขัดกับจรรยาบรรณ จะส่งผลกระทบต่อสมาชิกสภาที่เข้าร่วมประกวดแบบโครงการนั้นๆจะถือว่าผิดจรรยาบรรณวิชาชีพ จากผลการวิจัยพบว่ามีแนวทางในการร่างเงื่อนไขการประกวดแบบ TOR ได้จากเกณฑ์ดังต่อไปนี้

● มาตรฐานการประกวดแบบ

เกณฑ์ในการจัดทำ TOR ควรจะมีระดับของการใช้งาน แตกต่างกันไปในแต่ละโครงการ กำหนดจากลักษณะของโครงการ ได้แก่ ประเภทการใช้งานของอาคาร ระดับความสำคัญของโครงการ และความต้องการของเจ้าของโครงการ เป็นต้น

● นโยบายขององค์กร (ที่มาของงบประมาณ)

การร่าง TOR ในโครงการประกวดแบบของภาครัฐตามความจำเป็นและความเหมาะสมของโครงการนั้นๆ ที่อาจจะมีความแตกต่างหรือความต้องการที่ไม่มีระบุไว้ในเกณฑ์การจัดทำ TOR ขององค์กรวิชาชีพ ตลอดจนที่มาของแหล่งเงินทุนในการจัดการประกวดแบบ ซึ่งหากเป็นงบประมาณที่ไม่ได้มาจากส่วนกลางการกำหนด TOR สามารถจัดทำได้ตามความเหมาะสม แต่ควรจำดำเนินการร่วมกับผู้เชี่ยวชาญหรือตัวแทนองค์กรวิชาชีพ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง จากการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางในการกำหนดเกณฑ์ในการจัดเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)โครงการก่อสร้างของภาครัฐ ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 6.10 ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางในการกำหนดเกณฑ์การจัดเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)

เกณฑ์การจัดทำ TOR	ปัจจัย
<ul style="list-style-type: none"> ● มาตรฐานการประกวดแบบ ● นโยบายขององค์กร 	<ul style="list-style-type: none"> ● <u>ระดับความสำคัญของโครงการ</u> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการที่มีขนาดใหญ่/ขนาดใหญ่พิเศษ - โครงการที่มีความสำคัญเป็นสถาบันของชาติ - โครงการทั่วไป / ภายในของหน่วยงาน ● <u>ประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร</u> <ul style="list-style-type: none"> - อาคารที่มีการใช้งานทั่วไป - อาคารที่มีการใช้งานเฉพาะทาง/มีความซับซ้อนในการใช้งาน ● <u>ลักษณะขององค์กร / นโยบายการบริหารงาน</u> <ul style="list-style-type: none"> - พิจารณาตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีด้วยการพัสดุ - พิจารณาจากระเบียบการจัดจ้างของเจ้าของโครงการ - พิจารณาจากความพร้อมของหน่วยงานในการจัดการประกวดแบบ ● <u>งบประมาณ แหล่งเงินทุนของโครงการและการประกวดแบบ</u> <ul style="list-style-type: none"> - งบประมาณที่จัดสรรจากส่วนกลาง - งบประมาณจากส่วนอื่น เช่น เงินบริจาค ● <u>วัตถุประสงค์ของโครงการและเป้าหมายของการจัดการประกวดแบบ</u> <ul style="list-style-type: none"> - ต้องการผู้เชี่ยวชาญเพื่อการแก้ปัญหาโครงการที่มีความซับซ้อน - ต้องการส่งเสริมภาพลักษณ์ที่ดีให้กับเจ้าของโครงการ ● <u>ความต้องการเฉพาะของเจ้าของโครงการ</u>

3) ความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางในการกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)

ประเด็นพิจารณา จากการวิจัย ผู้วิจัยเสนอแนวทางในการกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)โครงการก่อสร้างของภาครัฐโดยมีหัวข้อของ TOR ที่อ้างอิงตามร่างมาตรฐานการประกวดแบบเป็น ดังนี้

- วัตถุประสงค์ของการประกวดแบบ
 - ชี้แจงเป้าหมายของการจัดการประกวดแบบ เช่น การหาผู้ออกแบบ การหาแนวความคิดในการจัดทำโครงการ เป็นต้น
 - ชี้แจงนโยบายของการประกวด เป้าหมาย แผน ยุทธศาสตร์ในการดำเนินงานของโครงการหรือของหน่วยงาน
- ประเด็นของปัญหา ที่ต้องการให้ผู้ร่วมประกวดแบบนำเสนอวิธีการแก้ไข
 - ประเด็นและรายละเอียดปัญหาของโครงการ
 - กรอบของการแก้ปัญหา
 - รายละเอียดข้อกำหนดต่างๆของโครงการ
- ข้อกำหนดความต้องการต่างๆของผู้จัดประกวดแบบอย่างครบถ้วน
 - งบประมาณในการก่อสร้างโครงการ

- รายละเอียดพื้นที่ใช้สอย ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบต่างๆ การใช้งานในอาคาร
- ภาพลักษณ์และลักษณะพิเศษของโครงการ
- ชื่อของการประกวดแบบและผู้จัดประกวดแบบ
 - ชื่อหน่วยงาน สังกัดของหน่วยงาน
- ข้อความที่แสดงการรับรองจากสภาสถาปนิก
 - โครงการประกวดแบบดำเนินการตามมาตรฐานการประกวดแบบ ภายใต้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุและจรรยาบรรณวิชาชีพ
- กำหนดการต่างๆที่ชัดเจน
 - เวลาในการดำเนินการประกวด
 - ระยะเวลาในการจัดทำแบบประกวด
 - กำหนดการต่างๆของโครงการ
- รายชื่อคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ
 - การระบุตำแหน่งหรือชื่อของคณะกรรมการตัดสินกรณีเป็นตัวแทนจากหน่วยงานนั้นๆ
 - การระบุชื่อของคณะกรรมการตัดสินกรณีเป็นผู้เชี่ยวชาญสาขาต่างๆที่เกี่ยวข้อง
 - การระบุบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการตัดสิน
 - การกำหนดประธานกรรมการตัดสิน
- ประเภทลักษณะและวิธีการประกวดแบบ
 - การกำหนดประเภท วิธีการ ขั้นตอน การประกวดแบบ
 - คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ
- กำหนดเงื่อนไขในการพิจารณาตัดสินโดยสังเขป
 - การกำหนดวิธีการตัดสิน
 - การกำหนดเกณฑ์การตัดสิน
 - การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน
 - เงื่อนไข น้ำหนักการให้คะแนน
- รางวัลและ/หรือผลตอบแทนทั้งจำนวนและมูลค่า
 - รางวัลและจำนวนผู้ชนะการประกวดแบบ (รางวัล ที่ 1 – 3 /รางวัลชมเชย)
 - ค่าตอบแทนของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ
 - ค่าบริการวิชาชีพที่ผู้ออกแบบจะได้รับ (ระบุเป็นจำนวนหรืออัตราส่วนที่ชัดเจน)
- รายละเอียดของโครงการ
 - ประเภทอาคาร
 - รายละเอียดและตำแหน่งที่ตั้งโครงการ สถานที่ก่อสร้าง
 - สภาพแวดล้อมที่ตั้งโครงการ
- กำหนดรายละเอียด จำนวนและขนาดที่แน่นอนของแบบและเอกสารที่ต้องนำเสนอ
 - ขอบเขตของงาน เช่น แนวความคิด ผังบริเวณ แพลน รูปด้าน รูปตัด หุ่นจำลอง เป็นต้น

- ขอบเขตงานบริการ งานออกแบบสถาปัตยกรรมและโครงสร้าง งานออกแบบภูมิสถาปัตยกรรม และสถาปัตยกรรมภายใน
- ขอบเขตเนื้องานที่ผู้ออกแบบต้องเสนอ
- จำนวนชุด ผลงานที่ต้องนำเสนอ
- กำหนดวิธีการและขั้นตอนในการอธิบายแบบ
 - กำหนดเวลา ระยะเวลา
 - วิธีการอธิบายแบบจำนวนผู้เข้าอธิบายแบบ
 - อุปกรณ์ประกอบการอธิบายแบบ ฯลฯ
- สัญญาการจ้างออกแบบ
 - กำหนดเวลา ระยะเวลา
 - วิธีการอธิบายแบบจำนวนผู้เข้าอธิบายแบบ
 - อุปกรณ์ประกอบการอธิบายแบบ ฯลฯ
 - เงินค่าประกัน

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง จากการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางในการกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)โครงการก่อสร้างของภาครัฐ ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้ ตารางที่ 6.11 ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางในการกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ

รายละเอียด TOR	ปัจจัย
1. วัตถุประสงค์การประกวดแบบ	● <u>เกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ</u>
2. ประเด็นของปัญหา	- มาตรฐานการประกวดแบบ
3. ความต้องการของผู้จัดประกวดแบบ	- นโยบายขององค์กร
4. ชื่อของการประกวดแบบและผู้จัดประกวดแบบ	● <u>หน่วยงานที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ</u>
5. การรับรองจากสภาสถาปนิก	- เจ้าหน้าที่ของภาครัฐร่วมกับที่ปรึกษา
6. กำหนดการต่างๆ	- ที่ปรึกษา / องค์กรวิชาชีพ(สภาสถาปนิก)
7. รายชื่อคณะกรรมการตัดสิน	- เจ้าหน้าที่ของภาครัฐ
8. ประเภทลักษณะและวิธีการประกวดแบบ	● ระดับความสำคัญของโครงการ
9. เงื่อนไขในการพิจารณาตัดสิน	● ประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร
10. รางวัลและ/หรือผลตอบแทน	● ลักษณะขององค์กร / นโยบายการบริหารงาน
11. รายละเอียดของโครงการ	● วัตถุประสงค์ของโครงการและเป้าหมายของการจัดการประกวดแบบ
12. เอกสารและขั้นตอนในการอธิบายแบบ	● แนวทางการพิจารณาตัดสินการประกวด
13. สัญญาการจ้างออกแบบ	● วิธีการประกวดแบบ
	● ความต้องการเฉพาะของเจ้าของโครงการ
	● ระยะเวลา

6.4 สรุปการกำหนดแนวทางในการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ

จากการวิจัยพบว่า การกำหนดแนวทางในการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ ผู้วิจัยสามารถอธิบายรายละเอียดของการกำหนดแนวทางได้ดังหัวข้อต่อไปนี้

1) องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ

ในปัจจุบันการไม่มีการมาตรฐานหรือการรับรองการประกวดแบบ ส่งผลต่อกรปัญหาในการจัดทำ TOR ให้ถูกต้อง ทั้งในเรื่อง ความไม่ชัดเจน ข้อมูลไม่ครบถ้วน ทำให้ข้อเสนอในการให้บริการแตกต่างกัน เกิดความเหลื่อมล้ำและส่งผลต่อการทำงานมากน้อยไม่เท่ากัน ทำให้ผู้เข้าร่วมประกวดแบบไม่มั่นใจในการประกวดแบบ

ประเด็นพิจารณา จากการวิจัยพบว่า มีแนวทางในการกำหนดองค์กรที่มีหน้าที่ในการจัดทำมาตรฐานและรายละเอียดการประยุกต์ใช้มาตรฐาน ดังนี้

ในการแก้ปัญหาเชิงรุกขององค์กรวิชาชีพในส่วนของสภาสถาปนิกคือการออกมาตรฐานการประกวดแบบที่สอดคล้องกับระบบการจัดจ้าง ไม่ขัดแย้งกับระเบียบของทางราชการ ภายใต้กรอบของจรรยาบรรณวิชาชีพ และในส่วนขององค์กรวิชาชีพที่มีส่วนสนับสนุนการทำงานของสภาสถาปนิก โดยการจัดทำข้อเสนอแนะหรือมาตรฐานในรายละเอียดต่างๆที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น มาตรฐานค่าตอบแทนการประกวดแบบ เกณฑ์การพิจารณาตัดสินงานออกแบบสถาปัตยกรรม เป็นต้น โดยมีการดำเนินการต่างๆควรมีผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของภาครัฐเข้ามาร่วมพิจารณาเพื่อให้เกิดการนำไปใช้ได้จริง

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง จากการวิจัยพบว่า มีปัจจัยที่ส่งผลต่อองค์กรที่มีหน้าที่จัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 6.12 ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อองค์กรที่มีหน้าที่จัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ

องค์กร / หน่วยงาน	ปัจจัย
<ul style="list-style-type: none"> ● องค์กรวิชาชีพ - สภาสถาปนิก - สภาวิศวกร - สมาคมสถาปนิก ● หน่วยงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี - อำนาจหน้าที่ - ผลกระทบของมาตรฐาน - การบังคับใช้มาตรฐาน

2) การบังคับหรือประยุกต์ใช้มาตรฐานการประกวดแบบ

ประเด็นพิจารณา จากการวิจัยพบว่า มีแนวทางในการกำหนดแนวทางในการประยุกต์ใช้มาตรฐานตามลำดับความเข้มข้นของการบังคับใช้ดังนี้

● ข้อบังคับ/กฎหมาย

ในปัจจุบันทางสภาสถาปนิกยังไม่มียุบายในการจัดทำเป็นข้อบังคับใช้ ในการจัดการประกวดแบบสำหรับหน่วยงานของภาครัฐที่ต้องการจัดการประกวดแบบ เนื่องจากมีความซับซ้อนในการบังคับใช้และมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งหากมีการบังคับใช้ในอนาคตอาจจะเป็นการพัฒนาจัดทำเป็นข้อบังคับใช้ผ่านสมาชิกสภา โดยสภาสถาปนิกมีหน้าที่ควบคุมการปฏิบัติวิชาชีพให้เป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งในทางปฏิบัติควบคุมได้เฉพาะสมาชิกที่มีใบประกอบวิชาชีพเท่านั้น

- มาตรฐานการประกวดแบบ

ดำเนินการจัดทำโดยสภาสถาปนิก โดยเน้นเรื่องของการประกวดแบบภาคราชการเป็นหลัก มาตรฐานการประกวดแบบ มีลักษณะเป็นมาตรฐานไม่ใช่ข้อบังคับ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ในการจัดทำมาตรฐานควรมีข้อกำหนดที่ไม่ขัดแย้งกับ พรบ.สถาปนิกและระเบียบการจัดจ้างแต่ไม่ควรตีกรอบมากเกินไป การนำมาตรฐานไปประยุกต์ใช้ องค์กรวิชาชีพ สภาสถาปนิก คณะกรรมการ มีการพิจารณาร่วมกัน ไม่มีการใช้อำนาจเบ็ดเสร็จ หากมีการประกาศใช้แล้ว ต้องมีการประชาสัมพันธ์กับหน่วยงานราชการ

- แนวทางการจัดการประกวดแบบ

แนวทางการจัดการประกวดแบบ เป็นการประยุกต์ใช้ที่ความยืดหยุ่นตามลักษณะของโครงการ โดยในการประยุกต์ใช้ในแนวทางนี้ องค์กรวิชาชีพควรผลักดันให้มีที่ปรึกษาหรือผู้จัดการโครงการ เพื่อประยุกต์ใช้แนวทางการจัดการประกวดแบบให้ถูกต้อง

ในการดำเนินการจัดทำหรือประยุกต์ใช้ในแนวทางต่างๆ ควรระวังการจัดทำเกณฑ์ที่เป็นกรอบมากเกินไป ทำให้การประกวดแบบมีทิศทางไปในทางเดียวกันมากเกินไป ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการหยุดพัฒนา กระบวนการประกวดแบบให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง จากการวิจัยพบว่ามีปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อแนวทางในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการประกวดแบบ ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 6.13 ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อแนวทางในการประยุกต์ใช้มาตรฐานการประกวดแบบ

การประยุกต์ใช้	ปัจจัย
1. ข้อบังคับ/กฎหมาย	- อำนาจของผู้ออกมาตรฐาน
2. มาตรฐานการประกวดแบบ	- ผลกระทบของมาตรฐาน
3. แนวทางการจัดการประกวดแบบ	- หน่วยงานที่นำไปใช้

3) การรับรองการประกวดแบบและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการรับรองการประกวดแบบ

ประเด็นพิจารณา จากการวิจัยพบว่ามีแนวทางในการรับรองการประกวดแบบ ดังนี้

- องค์กรวิชาชีพ (สภาสถาปนิก)

เป็นองค์กรควบคุมดูแลการปฏิบัติวิชาชีพ ดำเนินการรับรองการประกวดแบบ โดยเฉพาะในโครงการขนาดใหญ่ หรือโครงการสาธารณะ ส่งผลให้การประกวดแบบมีการเปิดกว้างมากขึ้น คนเข้าร่วมประกวดแบบมากขึ้น เป็นการรับรองว่าการประกวดแบบนี้ปฏิบัติตามมาตรฐานของการประกวดแบบ เจ้าหน้าที่ประจำคอยดูแลเกี่ยวกับเรื่องการรับรองการประกวดแบบและมีกรรมการสภาเป็นผู้อนุมัติ ดังนั้นในส่วนการรับรองจะให้สภารับรองก็หรือไม่ก็ได้

- หน่วยงานอิสระ

การตรวจสอบโดยองค์กรอิสระ โดยมีการจัดตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั้งจากภาครัฐ องค์กรวิชาชีพ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมการตรวจสอบและรับรองการประกวดแบบแทนภาครัฐและองค์กรวิชาชีพ

ในปัจจุบันการตรวจสอบมีการดำเนินการอย่างไม่เป็นทางการ คือ เมื่อมีการประกวดแบบของภาครัฐและให้ทางสภาเป็นผู้ประชาสัมพันธ์ สภาก็จะใช้โอกาสตรงนั้นตรวจสอบเงื่อนไขการประกวดแบบก่อนแจ้งให้สมาชิกทราบและชี้แจงทางเจ้าของโครงการกลับไปถึงข้อผิดพลาด

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง จากการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางในการรับรองการประกวดแบบที่ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 6.14 ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลต่อแนวทางในการรับรองการประกวดแบบ

แนวทางการรับรอง	ปัจจัย
1. หน่วยงานอิสระ	- การประยุกต์ใช้มาตรฐาน
2. องค์กรวิชาชีพ (สภาสถาปนิก)	- อำนาจของผู้รับรอง
	- ความพร้อมของบุคลากร

4) หัวข้อมาตรฐานการประกวดแบบ

ในการวิจัยผู้วิจัยได้ยึดถือตามแนวทางร่างมาตรฐานการประกวดแบบที่สภาสถาปนิกได้จัดทำไว้ และมีประเด็นเสนอแนะเพิ่มเติมตามตารางที่ 6.5 ดังนี้

ประเด็นพิจารณา จากการวิจัยพบว่า มีแนวทางในการกำหนดหัวข้อและรายละเอียดของมาตรฐานการประกวดแบบ ดังนี้

1. หลักการทั่วไปของการจัดการประกวดแบบ
2. คำนิยาม
เกี่ยวกับการประกวดแบบ ผู้จัดประกวดแบบ ผู้ร่วมประกวดแบบ คณะกรรมการการจัดการประกวดแบบ คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ เงื่อนไขการประกวดแบบ กำหนดการจัดการประกวดแบบ รางวัลและ/หรือผลตอบแทน การปกปิดชื่อ คณะอนุกรรมการประสานงานการประกวดแบบสภาสถาปนิก
3. ประเภท ลักษณะ และวิธีการจัดประกวดแบบ
 - ประเภทของการประกวดแบบ ประเภทเปิดทั่วไป/ประเภทจำกัดจำนวน
 - วิธีการประกวด การประกวดแบบขั้นตอนเดียว / การประกวดแบบ 2 ขั้นตอน หรือมากกว่า 2 ขั้นตอน
 - แบบและเอกสารสำหรับการประกวด
 - เพื่อให้การตัดสินเป็นไปโดยสะดวกและยุติธรรม จึงกำหนดหลักเกณฑ์ในการเสนอแบบและเอกสารการประกวดแบบสำหรับโครงการในสาขาวิชาชีพต่างๆ ดังระบุในภาคผนวก
4. ข้อกำหนดทั่วไป
 - เงื่อนไขการประกวดแบบ
 - ผลงานที่ส่งเข้าประกวดแบบ
5. การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ (Term of Reference)
 - รายละเอียดเงื่อนไข
 - สัญญาการจ้างออกแบบ หากผู้จัดการประกวดแบบ

- การกำหนดเงินค่าประกันต่างๆ
6. การดำเนินการจัดการประกวดแบบ การเชิญเข้าร่วมประกวดแบบ
- บทบาทของสถาปนิก/องค์กรวิชาชีพในการประกวดแบบ
 - ให้คำปรึกษาในการจัดประกวดแบบ
 - ให้รับรองการประกวดแบบ
 - เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดการประกวดแบบ
 - คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ
 - การรับรองเป็นลายลักษณ์อักษรจากสภาสถาปนิก
 - การประกาศเชิญชวนให้เข้าร่วมประกวดแบบ
7. การเข้าร่วมประกวดแบบและคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ
- ผู้ร่วมประกวดแบบ
 - คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวด
 - คุณสมบัติของผู้ร่วมประกวดแบบในการประกวดแบบ 2 ชั้นตอน
8. การรับรองการประกวดแบบและการขึ้นทะเบียนประกวดแบบ
- หน้าที่ของผู้จัดประกวดแบบ
 - การดำเนินการ
 - เงื่อนไขการรับรองการประกวดแบบ
 - เอกสารรับรองการประกวดแบบสภาสถาปนิก
 - การขึ้นทะเบียนหมายเลขของการประกวดแบบ
8. รางวัลและการจ่ายค่าตอบแทนในการประกวดแบบ สิทธิของผู้ชนะประกวดแบบ
- รางวัลและหรือค่าตอบแทน
 - การระบุรางวัลและ/หรือค่าตอบแทน
 - กำหนดเวลาจ่ายรางวัลและผลตอบแทน
 - รายละเอียดและสัดส่วนเงินรางวัลและ/หรือค่าตอบแทนตาม
 - สิทธิของผู้ชนะประกวดแบบ
9. ลิขสิทธิ์ของแบบที่ส่งเข้าประกวด
- เจ้าของลิขสิทธิ์
 - สิทธิในการนำผลงานไปใช้ประโยชน์
 - ขอบเขตของการนำผลงานไปใช้
10. คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบและเกณฑ์การตัดสิน
- การระบุรายชื่อ การแต่งตั้ง / หน่วยงาน จำนวน
 - บทบาทความรับผิดชอบ
 - สิทธิของคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ
 - หัวข้อ เกณฑ์การให้คะแนนและวิธีการตัดสินไว้อย่างชัดเจน
 - การตัดสินของคณะกรรมการตัดสิน

- รายงานชี้แจงเหตุผลการคัดเลือกผู้ที่ได้คัดเลือกผู้ร่วมประกวดแบบแต่ละรายให้เป็นผู้ชนะ
- 12. การเผยแพร่ผลงานที่ส่งเข้าร่วมประกวดแบบ
- 13. การคัดค้านและการร้องอุทธรณ์

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง จากการวิจัยพบว่าปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อแนวทางในการรับรองการประกวดแบบ ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 6.15 ตารางสรุปปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อแนวทางในการรับรองการประกวดแบบ

แนวทางการรับรอง	ปัจจัย
1. หลักการทั่วไปของการจัดการประกวดแบบ	- การประยุกต์ใช้มาตรฐาน
2. คำนิยาม	- อำนาจของผู้รับรอง
3. ประเภท ลักษณะ และวิธีการจัดประกวดแบบ	- ความพร้อมของบุคลากร
4. ข้อกำหนดทั่วไป	
5. การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ (Term of Reference)	
6. การดำเนินการจัดการประกวดแบบ การเชิญเข้าร่วมประกวดแบบ	
7. การเข้าร่วมประกวดแบบและคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ	
8. การรับรองการประกวดแบบและการขึ้นทะเบียนประกวดแบบ	
9. รางวัลและการจ่ายค่าตอบแทนในการประกวดแบบ สิทธิของผู้ชนะประกวดแบบ	
10. ลิขสิทธิ์ของแบบที่ส่งเข้าประกวด	
11. คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบและเกณฑ์การตัดสิน	
12. การเผยแพร่ผลงานที่ส่งเข้าร่วมประกวดแบบ	
13. การคัดค้านและการร้องอุทธรณ์	

6.5 สรุปแนวทางในการจัดการประกวดแบบในโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

จากการศึกษาเกี่ยวกับประเด็นในการศึกษาและข้อพิจารณาถึงการจัดทำแนวทางการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ สามารถสรุปข้อพิจารณาได้ 10 ประเด็น (ดังที่กล่าวไว้ในบทที่ 3) ดังนี้

- หลักการในการจ้างผู้ออกแบบในการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ
- ข้อพิจารณาและวัตถุประสงค์ในการประกวดแบบ
- การกำหนดโครงสร้างองค์กรของการประกวดแบบ
- แนวทางการกำหนดความต้องการของผู้จัดการประกวดแบบ
- การกำหนดวิธีการประกวดแบบ
- แนวทางการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ
- ขั้นตอนการดำเนินการประกวดแบบ
- แนวทางการตัดสินการประกวดแบบ
- การกำหนดรางวัลและผลตอบแทนสำหรับผู้เข้าร่วมประกวดแบบ
- แนวทางการดำเนินการหลังการประกวดแบบ

โดยเมื่อศึกษาในรายละเอียดของประเด็นพิจารณาเหล่านี้ พบว่ามีความสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อการประกวดแบบในโครงการก่อสร้างของภาครัฐ ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปแนวทางในการจัดการประกวดแบบที่เป็นไปได้ดังต่อไปนี้

1) หลักการในการจ้างผู้ออกแบบในการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

- การคัดเลือกผู้ออกแบบจำกัดข้อกำหนด
- การประกวดแบบ

การกำหนดองค์กรที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการโครงการ

เกณฑ์/วิธีการพิจารณา

- ระดับความสำคัญของโครงการ
- ประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร
- ลักษณะขององค์กร / นโยบายการบริหารงาน
- งบประมาณ แหล่งเงินทุนของโครงการและการประกวดแบบ
- วัตถุประสงค์ของโครงการและการจัดการประกวดแบบ

2) การกำหนดวัตถุประสงค์การประกวดแบบ

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

- เพื่อคัดเลือกคุณสมบัติของผู้ออกแบบและศักยภาพของทีมงาน
- เพื่อคัดเลือกแนวความคิดหรือแนวทางการแก้ปัญหาในการออกแบบ
- เพื่อคัดเลือกวิสัยทัศน์ในการออกแบบหรือการทำงาน

การกำหนดองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง

1. คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ
2. องค์กรวิชาชีพ
3. ที่ปรึกษาการประกวดแบบ

เกณฑ์/วิธีการพิจารณา

- วัตถุประสงค์ของโครงการและเป้าหมายของการจัดการประกวดแบบ
- ระดับความสำคัญของโครงการ
- ประเภทลักษณะการใช้สอยอาคาร
- ระยะเวลาในการดำเนินการ
- ความต้องการเฉพาะของเจ้าของโครงการ

3) **การกำหนดโครงสร้างองค์กรของการประกวดแบบ**

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

• **คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ**

1. ผู้บริหาร / ผู้รับผิดชอบโครงการ
2. องค์กรวิชาชีพ
3. ผู้จัดการโครงการ(Project Manager)
4. คณะกรรมการศึกษาโครงการ
5. คณะกรรมการกำหนดความต้องการ
6. คณะกรรมการร่างTOR

• **คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ**

1. ผู้บริหาร / ผู้รับผิดชอบโครงการ
2. ผู้แทนจากองค์กรวิชาชีพ
3. ผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิ

การกำหนดองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง

1. เจ้าของโครงการ
2. คณะกรรมการโครงการ
3. ที่ปรึกษาการประกวด
4. ผู้ทรงคุณวุฒิ

เกณฑ์/วิธีการพิจารณา

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ

มาตรฐานการประกวดแบบ

- วัตถุประสงค์ของโครงการและการจัดการประกวดแบบ
- ระดับความสำคัญของโครงการ
- ประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร
- ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในหน่วยงาน
- งบประมาณในการจัดสรรบุคลากรของโครงการ

4) **แนวทางการกำหนดความต้องการของผู้จัดการประกวดแบบ**

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

1. การกำหนดขอบเขตงาน
2. การกำหนดรายละเอียดของความต้องการ

การกำหนดองค์กรที่เกี่ยวข้อง

1. คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ
2. ผู้ทรงคุณวุฒิ
3. ที่ปรึกษา (จัดจ้างภายนอก)

เกณฑ์/วิธีการพิจารณา

1. พิจารณาจากเวลา / งบประมาณ
2. พิจารณาจากลักษณะโครงการประกวดแบบ

5) **การกำหนดวิธีการประกวดแบบ**

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

● **การกำหนดประเภทของการประกวดแบบ**

1. ประเภทเปิดทั่วไป
2. ประเภทจำกัดจำนวน

● **การกำหนดวิธีการประกวดแบบ**

1. การประกวดแบบขั้นตอนเดียว

การประกวดแบบ 2 ขั้นตอน

การกำหนดองค์กรที่เกี่ยวข้อง

1. คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ
2. ที่ปรึกษาการประกวดแบบ

เกณฑ์/วิธีการพิจารณา

1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ
2. มาตรฐานการประกวดแบบ/แนวทางการจัดการประกวดแบบ
3. กำหนดและพิจารณาตามความเหมาะสมโดยที่ปรึกษาการประกวดแบบ

6) **แนวทางการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ**

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

1. วัตถุประสงค์การประกวดแบบ
2. ประเด็นของปัญหา
3. ความต้องการของผู้จัดประกวดแบบ
4. ชื่อของการประกวดแบบและผู้จัดประกวดแบบ
5. การรับรองจากสภาสถาปนิก
6. กำหนดการต่างๆ
7. รายชื่อคณะกรรมการตัดสิน
8. ประเภทลักษณะและวิธีการประกวดแบบ

9. เงื่อนไขในการพิจารณาตัดสิน
10. รางวัลและ/หรือผลตอบแทน
11. รายละเอียดของโครงการ
12. เอกสารและขั้นตอนในการอธิบายแบบ
13. สัญญาการจ้างออกแบบ

การกำหนดองค์กรที่เกี่ยวข้อง

1. เจ้าหน้าที่ของภาครัฐร่วมกับที่ปรึกษา
 2. ที่ปรึกษา / องค์กรวิชาชีพ(สภาสถาปนิก) เจ้าหน้าที่ของภาครัฐ
- เกณฑ์/วิธีการพิจารณา

1. มาตรฐานการประกวดแบบ
2. นโยบายขององค์กร

7) **ขั้นตอนการดำเนินการประกวดแบบ**

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

1. การประชาสัมพันธ์การประกวด
2. การชี้แจง/นำเข้ามาที่ต้งโครงการ
3. การส่งผลงานแนวความคิดในการออกแบบ
4. กำหนดการส่งผลงาน การนำเสนอและชี้แจงความคิด
5. ประกาศผลการคัดเลือกขั้นสุดท้าย

องค์กรที่เกี่ยวข้อง

1. คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ
2. ผู้ดำเนินการประกวดแบบ
3. องค์กรวิชาชีพ

เกณฑ์/วิธีการพิจารณา

1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ
2. มาตรฐานการประกวดแบบ
3. เงื่อนไขการประกวดแบบ

8) **แนวทางการตัดสินการประกวดแบบ**

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

1. การกำหนดเกณฑ์การตัดสิน
 - คุณสมบัติของผู้ออกแบบและศักยภาพของทีมงาน
 - แนวความคิดหรือแนวทางแก้ไขปัญหาในการออกแบบ
 - วิสัยทัศน์ในการออกแบบหรือการทำงาน
2. การกำหนดวิธีการตัดสิน
 - การให้คะแนน
 - การแบ่งน้ำหนักคะแนน
 - การพิจารณาโดยคณะกรรมการ /

- ที่ปรึกษาการตัดสิน
- 3. การกำหนดคณะกรรมการตัดสิน
 - กรรมการภายในหน่วยงาน
 - กรรมการจากภายนอก
 - องค์กรวิชาชีพ
- 1. การชี้แจงเหตุผลการเลือกผู้ชนะการประกวด
 - ผลการตัดสินของแบบที่ได้รับคัดเลือก
 - ผลการตัดสินแบบของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ

องค์กรที่เกี่ยวข้อง

1. คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ
2. คณะกรรมการตัดสินการประกวด
3. องค์กรวิชาชีพ
4. ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ

เกณฑ์/วิธีการพิจารณา

- ระดับความสำคัญของโครงการ
- ประเภทลักษณะการใช้สอยอาคาร
- แนวทางการพิจารณา
- ระดับความสำคัญของโครงการ
- ประเภทลักษณะการใช้สอยอาคาร
- ความต้องการเฉพาะของเจ้าของโครงการ

9) **การกำหนดรางวัลและผลตอบแทนสำหรับผู้เข้าร่วมประกวดแบบ**

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

1. ค่าจัดจ้างผู้ออกแบบตามระเบียบพัสดุ
2. เงินรางวัลและ/หรือค่าตอบแทน ให้กับผู้เข้าร่วมประกวดแบบที่ได้รับรางวัลรองชนะเลิศหรือรางวัลชมเชย
3. ค่าใช้จ่ายให้กับผู้ที่ได้รับคัดเลือกให้ทำงานในขั้นตอนที่สอง

การกำหนดองค์กรที่เกี่ยวข้อง

1. คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ
2. ที่ปรึกษาการประกวด

เกณฑ์/วิธีการพิจารณา

- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ
- ระดับความสำคัญของโครงการ
- ประเภทของการประกวดแบบ
- วิธีการประกวดแบบ
- แหล่งที่มาของงบประมาณของรางวัล / ผลตอบแทน

- วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการประกวดแบบ
- ขอบเขตของงาน ปริมาณและความละเอียดของผลงาน

10) แนวทางการดำเนินการหลังการประกวดแบบ

วัตถุประสงค์/เป้าหมาย

1. ดำเนินการจัดจ้างตาม TOR
2. ดำเนินการจัดจ้างผู้ออกแบบที่มีคุณสมบัติตามการประกอบวิชาชีพควบคุมทำงานร่วมกับผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ
3. ดำเนินการจัดจ้างผู้ออกแบบตามแนวความคิดที่ได้รับการคัดเลือกในภายหลัง

การกำหนดองค์กรที่เกี่ยวข้อง

1. เจ้าของโครงการ
2. คณะกรรมการโครงการ
3. ที่ปรึกษาโครงการ
4. ผู้ออกแบบ

เกณฑ์/วิธีการพิจารณา

- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ
- เงื่อนไขการประกวดแบบ
- ระดับความสำคัญของโครงการ
- ประเภทของการประกวดแบบ
- วิธีการประกวดแบบ
- งบประมาณของโครงการ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 7

สรุปข้อเสนอแนะในการจัดการประกวดแบบ

จากผลการวิจัยในบทที่ 6 ผู้วิจัยสามารถสรุปข้อเสนอแนะในการจัดประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐได้ในประเด็นต่างๆดังต่อไปนี้

- สรุปข้อเสนอแนะในการจัดการประกวดแบบในโครงการก่อสร้างของภาครัฐ
- สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ
- สรุปข้อเสนอแนะสำหรับเจ้าของโครงการในการพิจารณาจัดการประกวดแบบ
- สรุปข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงาน / สถาปนิกในการพิจารณาเข้าร่วมประกวดแบบ
- ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

7.1 สรุปข้อเสนอแนะในการจัดการประกวดแบบในโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

- ข้อเสนอแนะในการดำเนินการประกวดแบบ

จากการวิจัยแนวทางในการดำเนินการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐที่ส่งผลกระทบต่อรูปแบบการจัดการประกวดแบบ ในการพิจารณาจัดโครงการประกวดแบบ การจัดตั้งองค์กรในการประกวดแบบ เกณฑ์และการพิจารณาเลือกวิธีการประกวดแบบ การพิจารณาเลือกแนวทางการตัดสินการประกวด และการดำเนินการหลังการประกวดแบบ ผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นพิจารณาแนวทางที่เป็นไปได้และปัจจัยที่เกี่ยวข้องดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7.1 ตารางสรุปข้อเสนอแนะในการดำเนินการประกวดแบบ

การดำเนินการประกวดแบบ	
ประเด็นพิจารณา	ที่เกี่ยวข้องปัจจัย
1. การพิจารณาจัดโครงการประกวดแบบ	
<ul style="list-style-type: none">• การคัดเลือกผู้ออกแบบจำกัดข้อกำหนด• การประกวดแบบ	<ul style="list-style-type: none">- ระดับความสำคัญของโครงการ- ประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร- ลักษณะขององค์กร / นโยบายการบริหารงาน- งบประมาณ แหล่งเงินทุนของโครงการและการประกวดแบบ- วัตถุประสงค์ของโครงการและการจัดการประกวดแบบ

การดำเนินการประกวดแบบ	
ประเด็นพิจารณา	ยที่เกี่ยวข้องปัจ
2. การจัดตั้งองค์กรในการประกวดแบบ	
<ul style="list-style-type: none"> ● คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ 1. ผู้บริหาร / ผู้รับผิดชอบโครงการ 2. องค์กรวิชาชีพ 3. ผู้จัดการโครงการ(Project Manager) 4. คณะกรรมการศึกษาโครงการ 5. คณะกรรมการกำหนดความต้องการ 6. คณะกรรมการร่างTOR ● คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ 1. ผู้บริหาร / ผู้รับผิดชอบโครงการ 2. ผู้แทนจากองค์กรวิชาชีพ 3. ผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิ 	<ul style="list-style-type: none"> - วัตถุประสงค์ของโครงการและการจัดการประกวดแบบ - ระดับความสำคัญของโครงการ - ประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร - ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในหน่วยงาน - งบประมาณในการจัดสรรบุคลากรของโครงการ
3. เกณฑ์และการพิจารณาเลือกวิธีการประกวดแบบ	
<ul style="list-style-type: none"> ● เกณฑ์ในการพิจารณาเลือกประเภทและวิธีการประกวดแบบ 1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ 2. มาตรฐานการประกวดแบบ/แนวทางการจัดการประกวดแบบ 3. กำหนดและพิจารณาตามความเหมาะสมโดยที่ปรึกษาการประกวดแบบ ● การกำหนดประเภทของการประกวดแบบ 1. ประเภทเปิดทั่วไป 2. ประเภทจำกัดจำนวน ● การกำหนดวิธีการประกวดแบบ 1. การประกวดแบบขั้นตอนเดียว 2. การประกวดแบบ 2 ขั้นตอน 3. การประกวดแบบ 3 ขั้นตอน 	<ul style="list-style-type: none"> - วัตถุประสงค์ของโครงการและการจัดการประกวดแบบ - ความต้องการเฉพาะของเจ้าของโครงการ - ระยะเวลาในการดำเนินการจำกัดหรือไม่ - งบประมาณในการดำเนินการ - ระดับความสำคัญของโครงการ - ประเภทลักษณะการใช้สอยอาคาร
4. การพิจารณาเลือกแนวทางการตัดสินการประกวด	
<ul style="list-style-type: none"> ● แนวทางการพิจารณา 1. คุณสมบัติของผู้ออกแบบและศักยภาพของทีมงาน 2. แนวความคิดหรือแนวทางการแก้ปัญหาในการออกแบบ 3. วิสัยทัศน์ 	<ul style="list-style-type: none"> - วัตถุประสงค์ของโครงการและเป้าหมายของการจัดการประกวดแบบ - ระดับความสำคัญของโครงการ - ประเภทลักษณะการใช้สอยอาคาร - ระยะเวลาในการดำเนินการ - ความต้องการเฉพาะของเจ้าของโครงการ

การดำเนินการประกวดแบบ	
ประเด็นพิจารณา	ยที่เกี่ยวข้องบ้าง
<ul style="list-style-type: none"> ● วิธีการตัดสิน 1. การให้คะแนน 2. การแบ่งน้ำหนักคะแนน 3. การพิจารณาโดยคณะกรรมการ / 4. ที่ปรึกษาการตัดสิน 	<ul style="list-style-type: none"> - แนวทางการพิจารณา - ระดับความสำคัญของโครงการ - ประเภทลักษณะการใช้สอยอาคาร
<ul style="list-style-type: none"> ● การประกาศผลการตัดสิน 1. การประกาศสู่สาธารณะ 2. ผลการตัดสินของแบบที่ได้รับคัดเลือก 3. ผลการตัดสินแบบของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - แนวทางการพิจารณา - ระดับความสำคัญของโครงการ - ประเภทลักษณะการใช้สอยอาคาร - ความต้องการเฉพาะของเจ้าของโครงการ
<ul style="list-style-type: none"> ● การกำหนดกรรมการตัดสิน 1. กรรมการภายในหน่วยงาน 2. กรรมการจากภายนอก 3. องค์กรวิชาชีพ 	<ul style="list-style-type: none"> - ระดับความสำคัญของโครงการ
5. การดำเนินการหลังการประกวดแบบ	
<ul style="list-style-type: none"> ● รางวัลผลตอบแทน 1. ค่าจ้างผู้ออกแบบตามระเบียบพัสดุ 2. เงินรางวัลและ/หรือค่าตอบแทน ให้กับผู้เข้าร่วมประกวดแบบที่ได้รับรางวัลรองชนะเลิศหรือรางวัลชมเชย 3. ค่าใช้จ่ายให้กับผู้ที่ได้รับคัดเลือกให้ทำงานในขั้นตอนที่สอง 	<ul style="list-style-type: none"> - วิธีการคัดเลือกหรือจัดจ้างผู้ออกแบบตามระเบียบสำนักนายก - ระดับความสำคัญของโครงการ - ประเภทของการประกวดแบบ - วิธีการประกวดแบบ - แหล่งที่มาของงบประมาณของรางวัล / ผลตอบแทน - วัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการประกวดแบบ - ขอบเขตของงาน ปริมาณและความละเอียดของผลงาน
<ul style="list-style-type: none"> ● การดำเนินการจัดจ้าง 1. ดำเนินการจัดจ้างตาม TOR 2. ดำเนินการจัดจ้างผู้ออกแบบที่มีคุณสมบัติตามการประกอบวิชาชีพควบคุมทำงานร่วมกับผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ 3. ดำเนินการจัดจ้างผู้ออกแบบตามแนวความคิดที่ได้รับการคัดเลือกในภายหลัง 	<ul style="list-style-type: none"> - เงื่อนไขการประกวดแบบ - ระดับความสำคัญของโครงการ - ประเภทของการประกวดแบบ - วิธีการประกวดแบบ - งบประมาณของโครงการ
<ul style="list-style-type: none"> ● การพัฒนาแบบ 1. พัฒนาแบบตามแนวความคิดหลัก 2. พัฒนาแนวความคิดหลักร่วมกับแนวคิดอื่นๆ 	<ul style="list-style-type: none"> - แนวทางการพิจารณา - ระดับความสำคัญของโครงการ - การดำเนินการจัดจ้าง

● **ข้อเสนอแนะแนวทางการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ**

จากการวิจัย แนวทางในการดำเนินการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐที่ส่งผลต่อ หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบเกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบและ การกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นพิจารณาแนวทางที่เป็นไปได้และปัจจัยที่เกี่ยวข้องดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7.2 ตารางตารางสรุปข้อเสนอแนะในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ

การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ	
ประเด็นพิจารณา	ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
1. หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ	
<ul style="list-style-type: none"> ● หน่วยงานที่จัดทำTOR 1. เจ้าหน้าที่ของภาครัฐร่วมกับที่ปรึกษา 2. ที่ปรึกษา / องค์กรวิชาชีพ(สภาสถาปนิก) 3. เจ้าหน้าที่ของภาครัฐ 	<ul style="list-style-type: none"> - ระดับความสำคัญของโครงการ - ประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร - วัตถุประสงค์ของโครงการและเป้าหมายของการจัดการประกวดแบบ - ความรู้ความสามารถในการร่างTOR - ความต้องการเฉพาะของเจ้าของโครงการ
2. เกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ	
<ul style="list-style-type: none"> ● เกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ 1. มาตรฐานการประกวดแบบ 2. นโยบายขององค์กร 	<ul style="list-style-type: none"> - ระดับความสำคัญของโครงการ - ประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร - ลักษณะขององค์กร / นโยบายการบริหารงาน - งบประมาณ ของโครงการและการประกวดแบบ - วัตถุประสงค์ของโครงการและเป้าหมายของการจัดการประกวดแบบ - ความต้องการเฉพาะของเจ้าของโครงการ
3. การกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ	
<ul style="list-style-type: none"> ● รายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ 1. วัตถุประสงค์การประกวดแบบ 2. ประเด็นของปัญหา 3. ความต้องการของผู้จัดประกวดแบบ 4. ชื่อของการประกวดแบบและผู้จัดประกวดแบบ 5. การรับรองจากสภาสถาปนิก 6. กำหนดการต่างๆ 7. รายชื่อคณะกรรมการตัดสิน 8. ประเภทลักษณะและวิธีการประกวดแบบ 9. เงื่อนไขในการพิจารณาตัดสิน 10. รางวัลและ/หรือผลตอบแทน 11. รายละเอียดของโครงการ 12. เอกสารและขั้นตอนในการอธิบายแบบ 13. สัญญาการจ้างออกแบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - เกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ - หน่วยงานที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ - ระดับความสำคัญของโครงการ - ประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร - ลักษณะขององค์กร / นโยบายการบริหารงาน - วัตถุประสงค์ของโครงการและเป้าหมายของการจัดการประกวดแบบ - แนวทางการพิจารณาตัดสินการประกวด - วิธีการประกวดแบบ - ความต้องการเฉพาะของเจ้าของโครงการ - ระยะเวลา

● **ข้อเสนอแนะในการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ**

จากการวิจัย แนวทางในการดำเนินการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐที่ส่งผลต่อรูปแบบองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ การบังคับหรือการประยุกต์ใช้มาตรฐานการรับรอง การประกวดและรายละเอียดมาตรฐานการประกวดแบบ ซึ่งผู้วิจัยสามารถสรุปประเด็นพิจารณาแนวทางที่เป็นไปได้และปัจจัยที่เกี่ยวข้องดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 7.3 ตารางตารางสรุปแนวทางในการจัดทำมาตรฐานและการรับรองการประกวดแบบ

มาตรฐานและการรับรองการประกวดแบบ	
ประเด็นพิจารณา	ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
1. องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ	
1. องค์กรวิชาชีพ - สภาสถาปนิก - สภาวิศวกร - สมาคมสถาปนิก 2. หน่วยงานของภาครัฐที่เกี่ยวข้อง	- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี - อำนาจหน้าที่ - ผลกระทบของมาตรฐาน - การบังคับใช้มาตรฐาน
2. การบังคับหรือการประยุกต์ใช้มาตรฐาน	
1. ข้อบังคับ/กฎหมาย 2. มาตรฐานการประกวดแบบ 3. แนวทางการจัดการประกวดแบบ	- อำนาจของผู้ออกมาตราฐาน - ผลกระทบของมาตรฐาน - หน่วยงานที่นำไปใช้
3. การรับรองการประกวด	
1. หน่วยงานอิสระ 2. องค์กรวิชาชีพ (สภาสถาปนิก)	- การประยุกต์ใช้มาตรฐาน - อำนาจของผู้รับรอง - ความพร้อมของบุคลากร
4. รายละเอียดมาตรฐาน	
1. หลักการและข้อกำหนดทั่วไปของการประกวดแบบ 2. คำนิยาม 3. ประเภท ลักษณะ และวิธีการจัดประกวดแบบ 4. การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ 5. การดำเนินการจัดการประกวดแบบ 6. การเชิญเข้าร่วมประกวดแบบ 7. การเข้าร่วมและคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ 8. การรับรองและการขึ้นทะเบียนประกวดแบบ 9. รางวัลและการจ่ายค่าตอบแทน 10. สิทธิของผู้ชนะประกวดแบบ 11. ลิขสิทธิ์ของแบบที่ส่งเข้าประกวด 12. คณะกรรมการตัดสินและเกณฑ์การตัดสิน 13. การเผยแพร่ผลงานที่ส่งเข้าร่วมประกวดแบบ 14. การคัดค้านและการร้องอุทธรณ์	- การประยุกต์ใช้มาตรฐาน - อำนาจของผู้รับรอง - ความพร้อมของบุคลากร

- **สรุปข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ**

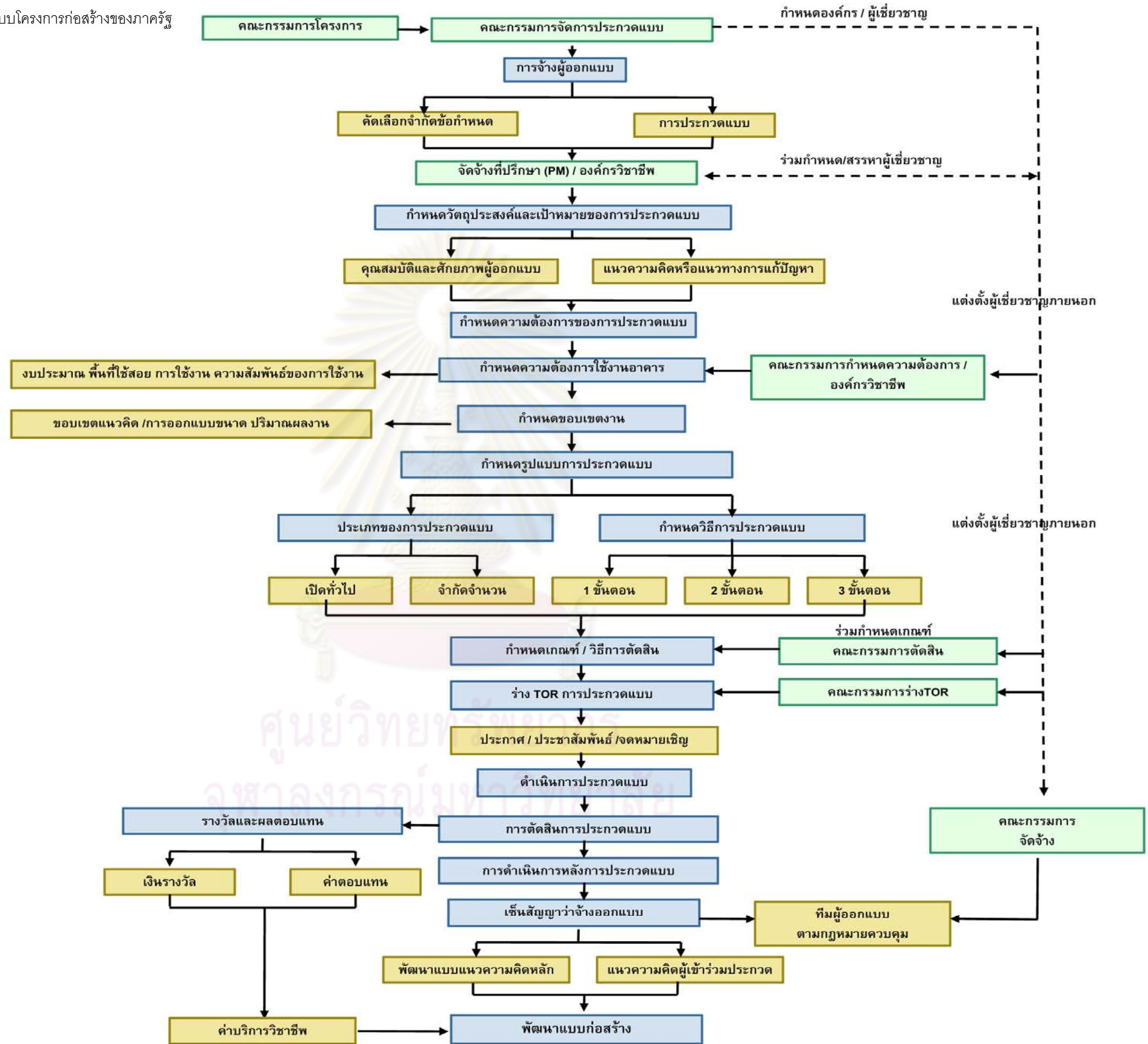
เนื่องจากข้อจำกัดในเรื่องของเวลาและการกลุ่มตัวอย่างของงานวิจัย ทำให้ผลการวิจัยที่ได้เป็นเพียงผลสรุปเบื้องต้นจากกลุ่มตัวอย่างที่ปฏิบัติวิชาชีพในช่วงปัจจุบัน ไม่สามารถสรุปเป็นความคิดเห็นของตัวแทนสถาปนิกทั่วประเทศได้ และพบว่าประสบการณ์ต่างๆหรือบทบาทในการให้สัมภาษณ์ไม่มีผลต่อการสรุปผลศึกษาเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์ในการประกวดแบบมากกว่า 1 บทบาท การให้ข้อมูลต่างๆจึงเป็นข้อมูลที่มาจากหลายบทบาทที่เคยเป็นหรือเคยประสบมา ดังนั้นแนวทางในการจัดการประกวดแบบในครั้งนี้จึงเป็นการสรุปจากความเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ไม่ได้แยกว่าประเด็นใดเป็นประเด็นของบทบาทใดโดยเฉพาะ ซึ่งจากการวิจัย สามารถสรุปข้อเสนอแนะและความจำเป็นต่อแนวทางในการจัดการประกวดแบบได้ดังนี้

จากผลสรุปข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดการประกวดแบบผู้วิจัยสามารถสรุปแนวทางที่เป็นไปได้ของข้อเสนอแนะ องค์กรที่เกี่ยวข้อง เกณฑ์และวิธีการที่สามารถเลือกใช้ ข้อดีหรือผลที่ได้รับ ตลอดจนอุปสรรคและข้อควรระวังในการเลือกใช้แนวทางนั้น ได้ดังตารางสรุปที่ 7.4 และภาพที่ 7.1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 7.1 แผนผังสรุปแนวทางการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

ตารางที่ 7.4 แสดงสรุปแนวทางการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

ข้อพิจารณา	วัตถุประสงค์/เป้าหมาย	แนวทางที่เป็นไปได้	การกำหนดองค์กรที่เกี่ยวข้อง	เกณฑ์	การพิจารณา/ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง
1. หลักการในการจ้างผู้ออกแบบ	เพื่อกำหนดแนวทาง/ความเป็นไปได้ในการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภายใต้ระเบียบการจ้างผู้ออกแบบของภาครัฐ	การคัดเลือกผู้ออกแบบจำกัดข้อกำหนด การประกวดแบบ	คณะกรรมการโครงการ	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ	วัตถุประสงค์ของโครงการและการประกวดแบบ ระดับความสำคัญของโครงการ ประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร ลักษณะขององค์กร / นโยบายการบริหารงาน งบประมาณโครงการและการประกวดแบบ
2. การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการประกวดแบบ	เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการประกวดแบบให้สอดคล้องกับความต้องการของเจ้าของโครงการ	เพื่อสรรหาผู้ออกแบบและศักยภาพของทีมงานผู้ออกแบบ เพื่อคัดเลือกแนวความคิดหรือแนวทางการแก้ปัญหาในการออกแบบ	คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ องค์กรวิชาชีพ บริษัทที่ปรึกษา	-	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ระดับความสำคัญของโครงการ ประเภทลักษณะการใช้สอยอาคาร ระยะเวลาในการดำเนินการ ความต้องการเฉพาะของเจ้าของโครงการ
3. การกำหนดโครงสร้างองค์กร	เพื่อกำหนดบุคลากรและโครงสร้างในการบริหารองค์กรที่เหมาะสม ลดการแทรกแซงเพื่อให้การดำเนินการประกวดแบบมีความยุติธรรม	คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ ผู้บริหาร / ผู้รับผิดชอบโครงการ องค์กรวิชาชีพ / ผู้จัดการโครงการ(PM) คณะกรรมการ ศึกษาโครงการ / กำหนดความต้องการ / ร่างTOR คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ ผู้บริหาร / ผู้รับผิดชอบโครงการ ผู้แทนจากองค์กรวิชาชีพ / ผู้เชี่ยวชาญ / ผู้ทรงคุณวุฒิ	เจ้าของโครงการ คณะกรรมการโครงการ ที่ปรึกษาการประกวด ผู้ทรงคุณวุฒิ	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ ระเบียบการว่าจ้างที่ปรึกษา (กระทรวงการคลัง) มาตรฐานการประกวดแบบ	วัตถุประสงค์ของโครงการและการจัดการประกวดแบบ ระดับความสำคัญของโครงการ ประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร ความรู้ความเข้าใจของบุคลากรในหน่วยงาน งบประมาณในการจัดสรรบุคลากรของโครงการ
4. การกำหนดความต้องการของผู้จัดการประกวดแบบ	เพื่อให้ได้ผลลัพธ์จากการประกวดแบบที่ตรงกับความ ต้องการ สามารถนำไปพัฒนาเป็นโครงการที่ดำเนินการได้จริง	กำหนดขอบเขตงานออกแบบ แนวความคิด ปริมาณผลงาน ขนาดผลงาน กำหนดความต้องการใช้งาน ขนาดพื้นที่ใช้สอย ความสัมพันธ์ของการใช้สอย	คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ ผู้ทรงคุณวุฒิ / บริษัทที่ปรึกษา	มาตรฐานการประกวดแบบ	พิจารณาจากวัตถุประสงค์ของโครงการและการจัดการประกวดแบบ เวลา / งบประมาณ ลักษณะโครงการประกวดแบบ
5. การกำหนดรูปแบบของการประกวดแบบ	เพื่อกำหนดประเภทของการประกวดแบบ เพื่อกำหนดวิธีการประกวดแบบ	ประเภทเปิดทั่วไป / ประเภทจำกัดจำนวน การประกวดแบบขั้นตอนเดียว / 2 ขั้นตอน / 3 ขั้นตอน	คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ บริษัทที่ปรึกษา	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ มาตรฐานการประกวดแบบ	กำหนดและพิจารณาตามความเหมาะสมโดยที่ปรึกษาการประกวดแบบ
6. การกำหนดแนวทางการตัดสิน	เพื่อกำหนดเกณฑ์การตัดสิน เพื่อให้ได้ผลลัพธ์ที่ได้จากการประกวดแบบตรงตามวัตถุประสงค์ของเจ้าของโครงการ เพื่อกำหนดวิธีการตัดสิน เพื่อกำหนดคณะกรรมการตัดสิน การชี้แจงเหตุผลผลการเลือกผู้ชนะการประกวดแบบ	คุณสมบัติของผู้ออกแบบและศักยภาพของทีมงาน แนวความคิดหรือแนวทางการแก้ปัญหาในการออกแบบ วิสัยทัศน์ในการออกแบบหรือการทำงาน การให้คะแนน / การแบ่งน้ำหนักคะแนน การพิจารณาโดยคณะกรรมการ / ที่ปรึกษาการตัดสิน กรรมการภายในหน่วยงาน / กรรมการจากภายนอก / องค์กรวิชาชีพ ผลการตัดสินของแบบที่ได้รับคัดเลือก / ผลการตัดสินแบบของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ	คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ บริษัทที่ปรึกษา องค์กรวิชาชีพ ผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ มาตรฐานการประกวดแบบ	ระดับความสำคัญของโครงการ ประเภทลักษณะการใช้สอยอาคาร แนวทางการพิจารณา ระดับความสำคัญของโครงการ ประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร ความต้องการเฉพาะของเจ้าของโครงการ
7. การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ	การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบที่มีความเป็นธรรมต่อผู้จัดและผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ภายใต้เงื่อนไขระเบียบการจ้างของภาครัฐและมาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพ	วัตถุประสงค์การประกวดแบบ ประเด็นของปัญหา ความต้องการของผู้จัดประกวดแบบ ชื่อของการประกวดแบบและผู้จัดประกวดแบบ การรับรองจากสถาปนิก กำหนดการต่างๆ รายชื่อคณะกรรมการตัดสิน ประเภทลักษณะและวิธีการประกวดแบบ เงื่อนไขในการพิจารณาตัดสิน รางวัลและ/หรือผลตอบแทน รายละเอียดของโครงการ เอกสารและขั้นตอนในการอธิบายแบบ สัญญาการจ้างออกแบบ	เจ้าหน้าที่ของภาครัฐร่วมกับที่ปรึกษา บริษัทที่ปรึกษา / องค์กรวิชาชีพ (สภาสถาปนิก) เจ้าหน้าที่ของภาครัฐ	มาตรฐานการประกวดแบบ เกณฑ์ขององค์กร	ระดับความสำคัญของโครงการ ประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร วัตถุประสงค์ของโครงการและเป้าหมายของการประกวดแบบ ความรู้ ความสามารถในการร่างTOR ความต้องการเฉพาะของเจ้าของ โครงการ ลักษณะขององค์กร / นโยบายการบริหารงานงบประมาณ โครงการและการประกวดแบบ วิธีการและการตัดสินการประกวด เกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ หน่วยงานที่จัดทำเงื่อนไข การประกวดแบบ
8. ขั้นตอนการดำเนินการ	เพื่อให้การดำเนินการประกวดแบบเป็นไปตามเงื่อนไขการประกวดแบบ ภายใต้มาตรฐานการประกวดแบบและการรับรองจากองค์กรวิชาชีพ	ดำเนินการประกวดโดยเจ้าของโครงการ ดำเนินการประกวดโดยบริษัทที่ปรึกษา ดำเนินการประกวดโดยองค์กรวิชาชีพ	เจ้าของโครงการ คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ มาตรฐานการประกวดแบบ	เงื่อนไขการประกวดแบบ
9. การกำหนดรางวัลและผลตอบแทนสำหรับผู้เข้าร่วมประกวดแบบ	เพื่อเป็นการกำหนดผลตอบแทน ที่เหมาะสมกับขอบเขตการทำงานและปริมาณผลงานที่น่าเสนอ	ค่าจ้างผู้ออกแบบตามระเบียบพัสดุ เงินรางวัลสำหรับผู้ที่ได้รับรางวัลจากการประกวดแบบ ค่าใช้จ่ายให้กับผู้ที่ได้รับคัดเลือกให้ทำงานในขั้นตอนที่สอง	คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ บริษัทที่ปรึกษา	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ	ระดับความสำคัญของโครงการ ประเภทและ วิธีการประกวดแบบ แหล่งที่มาของงบประมาณของรางวัล / ผลตอบแทน วัตถุประสงค์และ เป้าหมายของการจัดการประกวดแบบ ขอบเขตและปริมาณของ ผลงาน
10. แนวทางการดำเนินการหลังการประกวดแบบ	เพื่อให้การดำเนินการ อยู่ภายใต้เงื่อนไขการประกวดแบบและมีพัฒนาแบบตรงกับแนวความคิดที่ได้รับคัดเลือก	ดำเนินการจัดจ้างตาม TOR จัดจ้างผู้ออกแบบที่มีใบอนุญาตทำงานร่วมกับผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศ จัดจ้างผู้ออกแบบตามแนวความคิดที่ได้รับการคัดเลือกในภายหลัง	เจ้าของโครงการ / คณะกรรมการ โครงการ / คณะกรรมการจัดจ้าง บริษัทที่ปรึกษา	ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ มาตรฐานการประกวดแบบ	เงื่อนไขการประกวดแบบ ระดับความสำคัญของโครงการ ประเภทของ การประกวดแบบ วิธีการประกวดแบบ งบประมาณของโครงการ

7.2 สรุปปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

จากการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ ดังนี้

- 1) ลักษณะของอาคาร ความสำคัญ ขนาด การใช้สอย และความซับซ้อน
- 2) งบประมาณของโครงการ
- 3) ลักษณะของเจ้าของโครงการ ลักษณะขององค์กร / นโยบายการบริหารงาน
- 4) การจัดตั้งองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ
- 5) ความเข้าใจในการประกวดแบบของเจ้าของโครงการ
- 6) ระยะเวลาในการจัดการประกวดแบบ
- 7) เกณฑ์ / มาตรฐานต่างๆที่ใช้อ้างอิงในการดำเนินการ
- 8) ระดับความสำคัญของโครงการ
- 9) วัตถุประสงค์ของโครงการและเป้าหมายของการจัดการประกวดแบบ
- 10) แนวทางการพิจารณาในการตัดสินการประกวดแบบ
- 11) ความต้องการเฉพาะของเจ้าของโครงการ

7.3 ข้อเสนอแนะสำหรับเจ้าของโครงการในการพิจารณาจัดการประกวดแบบ

ข้อเสนอแนะในการพิจารณาจัดตั้งโครงการประกวดแบบ เสนอแนะให้เจ้าของโครงการที่ต้องการจัดการประกวดแบบควรจัดการประกวดแบบโดยคำนึงถึงความพร้อมและความจำเป็นของโครงการเป็นสำคัญ ไม่ควรจัดการประกวดแบบเพียงเพื่อให้ถูกตามระเบียบการจัดจ้างเท่านั้น

ข้อเสนอแนะการกำหนดโครงสร้างองค์กรของการประกวดแบบ ในโครงการประกวดแบบแนวความคิดหรือประกวดแบบทั่วไป เสนอแนะให้มีผู้เชี่ยวชาญจากองค์กรวิชาชีพเข้ามาร่วมเป็นผู้ดำเนินการประกวดแบบ / ให้คำปรึกษาในการประกวดแบบ ในโครงการขนาดใหญ่มีความซับซ้อนมากเสนอแนะให้มีการว่าจ้างที่ปรึกษาเป็นผู้ดำเนินการประกวดแบบ และ เสนอแนะให้มีผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิมีส่วนในการดำเนินการหรือให้คำปรึกษา ในทุกช่วงของการประกวดแบบ โดยเฉพาะการจัดทำ TOR การกำหนดเกณฑ์การตัดสินและการตัดสินการประกวดแบบ

ข้อเสนอแนะการกำหนดความต้องการของผู้จัดการประกวดแบบ เสนอแนะให้มีการว่าจ้างศึกษาและกำหนดความต้องการของโครงการ โดยผู้เชี่ยวชาญในโครงการขนาดใหญ่ที่มีความซับซ้อนหรือเกี่ยวข้องกับการใช้งานของคนจำนวนมาก

7.4 ข้อเสนอแนะสำหรับองค์กรวิชาชีพต่อการมีส่วนร่วมในการประกวดแบบ

● สภาสถาปนิก

สภาสถาปนิกมีหน้าที่โดยตรงในการกำหนดกำหนดมาตรฐานการจัดการประกวดแบบ นอกจากนี้ยังมีส่วนช่วยในการให้คำปรึกษาในการวางแผนจัดการประกวดแบบ ให้คำปรึกษาเพื่อสรรหาบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญ ที่เกี่ยวข้อง ให้คำปรึกษาในการกำหนดรูปแบบการจัดการประกวดแบบที่เหมาะสมกับโครงการ ให้คำปรึกษาในการร่าง TOR และหากมีการกำหนดหรือประกาศใช้มาตรฐานการประกวดแบบ สภายังมีส่วนในการทำหน้าที่รับรองการประกวดแบบที่มีการจัดการตรงตามมาตรฐาน

การประกวดแบบและประชาสัมพันธ์การประกวดแบบให้เกิดการเข้าร่วม ติดตามการดำเนินการประกวดแบบ และรับเรื่องร้องเรียนการประกวดแบบที่มี TOR ไม่ถูกต้อง หรือขัดกับจรรยาบรรณวิชาชีพ

ในช่วงหลังการประกวดแบบเสร็จสิ้น ควรติดตามการดำเนินการและผลการประกวดแบบอย่างต่อเนื่อง หากเป็นโครงการที่สภามีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์ให้เข้าร่วมประกวดแบบ ก็ควรประชาสัมพันธ์ผลการประกวดแบบสู่สาธารณะด้วยเช่นกัน จากนั้นสภาควรติดตามและประเมินผลการดำเนินงานหลังการประกวดแบบ ว่ามีการจัดจ้างถูกต้องหรือไม่ มีการพัฒนาแบบตามแนวความคิดหลักที่ได้รับคัดเลือกหรือไม่ อย่างไร

● สมาคมสถาปนิก

สมาคมสถาปนิกเป็นองค์กรที่มีหน้าที่สนับสนุนการทำงานของสภาสถาปนิก ควรมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ให้คำปรึกษาในการดำเนินการ สรรหาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับโครงการเพื่อทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาหรือคณะกรรมการตัดสิน สรรหาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับโครงการเพื่อทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาในการกำหนดรายละเอียดความต้องการของโครงการ การเป็นที่ปรึกษาในการกำหนดเกณฑ์การตัดสิน

นอกจากนี้สมาคมยังเป็นส่วนหนึ่งในการประชาสัมพันธ์การประกวดแบบให้สมาชิกได้รับทราบ ติดตามการดำเนินการประกวดแบบ ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับเงื่อนไขการประกวดแบบในกรณีที่เกิดปัญหา หรือผู้เข้าร่วมประกวดแบบเกิดความสงสัย ร่วมรับฟังการชี้แจงแนวความคิดของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ (กรณีที่เป็นที่ปรึกษาในการตัดสิน) และการเข้าร่วมเป็นที่ปรึกษาหรือเป็นส่วนหนึ่งของคณะกรรมการตัดสิน

จากนั้นในช่วงหลังการดำเนินการประกวดแบบเสร็จสิ้น สมาคมควรติดตามผลการประกวดแบบ และควรมีส่วนร่วมหรือเป็นผู้นำในการประชาสัมพันธ์ผลการประกวดแบบ จัดทำนิตยสารเผยแพร่ผลงานการประกวดแบบ และสุดท้ายควรติดตามและประเมินผลการดำเนินงานหลังการประกวดแบบ

7.5 ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงาน / สถาปนิกในการพิจารณาเข้าร่วมประกวดแบบ

การเข้าร่วมประกวดแบบเป็นการลงทุนอย่างหนึ่งเพื่อให้ได้มาซึ่งงาน ต้องใช้งบประมาณในการทำงานมากและส่วนใหญ่ไม่คุ้มกับผลตอบแทนที่ได้รับหากไม่ได้รับคัดเลือกให้เป็นผู้ออกแบบ ดังนั้นก่อนเข้าร่วมประกวดแบบจึงควรประเมินความพร้อมของสำนักงานและบุคลากร เพื่อเข้าร่วมในโครงการประกวดแบบที่เหมาะสมกับศักยภาพ ประสบการณ์ของตัวเองและคู่แข่งด้วยและ หากมีโอกาสและปัจจัยอื่นๆที่เหมาะสม เช่น ระยะเวลา บุคลากร และงบประมาณในการทำงาน การเข้าร่วมประกวดแบบเป็นอีกทางเลือกหนึ่งในการพัฒนาทักษะในการทำงาน สร้างชื่อเสียงให้เป็นที่รู้จัก นอกจากนี้ยังเป็นการเปิดโอกาสให้ได้ทำงานในโครงการที่ไม่ได้มีโอกาสเกิดขึ้นบ่อยๆตามความสนใจของสถาปนิกอีกด้วย

ตารางที่ 7.5 สรุปรูปแบบขององค์กรและบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ

รายละเอียดขั้นตอนการประกวดแบบ	เจ้าของโครงการ/ผู้จัดการประกวด	สภาสถาปนิก	สมาคมสถาปนิก	สถาปนิก/ผู้เข้าร่วมประกวดแบบ
ก่อนการประกวดแบบ	วางแผนการประกวดแบบ	กำหนดมาตรฐานการจัดการประกวดแบบให้คำปรึกษาในการดำเนินการ	กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพที่เกี่ยวข้องให้คำปรึกษาในการดำเนินการ	พิจารณาเข้าร่วมประกวดแบบ
<ul style="list-style-type: none"> ศึกษาข้อกำหนดของระเบียบการจัดจ้างเพื่อพิจารณาจัดโครงการประกวดแบบ 	ศึกษาความเป็นไปได้และแนวทางในการจัดการประกวดแบบ	-	-	-
<ul style="list-style-type: none"> กำหนดโครงสร้างองค์กรที่เกี่ยวข้อง 	กำหนดคณะกรรมการจัดการประกวดแบบและคณะกรรมการตัดสินว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาหรือแต่งตั้งองค์กรวิชาชีพให้เป็นผู้ดำเนินการประกวดแบบ	ให้คำปรึกษาเพื่อสรรหาบุคลากร ผู้เชี่ยวชาญที่เกี่ยวข้อง	สรรหาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับโครงการเพื่อทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา / คณะกรรมการตัดสิน	-
<ul style="list-style-type: none"> กำหนดความวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการประกวดแบบ 	เจ้าของโครงการร่วมกับคณะกรรมการจัดการประกวดแบบ กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการประกวดแบบ	-	-	-
<ul style="list-style-type: none"> กำหนดความต้องการของผู้จัดการประกวดแบบ 	สรรหาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญกำหนดความต้องการของโครงการ และผู้จัดการประกวดแบบกำหนดรายละเอียดในการเสนองานของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ	-	สรรหาบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับโครงการเพื่อทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาในการกำหนดรายละเอียดความต้องการของโครงการ	-
<ul style="list-style-type: none"> กำหนดประเภท รูปแบบและความเหมาะสมของการประกวดแบบ 	ผู้จัดการประกวดแบบกำหนดแนวทางในการดำเนินการ	ให้คำปรึกษาในการกำหนดรูปแบบการจัดการประกวดแบบที่เหมาะสมกับโครงการ	-	-
<ul style="list-style-type: none"> กำหนดแนวทางการตัดสิน 	ผู้จัดการประกวดแบบกำหนดแนวทางการพิจารณา วิธีการตัดสิน และร่วมกับคณะกรรมการตัดสินกำหนดเกณฑ์ในการตัดสิน	-	ที่ปรึกษาในการกำหนดเกณฑ์การตัดสิน เข้าร่วมเป็นที่ปรึกษา / คณะกรรมการตัดสิน	-
<ul style="list-style-type: none"> จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ 	แต่งตั้งคณะกรรมการร่าง TOR	ให้คำปรึกษาในการร่าง TOR	-	-
<ul style="list-style-type: none"> ประกาศเชิญชวนให้ร่วมเข้าประกวดแบบ 	การขอให้สภารับรองการประกวดแบบ ประชาสัมพันธ์การประกวดแบบ ด้วยการปิดประกาศในที่สาธารณะ ส่งจดหมายเชิญ หรือ ขอความร่วมมือจากองค์กรวิชาชีพให้ช่วยประชาสัมพันธ์การประกวดแบบ	รับรองการประกวดแบบ ประชาสัมพันธ์การประกวดแบบ	ประชาสัมพันธ์การประกวดแบบ	พิจารณาความสนใจ และความพร้อมในการเข้าร่วมประกวดแบบ
ขณะดำเนินการประกวดแบบ	ดำเนินการประกวดแบบ	ติดตามการดำเนินการประกวดแบบ	ติดตามการดำเนินการประกวดแบบ	เข้าร่วมประกวดแบบ
<ul style="list-style-type: none"> ชี้แจงข้อมูลการประกวดแบบ 	ชี้แจงข้อมูลและตอบข้อซักถามการประกวดแบบ	รับเรื่องร้องเรียนการประกวดแบบที่มี TOR ไม่ถูกต้อง ขัดกับจรรยาบรรณวิชาชีพ	ชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับมาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับเงื่อนไขการประกวดแบบ	แสดงความจำนงเข้าร่วมประกวดแบบ รับฟังข้อมูล รายละเอียดของโครงการ และซักถามข้อสงสัย
<ul style="list-style-type: none"> เยี่ยมชมนานที่ตั้งโครงการ 	นำผู้เข้าร่วมประกวดแบบชมสถานที่ตั้งพร้อมให้ข้อมูลรายละเอียด แผนผังแก่ผู้เข้าร่วมประกวดแบบ โดยกำหนดระยะเวลาที่ยืดหยุ่นในการเข้าชมที่ตั้งโครงการ	-	-	เข้าชมที่ตั้งโครงการ และซักถามรายละเอียดที่ตั้งโครงการ ภายในระยะเวลาที่กำหนด
<ul style="list-style-type: none"> ส่งผลงานแนวความคิด คุณสมบัติ หรือ วิสัยทัศน์ของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ 	พิจารณาแนวความคิดในการออกแบบ คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ หรือ วิสัยทัศน์ของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ตามเกณฑ์ที่กำหนดใน TOR	-	-	วางแผนการทำงาน กำหนดบุคลากร ดำเนินการ จัดเตรียมเอกสารและส่งผลงานตามที่เจ้าของโครงการกำหนด
<ul style="list-style-type: none"> ส่งผลงานรายละเอียดแนวความคิด 	พิจารณารายละเอียดแนวความคิดของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ตามเกณฑ์ที่กำหนดใน TOR	-	-	วางแผนการทำงาน กำหนดบุคลากร ศึกษาในรายละเอียดของโครงการ ดำเนินการจัดเตรียมเอกสารและส่งผลงานตามที่เจ้าของโครงการกำหนด
<ul style="list-style-type: none"> กำหนดการนำเสนอและชี้แจงความคิด 	กำหนดวันและเวลาในการนำเสนอแบบ คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องร่วมรับฟังการชี้แจงแนวความคิดของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ	ติดตามการดำเนินการประกวดแบบ	ร่วมรับฟังการชี้แจงแนวความคิดของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ (กรณีที่เป็นที่ปรึกษาในการตัดสิน)	วางแผนและเตรียมการนำเสนอผลงานต่อคณะกรรมการ
<ul style="list-style-type: none"> การตัดสินการประกวดแบบ 	ตัดสินและเลือกผู้ชนะการประกวดแบบจากเกณฑ์ที่กำหนดใน TOR อย่างเคร่งครัด	ติดตามการดำเนินการประกวดแบบ	ที่ปรึกษาในการกำหนดเกณฑ์การตัดสิน เข้าร่วมเป็นที่ปรึกษา / คณะกรรมการตัดสิน	-
<ul style="list-style-type: none"> การประกาศผลการคัดเลือก 	ประกาศผลการคัดเลือกผู้ผ่านการเข้ารอบและผู้ชนะการประกวดแบบและชี้แจงเหตุผลต่อผู้เข้าร่วมประกวดแบบและ/หรือต่อสาธารณะตามสมควร และจ่ายรางวัลหรือผลตอบแทนให้กับผู้เข้าร่วมประกวดแบบภายในระยะเวลาที่กำหนดใน TOR	ติดตามการดำเนินการประกวดแบบ	ชี้แจงเหตุผลต่อผู้เข้าร่วมประกวดแบบและ/หรือต่อสาธารณะตามสมควร	รับฟังคำตัดสินและยื่นร้องอุทธรณ์เมื่อเห็นว่ากรตัดสินไม่เป็นธรรมหรือขาดความชัดเจนในการชี้แจงผลการตัดสิน
หลังการประกวดแบบ	เห็นสัญญาว่าจ้างผู้ออกแบบ	ติดตามผลการประกวดแบบ	ติดตามผลการประกวดแบบ	เห็นสัญญาเป็นผู้ออกแบบ
<ul style="list-style-type: none"> เจรจาข้อตกลงการออกแบบและลงนามทำสัญญาการออกแบบ 	ดำเนินการว่าจ้างและเห็นสัญญาการออกแบบตามที่กำหนดไว้ใน TOR หรือหากไม่สามารถดำเนินการก่อสร้างได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด ควรจ่ายค่าตอบแทนให้กับผู้เข้าร่วมประกวดแบบ	ติดตามผลและประชาสัมพันธ์ผลการประกวดแบบ	ติดตามผลและประชาสัมพันธ์ผลการประกวดแบบ จัดทำนิทรรศการเผยแพร่ผลงานการประกวดแบบ	เห็นสัญญาการออกแบบ หรือจัดหาทีมผู้ออกแบบอื่นๆ เพิ่มเติมตามที่กฎหมายกำหนด
<ul style="list-style-type: none"> พัฒนาแบบประกวดไปเป็นแบบก่อสร้าง 	ดำเนินการพัฒนาแบบโดยผู้ชนะการประกวดแบบหรือจัดหาทีมผู้ออกแบบเพื่อทำงานร่วมกับผู้ชนะการประกวดแบบ ตามแนวความคิดของแบบที่ได้รับการคัดเลือกเป็นหลัก	ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานหลังการประกวดแบบ	ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานหลังการประกวดแบบ	พัฒนาแบบหลังจากที่ได้เห็นสัญญาการออกแบบหรือร่วมงานกับผู้ออกแบบตามที่ผู้จัดการประกวดแบบกำหนดไว้ใน TOR

7.6 ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยพบว่า การเก็บข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามไปยังสำนักงานสถานีวิทยุไม่สามารถควบคุมในเรื่องความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้รับกลับมาจากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดได้ ดังนั้นการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามโดยผู้วิจัยเป็นผู้เก็บข้อมูลโดยตรงจะทำให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนมากยิ่งขึ้น

และจากการวิจัยพบว่ามีประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับการประกวดแบบที่อยู่นอกเหนือขอบเขตการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่าควรมีการศึกษาเพิ่มเติมในหัวข้อต่อไปนี้

- การศึกษาแนวทางการประเมินผลและติดตามการดำเนินการหลังการประกวดแบบในโครงการก่อสร้างของภาครัฐ
- การศึกษาการพิจารณาเข้าร่วมประกวดแบบตลอดจนขั้นตอนต่างๆในการประกวดแบบในโครงการก่อสร้างของภาครัฐเพื่อเป็นแนวทางให้กับสำนักงานสถานีวิทยุที่สนใจเข้าร่วมประกวดแบบ
- การศึกษาความแตกต่างระหว่างการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐและเอกชน
- การศึกษาแนวทางและความเป็นไปได้ในการประกวดแบบในระดับสากลของสำนักงานสถานีวิทยุในประเทศไทยตลอดจนการจัดการประกวดแบบในระดับนานาชาติในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในประเทศไทย
- การศึกษาบทบาทขององค์กรวิชาชีพต่อแนวทางการพัฒนาการประกวดแบบในประเทศไปสู่การประกวดแบบในระดับสากล
- การศึกษาแนวทางกำหนดมาตรฐานค่าตอบแทนหรือรางวัลในการประกวดแบบ

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

- กระทรวงการคลัง. แนวทางการคัดเลือกและว่าจ้างที่ปรึกษา. กระทรวงการคลัง, 2548.
- กิตติศักดิ์ เอกอุรุ. สัมภาษณ์, 20 มกราคม 2552.
- เฉลิมยศ ยืนยง. สัมภาษณ์, 18 มีนาคม 2552.
- นิติศักดิ์ ขอบดำรงธรรม. สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2552.
- นิธิ สถาปิตานนท์ . บทบัญญัติที่มีมากกว่า 10 ประการสำหรับการบุกเบิกสำนักงานสถาปนิก. อาษา
พฤศจิกายน-ธันวาคม : 2530.
- ธเนศวร์ วงศ์ปัญญากรณ์. สัมภาษณ์, 5 กุมภาพันธ์ 2552.
- ทวีจิตร จันทรสชา. นายกสมาคมสถาปนิกสยาม. สัมภาษณ์, 29 มกราคม 2552.
- ประภา ประจักษ์ศุภนิต . อาชีวะสัมพันธ์ในการประกอบอาชีพสถาปัตยกรรม. ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : คณะ
สถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2508.
- ประภากร วทานยกุล. สัมภาษณ์, 26 มกราคม 2552.
- ผุสดี ทิพทัส . สถาปนิกสยาม : พื้นฐาน บทบาท ผลงาน และแนวคิด (พ.ศ. 2475-2537). เล่มที่ 2. กรุงเทพฯ :
สมาคม, 2539.
- ฤชา รัชชนันท์. สัมภาษณ์, 20 มกราคม 2552.
- วิญญู วานิชศิริโรจน์. สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2552.
- วีรฤตติ โอตระกุล. สัมภาษณ์, 3 กุมภาพันธ์ 2552.
- ศักดิ์ชัย ยวงตระกูล. สัมภาษณ์, 21 มกราคม 2552.
- สมภพ ภิรมย์. อาชีวะสัมพันธ์ในการประกอบอาชีพสถาปัตยกรรม. ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : คณะสถาปัตยกรรม
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2512.
- สภาสถาปนิก . ร่างมาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ.2551, 255.
- สภาสถาปนิก . "ปัญหาของรายละเอียดในข้อกำหนดการจ้างออกแบบของภาครัฐ", 2552.
- สมิตร โอบายะวาทย์. สัมภาษณ์, 29 มกราคม 2552.
- สิน พงษ์หาญยุทธ. สัมภาษณ์, 28 มกราคม 2552.
- สุพจน์ โกวิทย์วานิช. สัมภาษณ์, 31 มกราคม 2552.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กระทรวงการคลัง. แนวทางการคัดเลือกและว่าจ้างที่ปรึกษา. กระทรวงการคลัง, 2548.
- ชาติรี ลดาเลิศสกุล . แบบประกวดแนวคิดสถาปัตยกรรม. อาษา ธันวาคม : 2540.
- ทงศักดิ์ วิบูลย์มา . ประสบการณ์จากการประกวดแบบ. อาษา ธันวาคม : 2540.
- ประภา ประจักษ์สุนิติ . อาชีพะสัมพันธ์ในการประกอบอาชีพสถาปัตยกรรม. ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2508.
- ปองกรรณ ภายตะวัน . รูปแบบและกระบวนการจัดจ้างออกแบบและควบคุมงานโครงการก่อสร้างอาคารของสถาบันอุดมศึกษาภาครัฐ กรณีศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิตภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- สภาสถาปนิก . ร่างมาตรฐานการปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรม พ.ศ.2551, 2551.
- สมาคมสถาปนิกสยาม. แนวปฏิบัติว่าด้วยมาตรฐานการประกวดแบบงานสถาปัตยกรรม พ.ศ.2530. กรุงเทพฯ : สมาคม, 2530.
- สรศักดิ์ ธรรม์ครกุล. ประสบการณ์จากการประกวดแบบ. อาษา ธันวาคม : 2540.
- สุวัฒน์ รุ่งอรุณ. ประสบการณ์จากการประกวดแบบ. อาษา ธันวาคม : 2540.
- สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย กระทรวงวัฒนธรรม. . แบบโครงการพัฒนาศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ให้เป็นพื้นที่บริการทางวัฒนธรรมระดับนานาชาติ. กรุงเทพฯ : เซเว่น พรีนติ้ง กรุ๊ป, 2550.
- อัศจรรย์ะ โรจนะภิรมย์. เล่าเรื่องประกวดแบบ. อาษา ธันวาคม : 2540.

ภาษาอังกฤษ

- American Institute of Architects. Handbook of Architectural Design Competitions.5th. USA : The American Institute of Architects, 1991.
- G. Stanley Collyer. Competing Globally in Architecture Competitions. USA : Academy Press, 2004.
- Hossbach, Benjamin. Phase eins : The architecture of competitions 1998-2005. German : Dom Publishers , 2006.
- Jack L. Nasar . Design by Competition: Making Design Competition Work.United Kingdom : Cambridge University Press , 1999.
- Judith Strong. Winning by Design, Architectural Competitions. United Kingdom : Architectural Press, 1995.

ภาคผนวก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุ พ.ศ.2535

ส่วนที่ ๔ การจ้างออกแบบและควบคุมงาน

1) วิธีจ้างออกแบบและควบคุมงาน

ข้อ ๙๕ การจ้างออกแบบและควบคุมงาน กระทำได้ ๔ วิธี คือ

- (๑) วิธีตกลง (๒) วิธีคัดเลือก
(๓) วิธีคัดเลือก แบบจำกัดข้อกำหนด (๔) วิธีพิเศษ

2) รายงานขอจ้างออกแบบและควบคุม

ข้อ ๙๖ ก่อนดำเนินการจ้างออกแบบและควบคุมงานทุกวิธี ให้เจ้าหน้าที่พัสดุจัดทำรายงานเสนอหัวหน้าส่วนราชการ ตามรายการดังต่อไปนี้

- (๑) ขอบเขตของงาน รวมทั้งรายละเอียด เท่าที่จำเป็น
(๒) วงเงินงบประมาณ ค่าก่อสร้าง
(๓) ประมาณการก่อสร้าง
(๔) กำหนดเวลา แล้วเสร็จ
(๕) วิธีจ้าง และเหตุผลที่ต้องจ้าง โดยวิธีนั้น
(๖) ข้อเสนออื่นๆ (ถ้ามี)

เมื่อหัวหน้าส่วนราชการให้ความเห็นชอบตามรายการที่เสนอแล้ว ให้เจ้าหน้าที่พัสดุดำเนินการจ้างตามวิธีจ้างนั้น

3) การจ้างโดยวิธีตกลง

ข้อ ๙๗ การจ้างโดยวิธีตกลง ได้แก่ การจ้างออกแบบและควบคุมงานที่ผู้ว่าจ้างเลือกจ้างผู้ให้บริการรายหนึ่ง รายใดซึ่งเคยทราบหรือเคยเห็นความสามารถแล้วและเป็นผู้ให้บริการที่มีหลักฐานดีตามที่คณะกรรมการดำเนินการจ้างโดยวิธีตกลงได้พิจารณาเสนอแนะทั้งนี้ให้ใช้กับบริการก่อสร้างที่มีวงเงินงบประมาณ ค่าก่อสร้าง ตามโครงการหนึ่งๆไม่เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อ ๙๘ ในการดำเนินการจ้างออกแบบและควบคุมงาน โดยวิธีตกลงแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าส่วนราชการ แต่งตั้ง กรรมการดำเนินการจ้างโดยวิธีตกลงขึ้นคณะหนึ่ง ซึ่งประกอบด้วย

ประธาน ๑ คน และกรรมการอื่น อีกอย่างน้อย ๒ คนปกติให้ เป็นข้าราชการ ตั้งแต่ระดับ ๔ หรือเทียบเท่าขึ้นไป อย่างน้อย ๑ คนและควรมีผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้ชำนาญในกิจการนี้ เข้าร่วมเป็นกรรมการด้วย คณะกรรมการ ดังกล่าวต้องมีจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนทั้งหมด จึงจะดำเนินการตามที่กำหนดไว้ได้

ข้อ ๙๙ คณะกรรมการดำเนินการจ้างโดยวิธีตกลงมีหน้าที่พิจารณาข้อกำหนดของผู้ให้บริการตามที่กำหนดไว้ในส่วนนี้ และให้รายงานผลการพิจารณาและความเห็นพร้อมด้วยเอกสารที่ได้รับไว้ทั้งหมดต่อหัวหน้าส่วนราชการผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่

4) การจ้างโดยวิธีคัดเลือก

ข้อ ๑๐๐ การจ้างโดยวิธีคัดเลือก ได้แก่ การจ้างออกแบบและควบคุมงาน โดยผู้ว่าจ้าง ประกาศเชิญชวน การว่าจ้าง และคณะกรรมการ ดำเนินการจ้าง จะพิจารณาคัดเลือก ผู้ให้บริการ ที่มีข้อกำหนดเหมาะสมที่สุด เพื่อ ดำเนินการว่าจ้างต่อไป ทั้งนี้ ให้ใช้กับ การก่อสร้างอาคาร ที่มีวงเงินงบประมาณค่าก่อสร้าง ตามโครงการหนึ่งๆ เกิน ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อ ๑๐๑ ในการดำเนินการจ้างออกแบบและควบคุมงาน โดยการจ้าง โดยวิธีคัดเลือก แต่ละครั้ง ให้หัวหน้าส่วนราชการ แต่งตั้งกรรมการ รับซองเสนอราคา และกรรมการ ดำเนินการจ้าง โดยวิธีคัดเลือก

คณะกรรมการรับซองเสนองาน ให้ประกอบด้วย ประธาน ๑ คน และกรรมการอื่น อีกอย่างน้อย ๒ คน ปกติ ให้เป็นข้าราชการ ตั้งแต่ระดับ ๓ หรือเทียบเท่าขึ้นไป อย่างน้อย ๒ คน

คณะกรรมการ ดำเนินการจ้าง โดยวิธีคัดเลือก ให้ประกอบด้วย ประธาน ๑ คน และกรรมการอื่น อีกอย่างน้อย ๒ คน ปกติ ให้เป็นข้าราชการ ตั้งแต่ระดับ ๔ หรือเทียบเท่าขึ้นไป อย่างน้อย ๒ คนและควรมี ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้ชำนาญ ในกิจการนี้ เข้าร่วมด้วย

คณะกรรมการ ดังกล่าวในข้อนี้ ต้องมีจำนวน ไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนทั้งหมด จึงจะดำเนินการ ตามที่กำหนดไว้ได้

ข้อ ๑๐๒ คณะกรรมการ รับซองเสนองานการจ้าง โดยวิธีคัดเลือก มีหน้าที่ดังนี้

(๑) รับซองเสนองาน จากผู้ให้บริการ และบันทึกไว้ ที่หน้าซองว่า เป็นผู้ให้บริการรายใด แล้วลงบัญชีไว้ เป็นหลักฐาน

(๒) มอบซองเสนองาน ในสภาพเดิม ต่อคณะกรรมการ ดำเนินการจ้าง โดยวิธีคัดเลือก และเมื่อพ้นกำหนดเวลารับซองเสนองานแล้ว ห้ามรับซองเสนองาน จากผู้ให้บริการ รายหนึ่งรายใดอีก เป็นอันขาด

ข้อ ๑๐๓ คณะกรรมการ ดำเนินการจ้าง โดยวิธีคัดเลือก มีหน้าที่ดังนี้

(๑) เมื่อคณะกรรมการ ดำเนินการจ้าง โดยวิธีคัดเลือก มาครบองค์ประชุมแล้ว จึงเปิดซองเสนองาน ตามที่คณะกรรมการ รับซองเสนองานการจ้าง โดยวิธีคัดเลือก มอบให้

(๒) พิจารณาข้อกำหนด ของผู้ให้บริการ ตามที่กำหนดไว้ในส่วนนี้ คุณวุฒิและประวัติการทำงาน จำนวนสถาปนิกและหรือวิศวกร ที่ประจำและไม่ประจำ หลักฐานแสดงผลงาน ที่ได้เคยปฏิบัติมาแล้ว ของผู้ให้บริการ และลงลายมือชื่อกำกับไว้ ในใบเสนองาน เพื่อเป็นหลักฐาน

(๓) เมื่อพิจารณาเสร็จแล้ว เห็นสมควรดำเนินการต่อไป ประการใด ให้รายงาน ต่อหัวหน้าส่วนราชการ ผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ พร้อมด้วยหลักฐาน ตามปกติ คณะกรรมการ ควรเสนอจ้าง ผู้ที่มีข้อกำหนดเหมาะสมที่สุด เว้นแต่ผู้ให้บริการดังกล่าว ไม่สามารถรับงาน ในกรณีใดก็ตาม ให้คณะกรรมการ เสนอผู้ให้บริการ ที่มีข้อกำหนดเหมาะสม รายถัดไป

5) **จ้างโดยวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด**

ข้อ ๑๐๔ การจ้าง โดยวิธีคัดเลือก แบบจำกัดข้อกำหนด ได้แก่ การว่าจ้าง ออกแบบและควบคุมงาน ที่ผู้ว่าจ้าง ประกาศเชิญชวน การว่าจ้างและคณะกรรมการ ดำเนินการจ้าง โดยวิธีคัดเลือก แบบจำกัดข้อกำหนด พิจารณาคัดเลือก ผู้ให้บริการ ที่เป็นนิติบุคคล โดยคำนึงถึง ฐานะทางนิติบุคคล คุณวุฒิ และประวัติการทำงาน จำนวนสถาปนิกและหรือวิศวกร ที่ประจำและไม่ประจำ หลักฐานแสดงผลงาน ที่ได้เคยปฏิบัติมาแล้ว ตลอดจนแนวความคิดในการออกแบบ เพื่อดำเนินการจ้างต่อไป ทั้งนี้ ให้ใช้กับ การก่อสร้างอาคาร ที่มีวงเงินงบประมาณ ค่าก่อสร้าง ตามโครงการหนึ่งๆ เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อ ๑๐๕ ในการดำเนินการจ้าง ออกแบบและควบคุมงาน โดยวิธีการจ้าง แบบจำกัดข้อกำหนด แต่ละครั้ง ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้ง คณะกรรมการรับซอง และคณะกรรมการ ดำเนินการจ้าง โดยวิธีคัดเลือก แบบจำกัดข้อกำหนด องค์ประกอบของคณะกรรมการ แต่ละคณะ คุณวุฒิหรือผู้ชำนาญ ในคณะกรรมการ ดำเนินการจ้าง โดยวิธีคัดเลือก แบบจำกัดข้อกำหนด หน้าที่ของคณะกรรมการ รับซองเสนองานการจ้าง โดยคัดเลือก แบบจำกัดข้อกำหนด ให้นำความ ในข้อ ๑๐๑ ข้อ ๑๐๒ มาใช้บังคับ โดยอนุโลม

ข้อ ๑๐๖ คณะกรรมการ ดำเนินการจ้าง โดยวิธีคัดเลือก แบบจำกัดข้อกำหนด มีหน้าที่ดังนี้

(๑) เมื่อคณะกรรมการ ดำเนินการจ้าง โดยวิธีคัดเลือก แบบจำกัดข้อกำหนด มาครบองค์ประชุมแล้ว จึงเปิดซองเสนองาน ตามที่คณะกรรมการ รับซองเสนองาน มอบให้

(๒) พิจารณา ข้อกำหนดต่างๆ ดังนี้

ก. ข้อกำหนด ของผู้ให้บริการ ตามที่กำหนดไว้ ในส่วนนี้

ข. คุณวุฒิ และประวัติการทำงาน จำนวนสถาปนิก และหรือ วิศวกร ที่ประจำและไม่ประจำ

ค. หลักฐานแสดงผลงาน ที่ได้เคยปฏิบัติมาแล้ว

ง. แนวความคิดในการออกแบบ

(๓) พิจารณาคัดเลือก ผู้ให้บริการ ที่มีข้อกำหนดเหมาะสมไว้ เป็นจำนวน ไม่น้อยกว่า ๒ ราย และแจ้งวิธีการดำเนินการเสนองาน ตามความประสงค์ของผู้ว่าจ้าง แก่ผู้เสนองาน และอาจพิจารณา กำหนดให้ผู้ให้บริการดังกล่าว ยื่นเสนอแบบร่างของงานก็ได้ อนึ่ง การพิจารณาคัดเลือกข้อเสนองาน ให้คำนึงถึงแผนปฏิบัติงาน ความเหมาะสม ทางด้านประโยชน์ใช้สอย ตลอดจนสายงาน และความเหมาะสม ทางด้านสถาปัตยกรรม และลงลายมือชื่อกำกับไว้ในใบเสนองาน เพื่อเป็นหลักฐาน

(๔) เมื่อพิจารณาเสร็จแล้ว เห็นสมควรดำเนินการต่อไป ประการใด และสมควรเลือก ผู้ให้บริการ รายหนึ่งรายใด ให้รายงาน ต่อหัวหน้าส่วนราชการ ผ่านหัวหน้าเจ้าหน้าที่พัสดุ พร้อมด้วย

6) การจ้างโดยวิธีพิเศษ

ข้อ ๑๐๗ การจ้าง โดยวิธีพิเศษมี ๒ ลักษณะ ดังนี้

(๑) วิธีเลือกจ้าง ได้แก่ การจ้างออกแบบและควบคุมงาน ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วน และความมั่นคงของชาติ หากจะดำเนินการจ้างตามวิธีอื่น ดังกล่าวมาแล้ว จะทำให้เกิดการล่าช้า เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ และความมั่นคงของประเทศชาติ ให้ปลัดกระทรวง มีอำนาจ ตกลงจ้าง ผู้ให้บริการ รายหนึ่งรายใด ตามที่พิจารณาเห็นสมควร

(๒) การว่าจ้าง โดยการประกวดแบบ ได้แก่ การว่าจ้างออกแบบอาคาร ที่มีลักษณะพิเศษ เป็นที่เชิดชูคุณค่าทางด้านศิลปกรรม หรือสถาปัตยกรรมของชาติ เช่น อนุสาวรีย์ รัฐสภา พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ โรงละครแห่งชาติ หรืองานออกแบบอาคาร ที่มีโครงการสร้าง ขนาดใหญ่ เช่น สนามกีฬาแห่งชาติ สนามบิน ให้ผู้ว่าจ้าง เสนอรายละเอียด เรื่องการจ้างออกแบบ โดยวิธีประกวดแบบ ต่อ กวพ.

ข้อ ๑๐๘ ผู้ว่าจ้าง มีสิทธิ์บอกเลิก การคัดเลือกผู้ให้บริการได้ ในกรณีต่อไปนี้

(๑) มีผู้ยื่นเสนองาน น้อยกว่า ๒ ราย

(๒) ผู้ให้บริการ ยื่นเสนองานไม่ถูกต้อง ตามวัตถุประสงค์ ของผู้ว่าจ้าง

ข้อ ๑๐๙ ให้ผู้ว่าจ้าง ส่งหนังสือแจ้งผล การตัดสินใจคัดเลือก และนัดหมาย การทำสัญญา ไปยังผู้ให้บริการ รายที่ได้รับการคัดเลือก โดยเร็ว

7) การประกาศเชิญชวน

ข้อ ๑๑๐ การประกาศเชิญชวนการว่าจ้าง กระทำได้ ๓ วิธี คือ

(๑) ปิดประกาศ ไว้ในที่เปิดเผย

(๒) ประกาศทางสื่อสารมวลชน เช่น ลงประกาศ ในหนังสือพิมพ์ หรือประกาศ ทางสถานีวิทยุกระจายเสียง

(๓) ส่งประกาศไปยัง สมาคมวิชาชีพสถาปัตยกรรมและวิศวกรรม หรือสำนักงาน ที่ประกอบธุรกิจดังกล่าว

การจะประกาศด้วยวิธีใดให้พิจารณาตามความจำเป็นของกิจการและความเหมาะสมแห่งท้องถิ่นเป็นเรื่องๆ ไป

ข้อ ๑๑๑ ให้เจ้าหน้าที่พัสดุ จัดทำประกาศเชิญชวน โดยอย่างน้อย ให้แสดงรายการ ดังต่อไปนี้

(๑) ความต้องการ ด้านประโยชน์ใช้สอยของอาคาร และขอบเขต ของที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง

(๒) กำหนดวัน เวลา สถานที่เปิดและปิด รับของเสนองาน

(๓) เงื่อนไข และระยะเวลา การออกแบบ

(๔) กำหนดให้ผู้เสนองาน วางหลักประกันของ ตามชนิดและจำนวน ในข้อ ๑๔๑ และข้อ ๑๔๒ และให้มีเงื่อนไขว่า ถ้าผู้เข้าประกวดราคา ถอนการเสนองาน หรือไม่ไปทำสัญญากับทางราชการ ภายในกำหนด ทางราชการ จะริบหลักประกันของ หรือเรียก ร้อง จากธนาคารผู้ค้ำประกัน และสงวนสิทธิ์ที่จะถือว่า ผู้ที่ไม่ไปทำสัญญา กับทางราชการ เป็นผู้ทิ้งงานด้วย

(๕) การวินิจฉัย ของคณะกรรมการ ให้ถือเป็น

8) การเสนองาน

ข้อ ๑๑๒ ผู้ให้บริการ ที่เสนองานการจ้าง โดยวิธีคัดเลือก และการจ้าง โดยวิธีคัดเลือก แบบจำกัดข้อกำหนด นอกจากจะต้องส่งข้อเสนองาน ให้กับผู้ว่าจ้างแล้ว ยังต้องยื่นหลักฐาน ประกอบการเสนอ ดังนี้

(๑) ข้อกำหนด ของผู้ให้บริการ ตามที่กำหนดไว้ในส่วนนี้

(๒) คุณวุฒิ และประวัติการทำงาน จำนวนสถาปนิกและหรือวิศวกร ที่ประจำและไม่ประจำ

(๓) หลักฐานแสดงผลงาน ที่เคยปฏิบัติมาแล้ว

(๔) หลักประกัน การเสนองาน

เมื่อการคัดเลือกการจ้าง เสร็จสิ้นแล้ว ให้ส่งข้อเสนอ และหลักฐานต่างๆ ดังกล่าว คืนแก่ผู้ให้บริการ ที่ไม่ได้รับการคัดเลือก

ข้อ ๑๑๓ ผู้ให้บริการ ที่เป็นบุคคลธรรมดา จะต้องมิใช่สัญชาติไทย และเป็นผู้ที่ ได้รับใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพ สถาปัตยกรรม และหรือ วิศวกรรม สำหรับงานว่าจ้าง ตามที่กำหนด โดย กฎหมายว่าด้วย วิชาชีพ สถาปัตยกรรม และหรือ วิศวกรรม แล้วแต่กรณี และไม่เป็นข้าราชการประจำ หรือลูกจ้างของส่วนราชการ หรือ พนักงานเทศบาล รัฐวิสาหกิจ หรือพนักงานขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่น

ผู้ให้บริการ ที่เป็นนิติบุคคล กรรมการผู้จัดการ หรือหุ้นส่วน ผู้จัดการของนิติบุคคลนั้น จะต้องเป็นคนไทย และเป็นนิติบุคคล ที่มีผู้ถือหุ้นเป็นคนไทย เกินร้อยละห้าสิบ ของทุนการจัดตั้ง นิติบุคคลนั้น

9) อำนาจในการสั่งจ้างออกแบบและควบคุมงาน

ข้อ ๑๑๔ การสั่งจ้าง ออกแบบและควบคุมงาน ครั้งหนึ่ง ให้เป็นอำนาจ ของผู้ดำรงตำแหน่ง และภายในวงเงิน ดังต่อไปนี้

(๑) หัวหน้าส่วนราชการ ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) ปลัดกระทรวง เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท

[๑#๓๕]ข้อ ๑๑๔ การสั่งจ้าง ออกแบบและควบคุมงาน ครั้งหนึ่ง ให้เป็นอำนาจของผู้ดำรงตำแหน่ง และภายในวงเงิน ดังต่อไปนี้

(๑) หัวหน้าส่วนราชการ ไม่เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

(๒) ปลัดกระทรวง เกิน ๕,๐๐๐,๐๐๐ บาท

ข้อ ๑๑๕ ผู้ว่าจ้าง อาจริบหลักประกัน หรือใช้สิทธิ์เรียก ร้องเอา จากผู้ค้ำประกัน การเสนองาน ที่ผู้รับจ้าง นำมา มอบไว้ กับผู้ว่าจ้างได้ ในกรณีดังนี้

(๑) ผู้รับจ้าง หลีกเลี่ยงการทำสัญญา ในระยะเวลาที่กำหนด

(๒) ผู้ว่าจ้าง ไม่สามารถส่งใบแจ้ง ให้มาทำสัญญาได้ เนื่องจาก

ก. ผู้ว่าจ้าง เลิก หรือหยุดกิจการ

ข. ในกรณีที่ เป็นบุคคลธรรมดา บุคคลนั้น ถูกระงับใบอนุญาต ประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม และหรือ วิศวกรรม

(๓) ผู้รับจ้างผิดสัญญา และผู้ว่าจ้าง ได้บอกเลิกสัญญา กับผู้รับจ้างแล้ว

10) การตรวจและรับมอบงาน

ข้อ ๑๑๖ ในการจ้าง ออกแบบและควบคุมงานแต่ละครั้ง ให้หัวหน้าส่วนราชการแต่งตั้ง คณะกรรมการ ตรวจ และรับมอบงาน เพื่อปฏิบัติการ ตามที่กำหนดไว้ในส่วนนี้

คณะกรรมการ ตรวจและรับมอบงาน ประกอบด้วย ประธาน ๑ คน และกรรมการอื่น อีกอย่างน้อย ๒ คน ปกติ ให้เป็นข้าราชการ ตั้งแต่ระดับ ๔ หรือเทียบเท่าขึ้นไป อย่างน้อย ๒ คน และควรให้มีผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผู้ ชำนาญ ในกิจการนั้น เข้าร่วมเป็นกรรมการด้วย

คณะกรรมการดังกล่าว ต้องจำนวนไม่ต่ำกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนทั้งหมด จึงจะดำเนินการ ตามที่กำหนดไว้ได้

ข้อ ๑๑๗ คณะกรรมการ ตรวจและรับมอบงาน มีหน้าที่ ตรวจและควบคุมงาน ออกแบบและก่อสร้างอาคาร ว่าถูกต้องตามเกณฑ์ ที่ระบุไว้ในสัญญา

เมื่อตรวจเห็นเป็นการถูกต้อง ครบถ้วนแล้ว ให้ทำใบรับรองผลการปฏิบัติงาน โดยลงชื่อไว้ เป็นหลักฐาน อย่าง น้อย ๒ ฉบับ มอบให้แก่ผู้รับจ้าง ๑ ฉบับ และเจ้าหน้าที่พัสดุ ๑ ฉบับ เพื่อทำการเบิกจ่ายเงิน ตามระเบียบว่า ด้วยการเบิกเงินจากคลัง และรายงาน ให้หัวหน้าส่วนราชการทราบ

11) การควบคุมงาน

ข้อ ๑๑๘ ผู้ว่าจ้าง จะต้องจัดผู้ควบคุมงาน ที่มีความรู้และความชำนาญ งานการก่อสร้าง ให้เหมาะสม กับ สภาพงานการก่อสร้างนั้นๆ ผู้รับจ้าง จะต้องส่งรายชื่อ ผู้ควบคุมงาน ผู้ตรวจการ หรือผู้แทน ให้ผู้ว่าจ้าง ให้ ความเห็นชอบ และในกรณีที่ผู้ควบคุมงาน ไม่สามารถปฏิบัติงาน ตามความ ในวรรคหนึ่ง ผู้รับจ้าง จะต้อง เสนอชื่อผู้ควบคุมงาน ปฏิบัติงานแทน ผู้ที่ปฏิบัติงานแทน ในกรณีดังกล่าว จะต้องได้รับความยินยอม จากผู้ว่า

12) ค่าออกแบบและควบคุมงาน

ข้อ ๑๑๙ การจ่ายเงิน ค่าออกแบบและควบคุมงาน ให้เป็นไปตามอัตรา ดังนี้

(๑) อาคารที่มี งบประมาณค่าก่อสร้าง ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้จ่าย ค่าออกแบบ หรือค่าคุมงาน อย่าง ใดอย่างหนึ่ง ในอัตราร้อยละ ๒ ของวงเงินงบประมาณค่าก่อสร้าง

(๒) อาคารที่มี งบประมาณค่าก่อสร้าง เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท สำหรับในส่วนที่เกิน ๑๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้ จ่าย ค่าออกแบบหรือค่าคุมงาน อย่างใดอย่างหนึ่ง ในอัตราร้อยละ ๑.๗๕ ของวงเงิน งบประมาณค่าก่อสร้าง การจ่ายเงิน ค่าออกแบบและควบคุมงาน ตามความ ในวรรคหนึ่ง ไม่รวมถึง ค่าสำรวจ และวิเคราะห์ดินฐาน ราก

ข้อ ๑๒๐ ในกรณีที่ผู้ว่าจ้าง หรือหน่วยงานอื่นใด จะนำแบบแปลน รายละเอียดงานจ้าง ไปดำเนินการก่อสร้าง นอกเหนือจาก ที่กำหนดไว้ในสัญญา ให้ผู้ว่าจ้าง หรือหน่วยงานนั้นๆ จ่ายเงินค่าจ้าง แก่ผู้รับจ้าง ตามอัตราที่ กวพ. พิจารณากำหนด เป็นรายๆ ไป

ข้อ ๑๒๑ ห้ามผู้รับจ้าง นำแบบแปลน รายละเอียดงาน ออกแบบและควบคุมงาน ที่ได้ทำสัญญา กับผู้ว่าจ้าง แล้ว ไปให้ผู้อื่น ดำเนินการก่อสร้างอีก

ข้อ ๑๒๒ ระหว่างดำเนินการ ตามสัญญาจ้าง ผู้ว่าจ้าง อาจขอให้ผู้รับจ้าง เปลี่ยนแปลงแก้ไข เล็กๆ น้อยๆ ใน ส่วนที่ ไม่กระทบกระเทือน โครงสร้างที่สำคัญ ของอาคาร ระบบไฟฟ้า ระบบปรับอากาศ น้ำประปา ของงาน ที่ ผู้รับจ้างได้ส่งมอบ ตามงวดในสัญญาแล้ว โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายเพิ่มอีก

ในกรณีที่มีความจำเป็น ต้องแก้ไข เปลี่ยนแปลงโครงสร้างที่สำคัญ ให้ผู้ว่าจ้าง เสนอขออนุมัติ กวพ. ก่อน

ภาคผนวก ข

ร่างมาตรฐานการประกวดแบบสถาปัตยกรรม พ.ศ.2551

เพื่อให้เป็นไปตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม สถาปนิกจึงออกมาตรฐานการประกวดแบบงานสถาปัตยกรรมควบคุม พ.ศ. 2551 เพื่อเป็นบรรทัดฐานสำหรับการจัดประกวดแบบงานสถาปัตยกรรม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความชัดเจนในวิธีปฏิบัติ และให้เกิดการประกวดแบบที่มีคุณภาพและมาตรฐานเพื่อให้เกิดความยุติธรรมและประโยชน์ทั้งผู้จัดประกวดแบบและผู้เข้าร่วมประกวดแบบ

หมวดที่ 1 หลักการทั่วไป

การจัดการประกวดแบบเป็นหนึ่งในกรรมวิธีที่จะใช้คัดเลือกสถาปนิก เพื่อเสนอความคิดในการออกแบบและรับผิดชอบในโครงการใดๆ ภายใต้พื้นฐานของความเท่าเทียมกัน การจัดการประกวดแบบที่เป็นไปตามมาตรฐานนี้ จะได้ผลงานออกแบบที่เหมาะสมสำหรับโครงการนั้นๆ ตามเจตนารมณ์ของผู้จัดประกวดแบบ

หมวดที่ 2 คำนิยาม

การประกวดแบบ หมายถึง การจัดการคัดเลือก เชิญ หรือ เปิดรับสมัครให้สถาปนิกทั้งบุคคลหรือนิติบุคคลส่งผลงานออกแบบทางสถาปัตยกรรมเข้าประกวดแข่งขันกันภายใต้เงื่อนไขและรายละเอียดของการประกวดแบบตามที่ผู้จัดการประกวดแบบกำหนด

ผู้จัดประกวดแบบ หมายถึง บุคคล นิติบุคคล หรือกลุ่มบุคคล ที่มีความประสงค์จะคัดเลือกสถาปนิกโดยเปิดเผย เพื่อดำเนินการเสนอความคิดหรือออกแบบสถาปัตยกรรม

ผู้ร่วมประกวดแบบ หมายถึง สถาปนิกบุคคลและ/หรือหรือนิติบุคคล ที่เป็นสมาชิกสภาสถาปนิก และมีใบอนุญาตการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุม ที่ได้รับการคัดเลือกหรือเชิญหรือสมัครเข้าร่วมประกวดแบบ

คณะกรรมการการจัดการประกวดแบบ หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากผู้จัดการประกวดแบบให้ดำเนินการจัดการประกวดแบบโดยได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการจากหน่วยงานต้นสังกัด คณะกรรมการจัดการประกวดแบบมีหน้าที่ดำเนินการจัดการประกวดแบบนั้นในฐานะตัวแทนของผู้จัดประกวดแบบโดยเปิดเผย และให้ความยุติธรรมต่อผู้ร่วมประกวดแบบทุกรายอย่างเท่าเทียมกัน

คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ หมายถึง คณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากผู้จัดการประกวดแบบ เพื่อให้ตัดสินการประกวดแบบ

เงื่อนไขการประกวดแบบ หมายถึง ข้อกำหนดต่างๆที่คณะกรรมการการจัดการประกวดแบบจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกติกาในการประกวดนั้นๆ โดยผู้เข้าร่วมประกวดแบบทุกรายต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการประกวดดังกล่าวอย่างเคร่งครัด

กำหนดการจัดการประกวดแบบ หมายถึง การกำหนดช่วงเวลาของการดำเนินงานต่างๆในการประกวดแบบ เพื่อให้ผู้จัดประกวดแบบและผู้เข้าร่วมประกวดแบบรับทราบ เข้าใจตรงกัน และปฏิบัติได้ถูกต้องตามกำหนด

รางวัลและ/หรือผลตอบแทน หมายถึง รางวัลและ/หรือผลตอบแทน ซึ่งผู้จัดประกวดแบบจัดเตรียมให้กับผู้ชนะการประกวดแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับผลการตัดสินซึ่งคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ และดุลยพินิจของคณะกรรมการจัดการประกวดแบบ จำนวนและมูลค่าของรางวัลและ/หรือผลตอบแทน

การปกปิดชื่อ หมายถึง การปกปิดชื่อผู้ร่วมประกวดแบบจากคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบเพื่อไม่ให้ทราบถึงสถานะบุคคลและ/หรือนิติบุคคลนั้นๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดความยุติธรรมในการตัดสิน

คณะอนุกรรมการประสานงานการประกวดแบบสภาสถาปนิก หมายถึง กลุ่มบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการสภาสถาปนิกเพื่อรับผิดชอบและดูแลงานที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ

หมวดที่ 3 ประเภท ลักษณะ และวิธีการจัดประกวดแบบ

การประกวดแบบตามมาตรฐานของสภาสถาปนิกสามารถจำแนกออกได้เป็น ประเภท ลักษณะ วิธีการ จัดประกวดแบบ ดังนี้

1.1 ประเภทของการประกวดแบบ

1) ประเภทเปิดทั่วไป

เป็นการจัดประกวดแบบซึ่งเปิดให้ผู้เข้าร่วมประกวดแบบใดๆ เข้าร่วมได้โดยไม่มีข้อจำกัด

2) ประเภทจำกัดจำนวน

เป็นการจัดประกวดแบบซึ่งผู้จัดประกวดแบบมีความประสงค์จะเชิญผู้ร่วมประกวดแบบเฉพาะราย โดยอาจกำหนดจำนวนและชื่อของผู้ร่วมประกวดแบบอย่างชัดเจน หรือกำหนดเงื่อนไขของผู้ร่วมประกวดแบบ เพื่อจำกัดจำนวน

1.2 วิธีการประกวด

การประกวดแบบอาจมีวิธีการประกวดแบบเป็นขั้นตอนเดียวหรือ 2 ขั้นตอน

1) การประกวดแบบขั้นตอนเดียว

เหมาะสำหรับโครงการขนาดเล็กหรือโครงการที่ไม่ซับซ้อนหรือเป็นการจัดการประกวดแบบเพื่อคัดเลือกแนวความคิดหลักของโครงการ สามารถทำการตัดสินใจได้จากการส่งผลงานเพียงครั้งเดียว

2) การประกวดแบบ 2 ขั้นตอน

เหมาะสำหรับโครงการขนาดใหญ่หรือโครงการที่มีความซับซ้อนที่ใช้รายละเอียดในการออกแบบเพื่อช่วยในการตัดสินใจ

ก. ขั้นตอนที่หนึ่ง

เป็นการเสนอแบบโดยสังเขป เพื่อให้เห็นแนวความคิดและลักษณะการแก้ปัญหาหลัก ตามความต้องการและเงื่อนไขการประกวดแบบ โดยคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ จะคัดเลือกผู้ผ่านเข้ารอบจากขั้นตอนแรกจำนวนหนึ่ง เพื่อเข้าสู่การประกวดแบบในขั้นตอนที่สอง

ข. ขั้นตอนที่สอง

ผู้ได้รับคัดเลือกจะพัฒนาแนวความคิดและลักษณะการแก้ปัญหาหลักจากขั้นตอนที่หนึ่ง โดยอาจได้รับข้อมูลเพิ่มเติมหรือมีที่ปรึกษาพิเศษเพิ่มเติม เพื่อให้แบบมีรายละเอียดที่สมบูรณ์ขึ้น ตามความต้องการและเงื่อนไขของผู้จัดประกวดแบบ คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบจะตัดสินรางวัลชนะเลิศจากการประกวดแบบในขั้นตอนนี้

1.3 แบบและเอกสารสำหรับการประกวด

เพื่อให้การตัดสินใจเป็นไปโดยสะดวกและยุติธรรม จึงกำหนดหลักเกณฑ์ในการเสนอแบบและเอกสารการประกวดแบบสำหรับโครงการในสาขาวิชาชีพต่างๆ ดังระบุในภาคผนวก

หมวดที่ 4 ข้อกำหนดทั่วไป

เงื่อนไขการประกวดแบบ จะต้องเหมือนกันสำหรับผู้ร่วมประกวดแบบทุกราย มีการแจกจ่ายให้ทราบในคราวเดียวกันก่อนการประกวดแบบ และไม่ควรมีเงื่อนไขเพิ่มเติมเมื่อการประกวดแบบได้เริ่มไปแล้ว เว้นแต่เป็นการให้ข้อมูลเพิ่มเติมสำหรับการประกวดแบบขั้นตอนที่สองของการประกวดแบบ 2 ขั้นตอน ซึ่งต้องเหมือนกันสำหรับผู้ที่ได้รับการคัดเลือกทุกราย

ผลงานที่ส่งเข้าประกวดแบบควรปกปิดชื่อบุคคลและ/หรือนิติบุคคลของผู้ร่วมประกวดแบบนั้น จากคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมที่สุด เว้นแต่ในกรณีที่มีการอธิบายแบบโดยตัวแทน

หรือทีมงานของผู้ส่งแบบเข้าประกวด ซึ่งผู้จัดประกวดแบบจะต้องระบุกำหนดเวลา ระยะเวลา จำนวนผู้เข้าอธิบาย แบบของผู้ร่วมประกวดแบบแต่ละรายอย่างชัดเจน

ผู้ร่วมประกวดแบบรวบรวมผลงานที่จะส่งประกวดแบบให้เรียบร้อยมีติดในหีบห่อที่สะดวกต่อการ เคลื่อนย้าย จำหน่ายตามที่ระบุในเงื่อนไขเท่านั้น และส่งให้ทันตามเวลาที่กำหนด

หมวดที่ 5 การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ (Term of Reference)

5.1 ในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบเพื่อการประกวดแบบทุกประเภท ลักษณะและวิธีการจะต้องครอบคลุม ข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นดังต่อไปนี้

1. วัตถุประสงค์ของการประกวดแบบ
2. ประเด็นของปัญหา ที่ต้องการให้ผู้ร่วมประกวดแบบนำเสนอวิธีการแก้ไข
3. ข้อกำหนดความต้องการต่างๆของผู้จัดประกวดแบบอย่างครบถ้วน

5.2 และในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดควรระบุรายละเอียดนอกเหนือจากนี้ที่จำเป็นเพิ่มเติม เช่น

1. ชื่อของการประกวดแบบ
2. ชื่อของผู้จัดประกวดแบบ
3. ข้อความที่แสดงการรับรองจากสภาสถาปนิก
4. กำหนดการต่างๆที่ชัดเจน
5. รายชื่อคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ
6. ประเภทลักษณะและวิธีการประกวดแบบ
7. กำหนดเงื่อนไขในการพิจารณาตัดสินโดยสังเขป
8. รางวัลและ/หรือผลตอบแทนทั้งจำนวนและมูลค่า
9. รายละเอียดของโครงการ (เช่นประเภทอาคาร สถานที่ก่อสร้าง สภาพแวดล้อม และความต้องการในแง่ องค์ประกอบและพื้นที่ใช้สอย)
10. กำหนดจำนวนและขนาดที่แน่นอนของแบบและเอกสารที่ต้องนำเสนอ
11. กำหนดวิธีการและขั้นตอนในการอธิบายแบบ (ถ้ามี) เช่น กำหนดเวลา ระยะเวลา วิธีการอธิบายแบบ จำนวนผู้เข้าอธิบายแบบ อุปกรณ์ประกอบการอธิบายแบบ ฯลฯ

5.3 สำหรับการประกวดแบบโครงการจริงควรแนบตัวอย่างสัญญาการจ้างออกแบบ ซึ่งระบุค่าบริการทางวิชาชีพ ไว้ในเงื่อนไขการประกวดแบบอย่างชัดเจน

5.4 หากผู้จัดการประกวดแบบกำหนดให้มีเงินค้ำประกันต่างๆจำเป็นต้องระบุให้ครบถ้วนในเงื่อนไขของการ ประกวดแบบ สภาสถาปนิกไม่สนับสนุนให้ผู้จัดการประกวดแบบกำหนดให้มีเงินค้ำประกันต่างๆ ในทุก ขั้นตอนของการประกวดแบบ เนื่องจากในงานประกวดแบบต้องใช้ทุนทรัพย์ในการออกแบบจัดเตรียมแบบ ผลงานที่ส่งเข้าประกวดเป็นจำนวนมากอยู่แล้วการค้ำประกัน (ถ้ามี) จึงควรกระทำต่อเมื่อมีการทำสัญญา จ้างออกแบบกับผู้ชนะการตัดสินแล้วเท่านั้น

หมวดที่ 6 การดำเนินการจัดการประกวดแบบ การเชิญเข้าร่วมประกวดแบบ

บุคคลหรือนิติบุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่มีความประสงค์จะจัดการประกวดแบบสถาปัตยกรรม ควรติดต่อ สถาปนิกเพื่อแจ้งความจำเป็นของความร่วมมือใน 3 กรณี ดังนี้

ขอคำปรึกษาในการจัดประกวดแบบ

ขอให้บริการประกวดแบบ

ขอให้แต่งตั้งตัวแทนจากสภาสถาปนิก เข้าร่วมเป็นคณะกรรมการจัดการประกวดแบบหรือคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ

ผู้จัดการประกวดแบบควรจะดำเนินการให้การประกวดนั้นได้รับการรับรองเป็นลายลักษณ์อักษรจากสภาสถาปนิกก่อนประกาศเชิญหรือเปิดรับสมัครผู้เข้าร่วมประกวดแบบ

ในกรณีที่ตัวแทนของสภาสถาปนิกเห็นว่าการจัดการประกวดแบบนั้นไม่ได้มาตรฐาน สภาสถาปนิกสามารถให้ตัวแทนดังกล่าวถอนตัวจากการเป็นตัวแทนได้ และอาจถอนการรับรองการประกวดแบบนั้นได้

การประกาศเชิญชวนให้เข้าร่วมประกวดแบบ ผู้จัดการประกวดแบบหรือคณะกรรมการจัดการประกวดแบบควรประกาศเชิญเป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีระยะเวลาล่วงหน้าที่เหมาะสมและให้การกระจายข่าวสารนั้นตรงกับกลุ่มผู้ร่วมประกวดแบบ พร้อมทั้งแสดงรายละเอียดเงื่อนไขต่างๆอย่างครบถ้วน

หมวดที่ 7 การเข้าร่วมประกวดแบบและคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ

ผู้ร่วมประกวดแบบควรร่วมพิจารณาการประกวดแบบเฉพาะที่รับการรับรองขึ้นทะเบียนจากทางสภาสถาปนิกแล้วเท่านั้น

คุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดอาจถูกกำหนดโดยผู้จัดการประกวดหรือคณะกรรมการจัดการประกวดแบบ ในการจัดการประกวดแบบประเภทจำกัดจำนวนโดยคุณสมบัติของผู้ร่วมประกวดแบบจะต้องแสดงไว้ในเงื่อนไขการประกวดแบบอย่างชัดเจน

ในการประกวดแบบ 2 ขั้นตอน ผู้จัดการประกวดแบบหรือคณะกรรมการจัดการประกวดแบบอาจไม่กำหนดคุณสมบัติของผู้ร่วมประกวดแบบสำหรับขั้นตอนแรก แต่อาจกำหนดคุณสมบัติของผู้ร่วมประกวดแบบในขั้นตอนที่สอง โดยให้ผู้ได้รับ การคัดเลือกให้ผ่านเข้าสู่ขั้นตอนที่สอง สามารถร่วมงานกับสถาปนิกทั้งบุคคล หรือนิติบุคคลอื่นที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามความต้องการของผู้จัดการประกวดหรือคณะกรรมการจัดการประกวดแบบได้ แต่ต้องระบุในเงื่อนไขการประกวดแบบที่ชัดเจนก่อนการประกวดแบบ

หมวดที่ 8 การรับรองการประกวดแบบและการขึ้นทะเบียนประกวดแบบ

- 8.1 ผู้จัดการประกวดแบบที่ประสงค์ให้สภาสถาปนิกรับรองการประกวดแบบ ต้องยื่นหนังสือแสดงความจำนงต่อ คณะอนุกรรมการประสานงานการประกวดแบบสภาสถาปนิก พร้อมเอกสารเงื่อนไขการประกวดแบบเป็นการล่วงหน้าอย่างน้อย 30 วัน ก่อนเริ่มประกวดแบบ
- 8.2 เมื่อสภาสถาปนิกได้พิจารณาเอกสารเงื่อนไขการประกวดแบบแล้ว อาจแจ้งให้ผู้ร่วมประกวดแบบปรับปรุงแก้ไขในบางประเด็น เพื่อให้สอดคล้องกับมาตรฐานการประกวดแบบสถาปัตยกรรม
- 8.3 เมื่อสภาสถาปนิกให้การรับรองการประกวดแบบนั้นแล้ว เลขานุการสภาสถาปนิกจะทำหนังสือแจ้งให้ผู้จัดการประกวดแบบทราบภายใน 7 วัน
- 8.4 ผู้จัดการประกวดแบบไม่สามารถนำการรับรองการประกวดแบบโดยสภาสถาปนิกไปโฆษณาเพื่อผลประโยชน์ทางการค้าใดๆ นอกจากการประชาสัมพันธ์ให้สาธารณชนได้ทราบว่าการประกวดแบบนี้ๆ ได้รับการรับรองจากสภาสถาปนิกแล้วเท่านั้น
- 8.5 ใบรับรองการประกวดแบบสภาสถาปนิก (ตามเอกสารที่แนบมา)
- 8.6 เมื่อสภาสถาปนิกประกาศรับรองการประกวดแบบรายใด สภาสถาปนิกจะขึ้นทะเบียนหมายเลขของการประกวดแบบนี้ๆ โดยกำหนดเป็นหลักเกณฑ์ ดังนี้

หมวดที่ 9 รางวัลและการจ่ายค่าตอบแทนในการประกวดแบบ สิทธิของผู้ชนะประกวดแบบ

9.1 รางวัลและหรือค่าตอบแทน

9.1.1 มาตรฐานการประกวดแบบกำหนดให้การประกวดแบบทุกประเภทต้องระบุรางวัลและ/หรือค่าตอบแทนไว้ในเงื่อนไขของการประกวดแบบอย่างชัดเจน ซึ่งควรเหมาะสมกับขนาดของโครงการและปริมาณงานที่ผู้ร่วมประกวดแบบจะต้องทำเพื่อเสนอแบบที่ประกวดแบบนั้น

- 1) จำนวนรางวัลหรือค่าตอบแทน อาจมีการปรับเปลี่ยนได้ ตามความเห็นของคณะกรรมการตัดสิน แต่จำนวนรวมของเงินหรือมูลค่ารางวัลทั้งหมดควรมีจำนวนเท่าเดิม
- 2) หากผู้จัดการประกวดมีความประสงค์จะเพิ่มจำนวนรางวัลจากเดิมที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขการประกวดแบบ ผู้จัดการประกวดจะไม่สามารถลดจำนวนรางวัลและ/หรือค่าตอบแทนในแต่ละประเภทได้ และต้องเพิ่มยอดรวมของรางวัลทั้งหมด
- 3) หากผู้จัดการประกวดมีความประสงค์จะลดจำนวนรางวัลลงในกรณีที่ไม่มีผู้สมควรได้รับรางวัลใด รางวัลหนึ่ง ควรนำเงินรางวัลทั้งหมดมาเฉลี่ยเป็นสัดส่วนกับประเภทของรางวัล โดยให้มียอดเงินหรือค่าตอบแทนทั้งหมดเป็นจำนวนเงินเท่าเดิม

9.1.2 หลังจากผู้จัดประกวดแบบยอมรับผลตัดสินของคณะกรรมการการตัดสินการประกวดแบบแล้วผู้จัดประกวดแบบควรจ่ายรางวัลและ/หรือค่าตอบแทนภายใน 1 เดือน

9.1.3 ในการจัดประกวดแต่ละประเภท ลักษณะและวิธีการจัดควรจัดให้มีเงินรางวัลและ/หรือค่าตอบแทนตามประเภท ลักษณะ และวิธีดังกล่าวดังต่อไปนี้

- 1) เงินรางวัลและ/หรือค่าตอบแทนควรเป็นจำนวนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 20 ของอัตราค่าแบบที่ปรากฏในร่างสัญญาจ้างออกแบบ โดยแบ่งค่าตอบแทนดังกล่าวจ่ายให้กับผู้ร่วมประกวดแบบทุกๆ รายเท่าๆ กัน (เว้นแต่รายที่ได้รับคัดเลือกให้ชนะเลิศ) และจะต้องไม่นำเอาค่าตอบแทนในการประกวดไปหักจากค่าบริการวิชาชีพที่ผู้ชนะการประกวดจะต้องได้รับ ในกรณีที่ผู้มีร่างสัญญาจ้างออกแบบแนบท้ายเงื่อนไขการประกวดแบบ อัตราค่าบริการวิชาชีพมาตรฐานของสมาคมวิชาชีพ หรืออัตรามาตรฐานของทางราชการในกรณีที่เป็นโครงการหน่วยงานราชการ
- 2) ในการประกวดแบบ 2 ขั้นตอน ผู้จัดประกวดแบบควรพิจารณาให้มีค่าใช้จ่ายให้กับผู้ที่ได้รับคัดเลือกให้ทำงานในขั้นตอนที่สองทุกรายค่าใช้จ่ายดังกล่าวควรเป็นจำนวนไม่น้อยกว่าเงินรางวัล และหรือค่าตอบแทนดังระบุในข้อ 9.1.3(1) โดยระบุไว้อย่างชัดเจนในเงื่อนไขการประกวดแบบ และจะต้องไม่นำเอาค่าใช้จ่ายดังกล่าว ไปหักจากค่าบริการวิชาชีพที่ผู้ชนะเลิศจะต้องได้รับ

9.2 สิทธิของผู้ชนะประกวดแบบ

9.2.2 ผู้ร่วมประกวดแบบที่ได้รับการคัดเลือกให้ได้รับรางวัลชนะเลิศจะต้องเป็นผู้ได้ทำสัญญาจ้างออกแบบกับผู้จัดประกวดแบบ หากผู้ร่วมประกวดแบบที่ได้รับรางวัลชนะเลิศดังกล่าว ไม่สามารถดำเนินการตามสัญญาว่าจ้างการออกแบบได้เนื่องจากการขาดคุณสมบัติตามระเบียบข้ออื่นๆ ของสถาปนิก คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ หรือคณะกรรมการจัดประกวดแบบ อาจยินยอมให้ผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศร่วมงานกับสถาปนิก หรือผู้เชี่ยวชาญอื่นเพิ่มเติมได้ตามความสมัครใจของผู้ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศนั้น

- 9.2.3 ในกรณีที่ผู้จัดประกวดแบบ ไม่สามารถทำสัญญาจ้างออกแบบกับผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศภายใน 120 วัน นับแต่วันประกาศผลการประกวดแบบ โดยมิใช่ความผิดของผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศ ผู้จัดประกวดแบบต้องจ่ายเงินรางวัล และ/หรือค่าตอบแทนแก่ผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศเป็นจำนวนเงิน ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของอัตราค่าบริการวิชาชีพที่ปรากฏในร่างสัญญาจ้างออกแบบ

หมวดที่ 10 ลิขสิทธิ์ของแบบที่ส่งเข้าประกวด

10.1 เจ้าของลิขสิทธิ์

ผู้ร่วมประกวดแบบที่ส่งผลงานเข้าประกวด จะเป็นเจ้าของลิขสิทธิ์ในผลงานนั้น การแก้ไขเปลี่ยนแปลงใดๆ ในแบบโดยผู้จัดประกวดแบบจะทำได้ก็ต่อเมื่อได้รับความยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ร่วมประกวดแบบ ไม่ว่าจะผลงานนั้นจะได้รับรางวัลหรือไม่

10.2 สิทธิในการนำผลงานไปใช้ประโยชน์

ผู้จัดประกวดแบบมีสิทธินำผลงานที่ได้รางวัลชนะเลิศไปใช้ได้ก็ต่อเมื่อมีการมอบรางวัลหรือค่าตอบแทน และมีการจัดจ้างผู้ร่วมประกวดแบบนั้น ตามที่ได้ระบุไว้ในเงื่อนไขการประกวดแบบ ผู้จัดประกวดแบบไม่มีสิทธิที่จะนำผลงานทั้งหมด หรือเพียงส่วนใดส่วนหนึ่งของผลงานที่ได้รับรางวัลหรือไม่ได้รับรางวัลไปใช้ประโยชน์ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากผู้ร่วมประกวดแบบหรือมีการกำหนดการใช้ประโยชน์ไว้อย่างชัดเจนในเงื่อนไขการประกวดแบบ

10.3 ขอบเขตของการนำผลงานไปใช้

ผู้จัดประกวดแบบมีสิทธินำผลงานชนะเลิศไปใช้เฉพาะในโครงการที่ระบุไว้ในโครงการเดียวเท่านั้น เว้นแต่จะมีการระบุขอบเขตของการนำผลงานไปใช้ไว้อย่างชัดเจนในข้อกำหนดเงื่อนไขการประกวดแบบ หรือในสัญญาว่าจ้างออกแบบ ว่าผู้ชนะการประกวดแบบ ยินยอมให้ผู้จัดประกวดแบบนำผลงานที่ชนะเลิศไปดำเนินการได้หลายครั้ง

หมวดที่ 11 คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบและเกณฑ์การตัดสิน

คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ ควรได้รับการแต่งตั้งก่อนที่จะเริ่มจัดการประกวดแบบ รายชื่อและจำนวนกรรมการตัดสิน ควรระบุไว้อย่างชัดเจนในเงื่อนไขการประกวดแบบ

คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานต้นสังกัดของผู้จัดประกวดแบบ สถาปนิก ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้แทนจากองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นที่ยอมรับของวงการศึกษาสถาปัตยกรรม โดยคณะกรรมการตัดสินจะต้องมีเสียงข้างมากเป็นสถาปนิก และในจำนวนกรรมการตัดสินที่เป็นสถาปนิกควรมีตัวแทนของสภาสถาปนิก 1 คน เข้าร่วมในคณะกรรมการตัดสินดังกล่าว

คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบควรมีจำนวนไม่น้อยกว่า 5 คน และเมื่อนับรวมประธานกรรมการแล้วให้มีจำนวนรวมเป็นเลขคี่

คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบทุกท่านควรได้ตรวจสอบและเห็นชอบกับเงื่อนไขการประกวดแบบในทุกๆรายละเอียดก่อนที่จะส่งหรือเผยแพร่เงื่อนไขการประกวดแบบไปยังผู้ร่วมประกวดแบบ

คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบกรรมการจะต้องไม่มีส่วนร่วมทั้งทางตรงและทางอ้อมกับผู้ร่วมประกวดแบบราย หนึ่งรายใดในการจัดทำแบบเพื่อประกวด หรือไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสัญญาจ้างออกแบบที่อาจเกิดขึ้นหากผู้ร่วมประกวดแบบรายหนึ่งรายใดในการจัดทำแบบเพื่อประกวด หรือไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสัญญาจ้างออกแบบที่อาจเกิดขึ้น หากผู้ร่วมประกวดแบบรายหนึ่งรายใดได้รับรางวัล

คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ ไม่มีสิทธิที่จะส่งแบบร่วมประกวดในกรณีใดๆ

การกำหนดเกณฑ์การตัดสินในการประกวดแบบควรระบุทั้งหัวข้อ เกณฑ์การให้คะแนนและวิธีการตัดสินไว้อย่างชัดเจน

การตัดสินของคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบจะใช้การลงมติโดยให้เสียงข้างมากเป็นผู้ชนะ ในกรณีที่มีคะแนนของคณะกรรมการตัดสินถือเอาเสียงข้างมากเป็นผู้ชนะ ในกรณีที่คะแนนของคณะกรรมการตัดสินออกมาเท่ากัน ให้ประธานคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ เป็นผู้ออกเสียงชี้ขาดเลือกผู้ชนะการประกวด

คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบทุกท่านต้องทำรายงานชี้แจงเหตุผลการคัดเลือกผู้ที่ได้คัดเลือกผู้ร่วมประกวดแบบแต่ละรายให้เป็นผู้ชนะ โดยลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน

ในกรณีที่เป็นการประกวดแบบ 2 ขั้นตอน คณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบในขั้นตอนที่ 2 ควรจะมีกรรมการตัดสินการประกวดแบบในขั้นตอนที่ 1 ไม่น้อยกว่า 3 ใน 5

หมวดที่ 12 การเผยแพร่ผลงานที่ส่งเข้าร่วมประกวดแบบ

12.1 ผลงานการประกวดทั้งหมด ทั้งที่ได้รับการคัดเลือกและไม่ได้รับการคัดเลือกและไม่ได้รับการคัดเลือก รวมทั้งสำเนารายงาน ผลการตัดสินที่ลงนามรับรองโดยคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบ ควรจะได้รับการจัดแสดงเผยแพร่แก่สาธารณชนเป็นเวลาอย่างน้อย 2 สัปดาห์โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ

12.2 ผู้จัดประกวดแบบจะต้องแจ้งให้ผู้ร่วมประกวดแบบทุกรายทราบถึงผลการตัดสิน รวมทั้งกำหนดเวลาและสถานที่ที่จะจัดแสดงผลงานการประกวดแบบภายในระยะเวลาที่เหมาะสมพร้อมทั้งส่งสำเนา รายงานผลการตัดสินของกรรมการตัดสินของคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบให้กับผู้เข้าร่วมประกวดแบบทุกราย

12.2 เมื่อการจัดแสดงผลงานเสร็จสิ้นลงคณะผู้จัดประกวดแบบจะต้องคืนผลงานทั้งหมดให้แก่ผู้เข้าประกวดแบบภายในระยะเวลา 1 เดือนภายหลังการจัดแสดงผลงาน ยกเว้นแบบที่ชนะเลิศซึ่งผู้จัดประกวดแบบต้องการนำไปใช้ประโยชน์ โดยจะต้องระบุวิธีการคืนผลงานให้ชัดเจนในเอกสารเชิญประกวดแบบ

หมวดที่ 13 การคัดค้านและการร้องอุทธรณ์

ในกรณีที่มีข้อสงสัยในความยุติธรรมของเงื่อนไขการประกวดแบบ หรือความยุติธรรมในการตัดสินการประกวดแบบ ผู้ร่วมประกวดแบบที่มีความประสงค์จะคัดค้านหรืออุทธรณ์ สามารถทำหนังสือคัดค้านหรืออุทธรณ์มายังสภาสถาปนิกภายใน 14 วัน โดยระบุถึงสาเหตุและหลักฐานในการคัดค้านหรืออุทธรณ์ประกอบ ทางสภาสถาปนิกนอกจะพิจารณาคำร้องเรียนและถ้าพบมูลความจริง จะทำเรื่องร้องเรียนเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังผู้จัดการประกวดแบบต่อไป สภาสถาปนิกจะรับรองผู้ที่ปฏิบัติตามมาตรฐานนี้เท่านั้น

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค
รายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบในกรณีศึกษา

เงื่อนไขการประกวดแบบ

โครงการประกวดแบบอาคารหอศิลป์ร่วมสมัย แห่งกรุงเทพมหานคร

1. ความเป็นมา

หอศิลป์ร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานคร เป็นโครงการที่คณะผู้บริหารกรุงเทพมหานคร มีนโยบายจัดทำขึ้น เพื่อให้เด็กเยาวชน และ ประชาชนทั่วไปได้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรม นิทรรศการ การประกวดหรือการศึกษา ค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมหรือศิลปร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานคร จะดำเนินการก่อสร้างที่ บริเวณสี่แยกปทุมวัน ถนนพระรามที่ 1 เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร เนื้อที่ 2 ไร่ 3 งาน 10 ตารางวา โดยมี เป้าหมายให้สร้างอาคารศิลปร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานคร เป็นอาคารเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสที่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวครบ 72 พรรษา ในวันที่ 5 ธันวาคม 2542

2. วัตถุประสงค์

- 2.1 เพื่อให้ผู้ประกอบอาชีพทางด้านสถาปัตยกรรมได้เสนอรูปแบบเพื่อการก่อสร้างหอศิลป์ร่วมสมัย แห่ง กรุงเทพมหานคร
- 2.2 เพื่อคัดเลือกผู้เสนอรูปแบบก่อสร้างหอศิลป์ร่วมสมัยที่ชนะเลิศ เป็นผู้รับจ้างออกแบบรายละเอียด เพื่อ การก่อสร้างหอศิลป์ร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานคร

3. การกำหนดคุณสมบัติของผู้เข้าประกวด

ผู้เข้าประกวดแบบอาคาร เพื่อการก่อสร้างหอศิลป์ร่วมสมัย จะต้องมีความสมบัติดังต่อไปนี้

- 3.1 ต้องเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทยโดยมีวัตถุประสงค์รับออกแบบสร้างอาคาร ต่างๆ และประกอบด้วยบุคลากรต่อไปนี้
- 3.2 ต้องไม่เป็นผู้ได้รับเอกสิทธิ์หรือความคุ้มกันซึ่งอาจปฏิเสธไม่ยอมขึ้นศาลไทย เว้นแต่รัฐบาลของผู้นำเสนอ งานจะได้มีคำสั่งให้สละสิทธิและความคุ้มกัน
- 3.3 ต้องแสดงหลักฐานหนังสือรับรองการจดทะเบียนของนิติบุคคล ซึ่งออกโดยส่วนราชการที่มีหน้าที่ โดยเฉพาะ และหนังสือรับรองดังกล่าวต้องมีอายุไม่เกิน 1 ปี

4. ขอบข่ายของงานที่เข้าประกวด

ผู้เข้าประกวดแบบอาคารเพื่อการก่อสร้างหอศิลป์ร่วมสมัยฯ ผู้เสนองานจะต้องดำเนินการดังนี้

4.1 แสดงแบบและหุ่นจำลองต่าง ๆ ตามที่กำหนดดังนี้

1. ผังบริเวณ มาตรฐาน 1:400
2. ผังพื้นที่ทุกชั้นเท่าที่จำเป็น มาตรฐาน 1:200
3. รูปตั้งไม่น้อยกว่า 2 รูป มาตรฐาน 1:200
4. รูปตัดตามยาว และรูปตัดตามขวาง มาตรฐาน 1:200
5. หุ่นจำลอง มาตรฐาน 1:200
6. ทศนียภาพภายนอก 1 มุมมอง : ภายใน 1 มุมมอง

4.2 รูปแบบที่เสนอต้องมีคำอธิบายดังนี้

1. ให้อธิบายแนวความคิด และหลักเกณฑ์ในการออกแบบทางสถาปัตยกรรม วิศวกรรม สถาปัตยกรรม ภายในที่มีมิติของความเป็นไทย และการจัดนิทรรศการศิลป์

2. แผนผังวิเคราะห์ที่ตั้งอาคารและสิ่งแวดล้อม (Site Analysis) เพื่อให้กลมกลืนกับสภาพแวดล้อม บริเวณใกล้เคียง เช่น ทางเข้า – ออกทิศทางแดด ลม ปริมาณการจราจรสภาพสิ่งแวดล้อม กิจกรรมภายในชุมชนและรูปแบบที่เน้นการประหยัดพลังงาน ฯลฯ ที่วางในส่วนที่สัมพันธ์กับการวางอาคารตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร
 3. สรุปเนื้อที่ใช้งาน ส่วนต่าง ๆ แยกเป็นแต่ละชั้น และรวมเนื้อที่ทั้งหมดของอาคารพร้อมทั้งพื้นที่ จอดรถ ทั้งนี้ รูปแบบจะต้องคำนึงถึงคนพิการด้วย
- 4.3 ประมาณราคาก่อสร้างอาคารที่ออกแบบต้องไม่เกิน 300 ล้านบาท โดยประมาณการจากโครงสร้างทางสถาปัตยกรรมทั้งหมดภูมิสถาปัตยกรรมครั้งนี้ไม่รวมถึงการตกแต่งภายในเพื่อการจัดนิทรรศการ
- 4.4 การอธิบาย
1. ผู้เข้าประกวดแบบพร้อมที่จะชี้แจงต่อคณะกรรมการ ตัดสินการประกวดแบบหอศิลป์ร่วมสมัย แห่งกรุงเทพมหานคร เมื่อคณะกรรมการทราบรายละเอียดโดยตัวแทน หรือทีมงานของผู้ส่งแบบ เข้าประกวด ระยะเวลาในการอธิบายแบบ 20 นาที วันและเวลา กรุงเทพมหานครจะแจ้งให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 4 วัน
 2. ห้ามนำเอกสารแบบงานกราฟิกใด ๆ หรือรูปทัศนียภาพเพิ่มเติม หรือภาพถ่ายนอกเหนือไปจากที่ได้ส่งมาในข้อ 4.1 และ 4.2 มาใช้ประกอบการอธิบาย
- 4.5 เอกสารและขนาดของแบบ ให้เป็นไปตามเงื่อนไข ดังนี้
1. เอกสารประกอบแบบตามที่ระบุไว้ในข้อ 4.1 และ 4.2 จัดทำเป็นรูปเล่มขนาดกระดาษ A3 พร้อมแบบย่อของอาคาร ต้นฉบับ 1 ชุด สำเนา 12 ชุด
 2. เขียนแบบลงในกระดาษสีขาว หรือสำเนาเอกสารหรือพิมพ์เขียว ปิดทับบนกระดาษแข็งพื้นสีขาว หรือวัสดุอื่นใด ไม่ต้องหุ้มขอบ ขนาดกระดาษ A1 แบบเขียนขาว – ดำ ยกเว้นทัศนียภาพ อนุญาตให้ลงสีได้
- 4.6 ผู้เสนอผลงานออกแบบก่อสร้างหอศิลป์ร่วมสมัย ฯ รายที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ชนะเลิศการออกแบบ จะได้รับการพิจารณาเป็นผู้รับจ้างออกแบบหอศิลป์ร่วมสมัย ฯ จากกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้รับจ้างมีขอบข่ายของงานที่จะต้องดำเนินการดังนี้
1. ออกแบบ เขียนแบบ สถาปัตยกรรม วิศวกรรม ของงานระบบต่าง ๆ พร้อมกำหนดรายละเอียดประกอบแบบก่อสร้าง
 2. จัดทำเอกสารประมาณราคาก่อสร้างส่วนที่เป็นอาคารและส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งหมด
 3. จัดทำแผนการดำเนินการก่อสร้าง และแผนการเบิกจ่ายเงินงวด
 4. เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำระหว่างการก่อสร้าง และร่วมตรวจสอบพิจารณาการเลือกใช้วัสดุ ก่อสร้างตามที่กรุงเทพมหานครแจ้งให้ทราบ
5. รายละเอียดลักษณะการใช้สอยอาคาร
- หอศิลป์ร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานคร ก่อตั้งขึ้นเพื่อรับใช้บริการชุมชนในการส่งเสริมกิจกรรมทางศิลปะร่วมสมัย ทั้งทางด้านวิจิตรศิลป์และประยุกต์ศิลป์ อาทิเช่น จิตรกรรม ประติมากรรม ภาพพิมพ์ ภาพถ่าย สื่อผสม วิดีโอศิลป์ ภาพยนตร์ ศิลปะการแสดง รวมทั้งผลงานด้านสถาปัตยกรรมและออกแบบตกแต่งภายใน เป็นต้น โดยจัดกิจกรรมหลักคือ การรวบรวมและสะสมผลงานศิลปะร่วมสมัย จัดนิทรรศการถาวร และหมุนเวียนนำเสนอกิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่หลากหลายและมีพลวัต โดยเน้นให้ศิลปะมีบทบาท

ในสังคม และเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้น ๆ รวมทั้งเผยแพร่ให้นักศึกษาทางด้านทัศนศิลป์ แก่ศิลปิน นิสิต นักศึกษา เยาวชน และประชาชนทั่วไป

ความต้องการใช้พื้นที่ของอาคาร ประมาณ 16,000 ตารางเมตร มีส่วนประกอบดังต่อไปนี้

5.1 ส่วนบริหารหอศิลป์ (Administration Office)(A) พื้นที่ประมาณ 200 ตารางเมตร

หรือคิดเป็น 1.25 %

- ห้องทำงานบริหาร 3 คน
- ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ระดับอาวุโส 6 คน
- ห้องทำงานเจ้าหน้าที่ทั่วไป 15 คน
- ห้องประชุมคณะกรรมการผู้บริหาร 40 คน

5.2 ส่วนทะเบียนและเก็บรักษาผลงาน (Storage) (A) พื้นที่ประมาณ 1,500 ตารางเมตร

หรือคิดเป็น 9.40 %

- ห้องทะเบียน
- ห้องเก็บเอกสาร
- ห้องถ่ายรูป ห้องมีด
- ห้องเก็บงานสะสมของหอศิลป์ (ต้องติดเครื่องปรับอากาศ และควบคุมอุณหภูมิตลอดเวลา กันความชื้น ฝุ่น น้ำ น้ำมัน ต้องให้เจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยดูแลอย่างใกล้ชิด)

5.3 ส่วนเตรียมการแสดงผลนิทรรศการ (Gallery & Preparation) (A) พื้นที่ประมาณ 800 ตารางเมตร

หรือคิด เป็น 5.01 %

- ห้องเตรียมการติดตั้งงานที่จะแสดง (ต้องอยู่ติดลิฟต์ขนงาน และใกล้กับห้องแสดงงาน ประตูใหญ่พิเศษ)
- ห้องเก็บวัสดุ อุปกรณ์ และเก็บงานชั่วคราว
- ห้องซ่อมแซมรักษาผลงานศิลปะ (ห้องลับสำหรับซ่อมงาน ระบบปรับอากาศ แสงธรรมชาติ)
- ห้องเตรียมเอกสารสำหรับนิทรรศการและกราฟิก
- โถงทางเดิน
- ลิฟต์ขนส่ง (ขนาดใหญ่) 1 ตัว

5.4 ส่วนจัดแสดงผลนิทรรศการ (Gallery) (A) พื้นที่ประมาณ 3,000 ตารางเมตร หรือคิดเป็น 18.80 %

ประกอบด้วย

- ห้องแสดงผลนิทรรศการถาวร (แสงธรรมชาติ หลังคาเปิด – ปิด และปรับแสงได้ตามสภาพอากาศ)
- งานจิตรกรรม
- งานประติมากรรม
- งานภาพพิมพ์ วาดเส้น ถ่ายภาพ
- งานสื่อผสม
- ห้องนิทรรศการสำหรับการแสดงผลงานเวียน (แสงธรรมชาติ หลังคาเปิด – ปิด และปรับแสงได้ตามสภาพอากาศ)

- ห้องนิทรรศการสำรอง (ใช้สำหรับการแสดงนิทรรศการพิเศษ อาจจัดเป็นพิเศษเสริมนิทรรศการใหญ่ให้เด็กเล็กดูหรือกลุ่มเป้าหมายอื่น ๆ บางครั้งอาจเป็นห้องแสดงโครงการพิเศษสำหรับศิลปินอีกด้วย) ทั้งสองห้องนี้อาจเป็น Convertible Space เพื่อความมีพลวัตในการจัดนิทรรศการ
- ห้องนิทรรศการแสดงประเภทสื่อต่าง ๆ (วิดีโอ เสียง อุปกรณ์ไฟฟ้า มีเดียอาร์ต ห้องมืด เตรียมปลั๊กไฟไว้มาก ๆ)
- ห้องให้การศึกษาแก่คนดูงานศิลปะก่อนเข้าชมนิทรรศการ จุประมาณ 50 คน (เตรียมอุปกรณ์วิดีโอสไลด์ เสียง แก้วน้ำ ห้องมืด)
- พื้นที่ส่วนโถง และหมุนเวียนของผู้ชม

5.5 ส่วนสนับสนุนการศึกษา (Educational & Multifunction) (A) พื้นที่ประมาณ 2,000 ตารางเมตร หรือคิดเป็น 12.5 % (ระบบปรับอากาศ เปิดเฉพาะเวลามื้องาน)

- ห้องเอนกประสงค์ (ความจุ 300 คน) (จัดเลี้ยง สัมมนา อบรม ควรมีห้องเตรียมอาหาร ห้องควบคุมเสียง แสง และอุปกรณ์อื่น ๆ ครบถ้วน)
- ห้องประชุม (ความจุ 100 คน) (โรงภาพยนตร์ขนาดเล็ก ใช้สำหรับฉายภาพยนตร์ วิดีโอ และทำการแสดงศิลปะ Performance ควรมีห้องเตรียมตัวหลังเวที และห้องควบคุมเสียง แสง และห้องฉายภาพยนตร์พร้อมอุปกรณ์ฉายทุกระบบ ทั้ง 35 16 และ 8 มม.)
- ห้องปฏิบัติงานประติมากรรม เครื่องปั้นดินเผา งานพิมพ์ และห้องปฏิบัติงานอื่น ๆ (แบ่งเป็น Convertible Space สำหรับสอนนักเรียนหรือผู้สนใจทำกิจกรรมเสริมนิทรรศการเปิดเครื่องปรับอากาศเฉพาะเวลาทำงาน แสงธรรมชาติสำหรับ Curatorial Department)
- ห้องประชุมย่อย อบรม สัมมนา ความจุ 50 คน (จำนวน 4 ห้อง) (สำหรับ Education Department จัดกิจกรรมร่วมกับโรงเรียน เย้าวชน สตรี และอาสาสมัคร)

5.6 ห้องสมุดประชาชนกรุงเทพมหานคร (BMA Library) (A) พื้นที่ประมาณ 800 ตารางเมตร หรือคิดเป็น 5.01 %

5.7 ส่วนสาธารณะ (Public Area) (B) พื้นที่ประมาณ 150 ตารางเมตร หรือคิดเป็น 0.94 %

- ประชาสัมพันธ์ รวมพื้นที่ให้ความรู้เบื้องต้นของหอศิลปะร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานคร อาจเป็นข้อมูลทางคอมพิวเตอร์
- การจำหน่ายบัตรแยกเป็นสามส่วน สำหรับนิทรรศการพิเศษ นิทรรศการปกติ และสำหรับสมาชิกที่รับฝากของ
- ร้านขายของที่ระลึก
- ห้องอาหาร 40 ที่นั่ง
- ห้องน้ำ (ไม่ควรอยู่ติดกับห้องนิทรรศการและห้องสะสมงาน)
- ตู้โทรศัพท์
- ห้องพยาบาล
- ลิฟต์ 2 ตัว แยกส่วนสำหรับประชาชนทั่วไป และพนักงาน
- โถงทางเข้า
- แก้วน้ำนั่งรอ
- อุปกรณ์รองรับคนพิการ

5.8 ส่วนบริการ (Services & Machine room) (B) พื้นที่ประมาณ 100 ตารางเมตร

หรือคิดเป็น 0.62%

- ห้องดูแลความสะอาดและซ่อมบำรุง
- ห้องรักษาความปลอดภัย
- ห้องควบคุมระบบเครื่องปรับอากาศ ไฟฟ้า ระบบป้องกันและระงับอัคคีภัยตามความเหมาะสม อุปกรณ์ ประปาและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ห้องคอมพิวเตอร์ 4 คน (หัวหน้า 1 คน ควบคุมระบบ Network ภายในหอศิลป์ร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานคร โปรแกรมเมอร์และทำ website homepage)
- ที่ส่งของพร้อม Loading dock ที่สามารถขนงานเข้าไปในหอศิลป์ร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานคร ได้ทุกส่วน ที่จอดรถยนต์ รถจักรยานยนต์ รถนำเที่ยว ขนาดใหญ่ 3-4 คัน

5.9 ส่วนร้านค้าและพาณิชย์ (Gallery shop & Stores) (B) พื้นที่ประมาณ 3,500 ตารางเมตร

หรือคิดเป็น 21.94 %

5.10 ส่วนจอดรถ (Parking Lot) (C) พื้นที่ประมาณ 4,000 ตารางเมตร หรือคิดเป็น 25.07 %

สรุป

พื้นที่อาคารคิดเฉลี่ยต่อชั้นประมาณ 3,000 ตารางเมตร สามารถแยกออกเป็นสัดส่วนได้ดังนี้

1. พื้นที่รวม (Total) ประมาณ 16,000 ตารางเมตร คิดเป็น 100%
2. ส่วนของหอศิลป์ (Gallery Zone) (A) ประมาณ 8,500 ตารางเมตร คิดเป็น 52.97%
3. ส่วนพาณิชย์ (Commercial Zone) (B) ประมาณ 3,500 ตารางวา คิดเป็น 21.94 %
4. ส่วนที่จอดรถ (Car Parking Zone) (C) ประมาณ 4,000 ตารางเมตร คิดเป็น 25.07% ทั้งนี้ในการออกแบบอาคารดังกล่าว ให้ผู้เสนองานถือปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคารและกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย

6. การเสนองาน

6.1 การเสนองานประกวดแบบอาคารก่อสร้างหอศิลป์ร่วมสมัย ฯ

ขั้นตอนการเสนอประกวด ผู้เสนอแบบจะต้องแยกซองเอกสารปิดผนึกให้เรียบร้อยและจำหน่ายซองดังนี้

- ซองที่ 1 เอกสารตามหลักฐาน ข้อ 3
- ซองที่ 2 เอกสารประกอบแบบหอศิลป์ร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานคร ตามข้อ 4.2 และ 4.3
- ซองที่ 3 แบบอาคารหอศิลป์ร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานครตามข้อ 4.1

6.2 ให้ผู้เสนองานหรือผู้แทนผู้รับมอบอำนาจเสนอของเอกสารด้วยตนเองต่อคณะกรรมการ ณ ห้องประชุม สำนักสวัสดิการสังคม ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร 2 ถนนมิตรไมตรี เขตดินแดง กรุงเทพฯ 10400 ภายในระยะเวลาที่กรุงเทพมหานครกำหนด

6.3 กรุงเทพมหานครขอสงวนสิทธิที่จะเปิดซองหรือไม่เปิดซอง ในกรณีที่ผู้เสนองานปฏิบัติผิดเงื่อนไขที่ กรุงเทพมหานครกำหนด

7. เงื่อนไขการเสนองาน

7.1 ผู้เสนองานประกวดแบบอาคารหอศิลป์ร่วมสมัย ฯ จะต้องยึดหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขตามที่ กรุงเทพมหานครกำหนดไว้อย่างเคร่งครัด ผู้เสนองานที่ขาดคุณสมบัติจะไม่ได้รับการพิจารณา และผู้เสนองานสามารถส่งได้เพียงหนึ่งแบบเท่านั้น

- 7.2 ผู้เสนองานประกวดแบบอาคารหอศิลป์ร่วมสมัยฯ จะต้องวางหลักประกันของ เป็นเงิน 263,750 บาท (สองแสนหกหมื่นสามพันเจ็ดร้อยห้าสิบบาทถ้วน) และจะคืนหลักประกันของให้เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาตัดสินแล้ว
- 7.3 คณะกรรมการตัดสินการประกวดฯ อาจยกเลิกการประกวดแบบอาคารหอศิลป์ร่วมสมัยฯ ได้หากมีผู้เสนองานน้อยกว่า 2 ราย หรือหากเห็นว่าไม่มีรูปแบบใดที่สมควรได้รับการคัดเลือก หรือมีเหตุจะเป็นอื่นใดผู้เสนองานจะไม่เรียกกร้องค่าเสียหายใด ๆ ทั้งสิ้น และถือว่าการพิจารณาของคณะกรรมการตัดสินเป็นเด็ดขาด
- 7.4 ค่าใช้จ่ายในการจัดทำรูปแบบ ทุนจำลองหรือเอกสารอื่นใด ผู้เข้าประกวดจะต้องออกค่าใช้จ่ายเองทั้งสิ้น
- 7.5 กรุงเทพมหานคร ขอสงวนสิทธิ์ที่จะนำรูปแบบเพียงบางส่วนหรือทั้งหมดไปใช้ประกอบการออกแบบก่อสร้างหอศิลป์ร่วมสมัยฯ ก็ได้
- 7.6 ผู้เสนองานประกวดแบบอาคารหอศิลป์ร่วมสมัยฯ จะต้องมีตัวแทนเข้าประชุมฟังคำชี้แจงจาก กรุงเทพมหานคร ในวันที่ 28 กันยายน 2541 เวลา 07.00 น. ณ ห้องประชุมเล็ก 1 ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ หากไม่มา ประชุมฟังคำชี้แจง ตามวัน เวลาและสถานที่ดังกล่าว จะถือว่าเป็นผู้สละสิทธิ์ ไม่มีสิทธิในการเสนองานใด ๆ ทั้งสิ้น

8. หลักเกณฑ์การตัดสิน

เกณฑ์การตัดสินสำหรับการประกวดแบบอาคารหอศิลป์ร่วมสมัยฯ การตัดสินจะกระทำโดยวิธีการให้คะแนนเป็นข้อ ๆ ซึ่งคณะกรรมการตัดสินประกอบด้วยตัวแทนจากกรุงเทพมหานคร สถาบันการศึกษา สถาปนิกสยามฯ ผู้เชี่ยวชาญด้านศิลปะ และผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่า 5 คน จะพิจารณาตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขซึ่งกรุงเทพมหานครกำหนดไว้คือ

1. แนวความคิดในการออกแบบ และการจัดประโยชน์ในการใช้สอย เนื้อที่ของอาคารและความสัมพันธ์ระหว่างพื้นที่ที่สามารถเปิดให้บริการเฉพาะพื้นที่บางส่วนของอาคารได้
2. รูปแบบสถาปัตยกรรม และงานวิศวกรรมที่เกี่ยวข้องทุกระบบ
3. แนวความคิดของการตกแต่งภายใน ระบบให้แสงสว่างในห้องจัดแสดง โดยเน้นความสว่างจากธรรมชาติเป็นหลัก ตลอดจนทิศทางลม แสงแดด เข้าอาคาร
4. งานวิเคราะห์ และประมาณราคาค่าก่อสร้างโดยสังเขป
5. แนวความคิดในการประหยัดพลังงาน และค่าบำรุงรักษา ตลอดจนการบริหารจัดการและค่าบำรุงรักษา
6. ผลงานและความชำนาญของผู้ออกแบบและความพร้อมของบุคลากร

9. รางวัลสำหรับผู้เสนอผลงาน

- 9.1 รางวัลผลงานประกวดแบบอาคารหอศิลป์ร่วมสมัยแห่งประเทศไทยมี 8 รางวัลคือ
1. รางวัลชนะเลิศ มี 1 รางวัล เงินรางวัลละ 500,000 บาท
 2. รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 1 มี 1 รางวัล เงินรางวัลละ 250,000 บาท
 3. รางวัลรองชนะเลิศ อันดับ 2 มี 1 รางวัล เงินรางวัลละ 150,000 บาท
 4. รางวัลชมเชย มี 5 รางวัล เงินรางวัลละ 100,000 บาท
- 9.2 สำหรับผลงานและลิขสิทธิ์ในผลงานของผู้ได้รับรางวัลทั้งหมด ถือเป็นกรรมสิทธิ์ของกรุงเทพมหานครมีสิทธิ์ที่จะนำส่วนใดหรือเพิ่มเติมดัดแปลงแบบเพื่อความเหมาะสมที่จะนำไปออกแบบก่อสร้างหอศิลป์ร่วมสมัยฯ ตลอดจนมีกรรมสิทธิ์ในการนำพิมพ์เผยแพร่ และแสดงนิทรรศการในหอศิลป์ร่วมสมัยฯ

สมัยแห่งกรุงเทพมหานคร ส่วนผลงานที่ไม่ได้รับการคัดเลือกจากคณะกรรมการตัดสิน กรุงเทพมหานคร จะส่งคืนให้ในระยะเวลาอันสมควร

9.3 ผู้ชนะเลิศการประกวดแบบอาคารหอศิลป์ร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานคร จะได้รับการพิจารณาให้เป็น ผู้รับจ้างออกแบบต่อไป

9.4 กรุงเทพมหานคร ขอสงวนสิทธิ์ที่จะจ้างหรือไม่จ้างผู้เข้าประกวดแบบอาคารหอศิลป์ร่วมสมัย ๗ ราย หนึ่งรายใด เป็นผู้รับจ้างออกแบบอาคารหอศิลป์ร่วมสมัย ๗ ก็ได้

10. ระยะเวลาในการดำเนินงานของผู้รับจ้างออกแบบ

ผู้เสนองานประกวดแบบอาคารหอศิลป์ร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานคร ที่ได้รับรางวัลชนะเลิศและ กรุงเทพมหานครได้ตกลงเลือกให้เป็นผู้ออกแบบก่อสร้างหอศิลป์ร่วมสมัยแห่งกรุงเทพมหานคร จะต้องส่ง แบบร่างต่อสำนักสวัสดิการสังคมภายใน 30 วัน นับจากลงนามในสัญญาว่าจ้าง เพื่อให้คณะกรรมการฯ ให้ ความเห็นชอบและอนุมัติก่อนที่จะดำเนินการเขียนแบบจริง ซึ่งกำหนดแล้วเสร็จภายใน 90 วัน นับจากวันที่ ได้รับอนุมัติและเห็นชอบการส่งมอบงานงวดสุดท้าย ประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

1. แบบผังแม่บทและภูมิสถาปัตยกรรม แบบรายละเอียดเพื่อการก่อสร้าง (Detailed Design) รายละเอียด ประกอบแบบ (Specification) จำนวน 30 ชุด
2. รายละเอียดประมาณราคาค่าก่อสร้าง (Detail Cost Estimation) แผนการก่อสร้าง (Construction Schedule) และแผนการใช้จ่ายเงิน จำนวน 30 ชุด
3. กระดาษไขแบบต้นฉบับ 1 ชุด
4. รายงานสรุปย่อสำหรับผู้บริหาร (Executive Summary) จำนวน 30 ชุด
5. ให้ส่งมอบแผ่นบันทึกข้อมูลแม่เหล็ก (Diskette) มีบันทึกรายการ จำนวน 1 ชุด รวมทั้งจัดทำเอกสาร แสดงสารบัญช้อมูลและวิธีเรียกใช้ข้อมูลให้แก่สำนักสวัสดิการสังคมกรุงเทพมหานคร
6. หุ่นจำลองพร้อมผังบริเวณ ขนาดมาตราส่วน 1:200 จำนวน 1 ชุด

ในกรณีที่ผู้รับจ้างไม่สามารถดำเนินการได้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในสัญญา ผู้ว่าจ้างขอ สงวนสิทธิ์ที่จะปรับผู้รับจ้างออกแบบเป็นรายวันโดยจะปรับวันละ 1% ของวงเงินค่าจ้างออกแบบไปจนกว่า ผู้รับจ้างออกแบบจะดำเนินการจนแล้วเสร็จ

11. การเบิกจ่ายค่าจ้างและค่าบริการออกแบบ

11.1 วงเงินค่าจ้างออกแบบไม่เกิน 5,275,000 บาท (ห้าล้านสองแสนเจ็ดหมื่นห้าพันบาทถ้วน)

11.2 การเบิกจ่ายค่าจ้าง จ่าย 20% ของเงินค่าจ้าง เมื่อผู้รับจ้างได้ส่งแบบร่างให้คณะกรรมการฯ พิจารณ ภายใน กำหนด 30 วัน นับแต่วันลงนามในสัญญาว่าจ้าง และแบบร่างนั้นได้รับความเห็นชอบจาก คณะกรรมการฯ แล้ว สำหรับเงินค่าจ้างส่วนที่เหลือ 80% กรุงเทพมหานคร จะแบ่งจ่ายเป็น 2 งวด ๗ ละ 40% เมื่อผู้รับจ้างได้ปฏิบัติงานได้ผลงานตามที่กรุงเทพมหานครกำหนด และผลงานนั้นได้ผ่านการ ตรวจสอบจากผู้ว่าจ้างเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

11.3 ในระหว่างการพิจารณาแบบร่างของคณะกรรมการฯ จะไม่นับเวลาเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาจ้าง

12. กำหนดวันส่งผลงาน

วันที่ 5 พฤศจิกายน 2541 เวลา 10.00 น. – 16.30 น. ส่งผลงานเข้าประกวด ณ ห้องประชุมสำนัก สวัสดิการสังคม (ชั้น 4) กทม. 2 ถนนมิตรไมตรี เขตดินแดง

13. กำหนดวันประกาศผลการตัดสิน

วันที่ 30 พฤศจิกายน ณ ห้องรับรองข้าราชการกรุงเทพมหานคร ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร

เงื่อนไขการประกวดแบบ

ประกาศ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

เรื่อง การจ้างออกแบบสถาปัตยกรรม วิศวกรรมโครงสร้าง ภูมิสถาปัตยกรรม และงานตกแต่งภายในอาคารหลักพร้อมที่จอดรถใต้ดินและงานโครงสร้างสาธัญูปโภค ในโครงการพัฒนาศิริราชสู่สถาบันการแพทย์ชั้นนำในเอเชียอาคเนย์ (SiME)

ด้วยคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล มีความประสงค์จะดำเนินการว่าจ้าง ออกแบบสถาปัตยกรรม วิศวกรรมโครงสร้าง ภูมิสถาปัตยกรรมและงานตกแต่งภายในอาคารหลักพร้อมที่จอดรถใต้ดินและงานโครงสร้างสาธัญูปโภค ในโครงการพัฒนาศิริราชสู่สถาบันการแพทย์ชั้นนำในเอเชียอาคเนย์ มีพื้นที่ใช้สอยรวมประมาณ 170,000 ตารางเมตร งบประมาณค่าก่อสร้างไม่รวมงานระบบวิศวกรรม (System Engineer) ประมาณ 2,500,000,000.00 บาท (สองพันห้าร้อยล้านบาท) ในบริเวณที่ดินของสถานีรถไฟธนบุรี (เดิม) ด้านริมแม่น้ำเจ้าพระยาและคลองบางกอกน้อย ซึ่งมีพื้นที่ประมาณ 33 ไร่ โดยทำการคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้น (Pre - qualification)

ผู้มีสิทธิเสนองานจะต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

1. เป็นนิติบุคคลที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยการพาณิชย์และการปฏิบัติวิชาชีพสถาปัตยกรรมและ วิศวกรรม
2. เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทย
3. มีบุคลากรหลักด้านสถาปัตยกรรมและวิศวกรรมโครงสร้างที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมและวิศวกรรมควบคุมในระดับที่ถูกต้องตามที่กฎหมายกำหนด
4. ในกรณีของกลุ่มนิติบุคคลจะต้องระบุนิติบุคคลใดเป็น Lead Firm เพื่อทำหน้าที่เป็นผู้ติดต่อ และเป็นผู้จัดการงานออกแบบ (Design Manager) และต้องเป็นผู้สัญญากับคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาลโดยตรงรวมทั้งต้อง จัดทำหนังสือกลุ่มนิติบุคคลเสนอมาด้วย
5. Lead Firm จะต้องจดทะเบียนบริษัทและมีผลงานอย่างต่อเนื่องมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี ไม่มีประวัติทิ้งงานหรือเสื่อมเสีย
6. จะต้องมีผลงานการออกแบบสถาปัตยกรรมงานวิศวกรรมโครงสร้าง งานภูมิสถาปัตยกรรมและงานตกแต่งภายในโดยจะต้องมีผลงานการออกแบบทั้งหมดทุกข้อรวมกันโดยเป็นผลงานที่เสร็จเรียบร้อยมาแล้วไม่เกิน 10 ปีนับตั้งแต่ได้ออกแบบแล้วเสร็จจนถึงวันที่ยื่นซองเสนองานและมีจดหมายรับรองผลงานจากเจ้าของโครงการพร้อมสำเนาผู้สัญญาามาแสดง ตามรายละเอียดดังต่อไปนี้

- 6.1 โรงพยาบาล พื้นที่อาคารไม่น้อยกว่า 50,000 ตารางเมตร (ไม่รวมพื้นที่จอดรถ) หรือ
โรงพยาบาลขนาดไม่น้อยกว่า 150 เตียง โดยเป็นโรงพยาบาลที่มีองค์ประกอบต่าง ๆ
ครบถ้วน ได้แก่ OPD IPD ห้องผ่าตัด ห้องปฏิบัติการและส่วนสนับสนุนอื่น ๆ
- 6.2 อาคารศูนย์วิจัยและปฏิบัติการ (Research & Lab) ขนาดพื้นที่ไม่น้อยกว่า 10,000
ตารางเมตร
- 6.3 อาคารจอดรถ จำนวนไม่น้อยกว่า 500 คัน
- 6.4 สำนักงาน ขนาดพื้นที่ไม่น้อยกว่า 10,000 ตารางเมตร
- 6.5 อาคารสูงที่มีความสูงไม่น้อยกว่า 15 ชั้นและมีพื้นที่ก่อสร้างไม่น้อยกว่า 20,000 ตารางเมตร
- 6.6 งานสาธารณูปโภคและภูมิทัศน์ โครงการอาคารสาธารณะ พื้นที่รวมกันไม่น้อยกว่า 15 ไร่
- 6.7 ผลงานออกแบบตกแต่งภายในอาคารโรงพยาบาล อย่างน้อยในพื้นที่ส่วน OPD IPD ห้อง
ผ่าตัด ห้องปฏิบัติการและส่วนสนับสนุนอื่น ๆ งบประมาณไม่น้อยกว่า 50 ล้านบาท
7. ผู้เสนองานที่ได้รับการคัดเลือกจะต้องวางหลักประกันสัญญาเป็นจำนวนเงินเท่ากับร้อยละ 5 (ห้า)
ของราคาค่าจ้าง
8. นิติบุคคลที่เข้าร่วมการคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้นทุกนิติบุคคลต้องไม่ใช่นิติบุคคลที่มีรายชื่ออยู่
ในบัญชีผู้ทำงานของทางราชการหรือทำงานเอกชนใดไม่เสรีจัสันและเป็นผู้กระทำผิดหรือยังทำ
ความตกลงกันไม่ได้
9. ต้องยื่นเสนอเอกสารรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อแสดงคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมเสนองาน ให้คณะ ฯ
ได้พิจารณาตามเวลาที่คณะ ฯ กำหนด

ผู้เข้าเสนองานที่ผ่านการคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้น (Pre - qualification) จะได้เข้าร่วมเสนองาน
ออกแบบสถาปัตยกรรม วิศวกรรมโครงสร้าง ภูมิสถาปัตยกรรมและงานตกแต่งภายในอาคารหลักพร้อมที่จอด
รถใต้ดินและงานโครงสร้างสาธารณูปโภค ในโครงการพัฒนาศิริราชสู่สถาบันการแพทย์ชั้นนำเอเชียอาคเนย์

กำหนดรับฟังคำชี้แจงรายละเอียดของงาน ในวันที่ 23 มีนาคม 2547 เวลา 9.00 น. - 11.00 น. ณ
ห้องประชุมคณะฯ ตึกอำนวยการ ชั้น 2 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

กำหนดยื่นซองเสนอการคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้น ในวันที่ 5 เมษายน 2547 ระหว่างเวลา 9.00 น.
- 10.00 น. ณ งานพัสดุ ตึกอำนวยการ ชั้น 3 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล และเปิดซองเสนอการ
คัดเลือก คุณสมบัติเบื้องต้นในวันเดียวกันตั้งแต่เวลา 10.15 น. เป็นต้นไป

ผู้ที่สนใจจะเข้าเสนองาน ติดต่อขอรับเอกสารข้อกำหนดและเงื่อนไขในการคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้น
ได้ที่งานพัสดุ ตึกอำนวยการ ชั้น 3 คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล ตั้งแต่วันที่ 8 - 22 มีนาคม 2547
หรือ สอบถามรายละเอียดได้ที่โทรศัพท์หมายเลข 0-2419-8056 ในวันและเวลาราชการ

ประกาศ ณ วันที่ 8 มีนาคม 2547
(ศาสตราจารย์คลินิกปิยะสกล สกลสัตยาทร)
คณบดีคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ประกาศการคัดเลือกสมบัติเบื้องต้น
สำนักงานสถาปนิกเพื่อการออกแบบอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่
ธนาคารแห่งประเทศไทย

ด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ประสงค์จะจ้างสถาปนิกเพื่อออกแบบอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่ สำหรับก่อสร้างในที่ดินของธนาคารแห่งประเทศไทย ถนนสามเสน กรุงเทพมหานคร ธปท. จึงเชิญชวนสำนักงานสถาปนิกที่สนใจจะเสนอบริการดังกล่าวนี้ แสดงความจำนงเข้ารับการคัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. รายละเอียดโครงการ

- 1.1 ชื่อโครงการ : โครงการก่อสร้างอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่ พร้อมจัดทำผังแม่บท (Master Plan)
- 1.2 เจ้าของโครงการ : ธปท. ภายใต้การกำกับดูแลโดยคณะกรรมการโครงการก่อสร้างอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่ และอนุรักษ์โบราณสถานวังเทวะเวสร์ม (กทส.) และมีสำนักก่อสร้างและเสริมสร้างปรับปรุง สายธุรการเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ
- 1.3 ลักษณะโครงการ : สำนักงานสถาปนิกที่ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้ชนะในขั้นสุดท้ายจะได้รับกรว่าจ้างให้เป็นผู้ออกแบบอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่ ภายใต้การกำกับดูแลของธปท. และการประสานงานกับที่ปรึกษาบริหารโครงการ ซึ่งธปท. ได้ว่าจ้างไว้แล้ว ระยะเวลาการทำงานออกแบบได้กำหนดไว้เบื้องต้นนี้ ประมาณ 1 ปี เริ่มต้นเดือนมกราคม พ.ศ.2545 ถึงสิ้นเดือนธันวาคม พ.ศ.2545
- 1.4 วัตถุประสงค์: สำนักงานสถาปนิกที่ได้รับการว่าจ้าง จะมีขอบเขตงานดังนี้
 - ก. อาคารที่ต้องการ เป็นอาคารสำนักงานใหญ่ มีพื้นที่รวมประมาณ 35,000 ตารางเมตร และมีที่จอดรถประมาณ 2,000 คัน อาคารสำนักงานใหญ่หลังนี้ สูงเหนือดินประมาณ 4-5 ชั้น และต่ำกว่าระดับดินประมาณ 3-4 ชั้น
 - ข. ทำงานออกแบบทุกขั้นตอนตามหลักการประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรม ถูกต้องตามโปรแกรมการออกแบบสอดคล้องกับผังแม่บทซึ่ง ธปท. กำหนดให้ และตรงตามกำหนดเวลาที่วางไว้
 - ค. จัดทำแบบก่อสร้าง และรายการประกอบแบบก่อสร้างโดยมีความละเอียดพอเพียงและเหมาะสมที่จะใช้ดำเนินการก่อสร้างได้อย่างถูกต้องและราบรื่น
 - ง. ประสานงานกับผู้ออกแบบอื่นๆที่ธปท. จะจัดหามาร่วมดำเนินงานในโครงการ เช่น ภัณฑนากรผู้เชี่ยวชาญระบบพิเศษเฉพาะเรื่อง
 - จ. ประสานงานกับธปท. และที่ปรึกษาบริหารโครงการในระหว่างก่อสร้าง
 - ฉ. เนื้อหาหลักประกอบด้วย
 - งานสถาปัตยกรรม
 - งานวิศวกรรมโยธาและโครงสร้าง
 - งานวิศวกรรมระบบสำหรับอาคาร สาธารณูปโภค และระบบวิศวกรรมอื่นๆที่มีความจำเป็นสำหรับอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่แห่งนี้
 - ช. งบค่าก่อสร้างเบื้องต้นประมาณ 1,150 ล้านบาท
 - ซ. ระยะเวลาก่อสร้างประมาณ 2 ปี 6 เดือน

2. วิธีการคัดเลือก

- 2.1 วิธีการ : ธปท. กำหนดวิธีการคัดเลือกแบบเปิดทั่วไป เพื่อคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนดและแบ่งขั้นตอนการคัดเลือกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

- ก. คัดคุณสมบัติเบื้องต้น สำนักงานสถาปนิกที่สนใจจะแสดงความจำนงเสนอตัวให้คัดเลือก ต้องจัดส่งเอกสารคุณสมบัติเบื้องต้นตามเกณฑ์ที่ ธปท.กำหนด ให้ธปท.ตรวจสอบ ผู้ที่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดเท่านั้นจึงมีสิทธิเข้าร่วมแสดงความจำนงในลำดับต่อไป
- ข. คัดเลือกเบื้องต้น ผู้ที่ผ่านเกณฑ์คุณสมบัติเบื้องต้นที่ประสงค์จะรับการคัดเลือก เพื่อให้บริการ จะได้รับเอกสารข้อกำหนด และรายละเอียดเพื่อการยื่นข้อเสนอสำหรับการคัดเลือกเบื้องต้นต่อ ธปท. ในขั้นตอนนี้ ธปท.จะคัดเลือกผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมสูงสุดเพียง 3 ราย เพื่อการคัดเลือกในลำดับต่อไป
- ค. การคัดเลือกขั้นสุดท้าย ผู้ที่ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้น 3 ราย จะได้รับเชิญให้เข้าร่วมประกวดแบบตามหลักเกณฑ์ของธปท. ธปท.จะพิจารณาคัดเลือกให้มีผู้ชนะประกวดเพียง 1 ราย เพื่อว่าจ้างเป็นสถาปนิกผู้ออกแบบโครงการต่อไป
- ง. ขั้นตอนตามประกาศนี้คือการคัดคุณสมบัติเบื้องต้น สำนักงานที่ประสงค์จะยื่นความจำนงเสนอตัวให้ ธปท. พิจารณาคัดคุณสมบัติเบื้องต้น จะต้องยื่นเอกสารตามข้อกำหนดซึ่งระบุไว้ในประกาศนี้ต่อ ธปท. ในวันที่ 8 ตุลาคม 2544 ระหว่างเวลา 09.00 น. ถึง 11.00 น. ณ สำนักงาน ชั้น 1 อาคาร 1/7 ธนาคารแห่งประเทศไทย เลขที่ 273 ถนน สามเสน แขวงวัดสามพระยาเขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

2.2 หลักการ : ธปท.กำหนดหลักการสำหรับการดำเนินงานคัดเลือกทุกขั้นตอนดังนี้

- ก. แกนหลักสำหรับการคัดเลือก ซึ่งต่อไปจะเรียกว่า “สำนักงานหลัก” คือสำนักงานสถาปนิกสัญชาติไทยเท่านั้น
- ข. เพื่อเปิดโอกาสให้สำนักงานสถาปนิกที่มีความสามารถทุกขนาดมีโอกาสได้เข้าร่วมในโครงการนี้ ธปท. จะแยกประเภทสำนักงานสถาปนิกเพื่อการคัดคุณสมบัติเบื้องต้นเป็น 3 กลุ่ม คือ สำนักงานขนาดเล็ก มีบุคลากรประจำไม่เกิน 15 คน สำนักงานขนาดกลาง มีบุคลากรประจำตั้งแต่ 16 – 30 คน สำนักงานขนาดใหญ่ มีบุคลากรประจำตั้งแต่ 31 คนขึ้นไป
 - สำนักงานขนาดเล็กที่ผ่านการคัดคุณสมบัติเบื้องต้น ไม่มีสิทธิเสนอตัวเพื่อการคัดเลือกขั้นต่อไปตามลำดับ ต้องเข้าร่วมกับสำนักงานขนาดใหญ่กว่าที่ผ่านคุณสมบัติเบื้องต้นเท่านั้น
 - สำนักงานขนาดใหญ่ที่ผ่านคุณสมบัติเบื้องต้น จะเสนอตัวเพื่อการคัดเลือกขั้นต่อไปตามลำดับ หรือให้สำนักงานอื่นที่ผ่านคุณสมบัติเบื้องต้นเข้าร่วมด้วยก็ได้
- ค. สำนักงานขนาดเล็กและสำนักงานขนาดกลางที่เข้าร่วมกับสำนักงานหลัก จะเรียกว่า “สำนักงานเสริม”
- ง. สำนักงานหลักที่ผ่านการคัดคุณสมบัติเบื้องต้นแล้ว อาจเชิญสำนักงานด้านอื่น ๆ เช่น นักวางผัง วิศวกร ฯลฯ เข้ามาร่วมเสนอความจำนงได้ สำนักงานที่มาเข้าร่วมกับสำนักงานหลัก จะเรียกว่า “สำนักงานร่วมดำเนินการ”

3. คุณสมบัติเบื้องต้นของสำนักงานที่จะเข้าร่วมเสนองาน

สำนักงานสถาปนิกที่ประสงค์จะยื่นความจำนงรับการคัดเลือกตามประกาศนี้ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- 3.1 เป็นนิติบุคคล มีสัญชาติไทยตามกฎหมาย ซึ่งได้จดทะเบียนไว้กับกรมทะเบียนการค้ากระทรวงพาณิชย์ มีวัตถุประสงค์ในการให้บริการวิชาชีพสถาปัตยกรรม
- 3.2 เป็นนิติบุคคลและมีผลงานวิชาชีพสาขาสถาปัตยกรรม ด้านการออกแบบอาคารขนาดใหญ่พิเศษ ที่สำเร็จผลและมีการก่อสร้างแล้วเสร็จ

- 3.3 มีสถาปนิกที่มีใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตย์กรรมหลัก ทำงานประจำและมีสถาปนิกหัวหน้าทีมที่มีคุณวุฒิทางวิชาชีพไม่ต่ำกว่าระดับสามัญสถาปนิก
- 3.4 ต้องไม่เป็นนิติบุคคลที่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีผู้ทำงานของทางราชการ

4. การยื่นความจำนง

4.1 การพิจารณา ธปท. จะพิจารณาคุณสมบัติ

- ก. หลักฐานการประกอบธุรกิจตามกฎหมาย
- ข. บุคลากรของสำนักงาน
- ค. ประสบการณ์ของบุคลากร
- ง. ผลงานออกแบบอาคารต่าง ๆ และอาคารที่มีความคล้ายคลึงกับโครงการ
- จ. คุณภาพซึ่งเป็นที่ยอมรับด้านวิชาชีพ

4.2 เอกสารที่ต้องจัดส่งให้ ธปท.

สำนักงานสถาปนิกที่ต้องการยื่นความจำนงต้องยื่นเอกสารต่อไปนี้ให้ ธปท. พิจารณา

- ก. หนังสือแสดงความจำนงเข้ารับการคัดคุณสมบัติเบื้องต้น(ตามแบบเอกสารแนบหมายเลข 1 ของ ธปท.)
- ข. หลักฐานการประกอบธุรกิจตามกฎหมาย ประกอบด้วย
 - หนังสือรับรองการเป็นนิติบุคคลจดทะเบียนจากกระทรวงพาณิชย์ อายุไม่เกิน 6 เดือน หรือ สำเนาพร้อมการลงนามรับรองความถูกต้องของกรรมการนิติบุคคลผู้มีอำนาจทำนิติกรรม
 - สำเนาใบทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่ม พร้อมการลงนามรับรองความถูกต้องของกรรมการนิติบุคคลผู้มีอำนาจทำนิติกรรม
 - หนังสือมอบอำนาจ ซึ่งลงนามโดยกรรมการนิติบุคคลที่มีอำนาจทำนิติกรรม ในกรณีที่กรรมการดังกล่าวมิได้กระทำการด้วยตนเอง (ตามแบบเอกสารแนบหมายเลข 2 ของ ธปท.)
- ค. หลักฐานบุคลากรของสำนักงาน (ตามแบบเอกสารแนบหมายเลข 3 ของ ธปท.)
- ง. ประสบการณ์ของบุคลากร (ตามแบบเอกสารแนบหมายเลข 4 ของ ธปท.)
- จ. ผลงานการออกแบบอาคารต่าง ๆ (ตามแบบเอกสารแนบหมายเลข 5 ของ ธปท.)
- ฉ. ผลงานอาคารที่มีความคล้ายคลึงกับโครงการ ถ้ามี (ตามแบบเอกสารแนบหมายเลข 6 ของ ธปท.)
- ช. ผลงานซึ่งมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับด้านวิชาชีพ ถ้ามี (ตามแบบเอกสารแนบหมายเลข 7 ของ ธปท.) เอกสารแนบหมายเลข 1 ถึง 7 ของ ธปท. อาจทำสำเนาหรือจัดพิมพ์ใหม่ก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามรูปแบบที่ให้ไว้

5. กำหนดวันชี้แจงรายละเอียดและวันยื่นความจำนง

- 5.1 สำนักงานสถาปนิกที่ประสงค์จะแสดงความจำนงร่วมการเสนอบริการ และร่วมการคัดคุณสมบัติเบื้องต้นจะต้องมาฟังคำชี้แจงรายละเอียดเกี่ยวกับการยื่นหนังสือแสดงความจำนงครั้งนี้ ในวันที่ 1 ตุลาคม 2544 เวลา 10.00 น. ณ สำนักงาน ชั้น 1 อาคาร 1/7 ธนาคารแห่งประเทศไทย เลขที่ 273 ถนนสามเสน แขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร
- 5.2 สำนักงานสถาปนิกที่ได้ฟังคำชี้แจงตามวันเวลาและสถานที่ดังกล่าว ธปท.จะไม่รับหนังสือแสดงความจำนงรายนั้นไว้พิจารณา

ข้อกำหนดการคัดเลือกขั้นสุดท้าย
สำนักงานสถาปนิกเพื่อการออกแบบอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่
ธนาคารแห่งประเทศไทย

ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) ประสงค์จะว่าจ้างสถาปนิกเพื่อออกแบบอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่ สำหรับก่อสร้างในที่ดินของธนาคารแห่งประเทศไทย ถนนสามเสน กรุงเทพมหานคร และ ธปท. ได้คัดเลือกคุณสมบัติเบื้องต้นกับได้คัดเลือกเบื้องต้นสำนักงานสถาปนิกที่สนใจจะเสนอบริการดังกล่าวนี้ไปแล้วนั้น ขณะนี้เป็นการคัดเลือกขั้นสุดท้ายซึ่งมีข้อกำหนดดังต่อไปนี้

1. วิธีการคัดเลือก

ผู้ที่ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้น 3 รายการ จะได้รับเชิญให้เข้าร่วมประกวดแบบโดยวิธี Workshop ธปท. จะพิจารณาคัดเลือกให้มีผู้ชนะประกวด 1 ราย เพื่อว่าจ้างเป็นสถาปนิกผู้ออกแบบโครงการต่อไป อีก 2 รายที่ความเข้าใจการประกวดแบบโดยวิธี Workshop ในวันที่ 26 พฤศจิกายน 2544

1.1 การทำ Workshop

1.1.1 ผู้เข้าร่วมประกวดขั้นสุดท้ายจะได้รับเอกสารข้อมูลความต้องการใช้อาคาร เพื่อใช้ในการประกวด ในวันที่ 26 พฤศจิกายน 2544 และจะต้องเข้าร่วมประชุมฟังคำชี้แจง ชักถามปัญหาและทำสถานที่ดังกล่าว ระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2544 - 2 มกราคม 2545

1.1.2 ผู้เข้าร่วมประกวดขั้นสุดท้ายต้องมาทำงานออกแบบเบื้องต้น เสนอต่อ ธปท. ภายในสถานที่ซึ่ง ธปท. กำหนดให้ ณ อาคาร 1/7 แต่ละสำนักงานที่เข้าร่วมประกวดจะมีพื้นที่ทำงานของตนเองแยกออกจากกัน ผู้เข้าร่วมประกวดจะต้อง จัดเตรียมบุคลากร และอุปกรณ์มาทำงานในไม่ได้รับการคัดเลือกจะได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินรายละ 180,000.00 บาท (หนึ่งแสนแปดหมื่นบาทถ้วน) วิธีการคัดเลือกมีรายละเอียด ดังนี้

1.1.3 ในการประกวดแบบโดยวิธี Workshop ผู้ที่เข้าร่วมประกวดจะต้องทำงานตามแผนงานและแนวคิดที่ตนเองได้เสนอต่อ ธปท. ไว้ในช่วงการคัดเลือกเบื้องต้น เป็นหลัก และต้องใช้นุคลากรในการทำ Workshop ตามแผนบุคลากรที่วางไว้ผลงานที่น่าเสนอต่อ ธปท. ต้องเป็นผลงานที่ผลิตขึ้นทั้งหมด หรือส่วนใหญ่เกือบทั้งหมดในสถานที่ปฏิบัติงาน Workshop

1.1.4 คณะกรรมการตัดสินการคัดเลือกขั้นสุดท้าย จะเยี่ยมชมและรับฟังความคิดเห็นนางานของผู้เข้าร่วมประกวดขั้นสุดท้ายแต่ละราย 3 ครั้ง ครั้งละไม่เกิน 2 ชั่วโมงการเยี่ยมชมนี้จะได้กำหนดไว้ในวันที่ 7 , 14 และ 26 ธันวาคม 2544

1.1.5 ในระหว่างการทำ Workshop คณะทำงาน ฯ ของ ธปท. ร่วมกับที่ปรึกษาโครงการ ฯ จะร่วมประชุมกับผู้เข้าร่วมประกวดทุกรายพร้อมกัน 2 ครั้ง คือในวันที่ 11 ธันวาคม 2544 เวลา 9.00 - 11.00 น. และในวันที่ 21 ธันวาคม 2544 เวลา 9.00 - 11.00 น. เพื่อตอบข้อสงสัยเกี่ยวกับโปรแกรมการออกแบบ

1.1.6 คณะทำงาน ฯ ของ ธปท. ร่วมกับที่ปรึกษาโครงการ ฯ มีสิทธิที่จะเยี่ยมชมการทำงานประกวดแบบแต่ละรายเป็นจำนวนและในเวลาที่เหมาะสม

1.1.7 ข้อมูลที่ผู้เข้าร่วมประกวดขั้นสุดท้ายได้รับจะตรงกันทุกราย ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับแบบของผู้เข้าประกวดแต่ละราย จะได้รับการรักษาปกปิดไม่ให้ทราบถึงกัน

1.2 วัตถุประสงค์ และเจตนารมณ์ของการประกวดแบบโดยวิธี Workshop

- 1.2.1 เพื่อให้ ธปท. และที่ปรึกษา ฯ ได้ทำความรู้จักและคุ้นเคยกับสถาปนิกและทีมงานซึ่งต่อไปจะเข้ามาร่วมทำงานในโครงการ
- 1.2.2 เพื่อให้ ธปท. และที่ปรึกษา ฯ สามารถให้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการแก่ผู้เข้าร่วมประกวดได้อย่างแจ่มแจ้งชัดเจน ไม่มีการเข้าใจผิด
- 1.2.3 เพื่อให้ ธปท. และที่ปรึกษา ฯ ได้เข้าใจความคิดของผู้เข้าร่วมประกวดอย่างชัดเจนและลึกซึ้ง
- 1.2.4 เพื่อให้ ธปท. มั่นใจว่าสถาปนิกและทีมงานที่ได้รับการคัดเลือก เป็นผู้มีความสามารถสูง และตั้งใจปฏิบัติงานด้วยตนเองอย่างแท้จริง
- 1.2.5 ลดระยะเวลาในช่วงการออกแบบจริง โดยคาดหวังว่าแบบร่างขั้นต้นที่ได้รับเลือกจะใกล้เคียงกับแบบจริงที่จะนำไปใช้ก่อสร้างมากที่สุด
- 1.3 งานที่ต้องนำเสนอ ธปท.งานที่ผู้เข้าร่วมคัดเลือกขั้นสุดท้ายโดยวิธี Workshop ต้องเสนอต่อ ธปท. จะต้องประกอบด้วยรายการต่อไปนี้เป็นอย่างน้อยคือ
- 1.3.1 แบบร่างขั้นต้น ประกอบด้วย
- ก. ผังบริเวณแสดงที่ตั้งอาคาร สภาพแวดล้อม และผังภูมิ (Schematic diagrams) สาธารณูปโภค และงานระบบวิศวกรรม
 - ข. แพลนพื้นที่ทุกชั้น
 - ค. รูปด้านอาคารทุกหลัง ทุกด้าน
 - ง. รูปตัดอาคารทุกหลังอย่างน้อย 2 รูป ตามยาว และตามขวาง
- 1.3.2 การนำเสนอและตอบข้อซักถาม ธปท. จะให้ผู้เข้าร่วมคัดเลือกแบบขั้นสุดท้ายโดยวิธี Workshop ได้นำเสนอผลงานให้ ธปท. เข้าใจและได้สอบถามคำถามต่าง ๆ เกี่ยวกับงานที่นำเสนอ ในวันที่ 7 มกราคม 2545 ตั้งแต่เวลา 9.30 - 17.00 น. โดยจะกำหนดสถานที่การนำเสนออีกครั้งหนึ่ง ผู้เข้าร่วมประกวดนำเสนอโดยวิธีการใดก็ได้ตามที่เห็นเหมาะสม แต่เนื้องานที่นำเสนอจะต้องตรงกันกับเนื้อหาที่จัดส่งให้ ธปท. ตามข้อ 1.3.1 และ ข้อ 1.3.2 ธปท. ไม่อนุญาตให้เพิ่มเติมเนื้อหาใด ๆ จากเนื้องานที่นำเสนอไว้แล้วนี้ และกำหนดให้ผู้ร่วมประกวดแต่ละรายมีผู้นำเสนอและตอบข้อซักถามได้ไม่เกินรายละ 3 คน หนึ่งในสามคนนั้นต้องเป็นสถาปนิกโครงการซึ่งผู้ร่วมประกวดจะต้องเสนอชื่อปรากฏอยู่ในแผนการทำงานจริงในข้อ 1.3.2.2-จ. การนำเสนอและตอบข้อซักถามให้เวลาแก่ผู้เข้าร่วมประกวดรายละ 2 ชั่วโมง
- 1.4 การพิจารณาผลงาน ธปท. จะพิจารณาผลงานในเรื่องต่อไปนี้ คือ
- 1.4.1 วิธีการทำงานในช่วงประกวดแบบโดยวิธี Workshop (50 คะแนน)
 - 1.4.2 รูปแบบของแบบร่างขั้นต้น (200 คะแนน)
 - 1.4.3 หลักการประกอบแบบ (100 คะแนน)
 - 1.4.4 แนวทางดำเนินงานโครงการ (100 คะแนน)
 - 1.4.5 การนำเสนอและตอบข้อซักถาม (50 คะแนน)
- 1.5 คณะกรรมการตัดสินการคัดเลือก
- ธปท. ได้ตั้งคณะกรรมการตัดสินการคัดเลือกขั้นสุดท้าย โดยวิธีการประกวดแบบ ดังนี้
(1) ผู้ช่วยผู้ว่าการ (นายเชษฐทวี เจริญพิทักษ์)	ประธาน
(2) ผู้อำนวยการอาวุโส สายเทคโนโลยีสารสนเทศ (นางนัยดา กนิษฐรัตน์)	กรรมการ
(3) ผู้อำนวยการ สายกฎหมาย (นายชาญชัย บุญฤทธิ์ไชยศรี)	กรรมการ

(4)	ผู้อำนวยการ สายวางแผน (นางศิวาพร กฤตยารัตน์)	กรรมการ
(5)	ผู้อำนวยการ สายรักษาความปลอดภัย (นายเสนีย์ศิริ ศิริวัฒนกุล)	กรรมการ
(6)	ผู้แทนสมาคมสถาปนิกสยาม (นายศักดิ์ชัย ยวงตระกูล)	กรรมการ
(7)	ผู้แทนสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (ศ.ดร.วรศักดิ์ กนกนุกุลชัย)	กรรมการ
(8)	ผู้แทนกรมศิลปากร (หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการโบราณคดี สำนักโบราณคดี และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ)	กรรมการ
(9)	ผู้แทนกรมศิลปากร (ผู้อำนวยการส่วนสงวนรักษาโบราณสถาน สำนักโบราณคดี และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ)	กรรมการ

2. การแสดงความจำนงตอบรับการเข้าร่วมประกวด

ผู้ผ่านการคัดเลือกเบื้องต้นที่ได้รับเชิญให้เข้าร่วมการคัดเลือกขั้นสุดท้าย จะต้องแสดงความจำนงตอบรับการเข้าร่วมประกวดแบบต่อธนาคารแห่งประเทศไทย ตามแบบเอกสารแนบหมายเลข 1 โดยยื่นหนังสือในวันที่ 29 พฤศจิกายน 2544 ระหว่างเวลา 15.00 น. ถึง 16.00 น. ณ อาคารสำนักงานชั้นล่าง อาคาร 1/7 ธนาคารแห่งประเทศไทย เลขที่ 273 ถนนสามเสน แขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

3. การนำส่งแบบร่างขึ้นต้น หลักการประกอบแบบ และแนวทางดำเนินโครงการ

ผู้เข้าร่วมคัดเลือกขั้นสุดท้ายต้องนำส่งเรื่องงานตามที่ระบุในข้อ 1.3.1 และ 1.3.2 ทั้งหมด ให้แก่ ธปท. ในวันที่ 2 มกราคม 2545 ระหว่าง 14.00 น. – 16.00 น. ณ สำนักงานชั้นล่าง อาคาร 1/7 ธนาคารแห่งประเทศไทย เลขที่ 273 ถนนสามเสน แขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร เอกสารทั้งหมดให้บรรจุซองหรือห่อให้มิดชิดและปิดผนึกให้เรียบร้อย พร้อมมีจดหมายนำส่งตามแบบเอกสารแนบหมายเลข 2 ในกรณีที่กรรมการผู้มีอำนาจทำนิติกรรมของผู้เข้าร่วมคัดเลือกฯ มิได้ลงนาม และ / หรือ ไม่ได้เป็นผู้นำส่ง จะต้องทำหนังสือมอบอำนาจให้ผู้ทำหน้าที่แทนตามเอกสารแนบหมายเลข 3 ของ ธปท.

4. ผลตอบแทนในการเข้าร่วมการคัดเลือกและดำเนินงาน

4.1 ในการคัดเลือกขั้นสุดท้าย ผู้ที่ได้รับเลือกให้เป็นผู้ชนะประกวดจะมี 1 ราย ซึ่งจะได้รับค่าจ้างเป็นสถาปนิกผู้ออกแบบโครงการ และได้รับค่าจ้างในการออกแบบโครงการครั้งนี้เป็นเงินรวมทั้งสิ้น 35 ล้านบาท เงินจำนวนนี้รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม 7% แล้ว ผู้ที่ไม่ได้รับการคัดเลือก 2 ราย จะได้รับค่าตอบแทนในการเข้าร่วมครั้งนี้รายละ 180,000.00 บาท (หนึ่งแสนแปดหมื่นบาทถ้วน)

4.2 สำนักงานสถาปนิกและทีมงานที่ร่วมคัดเลือกให้เป็นผู้ชนะประกวด และเป็นคู่สัญญา กับ ธปท. ในการออกแบบอาคารในโครงการนี้ต้องยืนยัน และยอมรับที่จะรับค่าตอบแทนการให้บริการออกแบบดังกล่าวนี้จาก ธปท. เท่านั้น จะไม่รับค่าตอบแทนไม่ว่าจะเป็นเงินสดของ หรือการตอบแทนในรูปแบบใด ๆ จากผู้รับจ้างก่อสร้าง ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้จัดส่งวัสดุ อุปกรณ์ หรือผู้อื่นใดนอกจากนี้สำหรับสถาปนิกและทีมงานที่ได้รับการว่าจ้างให้เป็นผู้ออกแบบในครั้งนี้ จะต้องไม่เป็นผู้ที่เกี่ยวพันหรือเกี่ยวข้องกับผู้รับจ้างก่อสร้าง ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย ผู้จัดส่ง วัสดุ อุปกรณ์ หรืออื่น ๆ ที่รับดำเนินการให้กับโครงการนี้ไม่ว่าโดยทางตรง หรือทางอ้อมก็ตาม

5. เงื่อนไขการร่วมคัดเลือก

5.1 ผู้เข้าร่วมคัดเลือกจะต้องมาร่วมฟังคำชี้แจงของ ธปท. ตามที่ระบุในข้อ 1.1.1 ผู้ไม่มาฟังคำชี้แจง ธปท. สงวนสิทธิ์ที่จะไม่เข้าร่วมประกวดแบบขั้นสุดท้าย

5.2 ผู้เข้าร่วมคัดเลือกขั้นสุดท้าย จะต้องนำหลักประกันการร่วมคัดเลือก มูลค่า 1,750,000.00 บาท

(หนึ่งล้านเจ็ดแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) เสนอต่อ ธปท. ในวันที่ 29 พฤศจิกายน 2544 ธปท. จะคืนหลักประกันนี้ให้แก่ผู้เข้าร่วมการคัดเลือก เมื่อการดำเนินงานคัดเลือกสิ้นสุดลง และ ธปท. ได้ทำสัญญาว่าจ้างออกแบบเรียบร้อยแล้ว หลักประกันการร่วมคัดเลือกให้ใช้ได้อย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

ก. เงินสด

ข. เช็คที่ธนาคารสั่งจ่าย (Cashier's check) ซึ่งเป็นเช็คลงวันที่ที่ใช้เช็คนั้นชำระต่อ ธปท. หรือก่อนหน้านั้นไม่เกิน 3 วันทำการ

ค. หนังสือค้ำประกันของธนาคารพาณิชย์ในประเทศ ตามแบบที่ ธปท. กำหนด ซึ่งแสดงในเอกสารแนบหมายเลข 4

ง. พันธบัตรรัฐบาลไทย

กรณีที่ใช้เงินสด หรือเช็คที่ธนาคารสั่งจ่าย ธปท. จะออกหนังสือสำคัญให้ยึดถือไว้เป็นหลักฐาน

5.3 ผู้เข้าร่วมคัดเลือกขั้นสุดท้ายทั้ง 3 ราย ต้องยืนยันว่าจะจัดทำและนำเสนองานตามความต้องการของ ธปท. ที่ระบุไว้ข้อ 1.3 ด้วยความตั้งใจ อย่างเต็มความสามารถ และถูกต้องตามหลักปฏิบัติวิชาชีพ และหากได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ชนะประกวด จะยินดีเป็นผู้รับจ้างและทำสัญญารับจ้างปฏิบัติงานเป็นสถาปนิกผู้ออกแบบโครงการอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่ ตามความต้องการใช้งานของ ธปท. ภายในระยะเวลาที่ ธปท. กำหนด

5.4 ถ้าผู้เข้าร่วมคัดเลือกละเว้นไม่ปฏิบัติ หรือบิดพลิ้ว หรือปฏิบัติไม่ตรงตามที่กำหนดในข้อ 5.3 ใดๆอย่างหนึ่ง ธปท. มีสิทธิที่จะริบหลักประกันที่กล่าวถึงในข้อ 5.2 และ ธปท. สงวนสิทธิที่จะถือว่าผู้ร่วมการคัดเลือกนั้นเป็นผู้ที่ทำงาน และจะดำเนินการต่อผู้ยื่นตามระเบียบของ ธปท.

5.5 ธปท. สงวนสิทธิที่จะยกเลิก และ / หรือ ระงับการให้ผลตอบแทนในการเข้าร่วมคัดเลือกตามที่ระบุในข้อ 4. ก็ได้ หาก ธปท. เห็นว่าผู้เข้าร่วมคัดเลือกรายหนึ่งรายใดหรือหลายรายหรือทุกราย ไม่ปฏิบัติตามเจตนารมณ์ของการคัดเลือกในครั้งนี้ หรือไม่ตั้งใจทำงานอย่างเต็มความสามารถหรือไม่ปฏิบัติตามหลักวิชาชีพที่ควรจะเป็น

5.6 ธปท. สงวนสิทธิที่จะพิจารณาตัดสินให้ผู้ร่วมคัดเลือกรายใดเป็นผู้ชนะประกวด และเป็นผู้ได้รับว่าจ้างให้เป็นสถาปนิกผู้ออกแบบโครงการ ฯ ของ ธปท. ก็ได้ ทั้งสงวนสิทธิในการยกเลิกพิจารณาคราวนี้เสียก็ได้โดยไม่ต้องรับผิดชอบความเสียหายใด ๆ ที่เกิดขึ้นแก่ผู้เข้าร่วมประกวด

5.7 ผู้เข้าร่วมคัดเลือกยอมรับดุลยพินิจ และผลการตัดสินของ ธปท. โดยไม่มีข้อโต้แย้ง

5.8 ธปท. จะประกาศผลการคัดเลือกขั้นสุดท้ายภายในวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2545

6. การว่าจ้าง

6.1 ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกในครั้งนี้ จะได้รับการว่าจ้างจาก ธปท. ให้เป็นสถาปนิกผู้ออกแบบอาคารสำนักงานใหญ่หลังใหม่ของ ธปท. จะต้องทำสัญญากับ ธปท. ตามแบบที่แนบท้าย ภายใน 15 วัน นับจากวันที่ ธปท. แจ้งให้มาทำสัญญา โดยต้องนำเสนอหลักประกันการปฏิบัติตามสัญญา (Performance bond) มูลค่า 1,750,000.00 บาท (หนึ่งล้านเจ็ดแสนห้าหมื่นบาทถ้วน) มีระยะเวลาค้ำประกันเท่ากับระยะเวลาแล้วเสร็จของงานตามสัญญาด้วยถ้าผู้ที่ได้รับการคัดเลือกไม่ทำสัญญากับ ธปท. ภายในเวลาที่กำหนด ธปท. สงวนสิทธิที่จะถือว่าผู้ที่ได้รับการคัดเลือกนั้นเป็นผู้ที่ทำงาน และจะดำเนินการต่อผู้ยื่นตามระเบียบของ ธปท. หลักประกันการปฏิบัติตามสัญญาให้ใช้ได้อย่างใดอย่างหนึ่ง เช่นเดียวกับที่ระบุไว้ในข้อ 5.2

- 6.2 แบบสัญญาจ้างสถาปนิก และเงื่อนไขของสัญญาได้แสดงไว้แล้วในเอกสารแนบหมายเลข 5 และ 6 ตามลำดับ
- 6.3 สถาปนิกที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าทำสัญญากับ รพท. จะต้องไม่เปลี่ยนบริษัทร่วมโครงการที่ได้เสนอไว้ เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจาก รพท.
- 6.4 สถาปนิกโครงการ (Project Architect) จะไปทำงานโครงการอื่น ๆ ไม่ได้ นับตั้งแต่เริ่มทำสัญญากับ รพท. จนเสร็จงาน

ธนาคารแห่งประเทศไทย

23 พฤศจิกายน 2544

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เงื่อนไขการประกวดแบบ

โครงการประกวดแบบศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

๑. หลักการและแนวคิด

ทิศทางการพัฒนาประเทศไทยในอนาคตจะก้าวไปสู่ระบบเศรษฐกิจสังคมแห่ง การเรียนรู้ (KNOWLEDGE – BASED ECONOMY) สังคมไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรบุคคลที่อ่านออกเขียนได้แบบโลกาภิวัตน์ (GLOBAL LITERACY) ซึ่งประกอบด้วยความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ ภาษาอังกฤษ และวัฒนธรรมนานาชาติ เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจ ความรู้ ร่วมกับภูมิปัญญาศิลปวัฒนธรรมของไทย เกิดภูมิคุ้มกันและสามารถใช้ในการสร้างนวัตกรรม เกิดคุณค่าแก่สังคมและมูลค่าเพิ่มแก่เศรษฐกิจ

กระทรวงวัฒนธรรมเห็นความจำเป็นในการพัฒนาศูนย์วัฒนธรรมให้เป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ การสร้างสรรค์ กิจกรรมและการแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมในระดับนานาชาติ รวมทั้งเป็นแหล่งนัดพบระหว่างศิลปิน และประชาชนในการแสดงออกทางศิลปวัฒนธรรม เพื่อการพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ สอดคล้องกับนโยบายด้านวัฒนธรรม ยุทธศาสตร์ และแผนการบริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลปี ๒๕๔๘ – ๒๕๕๑ โดยมีเป้าหมายในการพัฒนาคือ

๑.๑ เป็นพื้นที่สำหรับการเรียนรู้ของประชาชนในด้านศิลปวัฒนธรรมของไทยและนานาชาติ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ และทุนทางปัญญา มีความรู้ความสามารถ และภูมิคุ้มกันทางสังคม ในการสร้างสรรค์คุณค่าทางสังคม มูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ

๑.๒ เป็นศูนย์กลางขององค์ความรู้ด้านศิลปวัฒนธรรมของไทยและนานาชาติ

๑.๓ เป็นพื้นที่บริการสำหรับศิลปินทุกสาขา ในการแสดงออกทางความคิด สร้างสรรค์

สุนทรียภาพ เพื่อพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางศิลปะ

๑.๔ เป็นแหล่งชุมชน และจุดนัดพบทางศิลปวัฒนธรรม

๑.๕ เป็นสถานที่จัดและแลกเปลี่ยนกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมทั้งในและระหว่างประเทศ

๒. องค์ประกอบหลักของพื้นที่โครงการ

๒.๑ พื้นที่สำหรับการบริการจัดกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรม ประกอบด้วย

๒.๑.๑ โรงละครที่ได้มาตรฐานระดับสากล

๒.๑.๒ หอศิลป์ร่วมสมัยที่มีมาตรฐานระดับสากล สามารถรองรับการแสดงทั้งในและระหว่างประเทศ มีพื้นที่แสดงและเก็บผลงานถาวร

๒.๑.๓ ศูนย์ประชุมอเนกประสงค์และโรงภาพยนตร์

๒.๑.๔ ลานศิลปวัฒนธรรม เพื่อแสดงกิจกรรมกลางแจ้ง ตลาดนัดศิลปะ และที่พักผ่อนหย่อนใจ

๒.๒ พื้นที่บริการทางการศึกษาศูนย์ข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรมและสถาบันนวัตกรรมวัฒนธรรม

๒.๓ สำนักงานบริหารพื้นที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย ร้านอาหาร ร้านของที่ระลึก ที่จอดรถ

ประเด็นสำคัญที่จะพิจารณาคือ แนวความคิดในการปรับปรุงพื้นที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยทั้งหมดที่มีอยู่ในปัจจุบัน เช่น หอประชุมใหญ่ หอประชุมเล็ก ที่ชัดเจน โดยคำนึงถึงโครงสร้างแผนแม่บท (MASTER PLAN) ด้วย เพื่อการหลอมรวมพื้นที่ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยปัจจุบันเข้ากับพื้นที่ใหม่ (๓๕ ไร่)

๓. วัตถุประสงค์ของการประกวดแนวความคิด

เพื่อเปิดโอกาสให้สำนักงานที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ ได้มีส่วนร่วมในการเสนอแนวความคิดเกี่ยวกับรูปแบบ ลักษณะ ของอาคารและการวางผัง อันจะนำไปสู่การสร้างสรรคงานออกแบบ ที่เหมาะสมทั้งประโยชน์ใช้สอยที่มีมาตรฐานคุณภาพ และความงดงามที่เด่นเป็นเอกลักษณ์สำคัญของประเทศไทย

๔. ข้อกำหนดของการประกวด

๔.๑ ให้ผู้เข้าร่วมประกวด ศึกษาข้อมูลโครงการพัฒนาศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทยให้เป็นพื้นที่บริการทางวัฒนธรรมระดับนานาชาติ และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องและจำเป็น เพื่อประกอบการเสนอแนวความคิด

๔.๒ ให้ผู้เข้าประกวดนำเสนอแนวความคิดในการออกแบบ เช่น ผังบริเวณ แพลน ทัศนียภาพ ฯลฯ หรืออื่นใดที่ผู้เข้าประกวดคิดว่าจำเป็นและเหมาะสม

๔.๓ ให้นำเสนอแนวความคิดในการออกแบบทั้งหมดในบอร์ดขนาด A๑ (ขนาด ๘๔๑ X ๕๙๔ ซม.) จำนวนไม่เกิน ๒ แผ่น

๕. คุณสมบัติของผู้เข้าประกวด

ผู้เข้าประกวดจะต้องเป็นบริษัท หรือสำนักงานที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้องกับการออกแบบ รายเดียว หรือมากกว่า ๑ ราย รวมกันเพื่อการเข้าประกวด

๖. คณะกรรมการตัดสินการประกวด และเกณฑ์การตัดสิน

คณะกรรมการตัดสินการประกวดแนวความคิด ประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงวัฒนธรรม สถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การออกแบบ สมาคมวิชาชีพ สถาปัตยกรรม ภูมิสถาปัตยกรรม มัณฑนศิลป์ และผู้ทรงคุณวุฒิ

คณะกรรมการจะพิจารณาตัดสินโดยพิจารณาจากแบบที่แสดงแนวความคิดสร้างสรรค์

- รูปแบบที่เด่น เป็นเอกลักษณ์ (CULTURAL LANDMARK)
- สามารถรองรับประโยชน์ใช้สอย กิจกรรมทางด้านวัฒนธรรมต่างๆ ตามโครงการได้ดีเหมาะสม มีมาตรฐาน

๗. รางวัลและเงื่อนไขการประกวดแนวความคิด

๗.๑ คณะกรรมการตัดสินการประกวด จะพิจารณาคัดเลือกผู้เข้าประกวด ที่เสนอแนวความคิดได้เหมาะสม จำนวน ๓ ราย

๗.๒ ผู้เข้าประกวดที่ได้รับการคัดเลือกแบบแนวความคิด จำนวน ๓ ราย จะต้องนำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมตามที่คณะกรรมการตัดสิน แจ้งให้จัดทำและเข้าชี้แจงรายละเอียดแก่คณะกรรมการ

๗.๓ คณะกรรมการตัดสินจะพิจารณาตัดสินคัดเลือกแนวความคิดที่เหมาะสมเป็นผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศ ๑ ซึ่งจะได้รับเงินรางวัลจำนวน ๑,๐๐๐,๐๐๐.-บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) และรางวัลดีเด่นจำนวน ๒ รางวัล รางวัลละ ๒๕๐,๐๐๐.-บาท (สองแสนห้าหมื่นบาทถ้วน)

๗.๔ คณะกรรมการตัดสินสงวนสิทธิ์ที่จะไม่ตัดสินคัดเลือกแบบใดแบบหนึ่ง เป็นแบบที่สมควรได้รับรางวัล หากพิจารณาแล้วไม่มีแบบที่ดีและเหมาะสมที่จะได้รับการคัดเลือก

๗.๕ ผลการตัดสินของคณะกรรมการตัดสินถือเป็นเด็ดขาด ผู้เข้าประกวดจะอุทธรณ์มิได้

๗.๖ แนวความคิดที่ได้รับรางวัล ถือเป็นลิขสิทธิ์ของกระทรวงวัฒนธรรม หากกระทรวงวัฒนธรรม นำแนวความคิดไปพัฒนาปรับปรุง เป็นแบบเพื่อดำเนินการของงบประมาณและก่อสร้าง เจ้าของแนวความคิดจะได้รับการพิจารณาว่าจ้างเป็นที่ปรึกษาการออกแบบก่อสร้างโครงการต่อไป

๘. กำหนดเวลา

๘.๑ ผู้สนใจสมัครเข้าประกวด สามารถติดต่อสอบถามและขอรับใบสมัคร รายละเอียดการประกวด และสมัครได้ที่ กระทรวงวัฒนธรรม อาคารธนาलगรณัทวเวอรื เลขที่ ๖๖๖ถนนบรมราชชนนี แขวง บางบำหรุ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ๑๐๗๐๐ โทร.๐๒ ๔๒๒ ๘๘๕๑-๗ โทรสาร ๐๒ ๔๒๒ ๘๘๕๓ หรือที่ www.m-culture.go.th ตั้งแต่วันที่ประกาศ ถึงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๘

๘.๒ กำหนดการส่งแบบแสดงแนวความคิดในการออกแบบที่กระทรวงวัฒนธรรม ภายในวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๔๘

๘.๓ คณะกรรมการตัดสิน จะประกาศรายชื่อผู้ได้รับการพิจารณาคัดเลือก ในวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๘

๘.๔ ผู้ได้รับการคัดเลือก จัดส่งเอกสารข้อมูลเพิ่มเติม ภายในวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๙

๘.๕ คณะกรรมการตัดสิน พิจารณาคัดเลือก โดยผู้เข้าประกวดเข้าชี้แจง ในวันที่ ๒๐-๒๑ มกราคม ๒๕๔๙

๘.๖ คณะกรรมการตัดสิน จะประกาศผลผู้ได้รับการคัดเลือกให้ชนะที่ ๑ จำนวน ๑ ราย และรางวัล ดีเด่น จำนวน ๒ ราย ในวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๙

๘.๗ คณะกรรมการจะแจ้งกำหนดเวลาในการรับรางวัล ให้ผู้ชนะการประกวดได้ทราบต่อไป

๘.๘ ผู้เข้าประกวดที่ไม่ได้รับการคัดเลือก จะขอรับเอกสารและแบบคืนได้ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๔๙ ถึงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๔๙

๘.๙ หากมีการเปลี่ยนแปลงกำหนดระยะเวลาตามที่แจ้งไว้ข้างต้น กระทรวงวัฒนธรรมจะประกาศและแจ้งให้ผู้เข้าประกวดทราบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

ข้อมูลการทักท้วงเกี่ยวกับ TOR การจ้างออกแบบโดยสภาสถาปนิก

หน่วยงานที่สภาสถาปนิกได้มีหนังสือทักท้วงเกี่ยวกับTOR การจ้างออกแบบ ระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ.๒๕๕๑ – มีนาคม ๒๕๕๒ ได้แก่

- การจ้างออกแบบอาคารพร้อมปรับปรุงภูมิทัศน์ โครงการพัฒนาศูนย์ศิลปาชีพบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- การประกวดราคา การให้บริการออกแบบ ทางสถาปัตยกรรมของอาคารอำนวยการและงานภูมิทัศน์ของโรงงาน บริษัท ไทยโอดี โอเคมี จำกัด
- การจ้างออกแบบอาคารศูนย์พัฒนานวัตกรรมและต้นแบบทางการศึกษา(องค์กรฯ) ๑ หลัง ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- การจ้างที่ปรึกษาจัดทำ TOR และกำหนด CONCEPTUAL DESIGN เพื่อใช้ในการออกแบบก่อสร้างอาคารศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศ ของ บริษัท ไปรษณีย์ไทย จำกัด
- การจ้างออกแบบและควบคุมงาน อาคารสำนักงานเทศบาลตำบลแม่พริก ของเทศบาลตำบลแม่พริก จังหวัดลำปาง
- การจ้างออกแบบอาคารสัตว์ทดลองกลาง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- การคัดเลือกจ้างผู้ออกแบบงานก่อสร้างอาคารศูนย์ความเป็นเลิศทางการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- การออกแบบลานวัฒนธรรม MU CORNER มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา
- การจ้างออกแบบอาคารเรียนและปฏิบัติการ โรงพยาบาลชลประทาน อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี
- การจ้างที่ปรึกษาออกแบบอาคารปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์และปรีคลินิก จำนวน ๑ หลัง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- การจ้างออกแบบอาคารเรียนคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน ๑ อาคาร และการจ้างออกแบบอาคารสำนักงานอธิการบดี จำนวน ๑ อาคาร มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- ร่างการจัดจ้างออกแบบโครงการก่อสร้างโรงงานผลิตยาสูบแห่งใหม่
- การจ้างออกแบบอาคารหลัก สูง ๒๐ ชั้น พร้อมอาคารจอดรถ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- การว่าจ้างที่ปรึกษาออกแบบอาคารปฏิบัติการและโรงพยาบาลสัตว์ จำนวน ๑ หลัง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- การจ้างที่ปรึกษาออกแบบอาคารวิทยาลัยดุริยางคศิลป์ จำนวน ๑ หลัง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- การจ้างออกแบบโดยวิธีคัดเลือกแบบจำกัดข้อกำหนด อาคารสำนักงานเทศบาลตำบลกำเนิดนพคุณ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

โดยข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ไม่สอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ พระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ.๒๕๔๓ และข้อตกลงจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพฯ เช่น

- การกำหนดคุณสมบัติของผู้เสนอที่เป็นนิติบุคคล ไม่กำหนดให้ต้องเป็นนิติบุคคลที่ได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพสถาปัตยกรรมควบคุมที่เป็นนิติบุคคลจากสภาสถาปนิก
- การกำหนดระยะวันรับฟังรายละเอียดและการดูสถานที่ ถึงวันเสนองานน้อยเกินไป
- การระบุให้มีการเสนอราคา หรือประกวดราคา หรือการตัดสินผลการคัดเลือกจากผู้เสนอค่าบริการที่ต่ำสุด
- การกำหนดเวลาในการทำแบบประกวดน้อยเกินไป ไม่สอดคล้องกับงานที่ต้องนำเสนอ และไม่ระบุให้ชัดเจนว่าไม่นับรวมระยะเวลาการตรวจอนุมัติแบบ
- การกำหนดให้ส่ง “หุ่นจำลอง(Model)” “แบบรูปฉายการในโปรแกรมอัตโนมัติ”
- การกำหนดให้ เสนอแนวความคิดในการออกแบบสถาปัตยกรรมประกอบด้วย Plan,Section,Elevation และทัศนียภาพ” ซึ่งเป็นขั้นทำแบบร่าง
- การจ่ายค่าออกแบบ ไม่เป็นไปตามอัตราที่กำหนดในระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ

การทักท้วงดังกล่าว ทำให้หน่วยงานที่รับผิดชอบพิจารณาปรับแก้ไขข้อกำหนดและเงื่อนไขให้สอดคล้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัสดุฯ และพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ.๒๕๔๓

ศูนย์วิทยพัชการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ
แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ประกอบการทำวิทยานิพนธ์

แบบสอบถาม

แนวทางการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

บริษัท / หน่วยงาน
ชื่อ-สกุล ผู้ตอบแบบสอบถาม.....
ตำแหน่ง..... ดำรงตำแหน่งปัจจุบันมาเป็นเวลา.....ปี

แบบสอบถามประกอบด้วย 4 ตอน (7 หน้า) ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้น

- 1.1 อายุของสำนักงาน.....ปี (หลังจากจดทะเบียนกับสภา/สมาคม)
- 1.2 จำนวนบุคลากรทั้งหมด.....คน
- 1.3 จำนวนสถาปนิก.....คน
- 1.4 ขอบเขตงานที่ให้บริการ (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ การศึกษาโครงการ	☐ การออกแบบ
☐ การบริหารและอำนวยการก่อสร้าง	☐ การตรวจสอบอาคาร/รับรองผล
☐ การให้คำปรึกษา	☐ บริการพิเศษเฉพาะทาง อื่นๆ.....

ตอนที่ 2 ประสบการณ์ในการประกวดแบบ

- 2.1 หน่วยงานของท่านเคยเข้าร่วมประกวดแบบหรือไม่
- ไม่เคย เคย (หากตอบเคยให้ข้ามไปตอบในข้อที่ 2.3)
- 2.2 เพราะเหตุใดในหน่วยงานของท่านจึง ไม่เคยส่งผลงานเข้าร่วมประกวดแบบ (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- การประกวดแบบไม่อยู่ในแผน/นโยบายของบริษัท
- ไม่มีเวลา บุคลากร และงบประมาณที่เพียงพอต่อการจัดทำแบบเพื่อส่งประกวด
- หัวข้อการประกวด/ประเภทของโครงการไม่น่าสนใจ
- รางวัลหรือผลตอบแทนจากการประกวดแบบไม่มีความเหมาะสม
- วัตถุประสงค์ของผู้จัดการประกวดแบบไม่ชัดเจน
- เงื่อนไขการประกวดไม่เหมาะสม
- การประกวดแบบ/การตัดสิน ไม่มีความยุติธรรมเพียงพอ
- การประกวดแบบไม่ได้มาตรฐานสากล / ขาดความน่าเชื่อถือ
- อื่นๆ..... (หากไม่เคยประกวดแบบให้ข้ามไปตอบคำถามในตอนี่ 3)
- 2.3 โครงการที่หน่วยงานของท่านเคยเข้าร่วมประกวดแบบเป็นโครงการประเภทใด (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- โครงการประกวดแบบแนวความคิดในโครงการก่อสร้าง
จำนวน.....โครงการ
- โครงการประกวดแบบแนวความคิดและคุณสมบัติผู้เข้าร่วมประกวดแบบในโครงการก่อสร้าง
จำนวน.....โครงการ

2.4 หน่วยงานของท่านเคยเข้าร่วมประกวดแบบโครงการก่อสร้างกับเจ้าของโครงการใดบ้าง

ประเภทหน่วยงาน	เคย	ไม่เคย	จำนวน
1. ราชการ			
2. รัฐวิสาหกิจ			
3. เอกชน- บุคคล/นิติบุคคล-ชาวไทย			
4. เอกชน- บุคคล/นิติบุคคล-ชาวต่างประเทศ			

2.5 ประเภทอาคารที่หน่วยงานของท่านเคยเข้าร่วมประกวดแบบโครงการก่อสร้าง

ประเภทอาคาร	มากที่สุด	มาก	น้อย	ไม่สนใจ
อาคารพักอาศัย				
อาคารการศึกษา เช่น โรงเรียน มหาวิทยาลัย				
อาคารวัฒนธรรม เช่น พิพิธภัณฑสถาน ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม				
อาคารสาธารณสุข เช่น โรงพยาบาล สถานบำบัดและฟื้นฟู				
อาคารเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เช่น โรงแรม ที่พักตากอากาศ ภัตตาคาร ศูนย์ประชุม				
อาคารศาสนา เช่น วัด โบสถ์ สถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา				
อาคารราชการและอาคารสาธารณะ เช่น ที่ทำการราชการ ศาล สถานทูต สถานีตำรวจ				
อาคารพาณิชยกรรม เช่น ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า สำนักงาน				
อาคารการขนส่ง เช่น สนามบิน สถานีขนส่ง ท่าเรือ				
อาคารอุตสาหกรรม เช่น โรงงานอุตสาหกรรม โกดังเก็บสินค้า				
อาคารนันทนาการ เช่น สนามกีฬา สถานออกกำลังกาย สวนสัตว์ สโมสร				

2.6 ในหน่วยงานของท่าน เคยได้รับรางวัลจากการประกวดแบบมากน้อยเพียงใด (เลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ไม่เคย
- เคย รางวัลชนะเลิศ / ครั้ง
- เคย รางวัลรองชนะเลิศ / ชมเชย ครั้ง
- เคย เข้ารอบสุดท้ายของการประกวดแบบ ครั้ง
- เคย ได้รับการว่าจ้างให้เป็นผู้ทำการออกแบบงานนั้นๆ ครั้ง

ตอนที่ 3 การพิจารณาตัดสินใจเข้าร่วมประกวดแบบ

3.1 โดยทั่วไปแล้วท่านทราบหรือติดตามข่าวสารการประกวดแบบสถาปัตยกรรมจากแหล่งใดมากที่สุด

- สยามคมสถาปนิก สถาสถาปนิก/สภาวิศวกร
- สื่อสิ่งพิมพ์ จากเว็บไซต์
- จากการบอกต่อ จดหมายเชิญ อื่นๆ.....

3.2 ท่านต้องการให้มีการประชาสัมพันธ์การประกวดแบบในสื่อใดเพิ่มเติม

- สมาคมสถาปนิก สภาสถาปนิก/สภาวิศวกร
 สื่อสิ่งพิมพ์ จากเว็บไซต์
 จากการบอกต่อ จดหมายเชิญ อื่นๆ.....

3.3 ประเภทโครงการประกวดแบบที่ท่านสนใจเข้าร่วมประกวดแบบโดยทั่วไป(ภาครัฐหรือภาคเอกชน)

ประเภทอาคาร	มากที่สุด	มาก	น้อย	ไม่สนใจ
อาคารพักอาศัย				
อาคารการศึกษา เช่น โรงเรียน มหาวิทยาลัย				
อาคารวัฒนธรรม เช่น พิพิธภัณฑ์ ศูนย์ศิลปวัฒนธรรม				
อาคารสาธารณสุข เช่น โรงพยาบาล สถานบำบัดและฟื้นฟู				
อาคารเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ เช่น โรงแรม ที่พักตากอากาศ ภัตตาคาร ศูนย์ประชุม				
อาคารศาสนา เช่น วัด โบสถ์ สถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา				
อาคารราชการและอาคารสาธารณะ เช่น ที่ทำการราชการ ศาล สถานทูต สถานีตำรวจ				
อาคารพาณิชย์กรรม เช่น ห้างสรรพสินค้า ศูนย์การค้า สำนักงาน				
อาคารการขนส่ง เช่น สนามบิน สถานีขนส่ง ท่าเรือ				
อาคารอุตสาหกรรม เช่น โรงงานอุตสาหกรรม โกดังเก็บสินค้า				
อาคารนันทนาการ เช่น สนามกีฬา สถานออกกำลังกาย สวนสัตว์ สโมสร เป็นต้น				

3.4 เจ้าของโครงการประเภทใดที่ท่านสนใจเข้าร่วมประกวดแบบ

ประเภทหน่วยงาน	มากที่สุด	มาก	น้อย	ไม่สนใจ
1. ราชการ				
2. รัฐวิสาหกิจ				
3. เอกชน- บุคคล/นิติบุคคล-ชาวไทย				
4. เอกชน- บุคคล/นิติบุคคล-ชาวต่างประเทศ				

- 3.5 ปัจจัยใดที่มีผลต่อการตัดสินใจเข้าร่วมประกวดแบบโดยทั่วไป (ภาครัฐหรือภาคเอกชน)
ในหน่วยงานของท่าน

ประเภทหน่วยงาน	มากที่สุด	มาก	น้อย	ไม่มีผล
1. นโยบายของบริษัท				
2. ความสามารถของทีมงาน				
3. เวลาและโอกาส				
4. ความน่าสนใจของหัวข้อการประกวด				
5. งบประมาณหรือมูลค่าโครงการ				
6. ประเภทของโครงการสถาปัตยกรรม				
7. รางวัลและข้อตกลงหลังจากแบบได้รับคัดเลือก				
8. คณะกรรมการจัดการประกวด				
9. คณะกรรมการพิจารณาการตัดสิน				
10. คู่แข่ง				

ตอนที่ 4 ปัญหา และความคิดเห็นต่อการประกวดแบบของภาครัฐในปัจจุบัน

- 4.1 ท่านคิดว่าโครงการประกวดแบบของภาครัฐในปัจจุบันมีปัญหาอย่างน้อยเพียงใด

- ไม่มีปัญหา
- มีปัญหาน้อยเป็นเพียงบางโครงการ
- มีปัญหาส่วนใหญ่
- มีปัญหาเกือบทุกโครงการ

- 4.2 ท่านคิดว่าโครงการประกวดแบบของภาครัฐในปัจจุบันมักมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องใดในต่อไปนี้

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	น้อย	ไม่เคย
4.2.1 ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการประกวดแบบ หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับการจัดการคัดเลือก เชิญ หรือ เปิดรับสมัครให้สถาปนิกทั้งบุคคลหรือนิติบุคคลส่งผลงานออกแบบทางสถาปัตยกรรมเข้าประกวดแข่งขันกันภายใต้เงื่อนไขที่ผู้จัดการประกวดแบบกำหนด				
4.2.2 ปัญหาเกี่ยวกับเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR) ได้แก่ ข้อกำหนดต่างๆที่คณะกรรมการจัดการประกวดแบบจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นกติกาในการประกวดนั้นๆ				
4.2.3 ปัญหาเกี่ยวกับการขาดมาตรฐานและการรับรองการประกวด หมายถึง ปัญหาเกี่ยวกับการขาดบรรทัดฐานและความชัดเจนในวิธีปฏิบัติสำหรับการจัดประกวดแบบงานสถาปัตยกรรมและการไม่มีการรับรองโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง				

4.3 ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการประกวดแบบ (ตามข้อ 4.2.1) ที่พบคือ

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	น้อย	ไม่เคย
1. ปัญหาเกี่ยวกับการพิจารณาเลือกการประกวดแบบเป็นวิธีการคัดเลือกผู้ออกแบบ				
2. ปัญหาเกี่ยวกับการเลือกวิธีการประกวดแบบ				
3. ปัญหาเกี่ยวกับเกณฑ์ในการเลือกวิธีการตัดสินการประกวด				
4. ปัญหาเกี่ยวกับการดำเนินการหลังการประกวดแบบ อาทิ เช่น การตกลงว่าจ้าง การพัฒนาแบบที่ชนะการประกวดไปเป็นแบบก่อสร้าง				

ปัญหาอื่นๆ..... เสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

4.4 ความเหมาะสมของการดำเนินการจัดการประกวดแบบในโครงการก่อสร้างของภาครัฐในปัจจุบัน

ประเด็น	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ความคิดเห็นเพิ่มเติม
1. การกำหนดความต้องการเบื้องต้นของโครงการ			
2. การศึกษาข้อกำหนดของระเบียบการจัดจ้าง			
3. การกำหนดประเภทของงานประกวดแบบ			
4. การพิจารณารูปแบบและความเหมาะสมของการคัดเลือกผู้ออกแบบ			
5. การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ			
6. การประกาศเชิญชวน / การประชาสัมพันธ์ให้ร่วมเข้าประกวดแบบ			
7. การชี้แจงการข้อมูลดการประกวดแบบ			
8. การนำผู้เข้าร่วมประกวดแบบดูสถานที่ตั้งโครงการ			
9. วิธีการส่งผลงานแนวความคิดในการออกแบบ			
10. การประกาศผลการตัดสิน			
11. การนำเสนอและชี้แจงแนวความคิด			
12. การเจรจาข้อตกลงการออกแบบ			

ข้อคิดเห็นอื่นๆเกี่ยวกับการดำเนินการจัดการประกวดแบบ.....

4.5 ปัญหาเกี่ยวกับเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR) (ตามข้อ 4.2.2) ที่พบคือ

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	น้อย	ไม่เคย
1. ปัญหาเกี่ยวกับเกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ				
2. ปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขในการประกวดแบบ				
3. ปัญหาเกี่ยวกับหน่วยงานที่จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ				

ปัญหาอื่นๆ.....ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

4.6 ความเหมาะสมของรายละเอียดการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)ในโครงการก่อสร้างของ

ภาครัฐในปัจจุบัน

ประเด็น	เหมาะสม	ไม่เหมาะสม	ความคิดเห็นเพิ่มเติม
1. การกำหนดวัตถุประสงค์ของการประกวดแบบ			
2. การกำหนดประเด็นของปัญหา ที่ต้องการให้ผู้ร่วมประกวดแบบนำเสนอวิธีการแก้ไข			
3. การกำหนดความต้องการของโครงการ			
4. ชื่อของการประกวดแบบและชื่อของผู้จัดการประกวด			
5. การกำหนดข้อความที่แสดงการรับรองจากสภาสถาปนิก			
6. กำหนดการ/ระยะเวลาในการดำเนินการประกวดแบบ			
7. การกำหนดรายชื่อคณะกรรมการตัดสิน			
8. การกำหนดประเภทลักษณะและวิธีการประกวดแบบ			
9. การกำหนดเงื่อนไขในการพิจารณาตัดสิน			
10. การกำหนดรางวัลและ/หรือผลตอบแทนทั้งจำนวนและมูลค่า			
11. การกำหนดรายละเอียดของโครงการ			
12. การกำหนดจำนวนและขนาดที่แน่นอนของแบบและเอกสารที่ต้องนำเสนอ			
13. การกำหนดวิธีการและขั้นตอนในการนำเสนอแบบ			

ข้อคิดเห็นอื่นๆเกี่ยวกับรายละเอียดการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR).....

4.7 ปัญหาเกี่ยวกับ**มาตรฐานและการรับรองการประกวด** (ตามข้อ 4.2.3) ที่พบคือ

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	น้อย	ไม่เคย
1. ปัญหาเกี่ยวกับลักษณะการนำไปใช้และการบังคับใช้มาตรฐาน				
2. ปัญหาเกี่ยวกับองค์กรที่รับผิดชอบ / บทบาท				
3. ปัญหาเกี่ยวกับการไม่มีการรับรองการประกวดแบบ				
4. ปัญหาเกี่ยวกับรายละเอียดของมาตรฐานการประกวดแบบ				
5. ปัญหาเกี่ยวกับลำดับขั้นตอนการจัดการประกวดแบบ				

ปัญหาอื่นๆ.....ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

4.8 ท่านคิดว่าหัวข้อใดควรกำหนดให้มีอยู่ใน**มาตรฐานการประกวดแบบ** โครงการก่อสร้างของภาครัฐ

ประเด็น			ความคิดเห็นเพิ่มเติม
	ควร	ไม่ควร	
1. ข้อกำหนดและหลักการทั่วไปของการประกวดแบบ			
2. คำนิยามที่เกี่ยวข้องกับการประกวดแบบ			
3. การกำหนดประเภท ลักษณะ และวิธีการจัดประกวดแบบ			
4. แนวทางการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ (TOR)			
5. การดำเนินการจัดการประกวดแบบ การเชิญเข้าร่วมประกวดแบบ			
6. การเข้าร่วมและคุณสมบัติของผู้เข้าร่วมประกวดแบบ			
7. การรับรองการประกวดแบบและการขึ้นทะเบียนประกวดแบบ			
8. รางวัลของผู้ชนะประกวดแบบและการจ่ายค่าตอบแทนในการประกวดแบบ			
9. ลิขสิทธิ์ของแบบที่ส่งเข้าประกวด			
10. การตัดสินการประกวดแบบและเกณฑ์การตัดสิน			
11. การเผยแพร่ผลงานที่ส่งเข้าร่วมประกวดแบบ			
12. การคัดค้านและการร้องอุทธรณ์			
13. บทบาทของสมาคม / สภาสถาปนิกต่อการประกวดแบบ			
14. ข้อกำหนดของผู้จัดการประกวด			

ข้อคิดเห็นและหัวข้ออื่นๆที่ท่านคิดว่าควรกำหนดให้มีอยู่ใน**มาตรฐานการประกวดแบบ**

ผู้วิจัยขอขอบคุณ เป็นอย่างสูงในความร่วมมือตอบแบบสอบถามของท่าน มา ณ โอกาสนี้

นางสาวสุปัญญา สาลี นิสิตปริญญาโท รหัสนิสิต 507 41632 25

ภาควิชาสถาปัตยกรรม กลุ่มวิชาการจัดการสถาปัตยกรรม คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ชุดที่ 1
แนวทางการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

หัวข้อการสัมภาษณ์ ผู้เข้าร่วมประกวดแบบ

ตอนที่ 1 ข้อมูลและประสบการณ์ที่มีส่วนร่วมในการประกวดแบบ

1. ระยะเวลาที่มีส่วนร่วมในการประกวดแบบปี
2. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการประกวดแบบในตำแหน่งใดบ้าง
 - คณะกรรมการจัดการประกวดแบบครั้ง
 - คณะกรรมการตัดสินครั้ง
 - ผู้เข้าร่วมประกวดแบบครั้ง
 - คณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบครั้ง
3. แต่ละบทบาทที่ท่านเคยมีส่วนร่วมในการประกวดแบบแต่ละบทบาทแตกต่างกันหรือเกี่ยวข้องกันอย่างไร (อธิบายลักษณะขององค์กรในการจัดการประกวดแบบ)
4. ในฐานะของผู้เข้าร่วมประกวดแบบท่านมีความเห็นอย่างไรกับพัฒนาการของการคัดเลือกผู้ออกแบบโดยการใช้วิธีประกวดแบบในโครงการก่อสร้างของภาครัฐ และท่านคิดว่า การกำหนดคุณสมบัติผู้เข้าร่วมประกวดแบบควรมีแนวทางอย่างไร

ตอนที่ 2 แนวทางในการดำเนินการประกวดแบบ

1. ท่านมีเกณฑ์ในการพิจารณาเข้าร่วมการประกวดแบบอย่างไร
 - พิจารณาจากลักษณะขององค์กร / นโยบายการบริหารงาน
 - พิจารณาจากระดับความสำคัญของโครงการ
 - พิจารณาจากประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร
 - พิจารณาจากงบประมาณ แหล่งเงินทุน
2. จากประสบการณ์ในการมีส่วนร่วมการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐในปัจจุบันท่านสามารถสรุปการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนได้อย่างไร
3. ท่านคิดว่าการเลือกวิธีการประกวดแบบควรอ้างอิงจากหน่วยงานใดเป็นเกณฑ์
 - ระเบียบพัสดุ
 - มาตรฐานการประกวดแบบ
4. ท่านคิดว่าแนวทางการตัดสินการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐในข้อต่อไปนี้จะเหมาะสมกับโครงการประเภทใดและท่านมีความเห็นอย่างไรต่อแนวทางการตัดสินในแต่ละข้อต่อไปนี้
 1. การคัดเลือกผู้ออกแบบ.....
 2. การคัดเลือกแนวคิดในการออกแบบ.....
 3. การคัดเลือกจากศักยภาพในการทำงาน.....
5. ท่านมีประสบการณ์ในขั้นตอนการดำเนินหลังการประกวดแบบอย่างไร
 1. วิธีการจัดจ้าง.....
 2. แนวทางในการพัฒนาแบบประกวดไปเป็นแบบก่อสร้าง.....
6. จากประสบการณ์ในการเป็นผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ปัญหาที่ท่านมักพบเจอในขั้นตอนการดำเนินการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐคือเรื่องใด และท่านมีแนวทาง/ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหานั้นๆอย่างไร

ตอนที่ 3 แนวทางการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)โครงการก่อสร้างของภาครัฐ

1. ท่านคิดว่าหน่วยงานใดควรเป็นผู้จัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)โครงการก่อสร้างของภาครัฐ

☐ ภาครัฐ	☐ ที่ปรึกษา
---------------------------------	------------------------------------
2. ท่านคิดว่าเกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)ควรอ้างอิงจากหน่วยงานใด

☐ นโยบายของหน่วยงานภาครัฐ (ที่มาของแหล่งเงินทุน)
☐ ระเบียบพัสดุ
☐ มาตรฐานการประกวดแบบ
3. ท่านคิดว่าควรมีการกำหนดเกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันหรือไม่ อย่างไร
4. ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)ในแต่ละข้อต่อไปนี้
 1. การกำหนดวัตถุประสงค์การประกวดแบบ
 2. การกำหนดประเภทของการประกวดแบบ
 3. การกำหนดความต้องการของโครงการ
 4. การกำหนดลักษณะวิธีการประกวดแบบ
 5. การกำหนดระยะเวลา / กำหนดการ
 6. การกำหนดคณะกรรมการ / เกณฑ์การตัดสิน
 7. การกำหนดรางวัลและผลตอบแทน
5. จากประสบการณ์ในการเป็นผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ปัญหาที่ท่านมักพบเจอเกี่ยวกับเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)โครงการก่อสร้างของภาครัฐคือเรื่องใดและมีแนวทาง/ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาอย่างไร

ตอนที่ 4 แนวทางการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบและการรับรองการประกวดแบบ

1. ท่านคิดว่าการจัดการประกวดแบบในปัจจุบันควรมีการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบหรือไม่
2. ท่านคิดว่า การบังคับหรือประยุกต์ใช้มาตรฐานการประกวดแบบควรจัดทำในลักษณะใด

☐ ข้อบังคับ/กฎหมาย
☐ มาตรฐานการประกวดแบบ
☐ แนวทางการจัดการประกวดแบบ
3. ท่านคิดว่า การจัดทำมาตรฐานการประกวดมีแนวทางการกำหนดมาตรฐานในเรื่องต่อไปนี้หรือไม่
 1. การกำหนดแนวทางการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ.....
 2. การกำหนดแนวทางการดำเนินการประกวดแบบ.....
4. ท่านคิดว่าหากมีการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ จะส่งผลต่อผู้เข้าร่วมประกวดแบบหรือผู้ที่สนใจจะเข้าร่วมประกวดแบบอย่างไร
5. ท่านคิดว่า การรับรองการประกวดแบบควรขึ้นอยู่กับหน่วยงานใด

☐ ภาครัฐบาล	☐ องค์กรวิชาชีพ
------------------------------------	--
6. ท่านคิดว่าหากมีการรับรองการประกวดแบบจะส่งผลต่อผู้เข้าร่วมประกวดแบบหรือผู้ที่สนใจจะเข้าร่วมประกวดแบบอย่างไร
7. จากประสบการณ์ในการเป็นผู้เข้าร่วมประกวดแบบ ปัญหาที่ท่านมักพบเจอในการอ้างอิงมาตรฐานการประกวดแบบคือเรื่องใดและมีแนวทาง/ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหานั้นๆอย่างไร

แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ชุดที่ 2
แนวทางการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

หัวข้อการสัมภาษณ์ คณะกรรมการจัดการประกวดแบบ

ตอนที่ 1 ข้อมูลและประสบการณ์ที่มีส่วนร่วมในการประกวดแบบ

1. ระยะเวลาที่มีส่วนร่วมในการประกวดแบบปี
2. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการประกวดแบบในตำแหน่งใดบ้าง
 - คณะกรรมการจัดการประกวดแบบครั้ง
 - คณะกรรมการตัดสินครั้ง
 - ผู้เข้าร่วมประกวดแบบครั้ง
 - คณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบครั้ง
3. แต่ละบทบาทที่ท่านเคยมีส่วนร่วมในการประกวดแบบแต่ละบทบาทแตกต่างกันหรือเกี่ยวข้องกันอย่างไร (อธิบายลักษณะขององค์กรในการจัดการประกวดแบบ)
4. บทบาทของคณะกรรมการจัดการประกวดแบบมีความสำคัญอย่างไร การสรรหาหรือกำหนด คณะกรรมการจัดการประกวดแบบควรมีแนวทางอย่างไร

ตอนที่ 2 แนวทางในการดำเนินการประกวดแบบ

1. ท่านใช้เกณฑ์ใดในการพิจารณาเลือกใช้การประกวดแบบเป็นวิธีการคัดเลือกผู้ออกแบบ
 - พิจารณาจากลักษณะขององค์กร / นโยบายการบริหารงาน
 - พิจารณาจากระดับความสำคัญของโครงการ
 - พิจารณาจากประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร
 - พิจารณาจากงบประมาณ แหล่งเงินทุน
2. จากประสบการณ์ในการมีส่วนร่วมการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐในปัจจุบันท่านสามารถสรุปการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนได้อย่างไร
3. การพิจารณาการเลือกวิธีการประกวดแบบท่านอ้างอิงจากหน่วยงานใดเป็นเกณฑ์
 - ระเบียบพัสดุ
 - มาตรฐานการประกวดแบบ
4. แนวทางการตัดสินการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐในข้อต่อไปนี้เหมาะสมกับโครงการประเภทใด
 1. การคัดเลือกผู้ออกแบบ.....
 2. การคัดเลือกแนวคิดในการออกแบบ.....
5. ท่านมีแนวทางในการจัดการหลังการประกวดแบบอย่างไร
 1. วิธีการจัดจ้าง.....
 2. แนวทางในการพัฒนาแบบประกวดไปเป็นแบบก่อสร้าง.....
5. จากประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการจัดการประกวดแบบ ปัญหาที่ท่านมักพบเจอในขั้นตอนการดำเนินการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐคือเรื่องใดและมีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาอย่างไร

ตอนที่ 3 แนวทางการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)โครงการก่อสร้างของภาครัฐ

1. หน่วยงานใดมีหน้าที่ในการจัดเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)โครงการก่อสร้างของภาครัฐ
 - ภาครัฐ
 - ที่ปรึกษา

2. ปัจจุบันท่านมีเกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)ที่อ้างอิงจากหน่วยงานใด
- นโยบายของหน่วยงานภาครัฐ (ที่มาของแหล่งเงินทุน)
 - ระเบียบพัสดุ
 - มาตรฐานการประกวดแบบ
3. ท่านคิดว่าควรมีการกำหนดเกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันหรือไม่ อย่างไร
4. ท่านมีแนวทางในการกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)ในแต่ละข้อต่อไปนี้หรือไม่อย่างไร
1. การกำหนดวัตถุประสงค์การประกวดแบบ
 2. การกำหนดประเภทของการประกวดแบบ
 3. การกำหนดความต้องการของโครงการ
 4. การกำหนดลักษณะวิธีการประกวดแบบ
 5. การกำหนดระยะเวลา / กำหนดการ
 6. การกำหนดคณะกรรมการ / เกณฑ์การตัดสิน
 7. การกำหนดรางวัลและผลตอบแทน
- ข้อเสนอแนะ.....
5. จากประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการจัดการประกวดแบบ ปัญหาที่ท่านมักพบเจอในขั้นตอน การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)โครงการก่อสร้างของภาครัฐคืออะไร
- ท่านมีแนวทาง/ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาเหล่านั้นอย่างไร

ตอนที่ 4 แนวทางการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบและการรับรองการประกวดแบบ

1. ท่านคิดว่าการจัดการประกวดแบบในปัจจุบันควรมีการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบหรือไม่
2. ท่านคิดว่าการบังคับหรือประยุกต์ใช้มาตรฐานการประกวดแบบควรจัดทำในลักษณะใด

 - ข้อบังคับ/กฎหมาย
 - มาตรฐานการประกวดแบบ
 - แนวทางการจัดการประกวดแบบ

3. ท่านคิดว่าการจัดทำมาตรฐานการประกวดมีแนวทางกำหนดมาตรฐานในเรื่องต่อไปนี้หรือไม่

 1. การกำหนดแนวทางการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ.....
 2. การกำหนดแนวทางการดำเนินการประกวดแบบ.....

4. ท่านคิดว่าหากมีการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบจะส่งผลต่อแนวทางในการจัดการประกวดแบบของท่านอย่างไร
5. โครงการประกวดแบบควรมีการรับรองการประกวดแบบหรือไม่

หากมีท่านคิดว่าการรับรองควรขึ้นอยู่กับหน่วยงานใด

 - ภาครัฐบาล
 - องค์กรวิชาชีพ

6. ท่านคิดว่าหากมีการรับรองการประกวดแบบจะส่งผลต่อแนวทางในการจัดการประกวดแบบของท่านอย่างไร
7. จากประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการจัดการประกวดแบบ ปัญหาที่ท่านมักพบเจอในการอ้างอิงมาตรฐานการประกวดแบบคืออะไรและมีแนวทาง/ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาเหล่านั้นอย่างไร

แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ชุดที่3
แนวทางการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

หัวข้อการสัมภาษณ์ คณะกรรมการตัดสิน

ตอนที่ 1 ข้อมูลและประสบการณ์ในมีส่วนร่วมในการประกวดแบบ

1. ระยะเวลาในมีส่วนร่วมในการประกวดแบบปี
2. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการประกวดแบบในตำแหน่งใดบ้าง
 - คณะกรรมการจัดการประกวดแบบครั้ง
 - คณะกรรมการตัดสินครั้ง
 - ผู้เข้าร่วมประกวดแบบครั้ง
 - คณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบครั้ง
3. แต่ละบทบาทที่ท่านเคยมีส่วนร่วมในการประกวดแบบแต่ละบทบาทแตกต่างกันหรือเกี่ยวข้องกันอย่างไร (อธิบายลักษณะขององค์กรในการจัดการประกวดแบบ)
4. บทบาทของคณะกรรมการตัดสินการประกวดแบบมีความสำคัญอย่างไร การสรรหาหรือกำหนด คณะกรรมการตัดสินควรมีแนวทางอย่างไร

ตอนที่ 2 แนวทางในการดำเนินการประกวดแบบ

1. จากประสบการณ์ในการมีส่วนร่วมการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐในปัจจุบันท่านสามารถสรุปการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนได้อย่างไร
2. ปัจจัยต่อไปนี้มีผลกระทบต่อแนวทางการตัดสินการประกวดแบบหรือไม่อย่างไร
 - ลักษณะขององค์กร / นโยบายการบริหารงาน
 - ระดับความสำคัญของโครงการ
 - ประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร
 - งบประมาณ แหล่งเงินทุน
3. การพิจารณาการเลือกวิธีการตัดสินการประกวดแบบท่านอ้างอิงจากหน่วยงานใดเป็นเกณฑ์
 - ระเบียบพัสดุ มาตรฐานการประกวดแบบ(ฉบับร่าง / อ้างอิงจากองค์การวิชาชีพ)
4. วิธีตัดสินการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐในข้อต่อไปนี้เป็นแตกต่างกันอย่างไรและแต่ละวิธีเหมาะสมกับโครงการประเภทใด
 1. การคัดเลือกผู้ออกแบบ.....
 2. การคัดเลือกแนวคิดในการออกแบบ.....
5. ในฐานะกรรมการตัดสินท่านมีส่วนกำหนดแนวทางในการจัดการหลังการประกวดแบบหรือไม่อย่างไร
 1. วิธีการจัดจ้าง.....
 2. แนวทางในการพัฒนาแบบประกวดไปเป็นแบบก่อสร้าง.....
6. จากประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการตัดสิน ปัญหาที่ท่านมักพบเจอในขั้นตอนการดำเนินการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐคือเรื่องใดและมี ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาอย่างไร

ตอนที่ 3 แนวทางการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)โครงการก่อสร้างของภาครัฐ

1. ท่านคิดว่าหน่วยงานใดควรมีหน้าที่ในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)ของภาครัฐ
 - ภาครัฐ ที่ปรึกษา

2. ในฐานะกรรมการตัดสินท่านมีส่วนร่วมในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)หรือไม่อย่างไร
3. หากท่านเคยมีส่วนร่วมในการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ ท่านใช้เกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)ที่อ้างอิงจากหน่วยงานใดบ้าง
 - นโยบายของหน่วยงานภาครัฐ (ที่มาของแหล่งเงินทุน)
 - ระเบียบพัสดุ
 - มาตรฐานการประกวดแบบ
 - มาตรฐานการอื่นๆ(มาตรฐานสากล)
4. ท่านมีแนวทางในการกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)ในข้อใดต่อไปบ้าง / อย่างไร
 - การกำหนดวัตถุประสงค์การประกวดแบบ
 - การกำหนดประเภทของการประกวดแบบ
 - การกำหนดความต้องการของโครงการ
 - การกำหนดลักษณะวิธีการประกวดแบบ
 - การกำหนดระยะเวลา / กำหนดการ
 - การกำหนดรางวัลและผลตอบแทน
 - การกำหนดคณะกรรมการ / เกณฑ์การตัดสิน
5. ท่านคิดว่าควรมีการกำหนดเกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันหรือไม่ อย่างไร
6. จากประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการตัดสิน ปัญหาที่ท่านมักพบเจอในขั้นตอนการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)โครงการก่อสร้างของภาครัฐคืออะไรและมีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาอย่างไร

ตอนที่ 4 แนวทางการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบและการรับรองการประกวดแบบ

1. ท่านคิดว่าการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างในควรมีการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบหรือไม่ หากมีท่านคิดว่าหน่วยงานใดควรเป็นผู้จัดทำ
 - ภาครัฐบาล
 - องค์กรวิชาชีพ
2. ท่านคิดว่าการบังคับหรือประยุกต์ใช้มาตรฐานการประกวดแบบควรจัดทำในลักษณะใด
 - ข้อบังคับ/กฎหมาย
 - มาตรฐานการประกวดแบบ
 - แนวทางการจัดการประกวดแบบ
3. ท่านคิดว่าการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบควรมีแนวทางการกำหนดมาตรฐานในเรื่องต่อไปนี้หรือไม่
 1. การกำหนดแนวทางการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR).....
 2. การกำหนดแนวทางการดำเนินการประกวดแบบ.....
4. ท่านคิดว่าหากมีการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ จะส่งผลกระทบต่อแนวทางในการตัดสินการประกวดแบบของท่านหรือไม่ อย่างไร.....
5. ท่านคิดว่าการประกวดแบบโครงการก่อสร้างควรมีการรับรองการประกวดแบบหรือไม่ หากมีท่านคิดว่าการรับรองควรขึ้นอยู่กับหน่วยงานใด
 - ภาครัฐบาล
 - องค์กรวิชาชีพ
6. ท่านคิดว่าหากมีการรับรองการประกวดแบบจะส่งผลกระทบต่อแนวทางในการตัดสินการประกวดแบบของท่านหรือไม่ อย่างไร
7. จากประสบการณ์ในการเป็นคณะกรรมการตัดสิน ปัญหาที่ท่านมักพบเจอในการอ้างอิงมาตรฐานการประกวดแบบ หรือการไม่มีการรับรองการประกวดแบบคืออะไร และท่านมีแนวทาง/ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหานั้นๆอย่างไร

แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ ชุดที่ 4
แนวทางการจัดการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐ

หัวข้อการสัมภาษณ์ คณะกรรมการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบ

ตอนที่ 1 ข้อมูลและประสบการณ์ในมีส่วนร่วมในการประกวดแบบ

1. ระยะเวลาในมีส่วนร่วมในการประกวดแบบปี
2. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการประกวดแบบในตำแหน่งใดบ้าง
 - คณะกรรมการจัดการประกวดแบบครั้ง
 - คณะกรรมการตัดสินครั้ง
 - ผู้เข้าร่วมประกวดแบบครั้ง
 - คณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบครั้ง
3. แต่ละบทบาทที่ท่านเคยมีส่วนร่วมในการประกวดแบบแต่ละบทบาทแตกต่างกันหรือเกี่ยวข้องกันอย่างไร (อธิบายลักษณะขององค์กรในการจัดการประกวดแบบ)
4. บทบาทของคณะกรรมการจัดทำร่างมาตรฐานการประกวดแบบมีความสำคัญอย่างไร

ตอนที่ 2 แนวทางในการดำเนินการประกวดแบบ

1. ท่านใช้เกณฑ์ใดในการพิจารณาเลือกใช้การประกวดแบบเป็นวิธีการคัดเลือกผู้ออกแบบ
 - พิจารณาจากลักษณะขององค์กร / นโยบายการบริหารงาน
 - พิจารณาจากระดับความสำคัญของโครงการ
 - พิจารณาจากประเภท ลักษณะการใช้สอยอาคาร
 - พิจารณาจากงบประมาณ แหล่งเงินทุน
2. จากประสบการณ์ในการมีส่วนร่วมการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐในปัจจุบันท่านสามารถสรุปการดำเนินการในแต่ละขั้นตอนได้อย่างไร
3. การพิจารณาการเลือกวิธีการประกวดแบบท่านอ้างอิงจากเกณฑ์ในข้อใด
 - ระเบียบพัสดุ
 - มาตรฐานการประกวดแบบ
4. แนวทางการตัดสินการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐในข้อต่อไปนี้จะเหมาะสมกับโครงการประเภทใด
 1. การคัดเลือกผู้ออกแบบ
 2. การคัดเลือกแนวคิดในการออกแบบ
5. ท่านมีแนวทางในการจัดการหลังการประกวดแบบอย่างไร
 1. วิธีการจัดจ้าง
 2. แนวทางในการพัฒนาแบบประกวดไปเป็นแบบก่อสร้าง
6. จากประสบการณ์ในการมีส่วนร่วมในการประกวดแบบ ปัญหาที่ท่านมักพบเจอในขั้นตอนการดำเนินการประกวดแบบโครงการก่อสร้างของภาครัฐคือเรื่องใดและมีข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหายังไร

ตอนที่ 3 แนวทางการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)โครงการก่อสร้างของภาครัฐ

1. ท่านคิดว่าหน่วยงานใดควรมีหน้าที่ในการจัดเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)โครงการก่อสร้างของภาครัฐ
 - ภาครัฐ
 - ที่ปรึกษา
2. ปัจจุบันท่านใช้เกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)ที่อ้างอิงจากเกณฑ์ของหน่วยงานใด
 - นโยบายของหน่วยงานภาครัฐ
 - ระเบียบพัสดุ
 - มาตรฐานการประกวดแบบ

3. ท่านคิดว่าควรมีการกำหนดเกณฑ์การจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)ให้เป็นมาตรฐานเดียวกันหรือไม่ อย่างไร
4. ท่านมีแนวทางในการกำหนดรายละเอียดเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)ในแต่ละข้อต่อไปนี้หรือไม่อย่างไร
 1. การกำหนดวัตถุประสงค์การประกวดแบบ
 2. การกำหนดประเภทของการประกวดแบบ
 3. การกำหนดความต้องการของโครงการ
 4. การกำหนดลักษณะวิธีการประกวดแบบ
 5. การกำหนดระยะเวลา / กำหนดการ
 6. การกำหนดคณะกรรมการ / เกณฑ์การตัดสิน
 7. การกำหนดรางวัลและผลตอบแทน
5. จากประสบการณ์ในการมีส่วนร่วมในการประกวดแบบ ปัญหาที่ท่านมักพบเจอในขั้นตอนการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ(TOR)โครงการก่อสร้างของภาครัฐคืออะไร และท่านมีแนวทาง/ข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหานั้นๆอย่างไร

ตอนที่ 4 แนวทางการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบและการรับรองการประกวดแบบ

1. ท่านคิดว่าการจัดการประกวดแบบในปัจจุบันควรมีการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบหรือไม่
2. การจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบควรจัดทำโดยหน่วยงานใด

☐ ภาครัฐ	☐ องค์กรวิชาชีพ
---------------------------------	--
3. ท่านคิดว่าการบังคับหรือประยุกต์ใช้มาตรฐานการประกวดแบบควรจัดทำในลักษณะใดและอย่างไร

☐ ข้อบังคับ/กฎหมาย	☐ มาตรฐานการประกวดแบบ
☐ แนวทางการจัดการประกวดแบบ	☐ ข้อเสนอแนะ.....
4. ท่านคิดว่าการจัดทำมาตรฐานการประกวดมีแนวทางการกำหนดมาตรฐานในเรื่องต่อไปนี้หรือไม่อย่างไร
 1. การกำหนดแนวทางการจัดทำเงื่อนไขการประกวดแบบ
 2. การกำหนดแนวทางการดำเนินการประกวดแบบ
4. ท่านคิดว่าหากมีการจัดทำมาตรฐานการประกวดแบบจะส่งผลกระทบต่อการประกวดแบบของภาครัฐอย่างไร
5. โครงการประกวดแบบควรมีการรับรองการประกวดแบบหรือไม่
หากมีท่านคิดว่าการรับรองควรขึ้นอยู่กับหน่วยงานใด

☐ ภาครัฐ	☐ องค์กรวิชาชีพ
---------------------------------	--
6. ท่านคิดว่าหากมีการรับรองการประกวดแบบจะส่งผลกระทบต่อการประกวดแบบของภาครัฐอย่างไร
7. ปัญหาเกี่ยวกับมาตรฐานและการรับรองการประกวดที่ท่านพบคือ

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	น้อย	ไม่เคย
1. ปัญหาเกี่ยวกับลักษณะการนำไปใช้และการบังคับใช้มาตรฐาน				
2. ปัญหาเกี่ยวกับองค์กรที่รับผิดชอบ / บทบาท				
3. ปัญหาเกี่ยวกับการไม่มีการรับรองการประกวดแบบ				
4. ปัญหาเกี่ยวกับรายละเอียดของมาตรฐานการประกวดแบบ				
5. ปัญหาเกี่ยวกับลำดับขั้นตอนการจัดการประกวดแบบ				

ปัญหาอื่นๆและข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

ภาคผนวก ฉ
รายชื่อกลุ่มตัวอย่าง

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. คุณวีระวุฒิ ไชยตระกูล	8. คุณทวีจิตร์ จันทรสชา
2. คุณสิน พงษ์หาญยุทธ	9. คุณวิญญู วานิชศิริโรจน์
3. คุณนิติศักดิ์ ชอบดำรงธรรม	10. คุณสุพจน์ โกวิทย์วานิช
4. คุณประภากร วทานยกุล	11. คุณฤชา รัชชนันท์
5. คุณกิติศักดิ์ เอกอุรุ	12. คุณสมิตร ไอบายะวาทย
6. คุณศักดิ์ชัย ยวงตระกูล	13. คุณเฉลิมยศ ยืนยง
7. นาวาตรีธเนศวร์ วงศ์ัญญกรณ	14. คุณวีระศักดิ์ ทองไพบูลย์

รายชื่อสำนักงานที่ตอบแบบสอบถาม

1. คอมโพซิชั่น เอ บจก.	20. สถาปนิกหนึ่งร้อยสิบ บจก.
2. คาซ่า บจก.	21. สเปศ อาร์คิเทค บจก.
3. คิวบิซิม สตูดิโอ จำกัด	22. เสาเอก สถาปนิก บจก.
4. ดวงฤทธิ์ บุนนาค บจก.	23. องศาสถาปนิก บจก.
5. ดี-เซนโต้ จำกัด	24. ออฟฟิศ เอที บจก.
6. ทีค บจก.	25. ออริยีน ดีไซน์ แอนด์ แพลนนิ่ง จำกัด
7. เทคโทนิคส์ อาคิเทคส์ บจก.	26. อาคิเตคส์ แอนด์ แอสโซซิเอทส์ บจก.
8. นนท์-ตรึงใจ สถาปนิกและนักวางผัง บจก.	27. อาร์คิเทคเจอร์ อินทีเรีย แอนด์ เทคโนโลยี จำกัด
9. แพลน สตูดิโอ บจก.	28. อาร์คิเทคส์ แอนด์ แพลนเนอร์ส จำกัด
10. แพลน อาคิเตค บจก.	29. อินเตอร์แพ็ค บจก.
11. ฟอ-รัม อาร์คิเทค บจก.	30. อี เอก แอล ดีไซน์ บจก.
12. เฟบรัวร์ อิมเมจ บจก.	31. เอ็ม เอ เอ อาร์ จำกัด
13. เรขา สถาปนิก บจก.	32. เอ็มฟาไซต์ จำกัด
14. โรเบิร์ต จี บุย แอนด์ แอสโซซิเอตส์ บจก.	33. เอส.เจ.เอ.ทีดี บจก.
15. แวสแล็บ บจก.	34. เอสเอตค อาร์คิเทค จีโอ กรุป บจก.
16. สตีเฟน เจ. ลีช อาร์คิเทคส์ จำกัด	35. เอเอ็มเอ ดีไซน์ สตูดิโอ บจก.
17. สถาปนิก 49 บจก.	36. แอ็กซิส อาร์คิเทคส์ บจก.
18. สถาปนิก จิรากร ประสงค์กิจ จำกัด	37. แสบบิตา บจก.
19. สถาปนิก สริน บจก.	

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

ชื่อ นางสาวสุปัญญา สาลี

เกิด วันที่ 9 มกราคม พ.ศ.2524

การศึกษา

- ระดับมัธยมศึกษา โรงเรียนคณะราษฎรบำรุงปทุมธานี
- ระดับอุดมศึกษา คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง เมื่อปี พ.ศ.2547
- เข้าศึกษาหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต การจัดการสถาปัตยกรรม สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2550

การทำงาน

- บริษัท วังทองกรู๊ป จำกัด (มหาชน)
- บริษัท เคป จำกัด
- บริษัท ระฟ้าพลัสอาร์คิเท็ค จำกัด
- ผู้ช่วยวิจัยโครงการศึกษาประเมินผลข้อบังคับอาคาร
โครงการย่อยที่ 6 ประมวลข้อบังคับอาคารบ้านพักอาศัยและอาคารลักษณะพิเศษ

ศูนย์วิทยพัทธยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย